

Ügyiratszám: KULT- 71-2/2019.

Ügyintéző: Doka Diána/Szabó Tamás

ELŐTERJESZTÉS

-a Köznevelési, Kulturális és Sport Bizottsághoz-

**A Jósa András Múzeum 2018. évi beszámolójának
és a 2019. évi munkatervének elfogadására**

Tisztelt Bizottság!

Az önkormányzati fenntartású kulturális intézmények éves beszámolóinak, illetve munkaterveinek elfogadásáról - átruházott hatáskörben –a Köznevelési, Kulturális és Sport Bizottság dönt.

A Jósa András Múzeum beszámolóját és munkatervét a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 45. §- nak (5) bekezdése alapján előzetes véleményezésre a kultúráért felelős miniszter részére megküldtük.

Az Emberi Erőforrások Minisztérium Múzeumi Főosztálya – részletes értékelése alapján - az intézmény 2018. évi beszámolóját és a 2019. évi munkatervét elfogadásra javasolja.

A múzeum tevékenysége a stratégiai dokumentumokban meghatározott feladatok megvalósítása, a szakmai munka színvonalának emelése mentén valósult meg, az előzetesen kitűzött célok elérése érdekében. A 2018. évi eredmények a kiállítások, valamint a közművelődés és múzeumpedagógia terén kiemelkedőek voltak, a „nyitott múzeum” koncepcióval sikerült megszólítani a látogatókat. A 2019. évi munkaterv jól tükrözi a múzeumi szemléletváltásnak a következetes megvalósítását.

Az előterjesztés mellékletei tartalmazzák a Jósa András Múzeum 2018. évi teljesítményalapú munkabeszámolóját és 2019. évi munkatervét.

Kérjük a Tisztelt Bizottságot, hogy a mellékelt beszámolót és munkatervet megvitatni és jóváhagyni szíveskedjen.

Nyíregyháza, 2019. április 10.

Tisztelettel,

Doka Diána
osztályvezető

Határozat – tervezet

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS

KÖZGYŰLÉSE

Köznevelési, Kulturális és Sport Bizottsága

/2019. (IV.....) számú

határozata

**A Jósa András Múzeum 2018. évi beszámolójának
és a 2019. évi munkatervének elfogadásáról**

A Bizottság

a Közgyűlés és bizottsági feladatai és hatáskörei megállapításáról szóló 30/2010.(XI.12.) önkormányzati rendelet 10. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva a következő határozatot hozta:

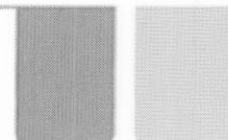
Az előterjesztést megtárgyalta és a Jósa András Múzeum 2018. évi beszámolóját és a 2019. évi munkatervét jóváhagyja.

Nyíregyháza, 2019. április „....”

Halkóné dr. Rudolf Éva
a bizottság elnöke

A határozatot kapják:

- 1./ A Köznevelési, Kulturális és Sport Bizottság tagjai
- 2./ A Polgármesteri Hivatal Jogi és Önkormányzati csoportja
- 3./ Jósa András Múzeum
- 4./ Irattár

MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI MÚZEUM

TELJESÍTMÉNYALAPÚ MUNKATERV

2019.

ÉRKEZETT

2019-02-11

Kulturális Osztály

INTÉZMÉNY NEVE: JÓSA ANDRÁS MÚZEUM

VEZETŐJE: DR. RÉMIÁS TIBOR

VEZETŐI MEGBÍZÁS (2017.04.01-JÉTŐL –2019.04.01-JÉIG):

Intézményi stratégia

1. Az intézmény szakmai stratégiájának 2019. évi kiemelt céljai és ezek megvalósítását szolgáló intézkedések

A Jósa András Múzeum a Kormány 1311/2012. (VIII. 23.) Korm. határozata értelmében a 2019. év folyamán is mint **megyei hatókörű városi múzeum** fog tevékenykedni Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának fenntartásában. A városi múzeumi intézményrendszer (Jósa András Múzeum, Sóstói Múzeumfalú és Kállay Gyűjtemény) működésére vonatkozóan a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény marad az irányadó. Szem előtt tarjuk az intézmény gazdaságos – hatékony – eredményes működtetését.

A 2019. év meghatározó és elsődleges céljai: **a Jósa András Múzeum 2018-as jubileumi évében elért látogatói és szakmai eredmények szinten tartása, a megkezdett út folytatása, a nyárra megújuló Sóstói Múzeumfalú programjainak újraindítása, nyitása, 40. évfordulójának méltó megünneplése és a Kállay Gyűjteménynek a Kállay Házba történő átköltöztetése, ahol új várostörténeti kiállítás rendezésére, kivitelezésére is sor kerül.**

A 2017-ben elkezdett új szemléletű intézmény vezetési programot kívánjuk tovább folytatni

- az **új szervezeti struktúra kialakítása** meghozta a várt eredményeket: közvetlen kontrollt, tiszta feladatköröket, aktualizált, napra kész munkaköri leírásokat, új

feladatok megjelenését (PR menedzser, kreatív munkatárs, új csoportvezetők), az egy csapatban gondolkodás új szemléletét (amit csapatépítő tréningekkel is erősítettünk és fogunk is);

- **a látogatóbarát és nyitott kapuk múzeuma elvet** kívánjuk tovább tudatosítani és népszerűsíteni, amivel a város kulturális közéletének megkerülhetetlen részévé tudunk válni: továbbra is rendszeres sajtótájékoztatókat fogunk tartani aktuális, közönségcsalogató programjainkról, rendszeres jelenléteket tartunk fenn a médiában, új kedvezményeket biztosítunk a látogatószám növelése érdekében, partneri együttműködési megállapodásainkat megerősítjük és kiszélesítjük, nagy érdeklődésre számot tartó kiállításokat hozunk Nyíregyházára (Jégkorszak, Láthatatlan világ, Szóra bírt csontjaink, „Nagy lélok kis emberben” című múzeumtörténeti kiállítás, Szinyei Merse Pál életmű kiállítása), magunk is készítünk időszakos és állandó kiállításokat ebben az évben (A nyugat az ajtón kopogtat, Restaurátor műhelytitkok IV., új várostörténeti állandó kiállítás, ...)
- **szakmai kapcsolatainkat kiszélesítjük** a megyében, az országban és a határainkon túl (Felvidék, Kárpátalja, Partium és Lengyelország irányába): továbbra is műtárgyvédelmi szakmai felügyeletet tartunk fenn a megye muzeális intézményeivel, részt veszünk az országos szakmai továbbképzéseken, aktív részesei vagyunk és leszünk a Magyarországi Digitális Oktatási Stratégia programnak, több országos konferencia szervezői leszünk (Múzeum- andragógusok, Fiatal numizmaták, Országos Honismereti Akadémia, Múzeumpedagógusok, „Diplomás restaurátorok”) és „A múzeumalapítástól a digitális múzeumig” c. nemzetközi konferencia.
- **folyamatos munkát jelent a múzeumi integritás és integritásmenedzsment szemlélet tudatosítása a kollégákkal:** a 2016-os ÁSZ jelentés szem előtt tartása mellett, aktualizáljuk a szabályzatokat és a 2018. évi igazgatói képzés tapasztalatait kamatoztatjuk;
- **folyamatos és áthúzódó feladatok:** naprakész nyilvántartás folytatása, tudatos és tervezett gyűjteményfejlesztés, előírt revíziók elvégzése.

Múzeumi szlogenünknek 2019-ben is maximálisan meg kívánunk felelni: **AHOVÁ VISSZATÉRNI ÉRDEMES!** Vagyis a nyitott múzeum fenntartása, erősítése és színvonalas, nagy érdeklődésre számot tartó rendezvényekkel megtöltése, a városba és

környékére ellátogató turisták bevonása alapvető érdekünk. A látogatószám növelésével azonban az elvárt múzeumi szakmai színvonalból nem kívánunk engedni. Így is a bent részletezett országos, sőt európai hírű kiállításainkkal 2019-ben (megalapozott reményeink szerint) **szinten tudjuk tartani a JAM 2018-as, kiugróan magas éves csúcs látogatószámát.** Ugyanakkor a Sóstói Múzeumfaló generális megújulása (új raktárbázis kialakítása, épületegyüttesek felújítása) miatt korlátozottan fog látogatókat fogadni, programokat és táborokat szervezni. A Kállay Ház is csak (elképzeléseink szerint) csak az év végére vagy 2020-ban nyitja meg kapuit a látogatók előtt, benne az új várostörténeti kiállításunkkal.

2. Kultv. 42. § (4) bekezdés b) pont szerinti stratégiai dokumentumok

Dokumentum	Rendelkezésre áll (igen/nem)	Kelt	Fenntartói jóváhagyás (igen/nem)	2019-re tervezett feladat (stratégia alkotás/felülvizsgálat stb.)
Múzeumi küldetésnyilatkozat	igen	2013.01.02.	2013.01.02.	aktualizálás
Stratégiai terv	igen	2018.04.11-én Nyíregyháza MJV Önkormányzata elküldte az Emberi Erőforrások Minisztériuma Közgyűjteményekért felelős főosztályának	2018.04.24.	aktualizálás
Állományvédelmi terv	igen	2018.03.19.	2018.04.24.	felülvizsgálat, aktualizálás
Gyűjtemény gyarapítási és revíziós terv	igen	2018.03.19.	2018.04.24.	felülvizsgálat, aktualizálás
Múzeumi digitalizálási	igen	2018.03.19.	2018.04.24.	aktualizálás

stratégia				
-----------	--	--	--	--

Szervezeti kérdések

	2017. tény	2018. tény	2019. terv
Összlétszám (fő, töredék is lehet)	61	61	61
Ebből magasabb vezető vagy vezető (fő, töredék is lehet)	5	5	5
Ebből szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	44	44	44
Ebből nem szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	11	11	11

- a) **2019. évi tervezett szervezeti átalakítások, személyi változások, az intézményi alapdokumentumokban tervezett változások: alapító okirat vagy szervezeti és működési szabályzat módosításának szükségessége, indokai stb.**

A Szervezeti és Működési Szabályzat aktualizálását - a jogszabályi változásoknak, megfelelően - ebben az évben is feladatunknak tekintjük. Terveink között szerepel a Kiállítás tervező és kivitelező csoport valamint az Üzemeltetési csoport újraszervezése. A Kállay Ház, ha megnyitja kapuit akkor a Kállay Gyűjtemény vezetőjének személye újra átgondolásra, esetleg módosításra kerül.

- b) **Az intézményben közfoglalkoztatás keretében alkalmazandó dolgozók és az általuk elvégezni tervezett tevékenységek**

A Jósa András Múzeumban és tagintézményeiben, a Kállay Gyűjteményben valamint a Sóstói Múzeumfaluban, az előző évekhez hasonlóan 2019. évben is, az országos közfoglalkoztatási

programok lehetőségét igénybe véve, közfoglalkoztatottakat kívánunk alkalmazni. A Magyar Nemzeti Múzeum kulturális közfoglalkoztatottakat, a Nyíregyházi Városüzemeltető és Vagyonkezelő Nonprofit Kft. közmunka programban résztvevő közfoglalkoztatottakat közvetít intézményünknek.

Részletezve:

Jósa András Múzeum:

- A Nyíregyházi Városüzemeltető és Vagyonkezelő Nonprofit Kft., közmunka programban résztvevő 2 fő munkatárs a teremőri feladatokban, ezeken túlmenően az aktuális kiállítások előkészítésében vesznek részt.

Sóstói Múzeumfalu:

- A Nyíregyházi Városüzemeltető és Vagyonkezelő Nonprofit Kft., közmunka programban résztvevő 5 fő a Múzeumfalu területén a teremőri, a terület karbantartási és a takarítási feladatok ellátását segítik. Ezeken túlmenően tevékenységükhöz tartozik még - a Sóstói Múzeumfalu raktárépületének lebontása valamint az új raktárépület építésére tekintettel - a raktárépületben tárolt műtárgyak csomagolása, illetve azok átköltöztetése, amely kiemelkedő segítséget ad az ott dolgozó múzeumi munkatársaknak.

- A kulturális közfoglalkoztatottak létszáma 3 fő, akik adatbeviteli és digitalizálási munkát végeznek ezzel segítve a képző- és iparművészeti, valamint a néprajzi területén dolgozó szakemberek munkáját. Szükség esetén a teremőrök munkáját segítik információk nyújtásával, illetve a látogatók kalauzolásával.

c) Az intézmény közzétételi kötelezettségeinek teljesülése (az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény)

A közérdekű adatokat a dolgozókkal ismertetjük, illetve a múzeum honlapján megjelentetjük. (www.josamuzeum.hu)

d) Állami Számvevőszéki ellenőrzés utókövetése: a számvevőszéki javaslatok és az intézkedési terv alapján 2019-re tervezett feladatok

A 2017. március 22-én kelt Intézkedési tervet (Ikt. sz. 57-2-3/2017.), mely „A Megyei hatókörű városi múzeumok ellenőrzése – a Jósa András Múzeum, Nyíregyháza” elnevezésű számvevőszéki jelentésben foglalt, intézkedést igénylő megállapításokhoz, javaslatokhoz

készült, 2017. április 28-án az Állami Számvevőszék elfogadta, az abban meghatározott intézkedéseket és határidőket összhangban találta a javaslatokat megalapozó megállapításaival. Ezzel kapcsolatosan készítettünk egy dokumentumot, melyben beszámolunk az intézkedési terv megvalósulásáról. Ezt a Nyíregyháza MJV Önkormányzatának Ellenőrzési Osztálya 2017 folyamán két alkalommal ellenőrizte, 2018-ban erre irányuló ellenőrzés nem történt. A 2017-ben kelt Intézkedési tervben meghatározottaknak 2018-ban is eleget tettünk.

1. A belső kontrollrendszer szabályszerű kialakítása és működtetése érdekében tett intézkedés. Az elektronikus közzétételi kötelezettség teljesítése keretében 2018-ban a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítéséről szóló szabályzat értelmében a Jósza András Múzeum honlapján a „Közérdekű adatokra” való hivatkozás az Info tv. 1. sz. melléklete és a közzétételi listákon szereplő adatok közzétételéhez szükséges közzétételi mintákról szóló 18/2005. (XII. 27.) IHM rendelet 1. sz. melléklete szerinti tagolásban való kialakítása is megtörtént.

2. A szabályszerű pénzügyi gazdálkodás érdekében tett intézkedések.

A saját hatáskörű előirányzat módosítások nyilvántartása, analitikus nyilvántartás vezetése, mely szerint az analitikus nyilvántartásnak tartalmazni kell az év során történt összes saját hatáskörű előirányzat módosítását. Az előirányzat módosításokra vonatkozó analitikus nyilvántartás formájának, tartalmának, vezetésének módját a belső szabályozásban meg kell határozni az Áhsz. 49.§ (3) bekezdésének megfelelően. Az intézkedési tervben az erre irányuló feladatok elvégzése határidőre megtörtént, 2018-ban ennek megfelelően történt a feladatelvégzés. Régészeti szolgáltatás és a saját kiadványok díjainak meghatározásakor 2018-ban önköltségszámítással való alátámasztás megtörtént. A bevétel beszédését alátámasztó szerződés, megállapodás és a kötelezettségvállalás dokumentumának megőrzése, azaz teljesítés igazolások kiállítása, megőrzése, bizonylatok megőrzése 2018-ban megtörtént. A nemzeti vagyon hasznosítására vonatkozó szerződések megkötésekor minden esetben megtörtént az arról való meggyőződés, hogy a másik szerződő fél átlátható szervezetnek minősül –e. (Ennek érdekében Átláthatósági nyilatkozatokat kértünk be a szerződő féltől.) Kötelezettségvállalás megfelelő gyakorlása értelmében minden kötelezettségvállaló szerződésre záradékként rávezetésre került a pénzügyi ellenjegyzés és annak kelte, figyelemmel a 2011. évi CXCV.tv 37. § (1) bekezdésében foglaltakra, mely szerint „Kötelezettséget vállalni a Kormány rendeletében foglalt kivételekkel csak pénzügyi

ellenjegyzés után, a pénzügyi teljesítés esedékességét megelőzően, írásban lehet. A pénzügyi ellenjegyzőnek a Kormány rendeletében foglalt kivételekkel meg kell győződnie arról, hogy a szabad előirányzat rendelkezésre áll, a tervezett kifizetési időpontokban a pénzügyi fedezet biztosított, és a kötelezettségvállalás nem sérti a gazdálkodásra vonatkozó szabályokat.” Állományba vett és aktivált beruházások üzembe helyezésének hitelt érdemlő módon való dokumentálása és a folyamatos fizetőképesség biztosítása érdekében likviditási terv készítése megtörtént.

3. Szabályszerű vagyongazdálkodás érdekében tett intézkedések.

Éves költségvetési beszámoló készült, melyben a kezelt vagyon körének változása és nagysága érvényesül, figyelemmel a Számviteli törvény „lényegesség elvére” is. A Kulturális javak szabályszerű nyilvántartása 2018-ban is megtörtént, azaz az őrzésben lévő, de nem saját gyűjteményeihez tartozó letétként kezelt kulturális javakról Letéti naplót, a szakmai véleményezésre, vizsgálatra, bírálatra átvett kulturális javakról Bírálati naplót, a gyűjteményekből ideiglenesen kikerült (kiállításra vagy más célra kölcsönadott, stb.) kulturális javakról a Kölcsönadott tárgyak naplót vezettünk. A Gyarapodási naplóban feltüntetésre került a záradék szövegében a vásárlások összértéke, a 20/2002.(X.4.) NKÖM rend. 1.sz. melléklet 2. pontja szerint. A Szakleltárkönyvek vezetése során a „Történeti dokumentum” leltárkönyvben a vételár rovatának vezetése a 20/2002.(X.4.) NKÖM rendeletnek megfelelően. Minden szakág a neki megfelelő jelcsoportot alkalmazza, úgymint „TAd”= Történeti adattár, „RAD”= Régészeti adattár, „NAd”= Néprajzi adattár, „KAd”= Képzőművészeti adattár. A Jósa András Múzeum használatban lévő, ill. már használaton kívül helyezett szakmai nyilvántartásainak a múzeumigazgató aláírásával és a múzeum körbélyegzőjével évente történő hitelesítésének elvégzése megtörtént. A jogszabálynak megfelelő leltár összeállítása, mely tartalmazza az állami (önkormányzati) tulajdonban és a Múzeum vagyonkezelésben lévő vagyonelemek értékét, megtörtént. Az eszközök bekerülési értéke jogszabály szerint került meghatározása. A bekerülési érték részeként a szállítási költség kimutatása megtörtént. A kulturális javak hasznosítása és kölcsönzése esetén a jogszabályban előírtakat betartottuk. A kulturális javak kölcsönzésére kötött Haszonkölcsön szerződések tartalmazzák a Kult.tv. 38.§ (8) bekezdése a-c) pontjait, és a 38/A.§ (2) bekezdés a-c) pontjait. Úgymint a kölcsönzött javaknak biztosítandó állományvédelmi követelményeket, ide értve a klimatikus viszonyokat is, a szállítást megelőzően a csomagolás feltételeit, szállítási feltételeket, a kölcsönzött kulturális javak

sérülése esetén követendő eljárást, a kölcsönvevő által nyújtandó vagyonbiztonsági feltételeket (beleértve szükség esetén a muzeológusi, rendőrségi, egyéb fegyveres kíséretet) is.

Szakmai mutatók

I. Szolgáltatási feladatok

1. Közönségkapcsolatok:

Az intézmény 2019. évi közművelődési tevékenységének szöveges bemutatása

Az múlt évben bebizonyosodott, hogy egy nagy volumenű kiállítás tízezreket vonz nem csak a felnőtt korosztályból, hanem a diákok köréből is. A múzeumot a fiatalabb korosztály számára az élményközpontú múzeumpedagógiai foglalkozásokkal tehetjük még inkább vonzóvá. Az idei év nagy kiállításai is (Jégkorszak, Szóra bírt csontjaink, Szinyei Merse Pál kiállítás) remek alkalmak arra, hogy a múzeum falai közé csalogassuk a látogatókat.

2019-ban a következő programokat szeretnénk megvalósítani:

Január 22-én - a „Magyar kultúra napján”- nyíló Jégkorszak című kiállításához minden korosztály számára érdekes múzeumpedagógiai foglalkozással készülünk. Két családi napot tervezünk a Jégkorszak kiállításához, február 16. és március 23. Február 23-án a nyíregyházi Rotary Clubbal és a budapesti Kézzelfogható Alapítvánnyal együttműködve nyitjuk meg a „Tapintható kiállítást”, melyben március 31-ig várjuk a fogyatékkal élő és ép látogatókat. Március 15-én, a „Kokárdás Nap”-on ünnepi programmal várjuk a múzeumban megemlékezni vágyókat. Az áprilisban nyíló „Szóra bírt csontjaink” című kiállítás kapcsán megmutatjuk a diákoknak az antropológus rejtelmes munkáját. Május 18-án a „Múzeumi Világnap” alkalmával, a múzeumban zajló „rejtett” munkálatok kerülnek a fókuszba. A múzeum dolgozói minden évben nagy lelkesedéssel készülnek – június 22-én - a „Múzeumok Éjszakája” programjaira. „A nyugat kopogtat...” című kiállítás adja majd az éjszaka fő vonulatát, s e köré szerveződnek majd a programok.

Szeptemberben a „Múzeumok Őszi Fesztiválja” keretén belül több program kerül majd megrendezésre. A „Turizmus Világnapja” alkalmából turisztikai szemmel járjuk körbe a

múzeum kiállításait. A Népmese Napján, - szeptember 30-án – hagyományosan az év élőlényeit: az év madarát, fáját, hüllőjét, virágát, stb. ismertettük meg a gyerekekkel interaktív formában. A tematikának köszönhetően minden évben más és más élőlények kerülnek fókuszba. 2019-ben a következő élőlények kerülnek górcső alá: gólyatöcs, vörösszárnyú keszeg, havasi cincér, magyar zergevirág, sajmeggy, bronzos vargánya, foltos szalamandra, eurázsiai hiúz, galenit, Komlosaurus carbonis, havi-hegyi mandulafa. Szeptember 9-10. XI. Országos és Nemzetközi Múzeumandragógiai Konferencia helyszíne lesz a Jósa András Múzeum. A múzeumpedagógiai csoportunk egyik tagja koordinálja és szervezi a Pulszky Társaság vezetőségi tagjaival karöltve. Szeptember végén a „Restaurátorok Műhelyitkai IV.” kiállítás immáron 4. alkalommal kerül megrendezésre. A szakmai programok mellett, interaktív múzeumpedagógiai foglalkozással kapcsolódunk a kiállításhoz. 2019 legjelentősebb képzőművészeti kiállítása a Szinyei Merse Pál tárlat, melyhez élményeken alapuló múzeumpedagógiai foglalkozást készítünk. A Krúdy nap alkalmával megemlékezünk „a Nyírség álmodójáról”. Október 23-án „Kossuth címert akarunk!” címmel, ünnepi programmal emlékezünk az 1956-os forradalom hőseire. December 1., a Jósa András Múzeum Napja és ezen a napon tervezzük átadni a Múzeumbarát Pedagógus, Múzeumbarát Iskola díjat. Decemberben a múzeumban megrendezett karácsonyi kiállításhoz kapcsolódva az ünnepre készülődő programsorozatot hirdetünk meg.

Továbbra is aktívan részt kívánunk venni Nyíregyháza Megyei Jogú Városa által szervezett rendezvényeken (Helló Nyíregyháza, Városnap, Autómentes nap, stb.), ahol a múzeum kiállításait, múzeumpedagógiai foglalkozásait tudjuk majd propagálni.

Feladat	Felelős	Határidő
Tapintható kiállítás	Babolcsi Andrea	február 23.
Kokárdás Nap	Román Ágnes	március 15.
Múzeumi Világnap	Vécseiné Lakatos Bernadett	május 18.
Múzeumok Éjszakája	Vécseiné Lakatos Bernadett	június 22.
Turizmus Világnapja	Babolcsi Andrea	szeptember 18.
Múzeumok Őszi Fesztiválja	Román Ágnes	szeptember 23- november 17

Magyar Népmese Napja	Vécseiné Lakatos Bernadett	szeptember 20.
Múzeum Andragógiai Konferencia	Babolcsi Andrea	szeptember 9-10.
Krúdy Nap	Babolcsi Andrea	október 18.
Kossuth címert akarunk!	Román Ágnes	október 23.
Karácsonyi kállításhoz- karácsonyi készülődés	Vécseiné Lakatos Bernadett	december.1

	2017. tény	2018. tény	2019. terv
Közművelődési rendezvények és a rendezvények résztvevőinek száma (db fő)	118/38.929	77/21.761	75/20.000
A hátrányos helyzetűeket (kiemelten a romákat), valamint a fogyatékkal élőket célzó, a társadalmi együttélést és a felzárkózást elősegítő programok és a programok résztvevőinek száma (db fő)	22/4350	22/4468	22/4500
Nemzetiségi közösségi identitást erősítő programok és a programok résztvevőinek száma (db fő)	15/2950	14/2932	14/2900
Ismeretterjesztő előadások és a résztvevők száma (db fő)	99/3615	102/3845	100/3800
Ismeretterjesztő kiadványok száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma (db db)	2	5/4075/2516	5/3000/2500
Önkéntesek és az általuk ledolgozott munkaórák száma	15/205	31/272	30/250

(fő óra)			

	2017. tény	2018. tény	2019. terv
Közművelődési programok bevétele	12.304e Ft	5.453e Ft	5.000e Ft

2. Köznevelési hasznosítás:

Az intézmény 2019. évi múzeumpedagógiai tervének szöveges bemutatása

- *A tárgyév kiemelt feladatainak meghatározása, ennek illeszkedése az intézmény múzeumpedagógiai küldetéséhez.*

2019-ben kiemelt feladataink közé tartozik a Jégkorszak, Szóra bírt csontjaink, Szinyei Merse Pál kiállítás minél szélesebb körben történő megismertetése a közönséggel. A nevelési-oktatási intézményekben tanuló diákok nagy létszámú fogadása a hozzájuk kapcsolódó interaktív foglalkozásokon.

Március 15-én, nemzeti ünnepünkön a „Kokárdás Nap” kerül majd megrendezésre, s az ahhoz kapcsolódó foglalkozásokat, programelemeket mutatjuk be a látogatóknak.

A *Múzeumi Világnapra* május 18-án készülünk. *Múzeumok Éjszakája*: június 22.

Az idén is szeretnénk részese lenni a *Múzeumok Őszi Fesztiválja* programsorozatnak. (Népmese napja, Éjszakai bekukkantó, „Kossuth címert akarunk”, stb.)

- *Az egyes állandó és időszakos kiállításokhoz kapcsolódó múzeumpedagógiai programok bemutatása.*

A tavalyi, állandó kínálat megtartása mellett, az idei évben az időszakos kiállításokhoz kapcsolódó múzeumpedagógiai, múzeumandragógiai foglalkozásokra kívánjuk fektetni a hangsúlyt. (Jégkorszak, Szóra bírt csontjaink, Szinyei Merse Pál, stb.) Hiszen a tavalyi foglalkozásainkról készített beszámolók azt mutatják, hogy az

időszaki kiállításokhoz kapcsolódó foglalkozásokon lényegesen többen vettek részt, mint az állandó kiállításhoz kapcsolódókon.

- ***A programok eredményessége érdekében tett intézkedések bemutatása.***

A múzeumpedagógiai foglalkozások is hasonló marketing kommunikációt kívánnak meg, mint a nagyobb rendezvények, programok. A Múzeumi Hírmondó elektronikus levélben történő, havi rendszeres terjesztését továbbra is folytatni fogjuk, hiszen a visszajelzések azt mutatják, hogy tanulmányozzák, figyelnek rá a pedagógusok. Emellett minden más eszközt (közösségi oldal, média, stb.) is be kell vetnünk, hogy mind a pedagógusok, mind a diákok figyelme a múzeumra irányuljon.

A pedagógusok számára 2019 második felében (tanév kezdete előtt) információs nap szervezését tervezzük. Az elmúlt évben bevezetett kedvezményeket (Múzeumi bérlet, pedagógus pontgyűjtő, nagy létszámú csoportra vonatkozó kedvezmény) többen megismerték, s egyre népszerűbbek. Fontosnak tartjuk a magunk folyamatos szakirányú továbbképzését, ezért 2019-ben szeretnénk minél több szakmai továbbképzéseken, konferenciákon részt venni.

- ***Oktatási-nevelési intézményekkel történő együttműködés teradatai.***

Az oktatási-nevelési intézményekkel több csatornán keresztül próbáljuk tartani a kapcsolatot. A már jól bevált hivatalos formátumban (Múzeumi Hírmondó), illetve a közösségi oldalon keresztül. A visszajelzések azt mutatják, hogy mind két forma fontos és hatásosnak bizonyul. A személyes kapcsolattartásnak is jelentős szerepe van a múzeumpedagógiai munkánkban. A továbbiakban is tervezzük az iskolákba, óvodákba történő személyes látogatásokat a programok minél hatékonyabban történő népszerűsítése érdekében.

- ***Iskolai közösségi szolgálat működésének szöveges bemutatása***

Az iskolai közösségi szolgálatot teljesítő diákok szívesen jönnek a múzeumba az 50 munkaórát teljesíteni. A 2019-es évben is tovább folytatjuk az együttműködési megállapodások megújítását, frissítését. Az általunk biztosított feladatok a következők: múzeumpedagógiai foglalkozások előkészítése, rendezvényen történő segédkezés, digitalizálás (folyóirat, leltárkönyv), teremőri feladatok ellátása, restaurátorok munkájának segítése.

	2017. tény	2018. tény	2019. terv
A gyűjteményre és a kiállításokra alapozott múzeumpedagógiai foglalkozások és a foglalkozások résztvevőinek száma (db/fő)	626/24..218	1410/31.214	850/24.500
A honlapon elérhető múzeumpedagógiai foglalkozások száma (kiemelten a kerettantervhez illeszkedő foglalkozásokra) (db)	42 (32)	44/34	45/35
A tárgyévben kiadott múzeumpedagógiai kiadványok száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma (db db db)	1/100/50	1/500/500	1/1000/800
Iskolai tehetséggondozást segítő programok és a programok résztvevőinek száma (db fő)	18/860	19/963	20/1000
A korai iskolaelhagyás csökkentését segítő programok és a programok résztvevőinek száma (db fő)	3/32	3/54	3/50
Iskolai közösségi szolgálat kapcsán köznevelési intézményekkel kötött megállapodások száma a	16/1 206/2020	6/22 195/2067	8/24 170/1820

tárgyévben, valamint összesen(db db), illetve az iskolai közösségi szolgálaton résztvevő diákok és az általuk a múzeumban eltöltött órák száma (fő óra)			
--	--	--	--

	2017. tény	2018. tény	2019. terv
Múzeumpedagógiai programok bevétele	4.382e Ft	12.599e Ft	8.500e Ft

3. Oktatási tevékenység

Felsőoktatási intézményekkel tervezett együttműködés, különös tekintettel a tehetséggondozásra, illetve korai iskolaelhagyás csökkentésére az elmaradott térségekben

	2017. tény	2018. tény	2019. terv
Felsőoktatási tevékenységben oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő)	1	1	2
Felnőttoktatásban oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő)	-	-	-
A múzeum által akkreditált képzések és a képzések résztvevőinek száma (db fő)	-	-	-

4. Hozzáférés:

Kutatószolgálat tevékenységének tervezése

A Régészeti osztályhoz tartozó régészeti gyűjtemények továbbra is nyitottak mind a szakmához tartozó régészek, antropológusok, archeozoológusok, illetve régészhallgatók előtt, akik kutatási témáik kapcsán keresik fel intézményünket. Szívesen látjuk a kutatók

egy másik csoportját is, akik leginkább a helytörténet kutatás kapcsán kerülnek kapcsolatba velünk, s ennek során ismerkednek meg az adott település múltjának tárgyi emlékeivel.

Hasonlóan nyitott a kutatók számára a Régészeti osztályhoz tartozó Adattár is, ahol az írott dokumentumokat tekinthetik meg az érdeklődők.

A Történeti osztály gyűjteményei – Helytörténeti, Történeti dokumentum, Irodalomtörténeti, Képzőművészeti, Iparművészeti – feltételek mellett, ám teljes mértékben kutathatók és hozzáférhetőek a helyszínen kutatni óhajtok számára. Továbbra is folyamatosan nyújtunk segítséget családja kutatóknak, illetve a helyi történelemmel foglalkozóknak is.

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Régészeti gyűjteményben adatszolgáltatás	Osztályvezető (Jakab Attila)	2019.12. 31.	Folyamatban
Történeti osztály	Osztályvezető (Mohácsi Endre)	2019.12.31.	Folyamatos
Adattárban adatszolgáltatás	Gyűjteményvezető (Simonné Asztalos Henrietta)	2019.12. 31.	Folyamatban

Múzeumi könyvtár tevékenységének tervezése

Feladat	Felelős	Határidő
gyűjteménygyarapítás és feldolgozás (kurrens és retrospektív)	L. Szőlősi Katalin	2019.12.31.
OSAP 1442 statisztika elkészítése	L. Szőlősi Katalin	2019.03.01.
muzeális könyvtári dokumentumok revíziója	L. Szőlősi Katalin	2019.08.30.
kutató- és	L. Szőlősi Katalin	2019.12.31.

olvasószolgálat; írott sajtó figyelése		
MTMT publikációs adatbázis folyamatos bővítése	L. Szőlősi Katalin	2019.12.31.
Sóstói Múzeumfalu könyvtára részére a gyarapodás feldolgozása adatbázisba	L. Szőlősi Katalin	2019.10.31.

	2017. tény	2018. tény	2019. terv
Kutatószolgálatot igénybe vevő kutatók és a kutatási alkalmak száma (fő db)	114/149	58/98	80/100
Múzeumi könyvtár használóinak száma és a múzeumi könyvtárlátogatások száma (fő db)	93/1102	139/1872	140/1900
Honlap-látogatások száma	245.723* 91.006	165.520	170.000

*hibás adat, javítva

I. Módszertani szolgáltatások:

	2017. tény	2018. tény	2019. terv
Szaktanácsadások száma (mútárgyvédelmi és állományvédelmi, gyűjteménykezelési, digitalizálási, valamint múzeumpedagógiai és	36	39	40

közönségkapcsolati tevékenység körében)			
Módszertani műhelygyakorlatok száma (műtárgyvédelmi és állományvédelmi, gyűjteménykezelési, digitalizálási, valamint múzeumpedagógiai és közönségkapcsolati tevékenység körében)	14	15	15

II. Módszertani műhelygyakorlat/módszertani műhely tervezése

Kultv. 45/A §. (2) bekezdés i) pont alapján a megyei hatókörű városi múzeum szakmai-módszertani központként mindegyik alábbi témakörben évente legalább két módszertani műhelygyakorlatot szervez a megye közigazgatási területén működő muzeális intézmények munkatársai számára:

- restaurálási és műtárgyvédelmi tevékenység körében gyakorlati bemutatóval egybekötve,
- gyűjteménykezelési, nyilvántartási, gyűjteményfeldolgozási és digitalizálási tevékenység körében,
- múzeumpedagógia területén óvodapedagógusok és pedagógusok, továbbá a muzeális intézmények közművelődési szakemberei számára,

	Időpont	Helyszín, intézmény	Téma	Szervező, működtető neve, beosztása
1	2019. szeptember	Jósa András Múzeum	Restaurálási és műtárgyvédelmi tevékenység, gyakorlati bemutatóval	Havasi Dóra Zita főrestaurátor
2	2019. február	Kálmánháza	Gyűjtemény	

			feldolgozás, tárolás, raktározás, tárgyak elhelyezése kiállításban, témakörben ismeretbővítés	
3	2019. március	Tiszavasvári	Gyűjteménykezelési, nyilvántartási, gyűjteményfeldolgozási és műtárgyvédelmi tevékenység körében	
4	2019. március	Vásárosnamény	Gyűjteménykezelési, nyilvántartási, gyűjteményfeldolgozási és műtárgyvédelmi tevékenység körében	
5	2019. március	Mátészalka	Gyűjteménykezelési, nyilvántartási, gyűjteményfeldolgozási és műtárgyvédelmi tevékenység körében	
6	2019. június	Tiszavasvári	gyűjteményfeldolgozási és digitalizálási tevékenység	Mohácsi Endre/ Benyusz Marcell

			körében	
7	2019. október	Tiszavasvári	gyűjteményfeldolgozási és digitalizálási tevékenység körében	Mohácsi Endre/ Benyusz Marcell
8	2019. augusztus		múzeumpedagógia területén óvodapedagógusoknak és pedagógusoknak	Román Ágnes/ Babolcsi Andra/ Vécseiné Lakatos Bernadett
9	2019. szeptember		múzeumpedagógia területén muzeális intézmények közművelődési szakemberei számára	Román Ágnes/ Babolcsi Andra/ Vécseiné Lakatos Bernadett

a) *Állományvédelmi felelős helyszíni bejárásai*

Kultv. 45/A §. (2) bekezdés j) pont alapján a megyei hatókörű városi múzeum legalább egy fő, szakirányú közép- vagy felsőfokú végzettségű állományvédelmi felelőst foglalkoztat, aki középtávú intézkedési terv alapján évente legalább egyszer helyszíni bejárás keretében felméri a megye területén lévő muzeális intézmények állományvédelmi helyzetét:

<i>Állományvédelmi felelős neve</i>	<i>Elérhetősége (telefon, e-mail)</i>	<i>Végzettsége</i>	<i>Múzeumi Állományvédelmi Bizottság továbbképzése (igen/nem)</i>	<i>Munkakör</i>
Takácsné Varga	vargaagi@josamuzeum.hu		nem	restaurátor és

Ágnes Dankóné Németh Erika	nemetherika@josamuzeum.hu			állományvédelmi szakember
----------------------------------	--	--	--	------------------------------

Időpont	Helyszín, intézmény	Téma	A feladatot elvégző neve, beosztása	Megállapítások
2019. 01.	Nyíregyháza- Felső- Tisza-vidéki Vízügyi Történet Gyűjtemény	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2019.02.	Nyíregyháza – Városi Galéria	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	ua.
2019.03	Szatmárcseke- Kölcsey Ferenc Emlékszoba, Tiszacsécse-Móricz Zsigmond Emlékszoba	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	
2019.04	Csenger- Helytörténeti Múzeum Nagyecséd	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	
2019.05.	Mátészalka- Vasúttörténeti Gyűjtemény Hodász	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit,	

			Havasi Dóra Zita	
2019.06	Tiszavasvári – Vasvári Pál Múzeum Tiszadob - Andrásy kastély	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	
2019.07	Szabolcs, Tiszabercel, Ibrány	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	
2019.08	Tuzsér, Dombrád	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	
2019.09	Nyírmihálydi, Máriapócs	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	
2019.10	Újfehértó, Kállósemjén Sóstói - Múzeumfalv	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	
2019.11	Vásárosnamény, Géberjén	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	
2019.12	Kállay Gyűjtemény, Jósa András	Állomány- védelmi	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné	

Múzeum Görögkatolikus Egyházművészeti Gyűjtemény	bejárás	Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	
---	---------	--	--

III. Kiállítási tevékenység

	2017. tény	2018. tény	2019. terv
Állandó kiállítások száma és látogatószáma - (db fő)	19/88.600	21/90.997	21/90.000
Időszaki kiállítások száma és látogatószáma - saját épületben (db fő) - más intézményben (db fő) - külföldön megrendezett (db fő)	27/77.050 6/16.000 1/2.350	28/90.997 2/6.540 0/0	17/35.000 2/6.500 1/5000
Vándorkiállítások száma és látogatószáma - hazai (db fő) - külföldön megrendezett (db fő)	2/2675 0/0	3/30.383 0/0	1/10.000 1/10.000
Befogadott kiállítások száma és látogatószáma (db fő)	9/19.600	9/42.134	10/40.000
A nemzetiségek anyaországában megrendezett kiállítások száma és látogatószáma (db fő)	0/0	0/0	0/0

Virtuális kiállítások száma és látogatószáma (db fő)	10/12.655	10/13.400	12/15.000
A hozzáférhető műtárgyállomány mutatói:	474.008	484.507	492.000
- teljes műtárgyállomány száma (db)	9.559	10.431	15.000
- kiállításban, látványtárban, tanulmányi raktárban bemutatott tárgyak száma (db)	13.659	14.532	17.000
- interneten hozzáférhető tárgyak száma (db)	3,8%	4,2%	5%
- a teljes műtárgyállomány és a fentiek értelmében hozzáférhető műtárgyállomány aránya (%)			
A tárgyévben megjelent tárgykatalógusok és kiállítási vezetők száma (magyar és idegen nyelven), példányszáma és a hasznosított példányok száma (db db db)	1/200/1.800	3/3.050/2.393	2/1.500/1.250
Múzeumpedagógiai foglalkozással kiegészített kiállítások száma	12	12	13

IV. *Az intézmény 2019. évi kiállítási tervének szöveges bemutatása, illeszkedése az intézmény küldetésnyilatkozatához és középtávú kiállítási stratégiájához.*

A Jósa András Múzeum 2019-ben is folytatni kívánja a 2018-ban elkezdett új kiállítási irányvonalat, amely kiugró látogatószámot produkált tavaly. A Seuso-kincs kiállítás és a Munkácsy Mihály tárlat megrendezése óriási sikert hozott a látogatók között. Ezért határozta el a múzeum vezetése, hogy a magasra helyezett mércéből nem enged és kizárólag magas színvonalú, értékes kiállításokkal szeretne kedveskedni látogatóinak.

Bár múzeumunkban nincs külön Természettudományi Osztály, de a paleontológiai anyagok a régészeti osztályhoz tartoznak. Ennek fényében a Természettudományi Múzeumból érkező két kiállítás (Jégkorszak, Szóra bírt csontjaink) kurátora a régészeti osztály két dolgozója, Tompa György és Jakab Attila. Ezek a 3-3 hónapig tartó kiállítások előreláthatólag sok érdeklődőt vonzanak majd a múzeumba. Tervezett múzeumtörténet kiállításunk „Nagy lélok egy kis emberben” Kiss Lajos a szegény emberek kutatója a 2018. évben nem kerül megvalósításra, ez áttolódott a 2019. évre, így ez idén kerül megvalósításra.

A Történeti Osztály két nagy időszaki kiállítást szervez a 2019-es évre. A múzeumok éjszakáján június 22-én nyílna meg a „Nyugat kopogtat...” című kiállítás, amely a magyarországi életet mutatná be az 1980-as években a nyugat és a kelet választóvonalán. A rendszerváltáshoz lassan közeledő ország életét természetesen a Magyar Kommunista Párt határozta meg, ám a nyugati kultúra már jelen volt a családok nagy részének a háztartásában. A kiállítás kiemelt látogatottságához nagy reményeket fűzünk, mivel a múzeumi éjszakán nyílna meg és mert témájában több korosztálynak is érdekes és vonzó lehet. A Vidor Fesztivál ideje alatt nyílna meg a másik nagy időszaki kiállítás, amely képzőművészeti témájú lenne. A Szinyei Merse Pál kiállításban a művész több olyan festmény lesz látható, amely magángyűjtemények becses darabjai és a nagyközönség előtt még nem voltak bemutatva. A Kállay Gyűjteményben az új épület második ütemében felújított részében Nyíregyháza város történetét bemutató állandó kiállítás nyílna ősszel. A várostörténeti kiállítás megvalósulásával óriási hiányt pótolhatnánk, amely több mint tíz éve már váratott magára.

A Sóstói Múzeumfalu alapfeladata a népi építészet és lakáskultúra kutatása, tárgyi és szellemi emlékeinek gyűjtése Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében és ezen örökség őrzése, sokoldalú közzététele, a széleskörű hozzáférés biztosítása. Programjain keresztül, a tárgyi emlékek, az életmód és a szokások bemutatásával, valamint elméleti ismeretek és a mindennapi életben hasznosítható gyakorlati tudás közvetítésével segíti a néphagyományok jobb megértését és hozzájárul annak népszerűsítéséhez. A múzeum állandó és időszaki

kiállításait e gondolatok mentén tervezi és valósítja meg. Ebben az évben öt időszaki kiállítást tervezünk, amelyből kettő saját múzeumi anyagból készül, egy vendégkiállítás más múzeumból érkezik, és a Pálinkaházban egy képzőművészeti és egy fotó kiállítás kerül bemutatásra.

A Kállay Gyűjteményben még a régi helyén az alábbi kiállításokat szeretnénk elkészíteni:

„Mire a falevelek lehullanak” - Kállay Iván huszár főhadnagy emlékkiállítás

2018. október 28. - 2019. január 31.

Az első világháború befejezésének 100. évfordulója alkalmából nyílt meg 2018. október 26-án a „Mire a falevelek lehullanak...” - Kállay Iván huszár főhadnagy emlékkiállítás. A Kállay család egyetlen nagy háborús hősi halottja, Kállay Iván a cs. és kir. 9. Nadasdy huszárezredben szolgált huszár főhadnagyként, s 1915. április 4-én hősi halált halt a bukovinai Okna település mellett, az orosz csapatok elleni harcokban.

A két világháború közötti dolgozószoba

2019. február 1. - 2019. április 1.

A Kállay család tagjai a Horthy-korszakban komoly közéleti szerepeket töltöttek be. Kállay Miklós előbb Szabolcs vármegye főispánja volt, majd 1932-1935 között földművelésügyi miniszter, végül 1942-1944 között miniszterelnök. Legidősebb fia, Kállay Kristóf az édesapja mellett miniszteri titkárként dolgozott. A dolgozószoba révén a korszak miliójét hozzuk közelebb.

„Régi dolgok, újabb idők” - Főispánok a Kállay családban

2019. április 9. - 2019. december 1.

A kiállítás egy főispáni hivatalt mutatna be, melyben korabeli dokumentumok és személyes tárgyak révén kerülne közelebb Kállay András (1839-1919), és fia Kállay Miklós (1887-1967) személye, valamint az a korszak, amelyben éltek és főispánként tevékenykedtek. Aktualitását az adja, hogy Kállay András 180 éve, 1839. április 9-én született Napkoron, 130 éve, 1889. június 30-án iktatták be Szabolcs vármegye főispáni székébe, s 100 éve, 1919. október 18-án hunyt el Nyíregyházán.

„Élmények és érzések keretben” - Révész Géza és Horváth Tünde fotókiállítás

2018. november 20. - 2019. február 8.

Révész Géza és Horváth Tünde kortárs nyíregyházi fotóművészek fotókiállítása. Alkotásaik között több természetfotó, utcakép, portré, valamint tárgyfotó is helyet kapott.

Mikó Gyula festménykiállítása

2019. február 28. - 2019. március 20.

Mikó Gyula festőművész saját, és feleségének a festményeiből, valamint a gyűjteményükben lévő alkotásokból nyíló festménykiállítás. A festmények mellett megtekinthetők a festőművész saját személyes tárgyai is. Mikó Gyula elsősorban tájképeket, utcaképeket festett. Életében több mint 1200 festményt készített.

Bábtörténeti kiállítás

2019. április 1. - június 3.

A nyíregyházi Burattino Bábszínház bábtörténeti kiállítása. Az „élő”, kézzel fogható bábok készítésének bemutatása, bábtörténeti kiállítás szervezése, a valóságos emberi kapcsolatok és konfliktusok - ezek megoldásainak játékos formában való megfogalmazása, bemutatása.

Sörkiállítás

2019. augusztus 2. - 2019. augusztus 16.

Az augusztus 2-i Nemzetközi Sörnap keretében különböző országok söreinek bemutatására kerül sor címkék, sörösüvegek, soralátétek, kupakok révén, Andó János gyűjteményéből. Az időszaki kiállításhoz egy egész napos rendezvény is fog kapcsolódni.

Kisvasút és villamos kiállítás

2019. szeptember 13. - 2019. december 1.

A Nyírvidéki kisvasút megszűnésének 10., valamint a nyíregyházi villamos megszűnésének 50. évfordulója alkalmából megnyíló időszaki kiállítás. A tárlat a Nyírvidéki kisvasút napján, vagyis szeptember második szombatjához igazítva nyílik meg, melynek keretében vasútmodelleket, diorámákat, korabeli filmeket tekinthetnek majd meg a látogatók.

Feladat	Felelős	Határidő
Jégkorszak kiállítás	Tompa György	2019. január 22.
Szóra bírt csontjaink kiállítás	Jakab Attila	2019. április 05.

Nagy lélok egy kis emberben	Jakab-Istvánovits-Ratkó	2019 tavasza
A nyugat kopogtat	Mohácsi Endre	2019. június 22.
Szinyei Merse Pál kiállítás	Mohácsi Endre / Madár Ximena	2019 augusztus vége

a) **Kiállítások:**

Állandó kiállítások felsorolása előirányzott látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2017. tény	2018. tény	2019. terv
3. Jósa András emlékkiállítás, 2018. december 1-től: Jósa András rendelője	25.851	62.223	54.000
2. Ősi mesterek nyomában	25.851	62.223	54.000
3. „Én elmentem a vásárba”	25.851	62.223	54.000
4. Nyíregyháza katonasága	25.851	62.223	54.000
5. Benczúr Gyula emlékkiállítás	25.851	62.223	54.000
7. „Sárga ördög”	25.851	62.223	54.000
8. Nyírségi irodalmi gyűjtemény	25.851	62.223	54.000
9. Krúdy Gyula emlékszoba	25.851	62.223	54.000
10. Az Észak- Tiszántúl népi építészete és lakáskultúrája.	62.000	28.000	35.000
13. Barangolás régmúlt iskolában. Iskolatörténeti kiállítás	62.000	28.000	35.000
14. Nyíres – Árpád-kori falu rekonstrukció. Árpád-kori falurészlet a Sóstói Múzeumfaluban	62.000	28.000	35.000
16. Paraszti nagymosás, vasalás	62.000	8.000	35.000
17. „Aki iszik	1.400	22.000	35.000

belőle... ” Pálinkatörténeti kiállítás a Sóstói Múzeumfalu Pálinkaházában			
18. Mindenre fény derül	45.000	22.000	35.000
19. A Kállay Gyűjtemény adományozói	-	774	1.000
20. Kállay Kristóf emlékkiállítás	-	774	1.000

Áthúzódó saját időszakos kiállítások felsorolása látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2017. tény	2018. tény	2019. terv	Felelős
„Mire a falevelek lehullanak”		96	150	Holmár Zoltán

Új saját időszakos kiállítások felsorolása látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2018. tény	2019. terv	Felelős
Móricz Zsigmond-kiállítás		20.000	Rózsáné Bóna B.
A népi kultúra és a néprajzifalu mint az ihlet forrásai		7.000	Koszttyu B.
„Nagy lélok egy kis emberben”		4.500	Jakab Attila
Múltunkról a jövőnek (8 kiállítás)		54.000	Kertész Fruzsina
Nyugat kopogtat		3.000	Mohácsi Endre
Régi karácsonyok		3.000	Mohácsi Endre
A két világháború közötti dolgozószoba		500	Holmár Zoltán
„Régi dolgok, újabb idők”		500	Holmár Zoltán

Országos és nemzetközi kiállítási programok keretében megvalósuló kiállítások előirányzott látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2017. tény	2018. tény	2019. terv	Felelős

Országos és nemzetközi kiállítási programok, vándorkiállítások, intézményközi kapcsolatok keretében megvalósuló kiállítások előirányzott látogatószámmal (külső helyszínen):

Kiállítás címe	Helyszín	2017. tény	2018. tény	2019. terv	Felelős
Magyar Kultúra Napja			2.040	2.050	Kertész Fruzsina
Őszi tárlat			4.500		Madár Ximena
Báhory család				5.000	Mohácsi Endre

Befogadott időszaki kiállítások felsorolása látogatószámmal

Kiállítás címe	2017. tény	2018. tény	2019. terv	Felelős
Jégkorszak			15.000	Tompa György
Szóra bírt csontjaink			15.000	Jakab Attila
Szinyei Merse Pál életpályája			20.000	Mohácsi Endre
Sipos László világjáró fotós kiállítása a Pálinkaházban			3.000	Szabó S.
Képzőművészeti kiállítás a Pálinkaházban			3.000	Szabó S

Bánhegyi András festményei			20.000	Mohácsi Endre
„Élmények és érzések keretben” - Révész Géza és Horváth Tünde fotókiállítás			700	Holmár Zoltán
Gyikó Gyula festménykiállítása			700	Holmár Zoltán
Bábkiállítás			700	Holmár Zoltán
Sörkiállítás			700	Holmár Zoltán
Kisvasút és villamos kiállítás			700	Holmár Zoltán

b) *Látogatottság:*

Mutatók	2017. tény	2018. tény	2019. terv
Összes látogatószám	89.054	110.673	90.000
ebből: teljes árat fizető látogató	11.977	19.133	16.000
kedvezményes árat fizető	20.277	43.076	38.000
ingyenes	56.740	48.464	36.000
ebből diák látogatók	26.353	38.031	35.000
ebből külföldi látogatók (becsült százalék)	4,5 %	9 %	7%

Az adatokat kérjük a muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről szóló 194/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet alapján nyilvántartani.

- c) *A muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről szóló 194/2000. (XI.24.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdésében foglaltak alapján nyújtandó kedvezmények a muzeális intézmény által meghatározott napjai, havi bontásban.*

Állandó kiállításaink látogatása minden hónap 4. vasárnapján EGT-állampolgárok részére díjtalan 26 év alatti látogatóknak, 18 év alatti személy közeli hozzátartozó kísérijének(legfeljebb 2 fő). Ingyenes továbbá 2019. minden hónap 4. vasárnapja: jan. 27., február 24., március 24., április 28., május 26., június 23., július 28., augusztus 25., szeptember 22., október 27., november 24., december 22.

- d) *Nyitva tartás: nap/év. (az ünnepi nyitva tartás jellemzői, különös tekintettel a nemzeti ünnepekre)*

1. Jósa András Múzeum: 52 héten keresztül, heti 48 órában (szombat és vasárnap is) tart nyitva. A kiállítások hétfőn zárva tartanak.

2. Sóstói Múzeumfalv: A felújítási munkálatok miatt 2019-ben a nyitva tartása bizonytalan.

3. Kállay Gyűjtemény: 2018-ban a régi helyén, hétfőtől-péntekig látogatható.

Nemzeti és állami ünnepeinken nyitva tartottunk és díjmentes látogatást biztosítunk.

- e) *Látogatói kedvezmények*

Díjtalanul látogathatja a muzeális intézmények állandó és időszakos kiállításait az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgára (a továbbiakban: EGT-állampolgár), amennyiben:

- a) 6. életévét be nem töltött kiskorú,
b) a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. § a) pontja szerinti fogyatékos személy (a továbbiakban: fogyatékos személy),
c) fogyatékos személyt kísér (legfeljebb 1 fő),
d) a miniszter által kiadott szakmai belépővel rendelkezik,

e) legalább 400 fős taglétszámmal rendelkező, országos hatáskörű közgyűjteményi szakmai szervezet tagja,

f) közoktatásban dolgozó pedagógus,

g) a 70. életévét betöltötte.

Díjtalanul látogathatja a muzeális intézmények állandó kiállításait az EGT-állampolgár minden hónap egyik hétvégéjének a muzeális intézmény által meghatározott napján, amennyiben:

a) a 26. életévét még nem töltötte be,

b) 18 év alatti személyt kísér, és annak a Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.) szerinti közeli hozzátartozója (legfeljebb 2 fő).

A muzeális intézmények állandó és időszakos kiállításait 50%-os kedvezményes belépődíj fizetésével látogathatja az EGT-állampolgár:

a) a 6. életévének betöltésétől 26. életévének betöltéséig,

b) 62 év felett,

c) amennyiben legalább két, 18 év alatti személyt kísér, és azok Ptk. szerinti közeli hozzátartozója (legfeljebb 2 fő), a (2) bekezdés b) pontjában foglalt eset kivételével,

d) amennyiben a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 18. § (2a) bekezdése szerint öregségi teljes nyugellátásban részesül.

Az Alaptörvény J) cikk (1) bekezdésében meghatározott nemzeti ünnepeken, állampolgárságra való tekintet nélkül a muzeális intézmények kiállításai díjtalanul látogathatók.

f) *A látogatószám növekedését és a múzeumi szolgáltatások minőségét elősegítő új kezdeményezések, szolgáltatáscsomagok és készpénzkímélő eszközök*

Alapvető célunk volt, hogy olyan kiállításokat, programokat, rendezvényeket szervezzünk, amelyek témájukban közel állnak városunk és megyénk lakosságához, ezért a tavalyi évhez hasonlóan a Múzeumok Éjszakáján idén is átfogó közvélemény kutatást tartottunk a látogatók körében. 2018-ra vonatkozóan felhasználtuk a 2017. évi közvélemény kutatás eredményeit, melynek látható, számszerű eredményei lettek. A továbbiakban is szervesen felhasználjuk ezeket az információkat a kiállítási és program koncepciók kialakításában. Múzeumpedagógiai csoportunk 2018-ban szinte valamennyi új, időszakos kiállításához új csomagot alakított ki a közintézményekben tanuló valamennyi diák számára, korcsoportos leosztásban és múzeumpedagógusaink számos alkalommal személyesen látogattak el Nyíregyháza általános és középiskolaiba, illetve óvodáiba, hogy az új

programcsomagokat megismertessék a pedagógusokkal. Emellett több alkalommal kezdeményeztek találkozót, workshopot a város iskoláinak, óvodáinak pedagógusaival múzeumpedagógiai témák megvitatására.

Fontosnak tartottuk a már évek óta megrendezésre kerülő, ezért ismert és várt programjaink folytatását (nemzeti ünnepekhez kapcsolódó programok, Kulturális Örökség Napjai, a Turizmus Világnapja, Magyar Népmese Napja, Régészet Napja, Kutatók Éjszakája, stb) valamint ezen programok új elemekkel való bővítését.

Azért, hogy a programokkal kapcsolatos információk minél szélesebb körben eljussanak az érdeklődőkhöz folyamatosan frissítjük honlapunkat és facebook oldalunkat.

A Sóstói Múzeumfalu mellett a Jósa András Múzeumban is üzemel a bankkártya leolvasó terminál, mely lehetővé teszi a bankkártyával és SZÉP kártyával történő fizetést.

g) *Látogatószám növelésének tervezett stratégiája*

Alapvető cél, hogy olyan kiállításokat hozzunk létre, mely a látogatói igényekhez igazodva minél több interaktív elemet tartalmaznak, valamint olyan lehetőségeket teremtsünk, amelyek elősegítik a látogatók minél teljesebb körű bevonását a kiállításba. Fontos, hogy kiállításaink témája egyrészt kötődjön a helyi értékekhez, a saját gyűjteményeink anyagához, mutassa be Nyíregyháza kincseit (Nyíregyháza hírességeit, nevezetes korszakait, szellemi örökségét), másrészt olyan vendég tárlatok bemutatására törekszünk, melyek nagy érdeklődésre tartanak számot. Célunk az állandó kiállítások frissítése, újjáépítése, hiszen a Jósa András Múzeumban több olyan állandó kiállítás látogatható, melyek bizonyos része a mai látogatói elvárások tekintetében elavultnak tekinthető. Ennek megoldására pályázati források bevonását kívánjuk igénybe venni. Célunk továbbá olyan színvonalas rendezvények, programok kialakítása, mely az összes látogatói célcsoportot megszólítja, különös tekintettel nagy rendezvényeinkre (Múzeumok Éjszakája, Múzeumok Őszi Fesztiválja). Fontosnak tartjuk, hogy a szomszédos országokból, úgymint Ukrajnából, Romániából, illetve Szlovákiából Nyíregyházára érkező minél több turistát megszólítsunk, és múzeumi látogatásra ösztönözzük őket, ezáltal bővítve a múzeum látogatói körét. Alapvetően fontosnak tartjuk a szponzori forrásaink szélesítését, melyre szüksége lenne múzeumunknak, hogy a kiállítások, rendezvények lebonyolításában további minőségi fejlődést érhessünk el. Célunk, hogy a múzeum turisztikai attrakcióvá váljon. Fontosnak tarjuk a múzeum informális és formális kapcsolatainak megerősítését, valamint újak kialakítását és olyan konkrét tartalmú programok kidolgozását, megvalósítását, működtetését, melyek évről-évre visszahívják látogatóinkat és újabbakat hoznak magukkal. Célunk egy aktívabb kommunikációs tevékenység kialakítása,

mely folyamatosan fenntartott médiakapcsolatokra, a hírek megfelelő prezentálására, színvonalas, akár többnyelvű internetes jelenlétre, és adott esetben a partnerekkel közösen folytatott kommunikációs tevékenységre épülne. Kiemelt szerep jut ebben a sajtókommunikációnak, a Facebooknak, illetve bevonhatóak újabb web 2.0-s platformok (Instagram, Pinterest, stb.). Csatlakozunk Nyíregyháza nagyobb rendezvényekhez, ezeken mind mennyiségében, mind minőségében erőteljesebb jelenléttel (pl. Vidor Fesztivál, Városnap, Tirpák Fesztivál, Karácsonyi forgatag).

h) *Az épületen belüli információs eszközök*

Az intézményben nyomtatott falitérképek (angol nyelven is) és szabadtéri irányító táblák szolgálnak információval. A Jósa András Múzeumban infopont működik, mely tájékoztat a múzeum jegyáraitól, aktuális kiállításairól, rendezvényeiről. A TIOP-1.2.2-11/1-2012-0052 számú „Tantárgyraktár” című pályázat lehetővé tette az infokommunikációs rendszerek átgondolt és strukturált kiépítését a bejáratától a II. emeleti Látványtárig. A kiírások vakbarát írással is megjelennek.

i) *Múzeumi bolt, büfé, kávézó*

Intézményeinkben a kiadványainkat nyitvatartási időben a jegypénztárban lehet megvásárolni. A Jósa András Múzeumban büfé és kávézó nincs, a Sóstói Múzeumfaluban bérleti formában működött kávézó/büfé.

j) *Az akadálymentesítés helyzete*

A Jósa András Múzeumban az akadálymentesítés megoldott: udvaron a liftaknáig rámpa, az épületben lift, a mellékhelyiségek alkalmasak kerekesszékekben ülők fogadására. A Sóstói Múzeumfaluban részben megoldott az akadálymentesítés, a mosdók megközelítése akadálymentes.

k) *Fogyatékkal élők (látás- és hallássérültek) fogadása a múzeumban*

A vakok – gyengén látók számára továbbra is nagy segítséget nyújtanak az aulától a Látványraktárig futó Braille feliratok. Az épület földszintjén található az intézmény tereit, helyégeit bemutató tapintható térkép (thermoformált táblán kialakított domború grafika). Ez a térkép Braille írással ellátott, a gyengén látók számára kontrasztos színeivel könnyen értelmezhető. Az épületen belül Braille feliratokkal ellátott irányítótáblák, szövegek, számok kerültek elhelyezésre, megkönnyítve a látássérült látogatók tájékozódását. A Jósa András

Múzeum weboldalán elérhetőek a vakok és gyengén látók számára készített hangos-térképek.

A múzeumi honlapnak van akadálymentes változata. A TIOP pályázat során megvalósuló Tantárgyraktárban számos eredeti tárgy megfogható, megtapintható a fogyatékkal élők számára is. Szintén a Tantárgyraktárban tudunk biztosítani fogyatékkal élők számára múzeumpedagógiai és múzeumandragógiai programokat. Mind a Jósa András Múzeum Néprajzi kiállításában, mind a Sóstói Múzeumfaluban továbbra is lehetőség van arra, hogy számos tárgyat kézbe foghassanak a fogyatékkal élők.

V. Gyűjtemények gyarapítása és nyilvántartása

1. Gyarapodás

A gyűjteménygyarapodás tervezése szakáganként, a gyarapodás módjának és lehetséges forrásának megjelölésével

A Sóstói Múzeumfalú néprajzi gyűjteménye 300 darab tárggyal (Bodnár, Szabó Bóna, Lőrincz), a Jósa András Múzeum néprajzi gyűjteménye 50 darabbal (Ratkó L.) gyarapszik. A gyarapítás módja nagy valószínűséggel ajándékozás útján történik. A Történeti Osztály előreláthatólag 200 darab tárggyal gyarapodik. A Jósa András Múzeum évente több tucat magánszemélyt fogad, akik saját, családi tárgyaik értékét kívánják megtudni. Az esetek nagy részében a tárgyakat felajánlják a Múzeum részére ingyen vagy megvásárlásra. A város és megye történetéhez kapcsolódó tárgyakat nagyrészt - ha arra érdemesek - a múzeum befogadja, mert jó hasznát vehetjük ezeknek, mint demonstrációs tárgyként vagy duplumként.

Ha értékesebb műtárgyról van szó és eladásra kínálják fel mindig egyeztetünk a fenntartóval megvásárlásukról esetleges ritka tárgyról van szó vagy hiányzik a gyűjteményből. A műtárgyakat a Történeti Osztályon más módon is felderíthetik a kollégák. Ilyen alkalmak az árverések és régiségvásárok tárgyai, amelyek kínálatát 2019-ben is próbáljuk szemünk előtt tartani.

Feladat (szerzemény, szakág)	Gyarapodás módja és forrása	Felelős	Határidő
Néprajz	Vásárlás/ajándékozás	Néprajzi osztályvezető	2019. december 31.
Régészet	Ásatás (szerződés ásatási munkákra)	Régészeti osztályvezető	2019. december 31.
Történet	Vásárlás/ajándékozás	Történeti osztályvezető	2019. december 31.

Kiemelkedő darabok vagy együttesek bekerülése

A Jósa András Múzeum Történeti Gyűjteményének gyarapításánál fontos szempont, hogy akár országosan is kiemelkedő tárgyak vagy tárgy együttesek kerüljenek a múzeumba. 2018-ban merült fel a gondolat, hogy az Antenna Hungária tulajdonában álló, Nyíregyháza-Borbányán található több száz darabos rádió és televízió gyűjtemény adományként a múzeum gyűjteményébe kerülne. A tulajdonossal jelenleg is folynak az egyeztetések magángyűjteményének átadásának módjairól és annak időpontjáról. A Zentai Mihály gyűjteménye nemcsak a helyi történeti anyag skáláját bővítené, hanem országosan is érdeklődésre tarthatna számot híradástechnikai különlegességei miatt.

	2017. tény	2018. tény	2019. terv
Tárgyévi régészeti és őslénytani feltárások alapterületének várható nagysága (m ²)	42.034m ²	39.460 m ²	40000 m ²
Az éves gyűjteményfejlesztési tervben meghatározott egyéb gyűjteménygyarapítási alkalmak száma	179	180	190
- A régészeti és őslénytani feltárás nyomán feldolgozandó állomány nagysága	482.505 ebből tárgyévi	Összesen: 492.819	500.000 3.000

- összesen (db, vagy egyéb jellemző mutató) - tárgyévben (db, vagy egyéb jellemző mutató)	4721	Tárgyévben: 17.901 Ebből mintegy 5000 a kisvárdai Rétköz Múzeum anyagát fogja gyarapítani	
A feldolgozandó egyéb műtárgyállomány nagysága - összesen (db) - tárgyévben (db)	567	1549	1.249
A tárgyévben régészeti és őslénytani feltárás nyomán múzeumba került tárgyak száma (db, vagy egyéb jellemző mutató)	5529	17.901	3.000
A tárgyévben ajándékozással bekerült tárgyak száma (db)	1737	1606	1345
A tárgyévben adásvétellel bekerült tárgyak száma (db)	94	10	15
A tárgyévben egyéb, a fentiekén kívüli gyűjteménygyarapodással bekerült tárgyak száma (db)	35	0	0

VI. Nyilvántartás

a) Az éves gyarapodással kapcsolatos nyilvántartási feladatok tervezése, különös tekintettel a számítógépes nyilvántartásra

Feladat	Felelős	Határidő
EMIR adatbázis kezelő program beüzemelése (Néprajzi Osztály)	Toma J.	2019. december 15.
EMIR adatbázis kezelő program beüzemelése (Történeti Osztály)	Sziksza Sándor	2019. december 15.
A leltározott tárgyak folyamatos digitalizálása	Istvánovits Eszter	2019. XII. 31.
Online adatbázis építése	Istvánovits Eszter	2019. XII. 31.
Az új feltárások, és a régi adattári anyagok digitális feldolgozása, a dokumentációk elkészítése	Régészeti osztályvezető, valamint az illetékes ásatásvezető	2019. XII. 31.
A revízió folytatása	Régészeti osztályvezető és a gyűjteménykezelő	2019. XII. 31.

A tárgyak, fotók számítógépes nyilvántartására 2018-ban pályázat keretében lehetőségünk nyílt az EMIR adatbáziskezelő rendszer megvásárlására. Az Excel táblázatban a műtárgyállományról rögzített adatok átkonvertálása megtörtént, az adatok ellenőrzésére az idei évben kerül sor. Az idei tervek között szerepel a fotónegatívok adatainak és a beszkenelt fotónegatívok betöltése a rendszerbe. A 2019. évi gyarapodást ebben az évben Excel táblázatban és az EMIR rendszerben is rögzítjük. Az Excel táblázatba rögzítést elhagyjuk, amint minden adatot ellenőrizni tudunk az EMIR rendszerben, ez összefügg a műtárgyaknak az új raktárakban történő átköltöztetésével, ill. a revízióval. 2019-ben a Történeti Osztály már kész vagy folyamatban lévő adatbázisait is szeretnénk az EMIR rendszerbe átkonvertálni és a

jövőben azt használni. A Képzőművészeti, Helytörténeti és Történeti Dokumentumok gyűjteményei nagyrészt már a korábban használt ARIADNE program adatbázisába lettek bevezetve, amelyeket jobban tudnánk használni a fent említett EMIR programmal.

b) Feldolgozásra váró (visszamenőleg felhalmozódott) régészeti és őslénytani anyag becsült mennyisége és a hiányosságok feldolgozása érdekében 2019. évben előirányzott feladatok

A feldolgozásra való leletanyag mennyiségének csökkentése. Ennek teljesíthetősége nagy mértékben függ a tárgyévben bekerülő anyag mennyiségét, mely a régészet esetében pontosan nem tervezhető.

Feladat	Felelős	Határidő
A feldolgozandó anyag mennyiségének csökkentése	Régészeti Osztályvezető	2019. december 31.

c) Feldolgozásra váró (visszamenőleg felhalmozódott) egyéb anyag becsült mennyisége és a hiányosságok feldolgozása érdekében 2019. évben előirányzott feladatok teljesülése

2019-ben is fontos feladat, hogy a Történeti és Néprajzi gyűjteményekben visszamenőleg felhalmozódó anyagok minél hamarabb nyilvántartásba kerüljenek. A folyamatos leltározással apaszthatjuk azok számát. Idén a különböző osztályokon szeretnénk bevezetni a heti egy gyűjteményi napot, amikor a muzeológus csak a gyűjteményével vagy gyűjteményeivel foglalkozhat. Így gyorsabban tudjuk apasztani a felhalmozódott, vagy rendezéskor előkerülő tárgyak számának nagyságát.

Feladat	Felelős	Határidő
Leltározatlan műtárgyak leltározása (kb. 100-200db)	Történeti Osztály dolgozói	2019. december 31.

Gyűjteményi rend és raktári helyzet értékelése, raktárrendezéssel kapcsolatos 2019. évi feladatok

Feladat	Felelős	Határidő
Régészeti raktárak felügyelete	Mester Andrea	2019.12.31.
Történeti raktárak felügyelete	Szmlár Edit	2019.12.31.
Néprajzi raktárak felügyelete	Kállay Beatrix	2019.12.31.

A Sóstói Múzeumfaluban őrzött teljes műtárgyállományt februárban össze kell csomagolni és ki kell költöztetnünk a jelenlegi raktárépületből, amely a Múzeumfalu felújítása miatt elbontásra kerül. A tárgyak egy része külső raktárakban kerül elhelyezésre, másik részét helyben tudjuk tárolni. Az új raktárépület várhatóan 2019 szeptemberére készül el, ekkortól kezdhethetjük el műtárgyállomány beköltöztetését az új épületbe és ezzel párhuzamosan kezdhethetjük csak el az új raktári rend kialakítását.

A régészeti raktár kapacitásának bővítése, mely nagyobb anyagmennyiség befogadására már nem alkalmas. Ennek átmeneti megoldása lenne az archeozoológiai és antropológiai anyag egy, nagyobb raktárban történő elhelyezése. Ennek révén a további régészeti anyagok számára kapacitásbővítés lenne elérhető, ám hosszabb távon ez sem oldja meg a raktárkapacitás problémáját. Megoldás egy új raktárépület kialakítása/építése lenne. A Történeti Osztály Képzőművészeti és Iparművészeti tárgyainak raktárai már teljesen megteltek, helyhiánnyal küszködnek. Megoldás lehetne egy épületbővítés esetén a régészeti raktárak egy helyre mozgatása, mert a felszabadult raktárakban tovább bővílnének a Történeti tárgyak raktárai, amelyeknek biztonsági és műtárgyvédelmi szempontból is az épületben kellene maradniuk.

d) Az intézmény revíziós tervének 2019. évi bemutatása és a végrehajtás érdekében tervezett lépések részletezése gyűjteményenként, jelezve a legutolsó revízió időpontját is

A múzeumfalu műtárgyállományának csomagolását, amelyet a jelenlegi raktárépület elhagyása miatt kell elvégeznünk, összekapcsoljuk egy részleges revízióval, amely a gyakorlatban azt jelenti, hogy a tárgyakat összevetjük a leltárkönyvi adatokkal és amelyek

rendben vannak külön csomagoljuk azoktól a tárgyaktól, amelyekkel kapcsolatosan probléma merül fel. A munkát az elmúlt évben kezdtük el és folytatjuk az idei évben is.

Idén is folytatni kívánjuk a korábbi években elkezdődött revíziót a régészeti anyag vonatkozásában. Folytatjuk az Adattár fotóanyagának, valamint elkezdjük a régészeti dokumentációk anyagának revízióját.

A Történeti Osztály részleges revíziós munkálatai továbbra is folynak. 2019-ben a múzeum numizmatikai anyagának részleges revízióját tervezzük.

Feladat	Felelős	Határidő
Régészeti gyűjtemények revíziójának felügyelete	Jakab Attila	2019.12.31.
Néprajzi gyűjtemények revíziójának felügyelete	Dr. Szabó Sarolta	2019.12.31.
Történeti gyűjtemények revíziójának felügyelete	Mohácsi Endre	2019.12.31.
A Kállay Gyűjtemény revíziójának felügyelete	Dohanics László	2019.12.31.

	2017. tény	2018. tény	2019. terv
Tárgyévben gyarapodási naplóba vett kulturális javak száma (tétel és db)	7358	19.142	20.000
Tárgyévben szakleltárkönyvbe vett kulturális javak száma (tétel és db)	8060	10.045	10.000
Tárgyévben szekrénykataszteri	-	-	-

nyilvántartásba vett kulturális javak száma (tétel)			
Tárgyévben revízió alá vont kulturális javak száma (tétel és db)	17.054	14.573	10.000
A tárgyév végén feldolgozott (szakleltárkönyvben, szekrénykataszteri nyilvántartásban szereplő)	420.632	442.507	450.000
- teljes állomány száma (tétel)	ebből	ebből	ebből
- ebből régészet (tétel)	299.549	316.087 a régészet	325.000
a teljes műtárgyállomány és a fentiek értelmében feldolgozott műtárgyállomány aránya (%)	35-40%	35-40%	35-40%

VII. Hozzáférés

Az intézmény 2019. évi digitalizálási tervének szöveges bemutatása, illeszkedése az intézmény közléstávú digitalizálási stratégiájához

A digitalizálási stratégia keretében szükséges egyfelől a korábbi, analóg adatok digitalizálásának megoldása, a háromdimenziós tárgyak kétdimenziós reprodukálása, valamint mindezeknek esetében a széles körű hozzáférés lehetővé tétele. Legalább ennyire lényegesnek tartjuk a metaadatok segítségével adatbázisok kialakítását. Fontosnak tartjuk az adatbázisok mielőbbi auditálását, valamint a széles körű online hozzáférés biztosítását. Hosszabb távon célunk az adatbázisok csatlakoztatása az Europeana rendszerhez. Végző cél a teljes nyilvántartás digitális feldolgozása és közzététele.

A Jósa András Múzeumban 2019-ben is folytatódik a már korábban elkezdődött digitalizálási munka. A múzeum digitalizálási stratégiájának szempontjait követve haladnak a munkálatok. Fontos, hogy a digitalizált műtárgyak egyre nagyobb számban legyenek elérhetőek internetes felületeken hasznos tartalmakként. Emellett a közgyűjtemények által támogatott igényeknek is meg kell felelnünk, azaz minél több digitálisan is hasznosítható tárgy legyen elérhető, megelőzve a raktárakban őrzött műtárgyak épségét veszélyeztető, felesleges mozgását. Így került be a 2019-es munkatervünkbe a múzeum Történeti Adattárában található Hammel József és Elek Emil fotográfusok teljes anyagának digitalizálása. A főleg

nyíregyházi és Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei emlékeket megőrző fénykép-negatívak száma 4 és 6 ezer közzé tehető. Emellett a múzeum különböző gyűjteményeiben folyamatos feladat az esetleges műtárgy leírókartonokhoz műtárgy fotókat produkálni. A 2019-ben megvalósuló INTERREG pályázatban 1700 karakter és 1500 dokumentum digitalizálása és feltöltése várható. A 2019. évi digitalizálás számának csökkenése a Forum Hungaricum program megszűnésével magyarázható. 2018 áprilisában a Magyar Nemzeti Múzeum által működtetett közfoglalkoztatás megszűnt és a múzeumban jelenleg nincs erőforrás erre a feladatra való átcsoportosításra.

	2017. tény	2018. tény	2019. terv
A tárgyévben digitalizált kulturális javak száma összesen (tétel/db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	23.500	22.158	18.000
Összes digitalizált kulturális javak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	195.000 46%	217.158 48%	235.158 48,5%
Adatbázisban kereshető kulturális javak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	189.731 45%	201.318 49%	203.000 50%
Az adatbázis használóinak száma, a használatok száma (fő alkalom)	33 / 4.100	33/4.150	50/5.000
Honlapon hozzáférhető tárgyak száma összesen (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	4.250 1%	4.380 1%	4.600 1%
Nemzetközi adatbázisban kereshető tárgyak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	-	-	-

VIII. Tudományos kutatás

a) A 2019. évi tudományos munka fő irányának szöveges meghatározása, ennek illeszkedése az intézmény tudományos stratégiájához (célok, feladatok, várható eredmények meghatározása)

A Sóstói Múzeumfalú néprajzos muzeológusai (Bodnár Zsuzsanna, Baloghné Szűcs Zsuzsa, Rózsáné Bóna Bernadett, Szabó Sarolta) a "Földi utam elhagyom, tárgyaimat itt hagyom" című EFOP 4.1.9 pályázat keretében megvalósuló látványtárba kerülő tárgycsoportokhoz kapcsolódó témákban végeznek kutatásokat:

- a női munkák (szövés-fonás, textil, textil tisztítás, háztartás tárgyai, kerámia) (Szabó S)
- férfimunkák (gazdálkodás, növénytermesztés, méhészet, vadfogás) (Rózsáné Bóna B.)
- pásztorkodás, állattartás (Baloghné Szűcs Zs.)
- a szülés, a gyermekélet, halál, gyász, a vallási élet szakrális tárgyai, a gyermekjáték tárgyi anyagának kutatása az emberi élet fordulói (születés-gyermekkor, az élet vége), vallási élet (Bodnár Zs.)
- az emberi élet fordulói (lakodalom), viselet, bútorok (Lauber L.)
- az I. világháború tárgyi emlékei (Baloghné Szűcs Zs.)

Ezen túlmenően a néprajzi gyűjtemény történetét feldolgozó kötet számára végeznek irodalmi, adat- és fotótári kutatást a Sóstói Múzeumfalú és Jósa András Múzeum néprajzosai (Bodnár, Lőrincz, Rózsáné, Szabó, Ratkó)

A Jósa András Múzeum Néprajzi gyűjteményével foglalkozó néprajzos muzeológus (Ratkó Lujza) tárgyevi kutatási témája: irodalmi, adattári és terepkutatás egy leendő Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei folklór monográfiához

Célunk a szakmai eredmények minél szélesebb körű bemutatása egyrészt a szakmai körökben, másrészt nagyközönség számára. Ennek érdekében kívánunk részt venni egyrészt nagyobb, országos, másrészt kisebb, regionális jelentőségű konferenciákon (pl. Északkelet-magyarországi Régészeti Konferencia).

Tovább folytatódik munkatársaink részvétele az OTKA keretében zajló nemzetközi jelentőségű kutatási projekteken (Istvánovits Eszter, Pintye Gábor, Jakab Attila, Körösfői Zsolt), a császárkor és a honfoglalás kor kutatására koncentrálna elsősorban.

Hagyományainkhoz híven továbbra is rendszeresen kívánjuk publikálni az ásatási eredményeinket, egyrészt a Jósa András Múzeum Évkönyvében, másrészt egyéb szakmai folyóiratokban, könyvekben.

2019-ben az kívánunk megszervezni egy nemzetközi múzeumtörténeti konferenciát, illetve – ha a lehetőségek adottak lesznek – egy Dienes Istvánra emlékező konferenciát.

A Történeti Osztály három dolgozója dolgozik doktori disszertációján. Holmár Zoltán a két világháború között Szabolcs vármegyében felállított első világháborús emlékművek történetét dolgozza fel, Mohácsi Endre Dóczy András Szatmári főkapitány 17. századi tevékenységével foglalkozik. Holmár Zoltán és Mohácsi Endre 2019-ben tervezik a disszertációjuk megvédését a Debreceni Egyetem Doktori Iskoláján. Kertész Fruzsina szintén a Debreceni Egyetem Doktori Iskolájának hallgatója és Kállay Miklós emigrációs tevékenységét dolgozza fel doktori disszertációjában. Emellett természetesen az éves történeti kiállítások tudományos megalapozásának kutatásaiban is részt vesznek mindhárman. Mohácsi Endre az év második felében pedig a Magyar Tudományos Akadémia Lendület kutatócsoport-hálózatában létrejött Károlyi kutatócsoport munkájában vesz részt Károlyi Klára leveleinek feldolgozásában és kiadásában.

b) A tudományos munkatársak kutatónapjával kapcsolatos munkáltatói intézkedések bemutatása (a kutatónapban részesülő tudományos munkatársak és az engedélyezett kutatónapok száma, az engedélyezés szempontjai, a kutatónapokhoz kapcsolódó egyéni tudományos célok, feladatok bemutatása)

Kutatónapokkal kapcsolatban intézményünkben az Tudományos tanács jogosult eljárni a kérelmek elbírálásával. A Régészeti Osztályon 5 fő tartozik a tudományos munkatársak közé. 2017-ben intézményünkben megalakult a Múzeumi Tudományos Tanács, melynek egyik első intézkedése volt a 2012 elején megszüntetett kutatónapok helyzetének rendezése. Ennek érdekében szabályzat kidolgozására került sor (Szabályzat a kutatási terv alapján végzett munkáról és a kutatószabadságról). Ennek értelmében: kutatói szabadság igényelhető önálló kötet, tanulmány, PhD, DLA és az „MTA doktora” címért benyújtandó disszertáció megírására, OTKA és más tudományos pályázatok munkálataiban való részvételre, néprajzi terepmunkára, más intézményekben (múzeumokban, levéltárakban, könyvtárakban, felsőoktatási intézményekben) való kutatásra, tudományos előadás elkészítésére, tanulmányútra, nemzetközi projekteken (pl. külföldi múzeumok/könyvtárak tapasztalatszerzésre irányuló látogatása, külföldi ásatás, néprajzi gyűjtés) való részvételre.

A kutatói kedvezmény a tudományos minősítéssel rendelkező dolgozók számára, valamint doktori disszertáció megírása esetén évente maximum 45 napra terjedhet ki. A nem minősített dolgozóknak maximum 30 nap, a nem tudományos munkakörben foglalkoztatottaknak pedig

maximum 15 nap adható. Ezek a napok heti rendszerességgel vagy egyben, összefüggő kutatói-alkotói szabadság formájában is kivethetők. A kérelmezőnek minden esetben figyelembe kell vennie az intézmény éves és rövidtávú terveit, és közvetlen felettesével egyeztetnie kell a kutatói szabadság egyben vagy több részletben történő kivételéről. A kérelmező távolléte nem akadályozhatja a múzeumi munka menetét.

A kérelemnek kutatási tervet, és amennyiben lehetőség van rá, részletes ütemtervet kell tartalmaznia. A kérelmet a közvetlen felettesnek (osztályvezető, csoportvezető) kell benyújtani, aki azt továbbítja a Múzeumi Tudományos Tanácsnak, amely elbírálja és véleményezi azt. A döntést a mindenkori igazgató hozza meg a Tanács véleményének figyelembevételével.

A kutatói szabadság leteltét követő héten a munkatárs köteles írásban beszámolni az elvégzett munkáról, és bemutatni annak eredményét. Emellett az aktuális éves jelentésben is be kell számolnia a kutatói szabadság felhasználásáról és eredményeiről.

A beszámoló, ill. az elvégzett munka értékelése és elfogadása a Múzeumi Tudományos Tanács feladata elsősorban abból a szempontból, hogy az elvégzett munka arányban áll-e a kutatószabadság időtartamával.

Az a munkatárs, aki igénybe vette a kutatói szabadságot, de egy éven belül nem tudja bemutatni az elkészült munkát vagy annak részleteit, a következő évben nem kaphat kedvezményt.

Kiadott, eladott és raktáron lévő saját múzeumi kiadványok száma, a remittenda nagysága, kezelése és raktározási kérdései, a megoldásra vonatkozó intézkedési terv

Feladat	Felelős	Határidő
---------	---------	----------

c) A múzeumi tudományos munka nemzetközi feladatai, kapcsolatai

A Régészeti Osztály nemzetközi tudományos munkakapcsolatai két országra, illetve ezen belül két városi múzeumra terjednek ki leginkább, amely Romániában a Szatmárnémeti Szatmári Múzeumot, valamint a Szlovákiában a kassai Kelet-szlovákiai múzeumot jelenti.

Új kapcsolati lehetőségként mutatkozik a Suceava város (Bukovina) múzeumával 2018-ban felvett kapcsolat. Előbbivel EU-s pályázatot adtunk be, melynek eredménye nem ismert.

Amennyiben a pályázatunk nyer úgy a pályázatban szereplő kiállításrendezés mellett számos egyéb program megvalósításra is lehetőség nyílik.

Az említett intézményekkel való szorosabb kapcsolattartást szolgálja az intézmények közötti együttműködési megállapodás a további pályázatokra, tudományos együttműködésre, szakmai tapasztalatok cseréjére vonatkozólag.

	2017. tény	2018. tény	2019. terv
Kutatási témák száma	37	47	40
Hazai és nemzetközi kutatási programokban történő részvételek és a résztvevők száma	7/8	3/4	3/4
A múzeum által megrendezett tudományos konferenciák száma	3	4	6
Konferencián tartott előadások száma	55	28	32
A múzeum dolgozói által jegyzett, magyar és idegen nyelvű (külön feltüntetve a nemzetiségi nyelveket) tudományos kiadványok száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt)	4	3	3
A múzeum dolgozói által jegyzett, magyar és idegen nyelvű (külön feltüntetve a nemzetiségi nyelveket) publikációk száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt)	24/3	69/26	35/5
Kiállítási forgatókönyvek száma	11	11	15

IX. Műtárgyvédő

Megelőző műtárgyvédővel kapcsolatos 2019. évi feladatok, valamint a tárgyévi raktárfejlesztési feladatok (utóbbi esetében forrásmegjelöléssel)

Feladat	Felelős	Határidő
---------	---------	----------

Tisztítással, konzerválással, restaurálással kapcsolatos 2019. évi feladatok

Feladat	Felelős	Határidő
---------	---------	----------

	2017. tény	2018. tény	2019. terv
Restaurálásra, tisztításra, konzerválásra szoruló összes műtárgy becsült száma	95.000	90.000	75.000
Tárgyévben állományvédelmi kezelésbe (restaurálás, konzerválás, tisztítás) vont összes műtárgy száma	9915	-	15.346

X. Pályázati tevékenység

Hazai pályázatok megnevezése (új és folyamatban lévő)	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Felelős
A Szabolcs-Szatmár-Bereg megye népművészete című nagymonográfia újrakiadására NKA egyedi pályázat	4.514.500	Elbírálás alatt	L. Nagy Márta-Ratkó Lujza
A nyíregyházi Jósa András	848.700	400.000	L. Nagy Márta

Múzeum Évkönyve LX. kötetének kiadására NKA pályázat			
„Nagy lélok egy kis emberben - A szegény emberek kutatója”, Kiss Lajos kiállításra	2.000.000	1.000.000	Jakab Attila
Gróf Vay Józsefné portréjának konzerválására	950.000	400.000	Havasi Dóra
Múzeumandragógia határok nélkül Konferencia és szakmai továbbképzés VIII. Országos és IV. Nemzetközi Múzeumandragógiai Konferenciára	831.000	831.000	Babolcsi Andrea
Muzeális intézmények szakmai támogatására (Kubinyi Ágoston program)	6.000.000	6.000.000	Körösfői Zsolt
Járásszékhely múzeumok szakmai támogatására beadott pályázat (weblap fejlesztés)	3.000.000	3.000.000	Cseppentő Zoltán
Kosztju Brigitta (szerk.): A szabólegény macskája. Népmesék a Nyírségből című kötet kiadására	500.000	300.000	Kosztju Brigitta

Széchenyi 2020 programhoz kapcsolódó pályázatok megnevezése (EFOP, TOP, stb.) (új és folyamatban lévő)	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Felelős
EFOP 4.1.9-16 A múzeumi és levéltári intézmények tanulást segítő infrastrukturális	56.300.000.-	54.000.000.-	Baloghné Szűcs Zsuzsanna -Szabó Sarolta

fejlesztései „Földi utam elhagyom, tárgyaimat itt hagyom”			
EFOP 3.3.2-16 „Gondoltad volna? – Múzeumpedagógiai foglalkozások kicsit másképp”	30.000.000.-	30.000.000.-	Szabó Sarolta

Egyéb, nem hazai forrásokra épülő pályázatok megnevezése (új és folyamatban lévő)	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Felelős
Interreg V-A Romania- Hungary Programme: Cross- border Open Modell of Digitalised Museum (CoMoDi).	164.115 EUR	164.115 EUR	L. Nagy Márta
EEA and Norway Grants Fund for Regional Cooperation – Living Museum	200.000 EUR	elbírálás alatt	Istvánovits Eszter
EACEA 2018 Support for European Cooperation Projects 2019 – Museums sharing history	73.737 EUR	elbírálás alatt	Körösői Zsolt

XI. Kommunikációs tevékenység

Az intézmény 2019. évi kommunikációs stratégiájának szöveges bemutatása.

- *A tárgyév kiemelt feladatának meghatározása, ennek illeszkedése az intézmény küldetéséhez.*
- *Az új média eszközeinek alkalmazása érdekében tervezett intézkedések*
- *Arculatépítés tervezett lépései*
- *A honlap fejlesztése érdekében tervezett lépések*
- *A külső kapcsolati háló fejlesztése érdekében tervezett lépések*

Az intézmény, amely az emberiség és környezete tárgyi és szellemi örökségét gyűjti, megőrzi, tudományos szempontból feldolgozza, kiállítja, vagy más módon közvetíti tudományos, oktatási és szórakoztató céllal.

2) A múzeum a fenntartótól függetlenül a közjó és a köz szolgálatában áll. A múzeumok kulturális, oktatási, szociális és gazdasági hatása életminőség javító tényező.

3) A múzeum és a múzeumi munkatársak kötelessége a jogszabályok, az intézményi alapító okiratok, szervezeti és működési szabályzatok, valamint egyéb belső szabályzatok betartása, melyek az etikai elvekhez viszonyítva alapkövetelményeknek tekintendők.

Valamennyi múzeumban dolgozó törekedjék arra, hogy tevőlegesen járuljon hozzá a jogszabályokon gyakran túlmutató etikai elvek betartásához.

4) A múzeum a feladatellátás során törekedjen az együttműködésre a társintézményekkel stratégiai szinten is.

5) A múzeum optimálisan hangolja össze kettős szerepét, miszerint a gyűjteményeket meg kell őriznie a jövő generációk számára, mindazonáltal a lehető legteljesebb hozzáférhetőséget kell biztosítani a múzeumi közönség számára is.

6) A gyűjtemények a múlt, a jelen és a jövő közötti kapcsolat kézzelfogható hordozói, ezért megőrzésük a múzeum legfontosabb feladata.

II. A múzeumi kiállítások és gyűjtemények kommunikációja

1) A múzeum feladata, hogy a pontos és naprakész, tudományos igényű kutatásokból nyert információkat, eredményeket tárják a társadalom felé. A muzeológusok feladata, hogy a múzeumban őrzött műtárgyakról minden szükséges információt felderítsenek, a vezető pedig segítse elő, hogy a muzeológusok minél könnyebben megtehessék ezt. A tudományos munkakörben foglalkoztatott munkatársaknak a gyűjteményekhez és a múzeumhoz kötődő ismereteiket és eredményeiket mihamarabb nyilvánosságra kell hozniuk, illetve a múzeum kutatási, ismeretátadó tevékenységét támogatniuk kell.

2) A múzeum a műtárggyal kapcsolatban a lehető legtöbb hiteles és lényegi információval lással el a látogatókat, különösen vonatkozik ez az eredeti tárgyaknak a másolatoktól történő megkülönböztetésére.

3) A múzeum törekedjen arra, hogy naprakészen, mindenki számára könnyen elérhető módon tegye közzé a gyűjteményeihez, kiállításaihoz és programjaihoz való hozzáféréssel kapcsolatos információkat, magyar és idegen nyelven egyaránt.

4) A múzeum igyekezzen minél szélesebb körben biztosítani a társadalom számára minden olyan eszközt, amelyekkel a látogatók ismeret- és élményszerzését, valamint a gyűjtemények jobb megértését segítik elő.

5) A múzeum rendszeresen mérje fel látogatóinak és használóinak összetételét és igényeit, hogy ezáltal teljesebb körű kiszolgálást nyújthassanak a különböző társadalmi csoportokból jövő, eltérő életkorú és felkészültségű látogatók számára.

III. A múzeumi kommunikáció céljai

Az eltérő célcsoportok eltérő marketing- és kommunikációs stratégiát tesznek szükségessé.

1) A fő célok:

- Nyíregyháza nevének további ismertséget szerezni
- Lokálpatriotizmus erősítése
- Interaktív tanulási helyszín létrehozása
- Komplex múzeumi élmény biztosítása
- Szolgáltatások nyitottá tétele és jobb hozzáférhetőség biztosítása a múzeumi gyűjteményekhez
- A lifelong learning, lifewide learning folyamataiba való bekapcsolódás
- A múzeum, mint a non-formális, informális oktatási helyszín szerepének megerősítése

2) Célcsoportok:

- Nyíregyházi járás – 166.684 fő
- Nyíregyháza MJV – 118.092 fő
- Nyíregyházi tankerület (iskolások esetében) – 22.099 fő
- Szabolcs-Szatmár-Bereg megye (iskolások és turisták)
- Budapest és Magyarország (turisták esetében)

Szeretnénk új látogatói réteget bevonni, de a régieket is újra behívni a múzeumba

3) Szolgáltatások:

- tárlatvezetések
- szakmuzeológusi tárlatvezetések
- múzeumpedagógiai foglalkozások

- családi programok

4) **Kommunikációs terv az új állandó és időszakos kiállításokhoz:**

Kiadványok:

- rendhagyó kiállítás vezető (a régészek, néprajzosok és történészek szubjektív megjegyzéseit, és tágabb összefüggéseket is tartalmazó kalauz).
- múzeumpedagógiai foglalkoztató füzet: elsősorban családdal érkező gyermekeknek feladatlapok: múzeumpedagógiai foglalkozásra érkező iskolás csoportoknak

Reklámkiadványok:

- Új képeslapok, szórólapok, kitűzők, kulcstartók és egyéb kisebb ajándéktárgyak.

Akciók:

- Hétvégi akciók az új állandó kiállítások megtekintésére.

IV. A múzeumi kommunikáció elemei

1) **Arculati elemek:**

a múzeum arculati elemei adottak, 2018-ban frissítésen estek keresztül. Az új kiállításban új piktogramokat (felnőtt és gyermeklátogatóknak) készülünk bevezetni.

2) **A kiállítás emblematikus tárgyai:**

A kiállításvezetőben is kiemelt tárgyak, amelyekre folyamatosan támaszkodni fog a múzeumi kommunikáció (honlap, Facebook, nyomtatott sajtó).

3) **Kiadványok:**

Kiállításvezető, múzeumpedagógiai kiadvány, feladatlap és szórólapok. –idegen nyelven is. Minden kiadványt letölthetővé teszünk a honlapunkon, ahogy az eddigi kiadványokat is. A pedagógusok számára a feladatlapok jelentenek nagy segítséget, amelyeket a múzeumpedagógusaink is használnak a foglalkozásokon.

4) **QR-kód:**

A kiemelt tárgyakat, amelyekhez magyarázó kisfilmek is készülnek, QR-kóddal látjuk el.

5) **Reklám:**

Itt megkülönböztetünk online és offline marketinget.

a) **Online marketing:**

- Jósa András Múzeum Facebook oldala
- Jósa András Múzeum honlapja (www.josamuzeum.hu)
- Youtube
- Nyíregyháza MJV honlapja

Fontos, hogy folyamatos tájékoztatást adjunk az átalakításokról. Egy-egy tárgy restaurálásáról, a kiállításban való elhelyezéséről vagy az új látványterv kialakításáról. Így a minket követő közösség is a folyamatok részesének érezheti magát.

b) **Offline marketing:**

- TV - (Nyíregyházi TV, Kölcsey TV), Országos TV- Rádió hálózatok – TESCO Rádió
- Autóbusz- tv reklám.
- Nyomtatott sajtó (Kelet-Magyarország, Nyíregyházi Napló, turisztikai kiadványok, műsorfüzetek, megyei és országos megjelenésű sajtó stb.)
- Hirdetőtáblák, hirdetőoszlopok, digitális reklámhordozók, stb. Nyíregyházán

6) **Plakát- és szórólapkampány:**

- A Jósa András Múzeumban, Nyíregyháza kulturális intézményeiben, az iskolákban.

7) **Reklám időbeni ütemezése:**

- A múzeumnak folyamatosan meg kell jelenni minden nagyobb, helyi, országos, vagy határon túli eseményen, rendezvényen (Múzeumok Őszi Fesztiválja, Múzeumok Majálisa, Múzeumok Éjszakája, 2019 tervezett kiállításai, programjai, stb), minden alkalommal bepillantást engedve a kulisszák mögé.

	2017. tény	2018. tény	2019. terv
TV megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	161	186	190
Rádió megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	136	175	180
Írott sajtó megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	345	397	402
E-sajtó	276	306	326
Fizetett hirdetések száma (médiától függetlenül, becsült érték)	9	40	45

XII. Intézményi terek / épületek tervezett infrastrukturális fejlesztései forrásmegjelöléssel, a fenntarthatósági hatások bemutatásával

A Sóstói Múzeumfalú a *TOP-6.1.4-16-NY1-2017-00002 Sóstói Múzeumfalú fejlesztése* című pályázat keretében megújul. Az építési kivitelezési munkák 2018 nyarán indultak el és jelenleg is tartanak. Ennek következtében a Sóstói Múzeumfalú 2018. július 1-jén bezárta kapuit, várhatóan 2019. június 15-től lesz ismét látogatható a nagyközönség számára. A felújítás magában foglalja a bejárati épület bővítését, a látogatói fogadóterek modernizálását, új mőtárgyraktár építését, új 200+100 fő befogadására alkalmas színpadi lelátó építését, a közönségforgalmi utak javítását, a faluközpont világítását, és még sok, a látogatók kényelmét, tájékoztatását szolgáló fejlesztés valósul meg, többek között 50 férőhelyes parkoló is kialakításra kerül. Mindezekon túl a mőtárgyépületek többségének a felújítására is elkezdődött. A szalmatető épületek (2 db) újrafedése és a nádfedeles épületek nádtető javítása (14 épület: tirpák portán az istálló és a depó, a tiszadobi portán a lakóház és az istálló, az anarcsi portán a lakóház, pajta és a répásverem, a kállósemjéni portán a lakóház, jánkmajtisi portán a lakóház, a sütőház, fáskamra, istálló, disznóól, tyúkól) megtörtént 2018-ban. A zsindelel fedett épület (6 db) újrazsindelezése áthúzódik a 2019. évre.

Saját bevétel terhére elkészült a kocsmaudvar – kerítése és az udvar burkolása, a barabási iskola mellett álló kapu felújítása, lovas kocszi felújítása, nagyhodosi kerítés javítása, a pócspetri, anarcsi, kállósemjéni, tarpai, tirpák, nagyhodosi, jánkmajtisi lakóházak földpadló

tapasztása, ill. a tornácok tapasztása, a tirpák istálló meszelése, valamint a megállító tábla felújítása, visszahelyezése a postához.

A Jósa András Múzeumot infrastrukturális fejlesztés tekintetében érintő Interreg pályázatot adott be és nyert el a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési és Környezetgazdálkodási Iroda és a Szatmár Megyei Tanács, mint főpartnerek. Ez alapján 300.000 EUR összegben a Jósa András Múzeum épületében, vagy ahhoz hozzáépítve egy új, főként digitalizált adatokra épülő, a digitális technika eszközeit felhasználó irodalomtörténeti kiállítás valósul meg. 2018-ban ennek a folyamatnak a felmérési, előkészítési munkálatai kezdődtek meg.

2018-ban folytak a jövő évben megvalósuló energetikai felújítás előkészítő munkálatai.

A Kállay Ház felújítása (I. ütem) befejeződött, mivel azonban a II. ütem folyamatban van, a Kállay Gyűjtemény átköltöztetése még nem történt meg.

Nyíregyháza, 2019. február 11.

T. Rémiás

Dr. Rémiás Tibor

megyei hatókörű városi múzeum

igazgatója

A Jósa András Múzeum 2019. évi munkatervének kiegészítése

I. Szolgáltatási feladatok

1. Közönségkapcsolatok:

A múzeumban foglalkoztatott önkéntesekkel kapcsolatban - mivel az elmúlt években számuk a kétszeresére nőtt - a vezetés elkészíti egy intézményi önkéntes szabályzatot, amellyel megfelelő feltételeket biztosíthat a segítőknek. Egyúttal ellenőrizhetőbbé válhat a végzett munkájuk.

II. Szakmai mutatók

Köznevelési és oktatási hasznosítás

A tavalyi látogatói létszám és múzeumpedagógiai foglalkozáson résztvevők száma rendkívül magas volt az előző évekhez képest (köszönhető a "Seuso kincsek" majd 22.000 fős látogatójának, illetve a "Munkácsy 50" kiállítás kb. 30.000 fős látogatói létszámának).

Az év első felében a tervezett időszak kiállítások (Jégkorszak, Szóra bírt csontjaink) nem olyan széles látogató célcsoport-skálát megszólítók, amelyek ennyi embert képesek lennének megmozgatni. A következő félévben tervezett időszak kiállítások ("A nyugat kopogtat...", Szinyei Merse Pál) pedig nem biztos, hogy behozzák a 2018-as év ezen időszakáig produkált létszámban a való lemaradást. Ezért óvatosan bántunk a tervezett látogatói létszámmal, de bízunk benne, hogy valamennyire tudjuk majd tartani a lépést az előző évi statisztikai adatokkal.

A Sóstói Múzeumfalu fejlesztése befejezésének bizonytalanságából, illetve az EFOP program keretében tervezett foglalkozások számának csökkenéséből adódik

IV. Az intézmény 2019. évi kiállítási tervének szöveges bemutatása, illeszkedése az intézmény küldetésnyilatkozatához és középtávú kiállítási stratégiájához

A Kállay Gyűjtemény színes és tartalmas programjai dacára sem képes nagyobb látogatószám elérésére. A helyzet megoldására a Kállay Gyűjtemény vezetése ezért átfogó hasznosítási tervet készít, amelyben a jövőbeni programokat megpróbálja úgy szervezni, hogy azok az

intézményük tematikájához jobban kapcsolódjon, mivel az intézményt a gyűjteménye és az azt prezentáló kiállítások miatt keresik fel főleg a látogatók.

V. Gyűjtemények gyarapítása és nyilvántartása

1. Gyarapodás

A gyűjteménygyarapodás tervezése szakáganként, a gyarapodás módjának és lehetséges forrásának megjelölésével

Mivel intézményünknek igen kevés lehetősége van gyűjteményezésre vásárlások által pénzügyi nehézségek miatt, fontosnak tartjuk a jövőben is természetesen a gyűjteményezési stratégiánkban lefektetett elvek mellett az - elfogadható és gyűjteményeinkből hiányzó - ajándékozással bekerülő műtárgyakat is.

A feldolgozandó egyéb műtárgyállomány nagysága összesen (db) tárgyévben (db):

Történeti Osztály: 449/250 Néprajzi Osztály: 800/400

VI. Nyilvántartás

a) Az éves gyarapodással kapcsolatos nyilvántartási feladatok tervezése, különös tekintettel a számítógépes nyilvántartásra

Mivel a hagyományos leltárkönyv elhagyása a az új, számítógépes rendszer auditálásig nem lehetséges ezért a 20/2002. NKÖM rendelet 12. §-a alapján a rendszer kezelésével, az üzemeltetés és a használat biztonságával összefüggő kérdésekkel, valamint az ezekért felelős személyekkel és kötelességeikkel kapcsolatban intézményünk fontosnak tartja egy belső szabályzat készítését.

d) Az intézmény revíziós tervének 2019. évi bemutatása és a végrehajtás érdekében tervezett lépések részletezése gyűjteményenként, jelezve a legutolsó revízió időpontját is

Azokban a gyűjteményekben, ahol 2019-ben a revízió befejeződik, annak eredményét jóváhagyásra a revíziós jegyzőkönyvet intézményünk elküldi a kulturális javak tulajdonosa részére.

VII. Hozzáférés

Az intézmény 2019. évi digitalizálási tervének szöveges bemutatása, illeszkedése az intézmény középtávú digitalizálási stratégiájához

A Jósa András Múzeum vezetése 2019-ben digitalizálási stratégiája kiépítésében fontosnak tartja a Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia megvalósítása érdekében 2018–2021. évek között szükséges intézkedésekről szóló 1175/2018. (III. 28.) Korm. határozatot, amely komoly feladatokat határoz meg a közgyűjteményekben őrzött kulturális tartalmak digitális hozzáféréseinek és oktatási célú digitális felhasználásának elősegítése érdekében.

VIII. Tudományos kutatás

A Jósa András Múzeum bevételtermelő képességének növelése, valamint a remittenda állomány csökkentése érdekében intézményünk vezetése egy középtávú tervet dolgoz ki a kiadványok értékesítésére. A múzeumi kiadványok tematikájának és példányszámának tervezésekor elsősorban a felhasználói igényeket tartjuk a jövőben szem előtt.

IX. Műtárgyvédelem

Megelőző műtárgyvédelemmel kapcsolatos 2019. évi feladatok, valamint a tárgyévi raktárfejlesztési feladatok (utóbbi esetében forrásmegjelöléssel)

Tisztítással, konzerválással, restaurálással kapcsolatos 2019. évi feladatok

A restaurátor csoport az év során mind amellet, hogy állományvédelmi és állagmegóvási kötelezettségeit ellátja, aktívan, folyamatosan bekapcsolódik a

múzeumpedagógiai programokba. A múzeumok aktuális rendezvényein, a restaurátor műhelyben a különféle gyűjteményekből anyag fajtánként válogatott műtárgyakon keresztül mutatjuk be a restaurálás munkafolyamatait, illetve az általunk használt restaurátori munkálatokhoz szükséges speciális eszközök, technikák megismerését tesszük lehetővé.

Restaurátoraink részt vesznek foglalkozásokkal a Sóstói Múzeumfalu Árpád-kori nyári táborában. Előadásokkal és rendkívüli tárlatvezetésekkel várjuk az érdeklődőket, szakterületünket érintő kiállításokon. Ezek közül a „Restaurátorok Műhelytitkai IV.” c. kiállítás általunk történő szervezésére idén is sor kerül, mely kiállítás egy egynapos szakmai konferenciával egybekötött.

Nyíregyháza, 2019. március 21.

Rémiás

Dr. Rémiás Tibor

megyei hatókörű városi múzeumigazgató

JAN/152-1/2019.

MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI MÚZEUM

TELJESÍTMÉNYÉRTÉKELŐ LAP
2018.

ÉRKEZETT
2019-02-11
KULT-016725/2019
Kulturális Osztály

INTÉZMÉNY NEVE: JÓSA ANDRÁS MÚZEUM
VEZETŐJE: DR. RÉMIÁS TIBOR GÁBOR
VEZETŐI MEGBÍZÁS: 2017. ÁPRILIS 1- 2019. ÁPRILIS 1.

Ködszáma: _____
Előadó neve: *Stalov T. T. T.*
Éve: _____
Előiratszám: _____
Melléklet: _____
Iktatószám: *2019-FEBR-26*
Erőforrás: _____
Nyíregyháza Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Kulturális Osztály

1 4
OS

Intézményi stratégia

1. Az intézmény szakmai stratégiájának 2018. évi kiemelt céljai és ezek megvalósítását szolgáló intézkedések

2018-ban a Jósa András Múzeum szakmai stratégiájának kiemelt célja volt a 2018-as jubileumi év méltó megünneplése. A 2017-ben kidolgozott jubileumi programsorozatnak kiemelkedő elemei voltak a kiállítási, a közművelődési, a múzeumpedagógiai tevékenységek mellett a tudományos feladataink. Céljaink eléréséhez kiemelt támogatást kaptunk Nyíregyháza Megyei Jogú város Önkormányzatától, valamint pályázatok keretében az Emberi Erőforrások Minisztériumától. Ezek részeként valósult meg az egész évben végig tartó „Múltunról a jövőnek” című, a múzeum 150 éves történetét bemutató múzeumtörténeti kiállítás, mely a gyűjtemények (régészeti, történeti, néprajzi, numizmatikai, iparművészeti, képzőművészeti) anyagát felhasználva havonta újabb és újabb leleteket, tárgyakat mutatott be. A Magyar Posta bélyeget adott ki a 150 éves Jósa András Múzeum tiszteletére, melyet egyedi bélyegzővel ellátott borítékkal egészítettek ki. Ezekben a múzeumunk logója, illetve a 150 éves évfordulóra utaló embléma, az első bélyegzős nap dátuma, valamint a "Nyíregyházi 1-es Posta" embléma szerepelt. A 2017-ben megkezdett, Jósa Andrással és Kiss Lajossal foglalkozó tudományos kutatói munkák folytatódtak, ezek eredményeiről 2019-ben olvashatunk, és a Jósa András Múzeum jubileumi évkönyvének múzeum- gyűjteménytörténeti írásai is 2019-ben jelennek meg. A Jósa András Múzeum legrepresentatívabb vagy éppen ritkán látott, ám a múzeum története szempontjából érdekes, nagy jelentőségű tárgyából egy színes képekkel gazdagon illusztrált kiadvány került kiadásra 2018. december elsejére, múzeumalapításunk 150. évfordulójának napjára. Szintén erre a napra készült el a Jósa András emlékkiállítás felújítása, mely új, digitalizált tartalmakkal várja közönségét, és amelyet a Muzeális intézmények szakmai támogatására kiírt (Kubinyi Ágoston program) keretei között tudtunk megvalósítani. A 2017-ben beadott Interreg – „Cross-border Open Modell of Digitalised Museum” című pályázatunk is nyert, melynek keretében több – szintén a múzeum 150 éves évfordulójával kapcsolatos tevékenység előkészítési munkálatait kezdtük meg 2018 végén (a „Múzeumalapítástól a Virtuális Múzeumig” című kiállítás, az ehhez tartozó kiállításvezető, a nemzetközi múzeumtörténeti konferencia „Múzeumalapítástól a Virtuális Múzeumig” címmel, ugyanezen címmel a konferenciához kapcsolódó nemzetközi konferenciakötet). Az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatta továbbá bronzplakettek elkészíttetését a jubileumi év tiszteletére, melyeket a múzeum dolgozói mellett a múzeum életében jelentős szerepet játszó személyek, intézmények vehettek át.

2018 kiemelkedő volt a múzeum tudományos életében is, hiszen kiadványaink a korábbi évekhez képest rekordszámban jelentek meg. 2018 tavaszán került kiadásra Dr. Istvánovits Eszter 60. születésnapjára készített jubileumi kötet, melyben nem csupán régészeti, hanem néprajzi, történeti, művészettörténeti tanulmányok is helyet kaptak. Szintén tavasszal jelent meg a múzeum évkönyve, ebben az évben dupla számmal: a második

2019 FEBR 26
KULTURÁLIS OSZTÁLY

kötetben Juan Cabello köszöntésére született tanulmányok kaptak helyet. A Nemzeti Kulturális Alap egyik pályázatán nyert összegből adtuk ki az Ad Hoc című kötetünket, melyben a korábbi évek „Hónap műtárgya” című virtuális kiállításai során megjelent, tudományos, ismeretterjesztő írásai kaptak helyet. Munkatársunk, Dr. Istvánovits Eszter és szerzőtársa, Dr. Kulcsár Valéria: „Egy elfelejtett nép, a szarmaták” című munkája a Jósa András Múzeum és a Szegedi Tudományegyetem közös kiadványaként jelent meg. 2018 végén pedig megjelent a már említett, a 150 éves múzeumunk történetének legkiemelkedőbb darabjait bemutató „Bőségszaru” című kötet. Emellett pedig kiállítási katalógust, brossúrákat is jelentetett meg a Jósa András Múzeum 2018-ban.

2018-ban – a 2017. évi célkitűzések folytatásaként – továbbra is kiemelkedő célunk volt a kiállítások és rendezvények fizető látogatótságnak jelentős mértékű növelése. Az elmúlt év kiállításaiából és a látogatói igények felméréséből egyértelművé vált, hogy Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, ezen belül is Nyíregyháza közönsége nyitott a nagy közérdeklődést kiváltó tárlatok megrendezésére. Láthattuk, hogy a megfelelően megtalált, tudományosan és szakmailag megfelelőképpen megalapozott, interaktív és installációs szempontok alapján izgalmasnak tekinthető kiállítási szemléletre pozitív visszajelzést kapunk. Az intézmény nagy hangsúlyt helyezett arra, hogy a szervezet kiállításai beilleszkedjenek a város komplex turisztikai kínálatába, továbbá arra, hogy az oktatási intézményekkel szoros együttműködést kialakítva bekapcsolódjanak az identitástudat-formálás, valamint a képesség- és kompetenciafejlesztés folyamatába. E célunk megvalósításában már év elején nagy segítségünkre volt a Seuso kincs kiállítás, mely a Nyíregyházán töltött három hete alatt rekordszámú látogatót vonzott intézményünkbe. A kiállításához korcsoportonkénti múzeumpedagógiai foglalkozások tartoztak, melyek szintén nagy sikerrel zajlottak. Az év második, szintén rekordszámú látogatót vonzó kiállítása a „Munkácsy 50” kiállításunk volt, mely Pákh Imre műgyűjtő és a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum képeiből állt. E két nagy és az év során még megrendezésre került kisebb időszak kiállításról elmondhatjuk, hogy nem csupán Nyíregyháza és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, hanem a környező megyék és a környező országok látogatóit is sikerült megszólítanunk, az óvodás kortól egészen a nyugdíjas korúakig. Az általános- és középiskolákból eddig nem látott számú diákság érkezett és e két kiállítással, a hozzájuk kapcsolódó múzeumpedagógiai foglalkozásokkal, a kiállításokhoz szervezett előadásokkal egy új, magasabb szintre emelkedett a közoktatási intézményekkel folytatott kapcsolat, együttműködés, mely bízunk benne, hogy a jövőben is folytatódni fog.

A Sóstói Múzeumfalu 2018. július 1-jétől bezárt, mert területén nagyarányú felújítási és építési tevékenység kezdődött el. Nyíregyháza Megyei Jogú Város nyertes TOP-os pályázatának eredményeként megújulnak az áttelepített épületek (mintegy 25 db) és a látogatófogadó épület, új műtárgyraktár épül, amely lehetővé teszi a mintegy 40.000 néprajzi tárgy korszerű, a mai kor követelményeinek megfelelő raktározását és egyéb, a látogatói komfort érzetet növelő beruházások is megvalósulnak.

2018. március 13-án nyitotta meg újra a kapuit a Kállay Gyűjtemény, mely 2018-ban ünnepelte megnyitásának 25. évfordulóját. 2018-ban megújított állandó kiállítással, több időszak kiállítással, programokkal várta látogatóit.

2. Kultv. 42. § (4) bekezdés b) pont szerinti stratégiai dokumentumok

Dokumentum	Rendelkezésre áll (igen/nem)	Kelt	Fenntartói jóváhagyás (igen/nem)	2018-ra tervezett feladat (stratégia alkotás/felülvizsgálat stb.)
Múzeumi küldetésnyilatkozat	igen	2013. január 2.	2013. január 2.	-
Stratégiai terv	igen	2017. április 9.	A 2018-2020. évre megírt Stratégiai Tervet 2018. április 11-én Nyíregyháza Megyei Jogú város Önkormányzat a elküldte az Emberi Erőforrások Minisztériuma Közgyűjteményekért felelős főosztályának	-
Állományvédelmi terv	igen	2018. március 19.	2018. április 24.	-
Gyűjtemény gyarapítási és revíziós terv	igen	2018. március 19.	2018. április 24.	-
Múzeumi digitalizálási stratégia	igen	2018. március 19.	2018. április 24.	-

Szervezeti kérdések

	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
Összlétszám (fő, töredék is lehet)	60	61	61	61
Ebből magasabb vezető vagy vezető (fő, töredék is lehet)	5	5	5	5
Ebből szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	44	44	44	44

Ebből nem szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	11	12	12	12
--	----	----	----	----

- a) 2018. évi szervezeti átalakítások, személyi változások, az intézményi alaplódokumentumokban történt változások: alapító okirat vagy szervezeti és működési szabályzat módosításának szükségessége, indokai stb.

Személyi változások

Közalkalmazotti jogviszony megszűnés:

- Vasi Attiláné: 2018.02.15. Sóstói Múzeumfalu, közös megegyezéssel
- Daróczy Mihály: 2018.03.01. Sóstói Múzeumfalu, nyugdíjba vonult
- Polgárdi Lászlóné: 2018.06.30. JAM nyugdíjba vonult
- Lauber Éva Laura: 2018.07.31. Sóstói Múzeumfalu, közös megegyezéssel

Közalkalmazotti jogviszony létesítés:

- Rákos Lászlóné 2018.03.01. Sóstói Múzeumfalu
- Kiss András 2018.07.16. Sóstói Múzeumfalu

A tartós távollévő közalkalmazottak:

- Török-Pelei Zsuzsanna: Sóstói Múzeumfalu / GYED: 2019.05.10-ig
- Madár Ximena: Jósa András Múzeum / GYED: 2019.05.18-ig
- Iski-Szikora Klaudia: Jósa András Múzeum/ GYED:2020.01.19-ig
- Baloghné Szűcs Zsuzsanna: Sóstói Múzeumfalu / CSED:2019.05.13-ig

- b) Az intézményben közfoglalkoztatás keretében alkalmazott dolgozók és az általuk elvégzett tevékenységek

A Jósa András Múzeumban és tagintézményeiben 2018-ban összesen 19 fő közfoglalkoztatott állt alkalmazásban. Ebből a:

- *Magyar Nemzeti Múzeum, Országos Módszertani és Információs Központ országos digitalizálási programja* keretében: 3 fő Jósa András Múzeum, 5 fő Sóstói Múzeumfalu
- *Nyíregyházi Városüzemeltető és Vagyonkezelő Kft.* foglalkoztatásában: 4 fő Jósa András Múzeum, 7 fő Sóstói Múzeumfalu.

A *Magyar Nemzeti Múzeum, Országos Módszertani és Információs Központ országos digitalizálási programja* keretében a Jósa András Múzeumban 2 fő június végéig, 1 fő egész évben dolgozott. Ők a néprajzi és a helytörténeti gyűjtemény digitalizálási munkáit végezték, úgymint az 1956-os forradalom utáni megtorlás dokumentumainak, Dr. Horthy György naplójának, a magyar demokratikus honvédség megszervezésének előzményeiről szóló dokumentumoknak, a megyében megalakult katonai alakulatok dokumentumainak a begépelését, valamint a népköltészet (Tyukod, Biri, Nyírtura), hiedelmek (Monostorpályi, Nyírtura, Újdombrád), szokások (Tyukod, Nyírtura), gyermekjátékok (Nyírtura, Tiszalök), táncgyógyomány (Nyírvasvári, Tiszavasvári) népi gyógyászat (Újdombrád) témaköréből származó dokumentumok digitalizálását.

A *Nyíregyházi Városüzemeltető és Vagyonkezelő Kft.* foglalkoztatásában 2 fő egész évben, 1 fő június végéig és 1 fő szeptember végéig dolgozott a Jósa András Múzeumban. 3 fő ebből

adminisztrátori, teremőri tevékenységet, 1 fő kisegítői (restaurátor csoport) tevékenységet végzett.

A Sóstói Múzeumfaluban a közfoglalkoztatottak közül 4 fő az év végéig megvált tőlünk. December hónapban a közfoglalkoztatottak létszáma 8 fő volt, ebből 1 fő takarítónő, 2 fő udvari munkás, 5 fő egyéb munkakörben (adminisztrátor, adatrögzítő, egyéb ügyfélkapcsolati munkatárs) dolgozott. A közfoglalkoztatottak terület karbantartást (fűnyírás, tereprendezés) végeztek, programok előkészítésében (sátorállítás, asztalok, padok kihelyezése és visszapakolása a helyükre), műtárgyépületek javításában működtek közre a Múzeumfalu alkalmazásában álló szakmunkások irányításával. Az adminisztratív, közönségkapcsolati, adatrögzítő munkakörben dolgozók a múzeum szakmai munkáját segítették (leltárkönyvek adatainak számítógépes rögzítése, műtárgyak fotózása, az elkészült digitális fotók és a lefényképezett tárgyak adatainak feltöltése, a látogatók informálása, programok előkészítésében közreműködés).

c) Az intézmény közzétételi kötelezettségeinek teljesülése (az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény)

A Jósa András Múzeum 2018-ban aktualizálta a „A Jósa András Múzeum közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítéséről szóló szabályzatot”, mely a 2011. évi CXII. törvényben meghatározottak szerint készült.

Az intézmény közérdekű adatai megtalálhatók a honlapon: www.josamuzeum.hu

d) Állami Számvevőszéki ellenőrzés utókövetése: a számvevőszéki javaslatok és az intézkedési terv alapján 2018-ban megvalósított feladatok

A 2017. március 22-én kelt Intézkedési tervet (Ikt. sz. 57-2-3/2017.), mely „A Megyei hatókörű városi múzeumok ellenőrzése – a Jósa András Múzeum, Nyíregyháza” elnevezésű számvevőszéki jelentésben foglalt, intézkedést igénylő megállapításokhoz, javaslatokhoz készült, 2017. április 28-án az Állami Számvevőszék elfogadta, az abban meghatározott intézkedéseket és határidőket összhangban találta a javaslatokat megalapozó megállapításaival. Ezzel kapcsolatosan készítettünk egy dokumentumot, melyben beszámolunk az intézkedési terv megvalósulásáról. Ezt a Nyíregyháza MJV Önkormányzatának Ellenőrzési Osztálya 2017 folyamán két alkalommal ellenőrizte, 2018-ban erre irányuló ellenőrzés nem történt. A 2017-ben kelt Intézkedési tervben meghatározottaknak 2018-ban is eleget tettünk.

1. A belső kontrollrendszer szabályszerű kialakítása és működtetése érdekében tett intézkedés. Az elektronikus közzétételi kötelezettség teljesítése keretében 2018-ban a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítéséről szóló szabályzat értelmében a Jósa András Múzeum honlapján a „Közérdekű adatokra” való hivatkozás az Info tv. 1. sz. melléklete és a közzétételi listákon szereplő adatok közzétételéhez szükséges közzétételi mintákról szóló 18/2005. (XII. 27.) IHM rendelet 1. sz. melléklete szerinti tagolásban való kialakítása is megtörtént.

2. A szabályszerű pénzügyi gazdálkodás érdekében tett intézkedések. A saját hatáskörű előirányzat módosítások nyilvántartása, analitikus nyilvántartás vezetése, mely szerint az analitikus nyilvántartásnak tartalmazni kell az év során történt összes saját hatáskörű előirányzat módosítását. Az előirányzat módosításokra vonatkozó analitikus nyilvántartás formájának, tartalmának, vezetésének módját a belső szabályozásban meg kell határozni az Áhsz. 49.§ (3) bekezdésének megfelelően. Az intézkedési tervben az erre irányuló feladatok

elvégzése határidőre megtörtént, 2018-ban ennek megfelelően történt a feladatelvégzés. Régészeti szolgáltatás és a saját kiadványok díjainak meghatározásakor 2018-ban önköltségszámítással való alátámasztás megtörtént. A bevétel beszédését alátámasztó szerződés, megállapodás és a kötelezettségvállalás dokumentumának megőrzése, azaz teljesítés igazolások kiállítása, megőrzése, bizonylatok megőrzése 2018-ban megtörtént. A nemzeti vagyon hasznosítására vonatkozó szerződések megkötésekor minden esetben megtörtént az arról való meggyőződés, hogy a másik szerződő fél átlátható szervezetnek minősül –e. (Ennek érdekében Átláthatósági nyilatkozatokat kértünk be a szerződő féltől.) Kötelezettségvállalás megfelelő gyakorlása értelmében minden kötelezettségvállaló szerződésre záradékként rávezetésre került a pénzügyi ellenjegyzés és annak kelte, figyelemmel a 2011. évi CXCV.tv 37. § (1) bekezdésében foglaltakra, mely szerint „Kötelezettséget vállalni a Kormány rendeletében foglalt kivételekkel csak pénzügyi ellenjegyzés után, a pénzügyi teljesítés esedékességét megelőzően, írásban lehet. A pénzügyi ellenjegyzőnek a Kormány rendeletében foglalt kivételekkel meg kell győződnie arról, hogy a szabad előirányzat rendelkezésre áll, a tervezett kifizetési időpontokban a pénzügyi fedezet biztosított, és a kötelezettségvállalás nem sérti a gazdálkodásra vonatkozó szabályokat.” Állományba vett és aktivált beruházások üzembe helyezésének hitelt érdemlő módon való dokumentálása és a folyamatos fizetőképesség biztosítása érdekében likviditási terv készítése megtörtént.

3. Szabályszerű vagyongazdálkodás érdekében tett intézkedések. Éves költségvetési beszámoló készült, melyben a kezelt vagyon körének változása és nagysága érvényesül, figyelemmel a Számviteli törvény „lényegesség elvére” is. A Kulturális javak szabályszerű nyilvántartása 2018-ban is megtörtént, azaz az őrzésben lévő, de nem saját gyűjteményeihez tartozó letétként kezelt kulturális javakról Letéti naplót, a szakmai véleményezésre, vizsgálatra, bírálatra átvett kulturális javakról Bírálati naplót, a gyűjteményekből ideiglenesen kikerült (kiállításra vagy más célra kölcsönadott, stb.) kulturális javakról a Kölcsönadott tárgyak naplót vezettünk. A Gyarapodási naplóban feltüntetésre került a záradék szövegében a vásárlások összértéke, a 20/2002.(X.4.) NKÖM rend. 1.sz. melléklet 2. pontja szerint. A Szakleltárkönyvek vezetése során a „Történeti dokumentum” leltárkönyvben a vételár rovatának vezetése a 20/2002.(X.4.) NKÖM rendeletnek megfelelően. Minden szakág a neki megfelelő jelcsoportot alkalmazza, úgymint „TAd”= Történeti adattár, „RAd”= Régészeti adattár, „NAd”= Néprajzi adattár, „KAd”= Képzőművészeti adattár. A Jóna András Múzeum használatban lévő, ill. már használaton kívül helyezett szakmai nyilvántartásainak a múzeumigazgató aláírásával és a múzeum körbélyegzőjével évente történő hitelesítésének elvégzése megtörtént. A jogszabálynak megfelelő leltár összeállítása, mely tartalmazza az állami (önkormányzati) tulajdonban és a Múzeum vagyonkezelésben lévő vagyonelemek értékét, megtörtént. Az eszközök bekerülési értéke jogszabály szerinti került meghatározása. A bekerülési érték részeként a szállítási költség kimutatása megtörtént. A kulturális javak hasznosítása és kölcsönzése esetén a jogszabályban előírtakat betartottuk. A kulturális javak kölcsönzésére kötött Haszonkölcsön szerződések tartalmazzák a Kult.tv. 38.§ (8) bekezdése a-c) pontjait, és a 38/A.§ (2) bekezdés a-c) pontjait. Úgymint a kölcsönzött javaknak biztosítandó állományvédelmi követelményeket, ide értve a klimatikus viszonyokat is, a szállítást megelőzően a csomagolás feltételeit, szállítási feltételeket, a kölcsönzött kulturális javak sérülése esetén követendő eljárást, a kölcsönvevő által nyújtandó vagyonbiztonsági feltételeket (beleértve szükség esetén a muzeológusi, rendőrségi, egyéb fegyveres kíséretet) is.

Szakmai mutatók

I. Szolgáltatási feladatok

1. Közönségkapcsolatok:

Az intézmény 2018. évi közművelődési tevékenységének szöveges bemutatása

„Nyitott múzeum, ahová visszatérni érdemes”

A 2018. évben mindkét irányelv egyenlő arányban érvényesült a múzeum közművelődési tevékenységében. A „nyitott múzeum” azért valósult meg teljes mértékben, mert minden korosztály számára nyújtottunk olyan programot, programelemet, ami kedvező volt. A Nemzeti Múzeum vándorkiállítás, a Seuso kincs, és a „Munkácsy 50” kiállítás miatt – hogy csak a legnagyobb látogatószámot produkáló kiállításokat említsük - pedig valóban érdemes volt többször visszatérni az elmúlt évben a múzeum falai közé.

A jubileumi év iránymutató volt a közművelődési tevékenységek tekintetében is. Az intézmény igazán magasra emelte a színvonalat, mind a kiállításokat, mind a látogatói létszámot tekintve. Egyértelművé vált, hogy a jövőben még nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk az időszaki kiállításokra, illetve az állandó kiállítások megújítására. Az állandó kiállításokat korszerűsíteni kell, „le kell porolni a vitrineket”, a mai generáció számára vonzóvá kell tennünk a témájukat, kivitelezésüket.

Az év elején a Seuso kincs kiállítás előkészületi munkálatait végeztük, illetve a Nyíregyházi tankerületi Központ által szervezett csoportokat fogadtuk a tanév végéig. Március 15-e előtti időszakban, hagyományunkat folytatva iskolás csoportokat fogadtunk, hogy méltón megemlékezzünk történelmünk e jeles eseményéről. A „Kokárdás Nap”-on (március 15.) közel 500 fő vett részt. Márciusban a Seuso kincsek bemutatásakor két Seuso maratoni napot tartottunk (április 6.,14.), amelyeken 2928 fő ismerkedett meg a korszakkal (ízekkel, viselettel, harcmodorral, stb.). Májusban Múzeumi Mozaiktúra - Roadshow-val csatlakoztunk a Múzeumok Világnapjához, valamint a Városhoz is. Városszerte 8 helyszínen, 22 különböző programon vehettek részt a kultúra kedvelői Nyíregyházán. A programok fő helyszíne a Jósza András Múzeum volt, ahol a délelőtti folyamán iskolás csoportokat vártunk múzeumpedagógiai foglalkozásokra, és múzeumandragógiai foglalkozást is tartottunk fogyatékkal élő felnőtteknek, mellyel a kultúrához való egyenlő hozzáférést szerettük volna erősíteni. A külső helyszínekre Juhász Béla idegenvezető kalauzolásával juthattak el az érdeklődők.

A Régészet Napján (május 25.) a rossz időjárás ellenére 140-en kaptak bepillantást a régész kollégák mindennapjaiba. A délelőtti, külső helyszínen tartott bemutatókat (az eső miatt), délután már a múzeum falai között élvezték az érdeklődők. A Múzeumok Éjszakája (június 23.) az év legjelentősebb közművelődési programja, amelyen 1832 fő látogatója volt a múzeumnak. A jubileumi évhez méltó kiállítással („Munkácsy 50”), programokkal (Lajkó Félix duó, Mándi Ákos zongoraművész, Csillagtúra, Talamba Együttes, Tűztánc, stb.) leptük meg a közönséget. A nyári szezonban a „Maszat Napra” vártuk a családokat, gyerekeket (328 fő). A családi napon logikai játékokkal, akrobatikus bemutatóval, gyerekbarát Munkácsy tárlatvezetéssel, kézműves foglalkozással vártuk a családokat. Augusztus végén a Jósza András Múzeum képviseltette magát mind a Kolozsvári Magyar Napokon, mind a Partiumi Magyar Napokon Szatmárnémetiben. E két alkalmon – a múzeumpedagógiai foglalkozások mellett - több száz érdeklődőnek nyújtottunk információt a Jósza András Múzeum kiállításairól, rendezvényeiről.

Szeptemberben kezdetét vette a Múzeumok Őszi Fesztiválja. Ennek keretén belül a következő 6 programot valósítottuk meg:

1. Magyar Népmese Napján (szeptember 28.) 214 fő óvodást és kisiskolást varázsoltunk el az év élőlényeinek világába, élménymesén, interaktív zenefoglalkozáson (Vidám Manók Együttes), kézműves foglalkozáson keresztül. 2. A Pigment Extra (október 4.) című programon alkalma nyílt a művészetkedvelő közönségnek az Endresz Ágnes (látványtervező) „irányította” kötetbemutatón egy tartalmas beszélgetésre, Nagy Zsuka (költő) verses kötete és Németh Erika (szobrász, grafikus) illusztrációi megismerésére. 3. Sétálj, gyalogolj, bringázz - 25 múltmese (október 10.) kapcsán olyan útvonalat járhattak be a vállalkozó szellemű látogatók, melyen több külső helyszínt is érintettek (Sóstói Múzeumfalú, Kállay Gyűjtemény, Levéltár, Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Egyetem Könyvtára, Evangélikus Nagytemplom, Sóstózoó). A múzeumban interaktív foglalkozásokon vettek részt a megjelentek. 5. Mesterek és alkotók - Formabontó (október 10.) Németh Erika (szobrászművész) mutatta be alkotásait. Bepillantást kaphattak a művészetkedvelők a vidéki műtermében zajló munkálatokba, közelebbről megismerhették a művészt. 6. Búcsú a mázoló legénytől (október 12.). A Múzeumok Éjszakáján megnyílt „Munkácsy 50” című kiállítás záró akkordjának szántuk ezt a programot, amely remek élményt nyújtott a művészetek iránt érdeklődő közönség számára. Különleges tárlatvezetésre (Hadron Művészeti Egyesület művésze, valamint a történész kollégánk), „légy képben” rendhagyó fotózásra (reprodukáltuk a „Kis cukortolvaj” festményt, melybe beállhattak, - ülhettek a látogatók) invitáltuk a vállalkozó szelleműeket. A festői impulzusok elmélyülését elő zenével tettük még inkább élményszerűvé az érdeklődők számára.

Az Éjszakai bekukkantó (október 25.) igen színvonalas „összművészeti” esemény volt. A képzőművészet, költészet és a zene kedvelői szívesen fogadták ezt a programot, hiszen olyan híres művészekkel találkozhattak, mint Harcsa Veronika, Gyémánt Bálint, Mayer Hella, Zombori Erzsébet, Nagy Zsuka.

A Munkácsy kiállítást a nagy érdeklődésre való tekintettel meghosszabbítottuk és a tárlatvezető napokkal (november 24., 25., december 1., 2., 7., 8., 15., 16.) az év utolsó hétvégéin a látogatók által kevésbé preferált időpontokat kívántuk megtölteni. A rendkívüli tárlatvezetések alkalmával a kollégáink a szakterületükre jellemző információkkal fűszerezték meg bemutatójukat. A meghívott művészelőadók szintén a saját habitusukra, szakterületükre formázták a Munkácsyról szóló tárlatvezetésüket.

A Sóstói Múzeumfalú Szabolcs-Szatmár-Bereg megye még létező muzeális értékű, elsősorban a hagyományos paraszti kultúra szellemi és tárgyi javainak felkutatását, gyűjtését végzi; legfontosabb feladatának tekinti a gyűjteményekbe került írott, tárgyi és más források őrzését, konzerválását, nyilvántartását, raktározását, tudományos feldolgozását és bemutatását, valamint e kulturális örökség sokoldalú közzétételének, széleskörű hozzáféréseinek biztosítását. A XXI. században a múzeumok tevékenységei közül különösen a bemutatás, az átadás és tovább éltetés (közművelődési és múzeumpedagógiai szolgáltatások) vált hangsúlyossá. A Sóstói Múzeumfalú a maga sajátos eszközeivel hozzá kíván járulni vidékünk lokális közösségeinek kulturális-nemzeti-nemzetiségi identitástudata és közösségi kapcsolatai erősítéséhez.

A Sóstói Múzeumfalú közművelődési és múzeumpedagógiai tevékenysége hosszú múltra tekint vissza, és stabilan beépült az intézmény működésének, működtetésének feladatkörébe, szerkezetébe.

A 2018. évben is célunk volt a Sóstó Múzeumfalú élő faluként történő bemutatása a látogatói élménynyújtás növelése érdekében.

Állandó programjaink egyik része a naptári évhez kötődő népszokásokat eleveníti fel, melyet ebben az évben csak részlegesen tudtunk megvalósítani a Sóstói Múzeumfalú területén 2018 július elejétől elindult építési beruházás miatt.

A hagyományos húsvéti ünnepkör bemutatását még meg tudtuk valósítani, a Majális és a pünkösdi szokásainak felelevenítése elmaradt. A múzeum által szervezett rendezvényeket a

Szent Iván éji programmal zártuk, mert július 1-jétől már látogatókat nem fogadhattunk az építkezések elindulása miatt. Idén is csatlakoztunk a Múzeumok Őszi Fesztiváljához, melynek keretében a két szakmai program mellett családi napot is szerveztünk Elmefuttatás címmel.

Kedvelt programok közé tartoztak a gasztronómiai bemutatók, amelyeket június végéig szerdánként az anarcsi lakóházban tartottunk, ahol a népi ételek készítését figyelhették meg a látogatók, s lehetőségük nyílt az elkészült étellek kóstolására is.

Egyre több rendezvény helyszíne a Pálinkaház és Rendezvény ház, amelyet 2016 elejétől a Sóstói Múzeumfalú működtet. Saját rendezvények, múzeumpedagógiai foglalkozások mellett külső megkeresések alapján céges, családi, ill. civilszervezetek által kért programokat szerveztünk, összesen 40 alkalommal.

Mivel a Sóstói Múzeumfalú az év második felében már nem volt látogatható, ezért mi mentünk a látogatókhoz, ugyanis a múzeum kitelepült a Tirpák Fesztivál mindkét napján (2018. szeptember 22-23.) a Kossuth térre, ahol gasztronómiai bemutatókat tartottunk és a tirpák konyha hagyományos eszközeivel ismertettük meg az érdeklődőket.

Fontosnak tartjuk az ismeretátadás bővítését a felnőtt és az iskolás korosztály számára. Széles témakört magában foglaló múzeumpedagógiai foglalkozásokat ajánlottunk a közoktatási intézményekben tanulók számára az óvodásoktól a középiskolásokkal bezáróan. Foglalkozásainkat keresték nem csak nyíregyházi óvodák és iskolák, hanem megyénk más településeiről és a szomszédos megyékből, ill. az ország más részeiről is.

A nyári szünetben három napközis tábor tartottunk, ebből kettőt Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának finanszírozásával valósítottunk meg, a harmadik tábort, amely az idén is az Árpád-kori falurészhez kapcsolódott, EFOP-os pályázat keretében. Két hét alatt 340 diák táborazott nálunk, hétfőtől péntekig, 6-6 csoportban. Saját szervezésű táborunkban naponta 60 tanuló számára biztosítottunk öt napon keresztül élményszerű ismeretszerzést az Árpád-korhoz kapcsolódóan.

A Kállay Gyűjtemény a megújított állandó és az időszakos kiállításaihoz is szervezett múzeumpedagógiai programokat, valamint tematikus, családi napokat. Részt vett a Múzeumok éjszakája programsorozatban saját rendezvényekkel, programokkal.

	2016 tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
Közművelődési rendezvények és a rendezvények résztvevőinek száma (db fő)	132/ 42.0 00	118/38.929	58/13.000	77/21.761
A hátrányos helyzetűeket (kiemelten a romákat), valamint a fogyatékkal élőket célzó, a társadalmi együttélést és a felzárkózást elősegítő programok és a programok résztvevőinek száma (db fő)	22/4 100	22/4350	22/4500	22/4468

Nemzetiségi közösségi identitást erősítő programok és a programok résztvevőinek száma (db fő)	15/3 050	15/2950	15/2900	14/2932
Ismeretterjesztő előadások és a résztvevők száma (db fő)	55/2 600	99/3615	100/3800	102/3845
Ismeretterjesztő kiadványok száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma (db db)	3/90 0/70 0	2/600/500	5/1900/16 00	5/4075/25 16
Önkéntesek és az általuk ledolgozott munkaórák száma (fő óra)	5/40	15/205	18/220	31/272

	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
Közművelődési programok bevétele	11.105	12.304	14.900	5.453

Mivel a Sóstói Múzeumfalu 2018 nyarán a felújítási munkálatok miatt bezárt, a 2018. évre tervezett közművelődési programokból származó bevétel elmaradt a tervezettől.

2. Köznevelési hasznosítás:

Az intézmény 2018. évi múzeumpedagógiai tervének szöveges bemutatása

A tárgyév kiemelt feladatainak teljesülése, ennek illeszkedése az intézmény múzeumpedagógiai küldetéséhez.

A 2018-as évben kiemelt fontosságú volt, hogy a látogatókat minél érdekesebb időszaki kiállításokkal és hozzájuk kapcsolódó figyelemfelkeltő, interaktív foglalkozásokkal várjuk őket. A Nyíregyházi Tankerület által szervezett csoportokat a 2017/2018-as tanév második felében (2018. januártól májusig) fogadtunk, közel 100 csoportot (kb. 2250 diákot).

A Jósa András Múzeumban a Kokárdás napot megelőzően március 15-éhez kapcsolódóan 18 csoportnak tartottunk többállomásos foglalkozást. Március 27-től április 14-ig a múzeumban került kiállításra a Seuso kincs, mely kapcsán újabb feladatokkal bővült múzeumpedagógiai csoportunk tevékenysége, úgymint a látogatók koordinálásának kidolgozása, a múzeumpedagógiai terem újszerű, a kiállítás témájához illeszkedő kialakítása, valamint a leletgyűtteshez kapcsolódó, a Nemzeti Múzeum múzeumpedagógusai által elkészített foglalkozás átkonvertálása a helyi igényekre, bevonva a Jósa András Múzeum saját anyagának múzeumpedagógiai bemutatását is. Mindeközben megrendezésre került a Rotary Húsvét március 22 –én, melyen közel 120 fogyatékkal élő gyermek vett részt a több helyszínből álló programon. Májusban Múzeumi Mozaiktúra- Roadshow-val csatlakoztunk a

Múzeumok Világnapjához, valamint a Városhoz is. Városszerte 8 helyszínen, 22 különböző programon vehettek részt a kultúra kedvelői Nyíregyházán. A programok fő helyszíne a Jósza András Múzeum volt, ahol a délelőtti folyamán elsősorban iskolás csoportokat vártunk múzeumpedagógiai foglalkozásokra. Május 25-én a Régészet napja keretében idén másodikkal a terepen zajló régészeti munkálatokba kaptak bepillantást az érdeklődők. A Nyíregyházához igen közel eső Nyugati-elkerülőn folyó megelőző feltárásokra látogathattak ki az érdeklődők szervezett buszos járatokkal, vezetett biciklis túra keretében, vagy családilag autóval is megközelíthették a feltárást, ahol a régészettel kapcsolatos minden szakág képviseltette magát és ki is lehetett próbálni mindent munkafolyamatot.

Az év második jelentős kiállítása a Munkácsy 50' volt, melyhez korosztályonkénti múzeumpedagógiai programot dolgoztunk ki. A Múzeumok Őszi Fesztiválja nyitóprogramja volt a Népmese Napja szeptember 28-án, ahová becsalogatták az év fáját, madarát, emlősét, halát, kételtűjét, rovarját, vadvirágát, gombáját, hogy ők meséljenek a gyermekeknek titokzatos, kalandos, mozgalmas életükről. A Múzeumok Éjszakáján megnyílt „Munkácsy 50” című kiállítás záró akkordjának szántuk a Múzeumok Őszi Fesztiválja keretén belül (október 12.) a „Búcsú a „mázoló legénytől” elnevezésű programot, amely remek élményt nyújtott a művészetek iránt érdeklődő közönség számára. A felnőtteket különleges tárlatvezetéssel vártuk, a diákoknak, családoknak rendkívüli fotózással kedveskedtünk („légy képbe”), melyhez a „Kis cukortolvaj” festményt vettük alapul. Október 23. előtt és azt követő napokban a nemzeti ünnephez kapcsolódó foglalkozásokra érkeztek a diákok.

A két befogadott, Lengyelországból érkező kiállítást megelőzően külföldi tanulmányi úton, tapasztalatgyűjtés és projekttegyeztetés céljából vettünk részt a munkatársakkal Lengyelországban, Rzeszówban, az ottani kollégáink meghívására, a projekt megnyitóján és az általuk tartott múzeumpedagógiai bemutató foglalkozáson.

A tanulmányi raktárunkban a képzőművészeti, a régészeti, az irodalomtörténeti és a helytörténeti gyűjtemények darabjai szolgáltak az oktatási hasznosulás, a fizikai közelség és tanulmányozhatóság lehetőségeinek megteremtésére. Olyan gyűjteményi anyagokat mutattunk be, amelyre egyébként az állandó kiállításainkban nem volt lehetőség. A projektben kialakított virtuális pontok segítségével közel tudtuk hozni differenciált célcsoportjainkat a helyi digitalizált kulturális örökségi értékekhez. A látvány- és tantárgyraktárt nem csupán múzeumpedagógiai, hanem közművelődési célokra hasznosítjuk, az óvodás korosztálytól egészen az egyetemistákig fogadtunk itt egész évben csoportokat. A foglalkozások mellett a Nyíregyházi Egyetem hallgatói közösségi pedagógiai gyakorlatának konzultációs helyszíne volt a tantárgyraktárunk. 2018-ban konzultációs és kiállítás tervező helyszín volt a tantárgyraktár („Tekerd csoport”/monumentális lego képek témáinak megbeszélése/ Mayer Hella, Zombori Erzsébet festményeinek kiválasztása). A látványraktár magában foglalja a „Nyírség megálmodójának”, Krúdy Gyulának az emlékére készített kiállítást is. Ezért az évfordulóin tartott megemlékezések alkalmával rendszerint a programok egy részét is itt bonyolítjuk le.

A Sóstó Múzeumfalu 2018-as év kiemelt feladatai:

1. EFOP-3.3.2-16-2016-00142 kódszámú, „Gondoltad volna? – Múzeumpedagógiai foglalkozások egy kicsit másképp” elnevezésű projektben vállalt foglalkozások megtartása.
2. Nyíregyházi Tankerületi Központoz tartozó alapfokú nevelési-oktatási intézményekben tanuló, az általános iskolai korosztályhoz tartozó gyermekek számára foglalkozások biztosítása megállapodás alapján.

3. Foglalkozások megtartása a Nyíregyháza Megyei Jogú Város által támogatott nyári napközis táborokba bejelentkezett általános iskolai tanulók számára

2018. március 1-je és augusztus 31-e között lezajlott a pályázati projekt I. turnusa, szeptember 1-jével kezdetét vette a II. turnus, amely jelenleg is tart. Három nevelési, hét alapfokú nevelési-oktatási és három középfokú nevelési-oktatási intézmény tanulói számára öt alkalmas foglalkozássorozatot, témanapokat, versenyeket és tábort tartottunk. A projekt keretében kidolgozott tartalmak egy részét a jövőben igyekszünk beépíteni a Sóstói Múzeumfalú állandó múzeumpedagógiai kínálatába.

A 2018. év elején megállapodás született arról, hogy a Sóstói Múzeumfalú múzeumpedagógiai foglalkozásokat biztosít a Nyíregyházi Tankerületi Központoz tartozó alapfokú nevelési-oktatási intézmények összes tanulója számára. A projekt keretében, a megrendelő kérésének megfelelően, az alsó és felső tagozatos tanulók manuális (kézműves) tevékenységekben – bútór- és kerámiafestés, nemezelés, ördöglakat és rongybaba készítés, gyertyamártás – vehettek részt. Ezekre a tevékenységekre a nyíregyházi székhelyű intézmények tanulói esetében a múzeumban került sor. A többnyire hátrányos helyzetű településeken lévő intézmények esetében pedig „utazó múzeum” keretében, a múzeumpedagógusok kitelepülésével valósult meg a program 2018 márciusa és novembere között. A tankerületi iskolák 14 ezer tanulójának több mint ötszáz múzeumi órát tartottak a Sóstói Múzeumfalú munkatársai.

2018. június 18. – június 29. között a Sóstói Múzeumfalú volt a helyszíne a Nyíregyháza Megyei Jogú Város támogatásával a Közintézményeket Működtető Központ által szervezett nyári táboroknak. A heti turnusban, napközis rendszerben működő táborokban nyíregyházi lakcímmel rendelkező tanulók vehettek részt. Az előző évekhez hasonlóan az idén is nagy volt a túljelentkezés, az első turnusban 148, a másodikban 138 gyermek elhelyezése és tartalmas programokban részesítése állította kihívás elé a múzeumpedagógusokat. A napközis tábor tevékenységei a néprajzi gyűjtemény megismeréséhez kapcsolódtak: az egyes tájegységeket képviselő portákkal történő játékos ismerkedés, a népi kultúrával szoros kapcsolatot mutató manuális (kézműves) foglalkozások, népi játékok, néptánc. Ezek mellett (báb)színházi előadások, sportjátékok (pl. szablyavívás, élőcsocsó), interaktív előadások és zenés műsorok színesítették a szünidőt nálunk töltő gyermekek hasznos időtöltését.

Kiemelt feladataink végrehajtása is múzeumpedagógiai célkitűzéseink szolgálatában, azzal összhangban zajlott le. Ennek lényege, hogy a néprajzi gyűjteményhez kapcsolódó ismeretek átadása élmény alapú foglalkozások, programok keretében történjen meg. A különböző életkorú fiatalok olyan tevékenységekben vehessenek részt, amelyekre más környezetben (pl. osztályteremben) nem nyílik lehetőségük. Ezzel együtt elsajátítsák azokat a kompetenciákat, amelyek későbbi életüket segítik, és lehetővé teszik, hogy múzeumbarát felnőttekké váljanak.

- *Az egyes állandó és időszakos kiállításokhoz kapcsolódó múzeumpedagógiai programok bemutatása.*

A Jósa András Múzeum állandó kiállításaihoz kapcsolódó múzeumpedagógiai foglalkozásain az idei év során nem változtattunk, hiszen az előző esztendőben újítottuk meg a kínálatunkat. Év végén került sor a megújított Jósa András emlékkiállítás kapcsán új múzeumpedagógiai foglalkozás kialakítására.

Állandó kiállításokhoz kapcsolódó foglalkozások leírása:

- **Tartsd kezekben a fényt** /óvódásoknak és 1-4. osztályosoknak/

A múzeum kiállításában fellelhető műtárgyakon szereplő fényforrásokon keresztül ismerkedünk a fényvel, a tüsszel, fényforrásokkal. A tűz megszelídítését, a keletkezésétől napjainkig követjük nyomon. Hogyan lett a tűzből fényforrás? Minderre fény derül a foglalkozás során.

- **Krajcár garas lyukas garas, avagy cserebere fogadom...** /óvódásoknak és 1-4. osztályosoknak/

Mely városokban rendeztek vásárokat? Milyen napra esett? Mi árulkodik ezekről? Milyen portékákat árultak ott? Ezekre a kérdésekre kaphatunk választ a foglalkozás során. Ha kíváncsivá tettünk, s te is felfedeznéd a vásári sokadalom sokszínűségét, gyere, látogass el a múzeumi vásárunkba, vigyél te is vásárfiát az otthon maradtaknak!

- **Emlékfoltozók**/1-8. osztályosoknak/

A múzeum kiállításában lévő tárgyak üzennek nekünk, sok-sok történet tudói, melyeket nekünk kell előcsalogni. Mit kell tennünk, s milyen képességek birtokában kell lennünk, hogy igazán jó emlékfoltozók legyünk, s kik lesznek a társaink ezen az úton? Kutassunk, barangoljunk, s közben tárjunk fel saját történeteket is.

- **Ecsetelő – pötytyöld újra!** /1-8. osztályosoknak/

Kitaláljátok, hányféle szeretetről mesél Benczúr Gyula festményein a galamblelkű anyuka, a jószágos nagymama, a mosolygós kisgyermek vagy egy ugribugri tapsifüles nyuszi? Fejtsük meg együtt a fondorlatos feladványokat, utána pedig fessük vászonra a saját fantáziánkkal megkomponált szeretetünk motívumait.

- **Emese álma** /1-8. osztályosoknak/

Kíváncsiak vagytok, miről álmódott Emese? Visszarepülnétek egy turulmadár szárnyán az időben? Kalandozzunk Emesével és az ő kisfiával, s ha szemfülesek vagyunk és követjük a nyomokat, megtudjuk, hogyan jutottak el a magyarok „végtelen síkságokon és hólepte hegyeken át a hunok hajdani hazájába, ahol még ma is élnek”. Választható alkotó foglalkozások: elszakíthatatlan sámánöv szövés vagy nemezlabda.

- **Jósa doktor patikája I.** – Hová lett a múzeumi rigó hangja? /1-8. osztályosoknak/

„Rigó Rozi naphosszat vidáman trillázott a múzeumkert természetes fáinak ágai között, ám egy ködös reggelen Őszanyó keserves sírdogálásra lett figyelmes...” Vajon mi történhetett a kis sárgacsőrűvel? A múzeumi füves kertcskében találkozunk Menta Matyival, Kamilla Katával és gyógyító társaikkal, kóstoljuk meg illatozó főzetüket, a varázsmondókával pedig gyógyítsuk meg Rozi hangját, hogy újra boldogan zengjen éneke.

- **Nem mind arany, ami...** /5-8. osztályosoknak/

A Múzeum egy kicsi termében, a trezor teremben őrizzük a legértékesebb műtárgyat. A múzeumi óra alkalmával egy kicsit bepillantás kapunk a numizmatikus mindennapjaiba. Megismerkedünk a pénz történetével, pénzváltással. Miből készült régen és ma? Hogyan és kik készítették? készítünk Te magad is készíthetsz egy múzeumi garast.

- **Jósa doktor patikája II.** – Boszorkányok pedig...nincsenek? /5-8. osztályosoknak/

Hallottatok már a táltosok, boszorkányok, vajákosok vagy borbélyok tudományáról? Ismeritek a mezőn nyíló gyógy- és fűszernövények hasznát? Tudtátok, hogy a festőnövényekkel milyen káprázatos színeket varázsolhatunk a textilekbe? Legyünk mi is kis botanikusok, készítsünk növénykisokost, batikoljunk, fessünk és pácoljunk kiskendőt egyféle festőnövény főzetében. Indulhat a kísérlet?

- **Palota titkai** /5-12. osztályosoknak/

Szívesen barangolnátok a titokzatos múzeumi tárgyak között? De vajon kinek a titkait őrzik és miről mesélnek nekünk ezek a tárgyak? Számptalan história, legenda, krónika kötődik hozzájuk, amelyekre ha elég szemfülesek vagyunk, közösen megtaláljuk a választ és felfedjük a palotánk tárgyakba rejtett titkait.

- **Útikalauz marslakóknak** /5-12. osztályosoknak/

Szerb Antal: Budapesti kalauz: Marslakók számára című elbeszélése alapján csöppenünk bele a turizmus világába, s formálódunk idegenvezetőkké. Legyünk merészek, kreatívak, s minél izgalmasabb programot, s látnivaló-kavalkádot állítsunk össze, mely Nyíregyházához és a Jósa András Múzeumhoz kapcsolódik, akár Marslakók számára is.

- **Mit ássak el?**- üzenetek a régészeknek /5-12. osztályosoknak/

Belebújunk különböző korokban élt emberek bőrébe, s egyértelmű vagy rejtett üzeneteket küldünk a régészeknek. No és kell egy régészcsapat is, aki megfejti a nyomokat. Virtuálisan, valamint csontvázak és tárgymásolatok segítségével bepillantunk az ásatások titkaiba, s közben azt is láthatjuk, hogy mennyit fejlődött a technika, s mindez milyen mértékben segíti a régészek munkáját.

- **Bevállalás vagy?**- **Irány az Amazonas** /középiskolások számára/

Tisztelt Uraim!

Jelen levellel szeretném megpályázni az Önök által meghirdetett lehetőséget, amely az Amazonas vidékére utazó expedícióval kapcsolatos. Szeretnék a kutatócsapat része lenni, mert...” S mire van szükség, hogy a csapat tagja legyél? Többek között arra, hogy írj egy jó motivációs levelet, s búj Jósa András bőrébe.

- **KOR/TÁRS-Közöm?** /középiskolások számára/

Mi közöm Krúdy Gyulához, s az akkori világhoz? – kérdezheti joggal egy középiskolás. Trendi ez egyáltalán? Nosza, keressük meg a kapcsolódási pontokat, keressünk fiatal kortárs írókat, költőket is, elsősorban nyíregyháziakat, aki szívesen megosztják véleményüket, kapcsolódási pontjaikat Krúdyval. Szálljunk fel az egykori és mostani Vörös Postakocsira az online térben is.

A mi András bácsink – időgéppel a nyomában /Ajánlott korosztály: 1-5. osztály/

„...egy magam fajta vénembernek annyi emlék torlódik össze pennája hegyére, hogy a papiros azokat onnan kicsiklandozza.” – írta Jósa András. Írásait böngészve rájöhethetünk, hogy ezzel milyen kincset adott a kezünkbe. A visszaemlékezései révén kibontakozik élete, jelleme, s a kor, melyben élt. Pattanjunk be egy időgépbe és legyünk társai András bácsinak, mintha ott kíváncsiskodnánk mellette, így kicsit lehetünk orvosok, régészek, zenészek, utazunk többek között Németországba, Svájcba, Párizsba, és az oldalbordáját – mert így nevezte élete párját – Olgát is megismerhetjük, ő és a két kedvenc kutyájáról se feledkezzünk meg, mert ők még a paplanos ágyba is befeküdhetnek, annyi felfedezni való vár még. Ki szeretne jegyet váltani az időgépre, tessék csak tessék, van még hely.

Párizsi randevú – térképre fel! /Ajánlott korosztály: középiskolások/

„Fiatal koromban az Amazon folyónak vidékét óhajtottam volna élvezni, a melynek 60 olyan mellékfolyója van, a mely a mi Dunánkkal egy kaliberű és a mely folyó 300000. négyszögméterföldnyi tropikus őserdőségnek vezet le fölösleges vizeit az atlanti occánba, és a mely erdőnek mikroszkopikus utánzatában az osztrák császári schönbrunni és ennél nagyobb frankfurti pálmakertekben tátottam el szemet-számat.

Miután azonban Baross Gábor már ott van, a hova mi is mihamarább el fogunk jutni, azután meg a serdülő kort egy kissé már túlhaladtam, kevés kilátásom van arra, hogy féláru jegy váltására jogosító arcképes igazolvánnyal vagy pláne szabadjeggyel mostanában az Amazon folyóra eljuthassak.” Jósa András utazásait vesszük górcső alá, s közben megismerkedünk a kor utazási szokásaival, járművekkel, távolságokkal, készítünk útitervet, s természetesen a gasztronómia sem maradhat ki, mert a sok kulturális és egyéb izgalmas kaland mellett azért enni is kell. Kutatásainkhoz a digitális eszközök és előkészített források (fénykép, könyv, újságcikk) lesznek segítségünkre.

Sebész - kés – alatt /Ajánlott korosztály: középiskolások/

A cím egy szójáték, kibontva sok-sok mindent megtudhatunk Jósa Andrásról. Azt is, hogyan lett orvos, volt-e kése, s ha igen, akkor mire használta? Szerette-e a technikai újításokat és az új módszereket az orvoslásban. Mit gondolt a hipnózisról? Készített-e orvosi eszközöket?

Milyen újításai voltak az egészségügyben? S hányan köszönhetik neki az életüket? Nem véletlenül nevezték el róla a nyíregyházi kórházat. Ha szeretnénk jobban belelátni orvosi munkájába, akkor szegődjünk a nyomába, legyünk az asszisztensei. Vajon bírn fogjuk? Próbáljuk meg.

Jósa vs. Krúdy – Te ki mellett döntenél? /Ajánlott korosztály: középiskolások/

Ismerték egymást, írtak egymásról, de teljesen más életet éltek. Vajon el tudjuk-e dönteni, hogy kinek a sorsfonalát vennék fel, s ki mellett kardoskodnánk bizonyos szempontok mentén? A projekt módszer eszközeit használva kutatnak a diákok, s ezek alapján kerülnek egymás mellé a mozaikdarabkák, míg a disputa eszközeiből merítve érvelnek a csapatok, s mindeközben egyre jobban kibontakozik a két híres ember élete. Jó példa a sokszínűségre, egymás elfogadására, kritikai gondolkodásra.

Időszaki kiállításokhoz kapcsolódó foglalkozások leírása:

- Seuso asztalánál– van meghívód?

„A vaddisznót a következőképpen készítsd el. A húst gondosan töröld le tiszta szivaccsal, majd szórj rá sót, törött köménymagot, majd így hagyd állni. Másnap tedd a kemencébe és süsd meg. Ha megsült öntsd le a következő mártással: azaz vaddisznóhoz való fűszeres keverékkel, ez törött bors, méz, húslé, halmártás, főtt édes bor és aszú keveréke.” – részlet Gavius Apicius szakácskönyvéből. Ha van meghívód, akkor gyere velünk vadászni, majd foglalj helyet az előkelők társaságában Seuso asztalánál, hogy képzeletben megköstölhasd a finom vaddisznósültet is, ha nincs meghívód, akkor szakácsként vagy szolgaként segédkezhetsz elkészíteni és feltálalni a finomságokat. Akár előkelő vendég vagy, akár szakács vagy szolga, mindenképp kultúrtörténeti és gasztronómiai kalandozásban lesz részed.

- Az asztalos inas ecsete- Megismerkedünk az asztalos inas Lieb Miska gyermekkorának legfontosabb epizódjaival, amelyek olyan mély nyomot hagytak benne, mint a nagybácsi gazdagságát sejtető levélnyomó, a sokszínűséggel csillogó üveggolyó vagy az édesapja tajtékpipája. Munkácsy festményei „mögé nézünk” s keresünk rajtuk hangulatokat, érzelmeket, illatokat, családi kapcsolatokat és emberi tulajdonságokat. Fondorlatos fejtörőkkel, 'Részletkérdés', 'Nesztelen firka' interaktív játékos feladatokkal, közös történetmeséléssel gombolyítjuk fel a festmények rejtett titkait, a mában is aktuális üzeneteit, miközben a zene, az irodalom és a festészet összefonódásában felszínre engedjük leleményes fantáziánkat, és mélyen szunnyadó érzéseinket.

A foglalkozásokon általános iskola alsó-, felső tagozatos, valamint középiskolás diákok vettek részt. A fent leírt ismertető volt az alapja, váza a múzeumi óráknak, de korcsoportokra megfelelően alakítottuk ki feladattípusokat. A kisebbeknek játékosabb, könnyedebb feladatokat fogalmaztunk meg, melyeknél az érzelmeikre, benyomásaikra kellett hagyatkozniuk, míg a nagyobbakkal már-már a műalkotás elemzés felé is elkalandoztunk. Az foglalkozásokon csoportokban dolgozhattak a diákok, így közösen gondolkodva oldották meg a kívánt feladatot

- Bankjegyekre írt lengyel-magyar történelem

Hallottátok, hogy a legújabb múzeumi foglalkozáson minden gyerek ajándécsomagot kap? Ez az a foglalkozás, ahol „minden a pénz körül forog”. Élő bábus óriás társasjátékkal és interaktív feladatokkal megismerkedünk a pénzeinken lévő történelmi személyekkel, a pénz történetével és annak takarékos használatával.

A program az általános iskola alsós korosztályának szólt. A határon átnyúló pályázaton több mint ötszáz tanuló vett részt. A diákok megismerték a lengyel-magyar bankjegyeket, s az azokon lévő jeles történelmi alakokat. A foglalkozásokon behatóbban a magyar pénzekkel, a

pénz történetével, kialakulásával, anyagával foglalkoztunk. Továbbá megismerték a diákok a mai forgalomban lévő bankjegyeinket, az azokon lévő biztonságtechnikai jelzéseket.

A Sóstói Múzeumfalú állandó múzeumpedagógiai kínálatának egy része a jeles napokhoz (pl. tojásfestés, Márton-napi lúdtoll használata, adventi dísz), más részük népi munkaalkalmakhoz vagy kismesterségekhez (szövés, kenyérsütés, mosás-batíkolás, fazekasság, bútorfestés, gyertyamártás) kötődik. Ezek mellett a népi játék különböző formái: játékeszközök kipróbálási lehetősége, rongybaba és ördöglakat készítése, valamint a táncmotívumokat is felvonultató gyermekjáték-fűzések jelennek meg múzeumpedagógiai kínálatunkban.

Az EFOP-3.3.2-16-os pályázati konstrukció kereteiben elindult egy tartalmi fejlesztés, melyek kidolgozása során a néprajzi gyűjteményhez kapcsolódás mellett a módszertani sokszínűség megteremtése volt az egyik legfontosabb szempont.

A *Volt egyszer egy...* program kortárs mesékre épül. Célja, hogy a gyerekek néprajzi ismereteket szerezzenek, megismerkedjenek néhány, a paraszti háztartásban és gazdaságban általánosan használt eszközzel, és a programban játékos formában szerzett ismereteiket az óvodában hallgatott népmesék megértéséhez is fel tudják használni.

Témanapokat ugyanabban a témában több korosztály számára is kidolgoztunk. Az óvodásoknak (*Menjünk Törpeországba!* és *Nincs szebb madár, mint a lúd* címmel) „testkép” és „állatok a múzeumban” témakörök keretében tartottuk meg a foglalkozásokat, az óvodapedagógusoktól kapott vélemények a tevékenységek újszerűségét és az életkori sajátosságoknak megfelelő megválasztását emelték ki.

Az általános iskolák tanulói ugyancsak témanapokon és versenyeken (etnobotanika és etnomatematika témakörökben) bővítették, illetve mérték össze ismereteiket, két intézmény diákjai a Sóstói Múzeumfalúhoz tartozó Árpád-kori skanzenben a 11-13. század falusi hétköznapijaival ismerkedhettek meg. Az alsó tagozatos tanulók témanapjai közül az elsőt testkép témakörben, *A szép és a csúf a nyírségi népmesékben* címmel, a másodikat etnoszemiotika (népi jeltan) témakörben, *A bárányok hallgatnak?* címmel, míg az utolsót etnobotanika (népi növényismeret) témakörben, *Látogatás Rozmaring Királyságban* címmel tartottuk meg. A dāmapedagógiai elemek alkalmazása, az iskolai környezetben szokatlan vizuális technikák felhasználása, a játéktevékenység, illetve a helyi népmesék megismertetésére törekvés egyaránt hozzájárult a programok kedvező fogadtatásához, mind a tanulók, mind a pedagógusok körében.

Három középiskola tanulói az I. turnusban témanapokra érkeztek a múzeumba. Márciusban a testkép témakörét a *Tükröm, tükröm...* elnevezésű program keretében, áprilisban etnoszemiotikai ismereteket a *Jelváadászat* alkalmával, májusban az etnobotanikai ismereteket a *"Kertbe mentek, rózsát szedtek..."* című témanapon sajátíthatták el. A témanapok témaválasztásánál arra törekedtünk, hogy az az egykori falusi fiatalok ismerkedési, párválasztási szokásai és alkalmi kerüljenek a középpontba, így összevethetővé váljanak napjaink szokásaival és alkalmával. A középiskolások érdeklődésével összhangban lévő tevékenységek pozitív értékelést kaptak, különösen a manuális tevékenységekben vettek részt szívesen. A II. turnusban a középiskolások öt alkalmas foglalkozássorozaton vesznek részt, melynek célja, hogy önkéntesként később bekapcsolódhassanak a múzeumi frontszemélyzet munkájába. A *tárlatvezető-képzésen* való részvétel arra készíti fel a tanulókat, hogy képesek legyenek saját kortársaikat tájékoztatni a néprajzi gyűjteményről.

2018 elején folytatódtak azok a rendhagyó órák is, amelyek a Sóstói Múzeumfalú *A csősz felállott egy vigyázó-fára* című tanulmányi kiállításához kapcsolódtak. Az általános iskola felső tagozatosai és a középiskolások számára négy tematikával kidolgozott rendhagyó órák Arany János költői életművének megértését és feldolgozását segítették elő. A kötelező versek sorait olvasva számos olyan, a letűnt népi-paraszti kultúrához kapcsolódó kifejezéssel találkozhatunk, amelyek a mai fiatalok számára teljesen ismeretlenek. A múzeumi órák célja

az volt, hogy ezek közül néhányat a foglalkozás résztvevői pontosan megismerjenek, a tárgyakat kézbe vehessék, egykori funkciójukat makettekkel, modellekkel segített tanulás formájában megértsék. 2018-ban a tanulmányi kiállításához kapcsolódó rendhagyó órákon 430 tanuló vett részt.

Az állandó kiállításokhoz kapcsolódó múzeumpedagógiai kínálat:

- **A fazekas műhelyében** /nagy csoportos óvodás, 1–8 osztály számára/

Nagy csoportos óvodások is részt vehetnek a foglalkozáson, bár ők még csak az agyaggal ismerkednek, és a ráakásos technikával tudnak kisebb tálkákat készíteni. Az általános és középiskolások már a korongot is használják. A fazekasság a legősibb mesterségek egyike. A cserépedények készítése megőrizte sok évszázados technikáját. Az edények ma is lábbal hajtott korongon vagy a sima asztalnál, rakásos technikával készülnek, így mi is ezt a technikát alkalmazzuk.

A foglalkozás menete: a cserépedények készítése megőrizte sok évszázados technikáját. Az edények ma is lábbal hajtott korongon (korongolásos technika) vagy a sima asztalnál, rakásos technikával készülnek, így mi is ezeket a technikákat alkalmazzuk.

- **Szív küldi szívnek szívesen** /óvoda, 1–4. osztály számára/

Miben rejlik a „falusi” mézeskalács készítés utánozhatatlan sajátossága? Mindenekelőtt egy múlttal átszőtt, autentikus berendezésű műhelyben.

A foglalkozás menete: foglalkozásunk a korcsoportnak megfelelő, 10 perces történeti áttekintéssel indul, melyben a foglalkozásvezető mesél:

- a mézeskalács Magyarországra vezető útjáról,
- kialakulásának körülményeiről,
- a magyar kultúrában betöltött szerepéről
- majd a műhelyben található nem mindennapi eszközökről.

A foglalkozás tematikai értelemben vett második egységében a természetből vett alapanyagokból gyúrjuk be a tésztát, természetesen a higiéniai feltételek megtartása mellett. A megismert szaggatóformákkal mindenki maga szaggathatja ki az általa preferált alakzatot. A tészta ezután kemencébe kerül, ahol 20 perc alatt megsül. A foglalkozás a friss, illatos mézeskalács elfogyasztásával ér véget.

- **Tudok szöni, tudok fonni, tudok motollálni**”- **Kenderfeldolgozás és tarisznyszövés** /3–8. osztály számára/

A foglalkozás menete: közösen megismerjük:

- a kender növény eredetét,
- a magokat és magát a növényt,
- a feldolgozás folyamatait és eszközeit,
- a hiedelmeket és a hozzá tartozó szokásokat.

A foglalkozás zárásaként a gyermekek szövőkereten rongyból készíthetnek maguknak szőnyeget.

- **„Meg is mosakodjál...”**- **nagymosás bemutató és batikolás** /1-8. osztály számára/

A foglalkozás menete: a gyermekek megismerhetik és kipróbálhatják azokat az eszközöket, amelyek a száradást követő vasalást segítették, valamint a hagyományoknak megfelelően egy reggeli nagymosást is végzünk. Hogy ne csak a szellemi tudásunkat gyarapítsuk, hanem kezűgyességünket is a bemutató végén batikolt kendőt készítsünk.

- **Népi játékok- ördöglakat vagy rongybaba készítés, udvari játékok** /

1. Furfangoló (ördöglakat-készítés) /5–8. osztályok, középiskolások számára/

Az ördöglakat többnyire fémből vagy fából készült, ősi logikai játék. Segíti a logikus gondolkodást, a térlátást.

A foglalkozás menete: a foglalkozásvezető megismerteti a résztvevőkkel:

- a játék szerepét a paraszti társadalomban
- a játék történeti hátterét

- az ismert fajtáit

A foglalkozás második részében a mentor segítségével mindenki elkészítheti a saját ördöglakatját, majd az utolsó harmadban a lakat kinyitásának logikai módját keressük.

2. Rongybaba-készítés /1-8. osztály számára/

A foglalkozás menete: a foglalkozás alkalmával beszélgetünk a parasztság kedvelt játékaival, tematizáljuk a játékok típusait, bepillantunk a paraszti viselet sokszínűségébe. Kis találékonysággal, néhány téglalap és négyzet alakú textiliából, fiúknak és lányoknak egyaránt kedves játékot készítünk.

3. Udvari Játékok /óvodások, 1-8. osztály, középiskolások számára/

A foglalkozás menete: könnyed, játékos, szórakoztató sportprogramot ígérünk, ahol különböző népi játékokban próbálhatják ki ügyességüket a résztvevők, kötetlen vagy szervezett vetélkedő formájában.

- **Sárkány ellen sárkányfű - illatszák készítés** /5-8. osztály, középiskolások számára/

Gyógynövény tan -és illatszák készítés keresztszemes hímzéssel
A gyógynövényeket már az ősi kultúrák is nagyra tartották, és javukra fordították a bennük rejlő értékeket. Betekintést kívánunk nyújtani az érdeklődőknek a természet kincseskamrájába - és természetesen a foglalkozás végén fény derül a sárkány ellenszerére: a sárkányfűre is.

A foglalkozás menete: a diákok megismerkednek a népi gyógyászat történetével, a különböző gyógyítási módokkal és a természet, valamint az erdőn-mezőn növekvő gyógynövényekkel. Ezután gyógynövényes illatszákot varrunk.

- **„Lánc, lánc, eszterlánc...” népi ékszerkészítés** /1-8. osztály számára/

A ruhadarabokon kívül számtalan apró dísz tárgy egészíti ki a népviseletet, melyek az ékszer körébe tartoznak. A nép különféle rétegeinek, csoportjainak ékszerkészlete jobbra nem különleges alkalomnak szóló ékítmény, hanem gyakorlati célt (kapocs, gomb, hajtű stb.) szolgál. Sok testen viselt ékszernek tulajdonítottak gyógyító, bajelhárító vagy rossz szellemeket távol tartó funkciót.

A foglalkozás menete: a foglalkozás során elméleti ismeretként a hagyományos népi ékszerek történetét, típusait, funkcióit ismerik meg a résztvevők, a gyakorlati foglalkozáson pedig a választott anyag (nemez, gyöngy, bőr) felhasználásával készítjük el viseletünk legújabb darabját.

Választható foglalkozások:

- nemez nyaklánc vagy karkötő készítése gyapjúból nemezeléssel,
- gyöngy nyaklánc készítése egyszálal vagy kétszálal fűzés technikával,
- bőr karkötő / csuklópánt készítése lyukasztatással/lapos fűzéssel díszítve.

- **Gyertyamártás** /4-8. osztály, középiskolások számára/

A foglalkozás menete: a rövid világitástörténeti bemutatás után, megismerkedhetnek a tanulók a gyertyamártás technikájával. A színezett parafin utolsó fázisaként tehetik egyedivé gyertyáikat, mivel növényi rátéttel, vagy csavarással díszíthetik a kész munkát.

- **Bútorfestés** /4-8. osztály, középiskolások számára/

A hagyományos népi díszítőművészet többnyire nem önálló alkotást hoz létre, hanem valamilyen általánosan használt tárgyat különböző módon díszít. A XVIII. század végétől kezdve, de még inkább a múlt század elején a parasztság környezetét egyre gazdagabban díszített, színezett tárgyakkal igyekezett szebbé tenni. 1848 után a jobbágyfelszabadítás lehetővé tette, legalábbis a parasztság egy része számára, hogy a drágább alapanyagok segítségével a népi díszítőművészetet kivirágoztassa. Ez a korszak az első világháborúig a kibontakozás, a kiteljesedés ideje. A magyar múzeumok is elsősorban e korszak legszebb alkotásait őrizték meg és számunkra is ezek a bútorok a legszemléletesebbek. A foglalkozás menete: a népi díszítőművészet motívumvilágával való megismerkedés után a foglalkozáson résztvevők egy kisszékét „hímélhetnek”, díszíthetik ki az általuk megtervezett mintákkal.

- **Kerámiafestés** /4-8. osztály, középiskolások számára/

A népi kerámia formában, színben és díszítésben a magyar népi díszítőművészet egyik leggazdagabb ága. Alkotói olyan mesterek, akik szekéren vándorolva-vásárolva, rendszerint nagyobb területet láttak el. Többnyire nem is pénzért alkudtak, hanem gabonával egyszer vagy kétszer töltették a kiválasztott edényt, annak minősége és díszítettsége szerint. Az állandó közvetlen kapcsolat révén a vásárlók igénye is kifejezésre jutott az edények nagyságában, rendeltetésében, sőt színezésében és díszítésében is.

A foglalkozás menete: rövid és átfogó elméleti előadás során a résztvevők megismerkedhetnek a megyénkben használt motívumvilággal, amelynek könnyebb feldolgozását a foglalkozásvezető eredeti tárgyak bemutatásával segíti. Ezután hagyományos mintakincs használatával díszítetlen tányérokra festhetnek az érdeklődők. A bátrabbak saját díszítő motívumaikat is megálmodhatják, amelynek csak képzeletük szabhat határt!

- Mindennapi kenyereinket /óvodásoknak 5 éve kortól, 1-8 osztály számára/

1. Ha már csöpög az eresz...

A foglalkozás menete: a csoport Anarcsi portánkon ismerkedik meg a kelesztett fehér kenyér történetével, sütésének eszközeivel, folyamatával, a kisült kenyeret pedig tetszőleges feltéttel el is fogyasztják.

2. Elvetett magtól a kenyérig /1-8. osztály, középiskolások, felnőttek számára/

A foglalkozás menete: körséta keretében ismerkedünk meg a gabonafajtákkal, a szántás- és vetés eszközeivel. Ellátogatunk szárazmalmunkba is, ahol a molnárok mindennapjaiba "kóstolunk bele", kitanuljuk a bonyult szerkezet működtetését is. Utunk végcélja Anarcsi portánk, ahol a kenyérsütés eszközeiről, technikájáról tanulunk, majd a frissen kisült kenyeret is elfogyasztjuk tetszőleges feltéttel.

- Szatmári alakoskodást feldolgozó múzeumi óra /1-8. osztály számára/

Taligára ül a Múzeumfalú népe

Az oktatási intézmények számára összeállított programunkkal az alaptantervhez és a korosztályi sajátosságokhoz igazodunk. Múzeumi óra tartására két helyszínen is vállalkozunk: a hozzánk érkező csoportoknak fűtött Újléti magtárunkban, illetve kitelepülve helyben, az iskolai tanteremben.

Az alsó és felső tagozatos diákok számára eltérő munkamenettel készülünk. A kisebbeket a farsanggal és a farsangi szokásokkal ismertetjük meg, majd ráhangolódás után zsákvászonból „kesztyűalakoskodó” medvefigurát készítünk. A nagyobbakat már egy képzeletbeli fonóba hívjuk, amit ők maguk töltenek meg élettellel. Ráhangolódás után „maskurát”, azaz állatmaszkot öltünk: medve, kecske, gólya alakoskodónak öltözünk, és egy szatmári farsangot idézünk meg. Foglalkozásaink időtartama 45 perc, hogy a tanórai keretekbe beleférjünk.

- *A programok eredményessége érdekében tett intézkedések bemutatása,*

Az elmúlt évben megújult a múzeumpedagógiai leporelló egy, a múzeumban nyári munkát végző diáklány (Bori Eszter / Eszterházy Károly Egyetem, Eger – Képzőművészet BA Képzőművészet szakirányú hallgató) közreműködésével. Bevezettük a „Pedagógus pontgyűjtő” füzetet, melynek lényege: azon pedagógusoknak, akik az adott tanévben többször látogatnak el a múzeumba, valamilyen múzeumi kedvezménnyel (családi belépő kiemelt rendezvényen) viszonzni tudjuk munkájukat. Szintén a pedagógusokkal való együttműködést szerettük volna elmélyíteni a „pedagógus információs nap” megvalósítása kapcsán. Ezen a napon a pedagógusok bepillantást kaptak az éppen aktuális „Munkácsy 50”- Az asztalos inas ecsete című kiemelt múzeumpedagógiai foglalkozásunkba és megismerhették a többi kiállításunk múzeumpedagógiai lehetőségeit is.

A múzeumpedagógia egyike azoknak a szakterületeknek, ahol a folytonos továbbképzés (LLL), fejlődés elengedhetetlen. Ezért több konferencián, előadáson, képzésen vettünk részt az elmúlt évben:

- Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum, workshop / 2018. január 29.- Babolcsi Andrea. A workshop témája: demencia és memória doboz műhely, hogyan segíthetnek a múzeumok a demenciával élő embereknek? A szellemi és tárgyi kulturális örökség miként járul hozzá az életminőség javulásához? Milyen jó példákat láthatunk ezzel kapcsolatban a hazai és a külföldi múzeumokban? Ez a műhelymunka a Múzeumok és Látogatók Alapítvány és a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum közös szervezésében jött létre, amelynek szakmai vezetője: Bokonics-Kramlik Márta, a Szabadtéri Néprajzi Múzeum munkatársa volt.

- Budapesti Corvinus Egyetem Marketing és Média Intézet (BCE MMI) Turizmus továbbképző és Kutatóközpont - Babolcsi Andrea. Téma: BCE MMI Turizmus továbbképző és Kutatóközpont folytatva a tematikus, a hazai turizmusfejlesztésekre koncentráló szakmai konferencia-sorozatát rendezte meg ezt a szakmai találkozót. A konferencia főbb témakörei: Hazai fesztiválok, azok társadalmi, kulturális és gazdasági hatása, turizmusfejlesztés és azok fesztiválokra gyakorolt hatása.

- Cselekvő Közösségek Konferencia, Baktalórántháza - 2018. március 3. Román Ágnes, Babolcsi Andrea, Vécseiné Lakatos Bernadett. Téma: Cselekvő közösségek - aktív szerepvállalás és a helyi identitás és kohézió erősítése.

- Magyar Nemzeti Múzeum – Élő Múzeum: Életre keltett történelem. Boszorkányság? Boszorkányok és kirakatperek. Báthory Erzsébet az ördög asszonya? című élő múzeum programon való részvétel- 2018. április 26. Román Ágnes

- VIII. Országos és III. Nemzetközi Múzeumandragógiai Konferencia, Kecskemét, 2018. május 7-8.- Babolcsi Andrea. Téma: érték és attraktivitás a kulturális örökségközvetítésben, felelős felnőttek: A múzeumi közösségfejlesztés új útjai. Ez a program a Kulturális Örökség Európai Éve és a Közösségek Hete 2018 rendezvénysorozatok regisztrált szakmai eseménye volt. A két nap során a plenáris előadásokat követően 13 szekcióban 63 előadás hangzott el. A témák igen széles spektrumon mozogtak, többek között: a felnőtt-közösségi tanulás, együttműködés a kulturális és muzeális intézmények között, a digitális technika és a múzeumi gyakorlat témakörökben.

- Van esélyed? Konferencia – Vakok és gyengénlátók Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesülete szervezésében a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtárban – 2018. június 18.-Babolcsi Andrea

- Megyei Múzeumpedagógiai szakmai nap a Jósa András Múzeumban témája: „„Munkácsy 50” és még sok más”- a múzeum múzeumpedagógiai bemutatás

- Közös Nevező Oktatási Program 4. – pedagógus továbbképzés, Veszprém – 2018. szeptember 28-30.- Babolcsi Andrea. Téma: interkulturális pedagógia, az informális oktatás módszerei és interaktív eszközök alkalmazása, emberi jogok, előítéletek csökkentése.

- Múzeumpedagógiai Évnyitó – Szolnok- 2018. október 1., Román Ágnes, Babolcsi Andrea, Vécseiné Lakatos Bernadett. Téma: Múzeum? Családban marad. A „Család évéhez” is kapcsolódó konferencián a múzeumi szakemberek és pedagógusok abba is betekintést nyerhettek, hogy a hazai múzeumok miként gondolkodnak a családoknak szóló programokról, milyen képet közvetítenek a családról, családdal kapcsolatos normákról. Válaszokat kerestünk arra a kérdésre, hogy a múzeumok milyen speciális élmények kínálásával tudják generálni az eltérő generációk közötti párbeszédet és elősegíteni a minőségi szabadidő családi körben ugyanakkor múzeumi környezetben való eltöltését, ezáltal aktívan hozzájárulni a digimodern korban az okoseszközök nem megfelelő használata miatt meglazult családi kötelékek megerősítéséhez, másrészt a szülői minták formálása révén a hiteles múzeumi szocializációhoz, vagyis ahhoz, hogy a múzeum családban maradjon.

- Dráma van! Múzeumpedagógiai workshop a Petőfi Irodalmi Múzeumban –2018. október 19. Román Ágnes. MŐF-Tanárok Éjszakáján Arany János bicentenáriumi tárlathoz kapcsolódó báb-, drámapedagógia és bábszínházi nevelés módszerei Eck Júlia, Láposi Terka és Végvári Viktória vezetésével.

- Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete (MROE) Vizuális Mesterpedagógus Műhely 21. műhelymunkája a Deák17 Galériában (Budapest) 2018. október 6. - Babolcsi Andrea. Téma: Design thinking, a kompetencia kortárs felfogása a vizuális és művészeti nevelésben, nemzetközi trendek a művészetpedagógiában.

- KultúrBónusz Múzeumpedagógiai Börze – Sóstói Múzeumfalú, Pálinkaház, 2018. november 14. Román Ágnes, Babolcsi Andrea, a KultúrBónusz kísérleti program elindítását támogató múzeumok és iskolák találkozója.

- X. Országos Múzeumpedagógiai Konferencia, Budapest, 2018. november 5-6. Román Ágnes, Babolcsi Andrea, Vécseiné Lakatos Bernadett. Téma: Szenzációs örökség” , „Jó gyakorlatok” a különböző múzeumok életében...

A Sóstói Múzeumfaluban a múzeumi foglalkozások „forgatókönyvének” kidolgozása, rögzítése írásban, különös tekintettel a nevelési-oktatási intézményekben zajló előkészítő és a múzeumi élményeket felidéző, a visszacsatolást biztosító foglalkozásokhoz biztosított segédanyagokra, melyek részben felkerülnek az új honlapra, illetve módszertani füzet formájában nyomtatásban is megjelennek.

Fontosnak tartjuk a nevelési értekezleteken való részvételt, melynek célja az EFOP pályázat keretében kidolgozott programok népszerűsítése, javaslatok, észrevételek begyűjtése volt annak érdekében, hogy az állandó múzeumpedagógiai kínálatba is beépülhessenek.

A Teréz-napi találkozó és Tanárok délutánja programok, amelyekre meghívjuk a pedagógusokat így erősítve a kapcsolatokat, hatékonyabbá téve a kommunikációt és egyúttal informáljuk őket az adott korosztály számára kínált múzeumpedagógiai újdonságainkról.

A „Múzeumi Hírmondó Pedagógusoknak” kiküldése havi rendszerességgel megtörétné a város intézményeinek interneten keresztül. Plakátokat, szórólapokat juttatunk el a város nevelési-oktatási intézményeibe, melyek aktuális programjainkról tájékoztatnak.

Oktatási-nevelési intézményekkel történő együttműködés tényadatai.

Az oktatási intézményekkel való együttműködés a múzeum számára alapvető fontosságú, hiszen a múzeumok látogatóinak igen tekintélyes részét az iskolai csoportok teszik ki. Ezek az iskolai múzeumlátogatások arra is szolgálnak, hogy már fiatal korban megkedveltessék a jövő potenciális látogatóival a múzeumot, akik később akár családjukat magukkal hozva döntenek a múzeumlátogatás, a múzeum támogatása mellett. Az oktatási intézmények hagyományosan igyekeznek igénybe venni a múzeumi szolgáltatásokat az iskolában leadott tananyag kiegészítésére, alátámasztására, illusztrálására. Az iskolák túlnyomóan elméleti oktatása mellett igény van arra, hogy a tanulók fizikailag is megtapasztalják a tanult korok tárgyi kultúráját, a múlt és a jelen művészeti alkotásait, a népelettel kapcsolatos műtárgyakat. A múzeumok kiemelt partnerei lehetnek az oktatási intézményeknek a helyi örökség megismertetésében és szemléltetésében.

A Jósa András Múzeumban létrehozott Múzeumpedagógiai Hírmondót elektronikus hírlevél formájában minden hónap elején eljuttatjuk Szabolcs-Szatmár-Bereg megye közoktatási intézményeibe és a múzeumba rendszeresen ellátogató, regisztrációs felületre feliratkozó pedagógusoknak. A foglalkozások népszerűsítése személyes találkozók keretében is történt, melynek eredményeképpen szélesítettük az előző évek beszámolóiban már ismertett kapcsolatrendszerünket.

A Nyíregyházi Egyetemről érkező két tanár szakos hallgató mentorálását vállalta a múzeumpedagógiai csoport egy tagja (Babolcsi Andrea), a közösségi pedagógiai gyakorlat

megállapodásaként. Márton Sára képzésvezetővel egyeztetve, dolgozatukhoz és prezentációjukhoz a szakmai anyagok előkészítésében és konzultációk lebonyolításában vett részt múzeumpedagógusunk.

A Sóstói Múzeumfalunak több oktatási-nevelési intézménnyel van együttműködési megállapodása. A nyíregyházi Vásárhelyi Pál Építőipari és Környezetvédelmi – Vízügyi Szakgimnáziummal, ill. a Westsik Vilmos Szakgimnáziummal és Szakközépiskolával kötött megállapodás keretében a középiskolák diákjai változó számban töltötték nyári gyakorlatukat a Múzeumfaluban. Ezen kívül az EFOP 3.3.2-16 „Kulturális intézmények a köznevelés eredményességéért” pályázat keretében három középiskolával, hét általános iskolával, három óvodával kötöttünk együttműködési megállapodást.

- *Iskolai közösségi szolgálat működésének szöveges bemutatása*

Az iskolai közösségi szolgálat keretében az intézményünkbe érkező diákok a Jósa András Múzeumban tölthették el a közösségi szolgálati idejüket. Ennek keretében részt vettek a múzeumpedagógiai foglalkozások előkészítésében, teremőri feladatokban, rendezvények lebonyolításában segítettek, a restaurátor csoport munkájában működtek közre (cserépmosás, leletcsomagolás).

A Sóstói Múzeumfalu 2018-ban hat iskolával újította meg a szerződést, amelynek keretében a tanulók közösségi szolgálatuk egy részét a Sóstói Múzeumfaluban töltötték. Mivel intézményünk az év egy részében volt látogatható, így közösségi szolgáltra csak korlátozott számban tudtunk középiskolás diákokat fogadni.

	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
A gyűjteményre és a kiállításokra alapozott múzeumpedagógiai foglalkozások és a foglalkozások résztvevőinek száma (db/fő)	575/17.900	626/24.2 18	751/29. 000	1410/31. 214
A honlapon elérhető múzeumpedagógiai foglalkozások száma (kiemelten a kerettantervhez illeszkedő foglalkozásokra) (db)	24	42 (32)	45/34	44/34
A tárgvévben kiadott múzeumpedagógiai kiadványok száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma (db db db)	4/100/80 0	1/100/50	2/1500/ 1300	1/500 /500
Iskolai tehetséggondozást segítő programok és a programok résztvevőinek száma (db fő)	17/750	18/860	18/950	19/96 3
A korai iskolaelhagyás csökkentését segítő	2/36	3/32	3/50	3/54

programok és a programok résztvevőinek száma (db fő)				
Iskolai közösségi szolgálat kapcsán köznevelési intézményekkel kötött megállapodások száma a tárgyévben, valamint összesen(db db), illetve az iskolai közösségi szolgálaton résztvevő diákok és az általuk a múzeumban eltöltött órák száma (fő óra)	15/240/2 493	1/16 206/2020	3/19 220/220 0	6/22 195/2 067

A Sóstói Múzeumfalu múzeumpedagógiai foglalkozásainak táblázatos bontása:

FOGLALKOZÁSTÍPUS										ÖSSZESEN
MÚZEUMI ÓRA (45-50 perc)			FOGLALKOZÁS-SOROZAT (60 perc – óvoda, 90 perc - középiskola)		VERSENY (90 perc)	TÉMANAP (90 perc – óvoda, 135 perc – ált. iskola, középiskola)			TÁBOR (5 nap)	
óvoda	ált. iskola	középi skola	óvoda	középiskola	ált. iskola	óvoda	ált. isk.	középi skola	ált. iskola	
31	708	19	19	9	14	4	15	11	146	976
702	17297	499	98	87	167	53	115	133	339	19490

	Darabszám	Létszám
Múzeumi óra	758	18498
Foglalkozássorozat	28	185
Verseny	14	167
Témanap	30	301
Tábor	146	339
Összesen:	976	19490

	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
Múzeumpedagógiai programok bevétele	2.965	4.382	5.500	12.599

Oktatási tevékenység

Felsőoktatási intézményekkel létrejött együttműködés, különös tekintettel a tehetséggondozásra, illetve korai iskolaelhagyás csökkentésére az elmaradott térségekben

Dr. Ratkó Lujza az alábbi témakörökben tart oktatást:

- Néprajz és szakmódszertan tárgyak oktatása a Nyíregyházi Egyetem Zenei Intézetében
- Táncfolklorisztika tárgy oktatása a Magyar Táncművészeti Egyetem kihelyezett nyíregyházi levelező képzésén

	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
Felsőoktatási tevékenységben oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő)	1	1	1	1
Felnőttoktatásban oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő)	-	-	-	-
A múzeum által akkreditált képzések és a képzések résztvevőinek száma (db fő)	-	-	-	-

4. Hozzájárás

Kutatószolgálat tevékenységének bemutatása

Feladat	Felelős	Határidő	A feladat teljesítésének státusza
Adatszolgáltatás az egyes gyűjteményekben	osztályvezetők szakmuzeológusok	2018. december 31.	Teljesült

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Adatszolgáltatás a régészeti, néprajzi, történeti adattárban	szakmuzeológus, adattáros	2018. december 31.	Teljesült

Múzeumi könyvtár tevékenységének bemutatása

A könyvtár 2018. 12. 31. állománya 40.507 kötet. Az állomány éves gyarapodása az alábbiak szerint alakult:

2018	Könyv	Folyóirat	Audiovizuális dokumentumok	Összes gyarapodás
Leltári szám	31153–31569	10997–11239	149–150	

Ajándék	150	150	2	302
Vásárlás	61	22	0	83
Csere	176	65	0	241
Egyéb	39	6	0	45
Összesen	426	243	2	671

Az éves gyarapodás 671 kötet 1 093 068 Ft értékben (ebből 415.720 Ft vásárlás). Törlésre egy alkalommal került sor, összesen 1 kötet, 30 Ft értékben, tartalmi elavultság miatt. Az érkező kiadványok a táblázatban is jelölt leltári számokon nyilvántartásba kerültek, a Corvinában katalogizálásuk részben megtörtént. Ebben az évben is több helyről érkezett adomány a könyvtárunkba, ezek leválogatása és behasonítása az állományba megtörtént, egy részük leltározásra került, a többi folyamatban van.

A Sóstói Múzeumfalú könyvtára 196 db kiadvánnyal (163 db könyv és 33 db periodika) gyarapodott, túlnyomó részt csere és ajándékozás révén, 2 db kiadványt vásároltunk. A teljes gyarapodás beletározásra került. A duplum példányok a könyvtár állományából kiválogatásra kerültek, amelyeket DUPLUM jelöléssel a tényleges állománytól elkülönítve tárolunk.

A Corvina katalógusban összesen 31.389 bibliográfiai rekord található, melyből 1402 új rekord, amely magában foglalja a Kállay Gyűjtemény, illetve a Sóstói Múzeumfalú könyvtárának rekordjait is. A Magyar Tudományos Művek Tára adatbázisába folyamatos a megjelenő publikációk feltöltése, 2018-ban 107 rekord.

A Jósa András Múzeum könyvtárosa az alábbi szakmai programokon és továbbképzéseken vett részt:

- Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) szakmai nap (Nyíregyháza, Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár, 2017. február 13.)
- Könyvtárosok Világnapja alkalmából az MKE megyei szervezetének ünnepi ülése (Nyíregyháza, Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár, április 16.)
- MKE vándorgyűlés (Keszthely, 2018.július 3-7.)
- MTMT2 oktatás (Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár, Nyíregyháza, 2018. szeptember 13.)

A 13/2013. (II. 14.) EMMI rendeletnek megfelelően idén hat alkalommal történt szaktanácsadás és egy alkalommal módszertani gyakorlat a Sóstói Múzeumfalú dolgozói részére. Ennek keretében a múzeumfalú könyvtára 2018. évi gyarapodása, illetőleg korábbi leltározatlan anyagának egy része került feldolgozásra: összesen 187 kötet szakjelzetelése, Corvina adatbázisba való bevitele.

2018-ban a 3/1975 (VIII.17.) KM-PM r. 7. § alapján kötelezően előírt revízió nem volt. A szatmárcsekei Kölcsey-emlékszoba köteteinek revíziója tekintetében annyi előrelépés történt, hogy a korábban (állományvédelmi szempontok miatt) behozott kötetek feldolgozása és revíziója megtörtént. Az Országos Széchenyi Könyvtár 2018 őszén felmérést kért be a muzeális könyvtári dokumentumokra vonatkozóan (mennyiség, állapot, tárolási körülmények, nyilvántartás), mely elkészült.

Feladat	Felelős	Határidő	A feladat teljesítésének státusza
Könyvtári adatszolgáltatás	Laskayné Szőlősi Katalin	2017. december 31.	teljesült

Bekerülő egységek felvitele az adattárba	Laskayné Szőlősi Katalin	2017. december 31.	teljesült
Cserekapcsolatok ápolása, kiadványok eljuttatása	Bak Zsuzsanna	2017. december 31.	teljesült
Az MTMT folyamatos karbantartása, adatok feltöltése	Laskayné Szőlősi Katalin	2017. december 31.	teljesült
A múzeumi weblap könyvtári részének naprakészen tartása, feltöltések lebonyolítása	Laskayné Szőlősi Katalin	2017. december 31.	teljesült

	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
Kutatószolgálatot igénybe vevő kutatók és a kutatási alkalmak száma (fő db)	101/125	114/149	120/150	58/98
Múzeumi könyvtár használóinak száma és a múzeumi könyvtárlátogatások száma (fő db)	151/1600	93/1102	105/1100	139/1872
Honlap-látogatások száma	200.005	(245.723)* 91.006	250.000	165.520

* A 2017. évre sajnos rossz adat került megadásra. A helyes adat: 91.006

5. Módszertani szolgáltatások

	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
Szaktanácsadások száma (műtárgyvédelmi és állományvédelmi, gyűjteménykezelési, digitalizálási, valamint múzeumpedagógiai és közönségkapcsolati tevékenység körében)	30	36	40	39

Módszertani műhelygyakorlatok száma (műtárgyvédelmi és állományvédelmi, gyűjteménykezelési, digitalizálási, valamint múzeumpedagógiai és közönségkapcsolati tevékenység körében)	6	14	20	15
--	---	----	----	----

Módszertani műhelygyakorlat/módszertani műhely bemutatása

Kultv. 45/A §. (2) bekezdés i) pont alapján a megyei hatókörű városi múzeum szakmai-módszertani központként mindegyik alábbi témakörben évente legalább két módszertani műhelygyakorlatot szervez a megye közigazgatási területén működő muzeális intézmények munkatársai számára:

- restaurálási és műtárgyvédelmi tevékenység körében gyakorlati bemutatóval egybekötve,
- gyűjteménykezelési, nyilvántartási, gyűjteményfeldolgozási és digitalizálási tevékenység körében,
- múzeumpedagógia területén óvodapedagógusok és pedagógusok, továbbá a muzeális intézmények közművelődési szakemberei számára,

	Időpont	Helyszín, intézmény	Téma	Szervező, működtető neve, beosztása
1	2018.01.29.	Tiszavasvári, Vasvári Pál Múzeum	Műtárgyvédelmi tevékenység	Mohácsi Endre, Történeti Osztályvezető Benyusz Marcell, múzeumvezető
2.	2018.02.26.	Jósa András Múzeum-Sóstói Múzeumfalv	a teljes 2017. évi könyvtári gyarapodás, szakjelzetelése, Corvina adatbázisba való bevitele	Laskayné Szőlősi Katalin, múzeumi könyvtáros
3	2018. 03. 19.	Búzaszem Óvoda Városmajori Tagintézménye	(helyi) hagyományok az óvodai nevelésben	Szabó Sarolta etnográfus muzeológus – múzeumigazgató
4	2018.08.13.	Tiszavasvári, Vasvári Pál Múzeum	Gyűjteményfeldolgozási tevékenység	Mohácsi Endre, Történeti Osztályvezető Benyusz Marcell, múzeumvezető
5	2018.08.29.	Jósa András Múzeum	„Munkácsy 50 és még sok más –	Baloghné Szűcs Zsuzsanna

			információs nap - Az asztalos inas ecsete c. foglalkozás bemutatása pedagógusok számára	etnográfus, V. Lakatos Bernadett múzeumpedagógus
6	2018. 09. 10.	Sóstói Múzeumfaló	kulturális intézmények a köznevelés eredményességéér t – szakmai fórum múzeumi szakemberek számára	Baloghné Szűcs Zsuzsanna etnográfus muzeológus
7	2018.09.17.	Jósa András Múzeum	Megyei Múzeumpedagógia i szakmai nap múzeumpedagógu sok számára	Baloghné Szűcs Zsuzsanna etnográfus és a MOKK (Szabadtéri Néprajzi Múzeum- Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ)
8	2018. 09. 28.	Beregi Múzeum (Vásárosnamény)	mit ajánl a múzeum az iskoláknak az élményszerű tanulás elősegítése érdekében	Szabó Sarolta etnográfus muzeológus - múzeumigazgató
9	2018. 10. 03.	Sóstói Múzeumfaló	tanítók a múzeumban - téma napok és egyéb foglalkozási formák a múzeumban kisiskolások számára	Baloghné Szűcs Zsuzsanna etnográfus muzeológus
10	2018. 10. 03.	Dégenfeld Kastélymúzeum (Baktalórántháza)	Múzeumpedagógia i 1x1. Szakmai nap pedagógusok számára	Szabó Sarolta etnográfus muzeológus - múzeumigazgató
11	2018. 10. 09.	Jósa András Múzeum	Módszertani megbeszélés műtárgyvédelmi tevékenységről, Restaurátorok Műhelyitkai III. kiállítás kapcsán	Havasi Dóra restaurátor csoport vezetője

12	2018. 10. 15.	Sóstói Múzeumfalu	múzeumpedagógiai fejlesztések bemutatása óvónőknek	Baloghné Szűcs Zsuzsanna etnográfus muzeológus
	2018.10.17.	Jósa András Múzeum	A Jósa András Múzeum és a Kállay Gyűjtemény dolgozóinak módszertani műhelygyakorlat restaurálási és műtárgyvédelmi tevékenység körében, gyakorlati bemutatóval egybekötve.	Takácsné Varga Ágnes, Jósa András Múzeum, restaurátor-állományvédelmi szakember
13	2018. 11. 13.	Jósa András Múzeum	Módszertani megbeszélés műtárgyvédelmi tevékenységről, Restaurátorok Műhelyitkai III. kiállítás kapcsán	Havasi Dóra restaurátor csoport vezetője
14	2018. 11. 14.	Sóstói Múzeumfalu	múzeumpedagógiai börze	Szabó Sarolta etnográfus muzeológus - múzeumigazgató
15	2018. 11. 21.	Jósa András Múzeum	digitalizált adatok feltöltése/nyilvántartás az EMIR-ben, módszertani megbeszélés a kisvárdai Rétközi Múzeum régész munkatársával	Istvánovits Eszter régész-Toldi Zoltán régész

A Jósa András Múzeum kiemelt feladatának tartja a megyei módszertani feladatellátást. Intézményünkben a múzeumpedagógiai csoport, a restaurátor csoport és a gyűjteményi osztályok vezetői tervezik és szervezik a megyei hatókörű városi múzeum feladatellátása keretében a szaktanácsadásokat és módszertani műhelygyakorlatokat. A korábbi éveknek megfelelően a szaktanácsadások igénybe vételére lehetőséget biztosítunk a megyében működő muzeális intézmények munkatársainak, de természetesen előzetes egyeztetés alapján más időpontban is fogadjuk a munkatársakat, és e-mailben ill. telefonon is adunk információkat a felmerült kérésekkel, esetleges problémákkal kapcsolatosan. A Sóstói Múzeumfalu munkatársai által szervezett múzeumpedagógiai szakmai, módszertani találkozók célja a Sóstói Múzeumfalu 2018-ban kidolgozott új múzeumpedagógiai fejlesztéseinek

megismertetése az óvodapedagógusokkal, az általános és középiskolai tanárokkal, tanítókkal. Fontosnak tartottuk a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye múzeumaiban tevékenykedő múzeumpedagógusokkal a szakmai kapcsolatok erősítését, módszertani előadások tartásával munkájuk támogatását. Folytattuk az elmúlt évben elkezdett kapcsolatok építését az óvodapedagógusokkal és a középiskolai tanárokkal.

A restaurátor módszertani megbeszélések műtárgyvédelmi tevékenységről a Restaurátorok Műhelytitkai III. kiállítás kapcsán kerültek megrendezésre. A kiállítás építése, kivitelezése, a műtárgyak szakszerű elhelyezése közben felmerülő technikai megoldásokról, tapasztalatokról, problémákról tartottak beszámolókat, mely megoldások kapcsán a kihelyezett műtárgyak állományvédelmi szempontból történő megfelelő tárolását tartották szem előtt. Az ide érkezett műtárgyvédelmi szakemberekkel történt kommunikáció során, a saját és a hallgatóság véleményét és tapasztalatait megosztva a levont következtetéseket a saját állományunk védelmének fejlesztésére, minél szakszerűbb alkalmazására lehet fordítani. Emellett a restaurátor csoport a Jósa András Múzeum dolgozóinak, karbantartói és takarító illetve teremőri személyzetnek tartott tájékoztatást a kiállításokban előforduló gyakori problémákról. Műtárgybarát takarítási módszerekről, szakszerű műtárgy kiállítási módszerekről, állományvédelemről a teremőri teendőkre vonatkozóan.

A történeti és a régészeti osztály munkatársai gyűjteménykezelés és nyilvántartás témakörében tartottak szakmai műhelygyakorlatot Szabolcs-Szatmár-Bereg megye két múzeumának (Tiszavasvári, Kisvárdai) dolgozóival.

A fent leírt műhelygyakorlatok közül a szakágankénti módszertani események oly módon kerültek megvalósításra, hogy azok a lehető legszélesebb közönséget tudják megszólítani.

Általános tapasztalatként elmondhatjuk, hogy a leadott elméleti ismeretek mindig segítséget nyújtanak a nem ebben a témában képzett szakemberek munkájához, a műtárgyak szakszerű kezeléséhez, karbantartásához. A múzeum által szervezett módszertani rendezvények során (legyen az helyi vagy megyei találkozó) a múzeumi szakemberek nem csak új ismeretekkel gazdagodtak, hanem módszertani foglalkozások keretében mélyülhettek el egy-egy adott tevékenységben, majd kötetlen formában lehetőség nyílt helyi aktualitások átbeszélésére.

Állományvédelmi felelős helyszíni bejárásai

Kultv. 45/A §. (2) bekezdés j) pont alapján a megyei hatókörű városi múzeum legalább egy fő, szakirányú közép- vagy felsőfokú végzettségű állományvédelmi felelőst foglalkoztat, aki középtávú intézkedési terv alapján évente legalább egyszer helyszíni bejárás keretében felméri a megye területén lévő muzeális intézmények állományvédelmi helyzetét:

<i>Állományvédelmi felelős neve</i>	<i>Elérhetősége (telefon, e-mail)</i>	<i>Végzettsége</i>	<i>Múzeumi Állományvédelmi Bizottság továbbképzése (igen/nem)</i>	<i>Munkakör</i>
Takácsné Varga Ágnes Dankóné Németh Erika	vargaagi@josamuseum.hu, nemetherika@josa muzeum.hu	restaurátor, állományvédelmi szakember	igen	restaurátor és állományvédelmi szakember

Időpont	Helyszín, intézmény	Téma	A feladatot elvégző	Megállapítások
---------	---------------------	------	---------------------	----------------

			neve, beosztása	
2018. 01. 24.	Külső raktárak- Kemecse, Kereszt utca	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.03.13.	Kállay Gyűjtemény	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.03.13.	Mátészalka-Szatmári Múzeum	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.03.13.	Vásárosnamény – Máthé- Kúria Mudrány-Kúria	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.03.29.	Tiszavasvári – Vasvári Pál Múzeum	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.05.16.	Szatmárcseke- Kölcsey Ferenc Emlékszoba	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.05.16.	Tiszacsécse-Móricz Zsigmond Emlékszoba	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.05.28.	Ibrány- Helytörténet Gyűjtemény	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.05.28.	Tiszabercel	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.07.20.	Nyíregyháza – Városi Galéria	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit,	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve

			Havasi Dóra Zita	
2018.07.20.	Görög Katolikus Egyházművészeti Gyűjtemény	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.07.20.	Nyíregyháza- Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Történet Gyűjtemény	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.08.03.	Nyíregyháza-Múzeumfalu	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.09.20.	Csenger-Helytörténeti Múzeum	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.09.20.	Géberjén - Jékey kúria	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.09.20.	Tarpa-Tájház	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.10.17.	Kállósemjén- Kállay Kúria	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.10.21.	Nagyecséd	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.10.21.	Nyírmihálydi	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.10.21.	Mátészalka-Vasúttörténeti Gyűjtemény	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit,	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve

			Havasi Dóra Zita	
2018.11.08.	Tuzsér	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.11.08.	Dombrád	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.11.25.	Nyíregyháza-Jósa András Múzeum	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve

II. Kiállítási tevékenység

	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
Állandó kiállítások száma és látogatószáma - (db fő)	26/92.200	19/88.600	20/45.000	21/90.997
Időszaki kiállítások száma és látogatószáma - saját épületben (db fő) - más intézményben (db fő) - külföldön megrendezett (db fő)	saját épületben: 19/79.145 más intézményben: 2/10.000 Külföldön: 2/2500	saját épületben: 27/77.050 más intézményben: 6/16.000 0 külföldön: 1/2350	29/36.000 más intézményben: 3/10.000 0 külföldön: 2/5000	28/90.997 2/6540 0/0
Vándorkiállítások száma és látogatószáma - hazai (db fő) - külföldön megrendezett (db fő)	hazai: 4/5000 külföldön: 2/2500	hazai: 2/2675 külföldön: 0/0	hazai: 2/2700 külföldön: 2/5000	3/30.383 külföldön: 0/0

Befogadott kiállítások száma és látogatószáma (db fő)	8/32.488	9/19.600	4/30.000	9/42.134
A nemzetiségek anyaországában megrendezett kiállítások száma és látogatószáma (db fő)	-/-	-/-	-/-	-/-
Virtuális kiállítások száma és látogatószáma (db fő)	10/8500	10/12.655	36/22.000	10/13.400
A hozzáférhető műtárgyállomány mutatói: - teljes műtárgyállomány száma (db) - kiállításban, látványtárban, tanulmányi raktárban bemutatott tárgyak száma (db) - interneten hozzáférhető tárgyak száma (db) - a teljes műtárgyállomány és a fentiek értelmében hozzáférhető műtárgyállomány aránya (%)	teljes leltározott műtárgyállomány: 465.165 db bemutatott tárgyak száma: 13.300 db, hozzáférhető műtárgyállomány aránya: 2,8 %	teljes leltározott műtárgyállomány: 474.008 db Kiállításban, látványtárban lévő műtárgyak száma: 9559db interneten hozzáférhető tárgyak száma: 13.659 db, azaz hozzáférhető műtárgyállomány: 18.125 db a teljes leltározott műtárgyállomány és a fentiek értelmében hozzáférhető műtárgyállomány aránya: 3,8 %	Teljes leltározott műtárgyállomány 481.000 db Kiállításban lévő műtárgyak száma: 13859 db interneten hozzáférhető tárgyak száma: 10566 db, azaz hozzáférhető műtárgyállomány: 24.425 db a teljes leltározott műtárgyállomány és a fentiek értelmében hozzáférhető műtárgyállomány aránya: 5 %	-Teljes hozzáférhető műtárgyállomány db 484.507 db Kiállításban /látványtárban lévő műtárgyak száma: 10.431 db - interneten hozzáférhető tárgyak száma: 14.532 db, - a teljes leltározott műtárgyállomány és a fentiek értelmében hozzáférhető műtárgyállomány aránya: 4,2 %

A tárgvében megjelent tárgykatalógusok és kiállítási vezetők száma (magyar és idegen nyelven), példányszáma és a hasznosított példányok száma (db db db)	3 katalógus, ebből 1 magyar-angol 800/700	1/ (katalógus/magyar nyelvű) 200/180	3/900/700	3/3050/2393
Múzeumpedagógiai foglalkozással kiegészített kiállítások száma	6	12	10	12

a) *Az intézmény 2018. évi kiállítási tervének megvalósulása, szöveges bemutatása, illeszkedése az intézmény küldetésnyilatkozatához és középtávú kiállítási stratégiájához.*

Ahogy az a küldetésnyilatkozatunkban is meghatároztuk, a Jósa András Múzeum és tagintézményei feladata, küldetése az, hogy „Nyíregyháza Megyei Jogú Város és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye régészeti, történeti, numizmatikai, néprajzi, képzőművészeti, iparművészeti és irodalomtörténeti örökségét gyűjtse, őrizze, feldolgozza és kiállításokon, tudományos publikációkon át közlétegye, elsősorban Nyíregyháza és a megyénk lakossága, valamint az ide látogató turisták, üdülővendégek, iskolák és diákok számára azért, hogy megismerjék Nyíregyháza és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye történetét, természeti és kulturális kincseinek gazdagságát, sokszínűségét.

Feladatunknak tarjuk a gyűjteményeinkben őrzött kulturális javak folyamatosan megújuló bemutatását, a hatékonyabb ismeretátadás érdekében felhasználjuk digitalizált világunk új, sokszínű lehetőségeit.

Célunk, hogy a felhalmozott tárgyi és szellemi értékeket hozzáférhetővé tegyük a tudomány, az oktatás, a nevelés és a közművelődés szereplői számára.

Gyűjteményeink folyamatos gyarapítása, feldolgozása, közzététele révén olyan értéket teremtünk, mely mind a jelenkor, mind a jövő generációi számára a tudás egyik fontos forrását jelenti.”

Két időszakos kiállításunk húzódott át 2017. évből 2018-ra: egyik a „**Fejedelmek mesés kincsei**”. E kiállításban a több milliós értékű ezüst- és aranypénzek bemutatása mellett a magyar történelmet kívánjuk népszerűsíteni. Mivel a kincsek az Erdélyi fejedelemség majd százötven éves történetét hordozzák magukban, fontos, hogy annak jelentősebb résztvevői és eseményei is legyenek megjelenítve, nehogy feledésbe merüljenek. A történelem órákon a sokszor száraz és nehezen érthető fogalmak és tények mellett aligha marad idő egy-egy korszak színesebb bemutatására, az eseményeket mozgó személyek árnyaltabb megismerésére. A tárlaton az erdélyi fejedelmek másfél-százados uralkodásának történetét mutatjuk be érthetően, nem hallgatva el a korszak érdekes eseményeit sem. A műtárgyak és táblók egyvelegét több helyen a korszak fontosabb eseményeit megjelenítő - a gyermekek számára is szerethető módon - diorámák törik meg. A másik áthúzódó kiállításunk a **Nők a Kállay családban**, mely tárlaton azok a nők kerültek középpontba, akik a Kállay családban komoly karriert futottak be, illetve fontos szerepet töltöttek be (pl. Kállay Helén és Vásárhelyi Vera).

A „**Múltunkról a jövőnek. Tárgyak, emlékek, leletek a 150 éves Jósa András Múzeum gyűjteményeiből**” kiállítás sorozat 2018 folyamán 11 alkalommal jelentkezett. A kiállítás a

150 éves Jósa András Múzeum régészeti, néprajzi, történeti, képző- és iparművészeti gyűjteményének, valamint a Kállay gyűjteménynek a legreprezentatívabb, legérdekesebb vagy ritkán látott tárgyait mutattuk be. Egy alkalommal állt két hónapon keresztül a kiállítás változatlan tartalommal: I. világháborús emlékek a Jósa András Múzeumban címmel. A tárlaton az állásharcok idején, vagy a fronton, illetve a hátszágban szervezett kiképzőtáborokban készített emléktárgy és az 1921. július 26-án Horthy Miklós kormányzó és Bethlen István miniszterelnök által aláírt és a Magyar Nemzetgyűlés által ratifikált XXXIII. törvénycikk a Trianoni békeszerződés (eredeti dokumentum) volt látható.

A **Seuso kincs** a Magyar Nemzeti Múzeum vándorkiállítása volt. A Seuso-kincs ma ismert 14 ezüstedénye a római császárkor késői szakaszából fennmaradt, lakoma- és tisztálkodó készleteket tartalmazó kincseletek között a legértékesebbnek számít. Ezüstedényei saját műfajukban koruk művészetének csúcscarabjai voltak, ábrázolásaik jól illeszkedtek a kor arisztokratikus művészetének képi világába. A magyar államnak köszönhetően 2014-ben és 2017-ben a kincs mind a 15 jelenleg ismert darabja visszakerült Magyarországra. 2017 nyaratól előbb az Országházban, majd hat vidéki helyszínen lehetett megtekinteni azt a vándorkiállítást, melyen először együtt lehetett látni mind a 14 ezüstedényt. A Magyar Nemzeti Múzeum, valamint Székesfehérvár, Zalaegerszeg, Kaposvár, Kecskemét és Miskolc mellett Nyíregyháza is példa nélküli vállalkozásba fogott, amikor rekordidő alatt létrehozta és megszervezte a Seuso-kiállítást, kiadványokat jelentett meg, programokat hirdetett. Ennek köszönhetően több mint 140 ezer látogatóhoz juthatott el úgy egy magas színvonalú, különleges értékeket bemutató kiállítás, hogy lakóhelyüktől nem kellett messzire utazniuk. A kiállítást a Jósa András Múzeumban három hét alatt 21.753-an tekintették meg, ami múzeumunk történetében rekord adatnak számít.

A **Magyar Kultúra napja** alkalmából kisebb kamara-kiállítással készültünk, melyen a Bessenyei család pipáját, Bessenyei Anna leveleit, valamint a Bessenyei Társaság értékes dokumentumai kerültek kiállításra.

„Karddal gyógyítsd ezt a kórságot!”

A Magyar Kard Napja alkalmából a fegyver ezeréves dicsőségét bemutató tárlatot nyitottunk. Az őskortól 1869-ig tartó időszakot ölelik fel a Tóth Sándor gyűjteményéből válogatott tárgyak, melyek mellett a múzeum fegyverei is helyett kaptak. Bemutattuk többek között az egyetlen rovásírásos szablyát, láthatók voltak névre szóló darabok, amilyen Zichy Ferencé. A fegyverek mellett láthatóak voltak más tárgyak is, mint például a török üstdob, amelyet Bécs 1683-as és Buda 1686-ot ostrománál használtak, és amelyet a kohó kapujából sikerült megmenteni. A kard az ember egyik legősibb fegyvere. Fegyver mely alkalmas támadásra és védekezésre is. A magyarság előtt már évszázadokkal korábban döntött meg birodalmakat és hozott létre új életet. Őseinket félelmetessé tette a „honkeresés” és honfoglalás idejében és később is sok dicsőséget szerzett a katonáskodó magyarok kezében. „Hajdan, midőn a hazát veszély fenyegette, hős apáink véres kardot hordoztak körül az országban, s ennek láttára, mint sasok repültek a harcmezőre a vitéz magyarok!” - mondta Kossuth Lajos egy toborzó beszédében. Így a magyar csak a kardjára számíthatott, amikor tatár és török seregek dúlták hazánkat vagy éppen amikor a labanc rabiga alól kívánt szabadulni. A magyar katonát a történelemben végigkísérte a kard, mellyel sok „kórságot gyógyított meg”, amelyre más gyógyír nem létezett.

19. századi portrék

A múzeum képzőművészeti gyűjteményéből válogatva került megrendezésre a portrékiállítás, melynek egyik gyöngyszeme volt a 2017-ben restaurált Benczúr-kép. Időben a 19. századot

ölelik fel, amikor széles körben elterjedtek a mai értelemben vett portrék. A középkorban még a királyokról is ritkán készült arckép, a reneszánsz idején azonban már a fejedelmek, dúsgazdag polgárok vagy híres hadvezérek is megfestették portréjukat. A 19. században pedig már nem csak a nemesek, hanem a gazdagodó polgárság tagjai is megengedhették maguknak, hogy arcvonásaikat megörökítsék, bár a végeredmény változatos minőségű volt. Ekkoriban ugyanis számos nem túl tehetséges vándorfestő járta a vidéket, akik megrendelés után dolgoztak. Ezek a festők hatalmas tömegben gyártották a portrékat. Céljuk csak az volt, hogy a képek „hasonlítsanak” a modellre, nem pedig az, hogy valóban művészi módon fejezzék ki a modell egyéniségét. Tárlatunkon mindezen témák megtekinthetőek voltak

Tőkey Péter kiállítás

Tőkey Péter a hatvanas évek elején a budapesti Dési Huber István és a Ferenczy István Képzőművészeti körökben végzett rajz és szobrász stúdiumokat. 1977-től 2011-ig a nyíregyházi Zrínyi Ilona Gimnázium rajztanára, a 80-as évek elején létrehozott gimnáziumi ZIG Galéria egyik alapítója és működtetője volt. Korábban a nyíregyházi Vizuális Stúdió kiállításait és munkáját szervezte, majd Kemeccsén, Kisvárdán, Nyíregyházán amatőr képzőművészeti köröket irányított. 2010-től a nyíregyházi Pegazus magániskolában fotográfusok részére szabadkézi rajztanfolyamot tartott. Többek között Hajdúböszörmény, Hajdúnánás, Zebegény, Sopron, Telkibánya, Gönc, Paks, Nagybánya, Vaja, Kőkapu, Olaszliszka művésztelepein dolgozott Tokaj, Encs, Tállya nemzetközi alkotótáborában a szerigráfiai szekció munkáját vezette. A tokaji és encsi alkotótáborokban Joláthy Attilával és Fajó Jánossal került munkakapcsolatba. Tanulmányutat Spanyolországban, Belgiumban, Hollandiában, Finnországban és Romániában tett. Tagja a MAOE-nek, a MKISZ-nek, a Magyar Festők Társaságának, a Barzó Endre Művészeti Társaságnak és a Diósgyőri Képzőművész Stúdióknak. 2011-2015 között az MKISZ területi elnökeként számos megyei kiállítás szervezője volt. Kezdetben az Alföldi Iskola realista szellemiségében festett. Témái az alföldi táj, vízpartok, gazdasági udvarok, a megyeszékhely utcái, amelyek közül a szociográfiai töltésű képei a jelentősebbek. A 60-as évek közepétől a 80-as évek elejéig természetelvű, figuratív képekkel jelentkezett, majd ezt követően geometrikus absztrakt műveit állította ki. Eleinte tussal, vízfestékkel és pasztellkrétával készültek munkái, később temperával és olajfestékkel dolgozott. Ézsias Istvánnal közös szitanyomat albumot készített. Nonfiguratív geometrikus művészetét intellektuális, filozofikus tartalom, valamint szín-és formaharmónia jellemzi.

Munkácsy 50'

A Jósa András Múzeumban az egyik legnagyobb és nemzetközi szinten legismertebb magyar festő, Munkácsy Mihály életművét, Pákh Imre magyar-amerikai műgyűjtő kollekciójának darabjai által mutattuk be. A legnagyobb magánkézben lévő Munkácsy-gyűjtemény legfőbb erénye az, hogy lehetővé tette a festő pályáivének követését, az olyan korai, jól ismert művektől, mint az Ásító inas a monumentális biblikus kompozíciókon át a párizsi nagypolgárság környezetét, annak gazdag esztétikumát bemutató szalonzsánerekig és a késői melankolikus tájképekig. A festményeket a Békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum által kölcsönzött izgalmas fotódokumentációs anyaggal egészítettük ki.

Benczúr Gyula *Ekkehard szökését* ábrázoló műalkotását 2018-ban Szatmári Tibor magángyűjtőtől vette meg a múzeum. E szénrajzot - melyet 1886 táján készített Benczúr Gyula - a Mozaik Múzeumtúra egyik eseményén mutattuk be a nagyközönségnek. Az alkotás a Benczúr állandó kiállításunk része lett.

„LEGO kockákba álmodott képek”

A Tekerd! csoport tagjai a Wesselényi Miklós Középiskola, Szakiskola és Kollégium diákjaival, valamint az iskola művészeti tagozatos tanulóival közösen dolgozva valósult meg ez a kiállítás. A téma a világűr volt, valamint Kodály Zoltán portréjával tisztelegtünk a zeneszerző előtt, a kiállítást LEGO kockákból épített és működő lámpák tették színesebbé. Még a NASA twitter oldalán is volt hozzászólás ehhez a kiállításához.

Restaurátorok Műhelyitkai III.

A Jósza András Múzeum és a Magyar Nemzeti Múzeum Országos Restaurátor és Restaurátorképző Központjának közreműködésével 2018. október 9-től november 25-ig a tartott ez az időszaki kiállítás. A tárlaton a Magyar Képzőművészeti Egyetem végzős ipar- és képzőművész restaurátor hallgatói diplomamunkáikkal mutatkoztak be. A kiállítás a restaurátor szakma megismerését teszi lehetővé, a szakmai fogásokba, a tárgyak egyedi történetébe enged bepillantást. Az ország múzeumaiban dolgozó, műtárgyvédelemmel foglalkozó szakemberek alapvető törekvését láttatja, mely a kulturális örökség védelme, helyreállítása, megőrzése jegyében történik. A kiállított tárgyak mellett posztereken rövid leírás és fényképek szemléltetik a beavatkozások előtti állapotot, a természettudományos vizsgálatok eredményeit, a restaurálás fontosabb lépéseit és az elkészült végeredményt.

A megnyitó napján szakmai előadásokon keresztül nyerhettünk bepillantást a restaurátorok műhelyitkaiba.

Restaurátorok Műhelyitkai III. program

- 14.00 – 14.15. Hallai Laura Judit: Ismeretlen festő: Csodatevő Szent Miklós ikon restaurálása
- 14.20 – 14.35. Mátyás Viktória Beatrix: Ismeretlen festő: Szent Péter apostol és Szent Márk evangélista ikonjának restaurálása
- 14.40 – 14.55. Moór Anikó: Két pár barokk női cipő restaurálása
- 15.00 – 15.15. Miklós Marcell: 18. századi házipatika-szekrény és gyógyszergyűjteményének restaurálása, konzerválása
- 15.35 – 15.55. Mile Balázs: Római kori vánkösív borítás, lószerszám elemek és járomborítás restaurálása, 18. századi aranyozott ezüstkehely restaurálása
- 16.00 – 16.15. Barta Balázs: Magyar Királyi Darabont Testőrség tiszti sisakjának restaurálása
- 16.20 – 16.40. Balogh Imre: Aranyozott óntányér restaurálása, Balkáni franciakovács pisztoly restaurálása

A kiállítás kurátorai: Havasi Dóra Zita és Szatmáriné Bakonyi Eszter voltak.

A plakátokat a Magyar Nemzeti Múzeum - Országos Restaurátor és Restaurátorképző Központ, ill. a Magyar Képzőművészeti Egyetem – Restaurátor Tanszéke szolgáltatta.

A kiállításához egy kiállítás-vezető is megjelent.

Meseképek – Fényben

E kiállítás rendhagyó módon mutatta be Botrágyi Károly grafikusművész alkotásait. A kisméretű rézkarcokat, linómetszeteket monumentálisra felnagyítva, világítófóliára nyomtatva láthatta a közönség. A nagyított grafikákat bemutató terem különleges hangulatot árasztott, halk zeneszó, s a művész úr történetei által egy másik világba “utazhattak” az érdeklődők.

Pigment Extra

Ennek az irodalmi és képzőművészeti programnak a keretében mutatkozott be Nagy Zsuka költő új verseskötete, melyhez a grafikákat Németh Erika szobrászművész-grafikus készítette. A kötethez készült grafikák kerültek bemutatásra a kiállítás keretében, még azok is, melyek helyhiány miatt nem kerülhettek be a verseskötetbe.

Hazatérés

Mayer Hella (Stockholm) és Zombori Erzsébet (Budapest) festőművészek alkotásaiból készült kiállítás, mely az Éjszaki Bekukkantó összművészeti est egyik főszereplője volt. „Mindkét művész képei lélekformák is, a belső világot tárják elénk hol könnyedén, elegánsan, meseszerűen, hol már-már ridegen, mégis az életet tisztelve.

Őszi tárlat

A Jósa András Múzeum 2018-ban megrendezte a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei képző- és iparművészek éves seregszemléjét, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Őszi Tárlatot. A kiállításon részt vehetett minden Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében élő amatőr és hivatásos képző- és iparművész, alkotóként - műfaji és tematikai megkötések nélkül. A beadott alkotások nem lehetnek 2 évnél régebbiek, és olyan műveket vártunk a tárlatra, melyek eddig máshol nem kerültek bemutatásra. Az alábbi alkotások kerültek kiállításra:

Verebélyi Olga: Remény (cement, hulladék), Verebélyi Olga: Gyász (beton), Gabulya Márta: „Izom emlékezet” (magastüzű samottos agyag), Krivánik József: „Sírkövek I.” (akril, vegyes), Házi György: Balatoni táj (akvarell), Havasi Dóra Zita: „Itt az ideje” (akril, tus), Boros György: Növényportrék No.01. (digitális felújítás), Boros György: Növényportrék No.02. (digitális felújítás), Boros György: Növényportrék No.03. (digitális felújítás), Szepessy Béla: Balassi Galíciában (linómetszet), Szepessy Béla: Répamese (linómetszet), Szepessy Béla: Mocztezuma halála (linómetszet), Németh Erika: Pigment I. (Illusztrációk Nagy Zsuka költő verseskötetéhez) (tus, akril), Németh Erika: Pigment II. (Illusztrációk Nagy Zsuka költő verseskötetéhez) (tus, akril), Németh Erika: Pigment III. (Illusztrációk Nagy Zsuka költő verseskötetéhez) (tus, akril), Madarassy György: Gaudeamus Igitur (akril, vászon), Kerekes Elek Győző: Granville str. éjjel (olaj, vászon), Háziné Szikora Éva: Erdei út (akvarell), Székelyi Edit: Fűvek (olaj), Székelyi Edit: Kút (olaj), Porkoláb Éva: Augusztus (akvarell), Küzmös Enikő: Vadvirágok (vegyes), Fábry Szakál Sándor: „Víz és erózió” (vegyes), Fábry Szakál Sándor: „Vizek, kövek II-III.” (vegyes), Virányi Ferenc: Utcarészlet (akvarell), Csutkai Csaba: Port Huron I. (digitális print), Csutkai Csaba: Port Huron II. (digitális print), Csutkai Csaba: Port Huron III. (digitális print), Szabó Károly: A kollégium bejárata (Nagykörös) (olaj, farost), Homoródi Éva: Aranyló pázsit (vegyes, karton), Homoródi Éva: Utat törő élet (vegyes, karton), Gnant Stefan: „Agrar” (olaj, vászon), Farkas Anikó: Tavasz (vegyes), Csoma József: „... meddig szenvedlek még titeket...” (pasztell), Sietőné Fitos Éva: Magányos tanya (pasztell), Vikár István: Látkép fekete madárral (tusrajz), Zsadányi Zsolt: Átjáró (akvarell), Zsadányi Zsolt: Kép lépcsőkorrallattal (akvarell), Botrágyi Károly: Vitéz a tömegben, Szobor a téren, Virágok a városban (rézkarc), Horváth János: Hanghullámok (vegyes), Horváth János: Özönvíz (vegyes), H. Németh Katalin: Katasztrófa (toll, tus), H. Németh Katalin: Dimenziók (toll, tus), Kovácsné Botrágyi Mónika: Lélek-mese (vízfesték, tus), Havasi Tamás: „...köd utánam...” (digitális nyomtatás), Piti Zsuzsanna: Cím nélkül (olaj), Vikár P. István: Egy időben, más helyen (vegyes), Fekete József: Carbon Based Lifeforms – The Tower (tus), Bényeiné Nagy Mária: Pünkösdi virágok (olaj), K. Nagy Mária: Lendületben (vegyes), Soltész István: Művelési terület I-II. (camera obscura – zselatinos ezüst nagyítás), Gál Ludmilla: Virágos rét (kézi szövés, gyapjú, műselyem), Bíró Lajos: Fiú újszülött kiscsikóval (bronz), Bíró Lajos: Leányportré (bronz), Nagy Lajos Imre: Nagykálló (vert, ezüst), Nagy Lajos Imre: Baktalórántháza (vert, bronz), Nagy Lajos Imre: Íjász gyűrű (bronzöntvény).

Bankjegyekre írt lengyel-magyar történelem

A történelem az életünk minden területét áthatja, s még akkor is szembesülhetünk vele, amikor kihúzzunk a zsebünkéből némi készpénzt, hiszen azon a múltunk jelentős történelmi személyiségeit találjuk. Ezt a párhuzamot használta ki a több mint ezeréves lengyel-magyar barátság jegyében a nyíregyházi Jósa András és a Rzeszów-i múzeum. A testvérvárosi, azon belül a múzeumbközi együttműködés keretében megegyezés született a Bankjegyekre írt lengyel-magyar történelem című tárlat közös bemutatásáról, méghozzá azzal a céllal, hogy közelebb vigyék a történelmet az elsősorban 10-13 éves tanulókhoz.

A „**Siessünk segíteni a magyarokat a harcban**” – lengyelek az 1848-49-i évi magyar szabadságharcban című vándorkiállítás október 13-án nyílt meg. A lengyel-és magyar történelem őrzi mélyen a szabadságharc emlékeit Európában. Kevésbé ismeretes tény, hogy a magyar honvédséghez – Woronieczki lengyel főnemes és katona kezdeményezésére – közel 3000 honfitársa is csatlakozott. A kiállítás eme közös fellépésnek állít emléket.

Jósa András rendelője

A már meglévő Jósa András emlékkiállítást teljes körűen felújítottuk és átalakítottuk interaktív kiállítássá. A tér Jósa András „dolgozószobája”, melyet a rendelkezésünkre álló korabeli fénykép alapján készítettünk el, így a szoba olyanná vált, mintha Jósa épp most lépett volna ki onnan. A tárgyak ebben az enteriőrben zömükben másolatok, ami az interaktivitást teszi lehetővé. A látogató a kiállított tárgyakat, a berendezéseket megfoghatja, érintheti, használhatja. Ez a megoldás lehetővé teszi, hogy a vakok és gyengén látók is ugyanolyan mértékig élvezzék a kiállítást. A tárgyakon keresztül ismerkedhet meg az érdeklődő Jósa András színes, sokoldalú egyéniségével (régész, orvos, fűrő-faragó ezermester, hangszerkészítő, színjászó, zenélő, író, rajzoló polihisztor). Az egyes tárgyakat úgy hozzuk közelebb a betévedő számára, hogy egy-egy anekdotát fűzünk hozzájuk. Ezek a színes kis történetek vezetnek végig a teremben, melyben a tárgyakon elhelyezett QR kódok is segítenek.

A Sóstói Múzeumfaló alapfeladata a népi építészet és lakáskultúra kutatása, tárgyi és szellemi emlékeinek gyűjtése Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében és ezen örökség őrzése, sokoldalú közzététele, a széleskörű hozzáférés biztosítása. Programjain keresztül, a tárgyi emlékek, az életmód és a szokások bemutatásával, valamint elméleti ismeretek és a mindennapi életben hasznosítható gyakorlati tudás közvetítésével segíti a néphagyományok jobb megértését és hozzájárul annak népszerűsítéséhez. A múzeum állandó és időszakos kiállításait e gondolatok mentén tervezi és valósítja meg. Ebben az évben hat időszakos kiállítást mutattunk be, amelyből öt saját műtárgyállományunk felhasználásával készült, két kiállítás áthúzódott az elmúlt évből.

A „Kicsi kocsi, babakocsi”. Különleges tárgyak a Sóstói Múzeumfaló néprajzi gyűjteményében c. kiállítása elmúlt évből áthúzódó időszakos kiállítás, amely félkész és kész babakocsikat mutatott be. A kiállított babakocsi vázakat Riszula László nyíregyházi kárpitos mester számára asztalosok készítették, aki ezeket befejezte, s kész babakocsiként értékesítette a nyíregyházi Nyírvíz palotában lévő üzletében. A kiállításon nyolc darab babakocsi vázat, egy iker babakocsit és számos, az 1930-40-es évekből származó babakocsit láthatott az érdeklődő közönség. A tárlattal Nyíregyháza ipartörténetének egy érdekes részletére is szeretnénk volna a figyelmet ráirányítani. Kurátor: Baracskáné dr. Bodnár Zsuzsanna
A kiállítás 2018. június 30-ig állt.

A Sóstói Múzeumfaló egy tanulmányi kiállítás elkészítésével tisztelgett a 200 éve született Arany János előtt. A kiállítás címe: „**A csősz felállott egy vigyázó-fára...**”. A tanulmányi kiállítás azzal a céllal készült, hogy a középiskolásokhoz közelebb hozzuk Arany János költeményeit, balladáit, hogy az azokban megjelenő kifejezések értelmezését a múzeum maga sajátos eszközeivel megkönnyítse. A tárlat fényképek, modellek és a paraszti kultúra tárgyai segítségével mutatja be azt a világot, amely a nagy költőt életének első 16 esztendeje alatt körbevette, s amelynek lenyomatát számtalan verse és elbeszélő költeménye őrzi. A népi-paraszti környezet megidézéséhez kiváló forrás a Sóstói Múzeumfaló néprajzi gyűjteménye, amely több mint húszezer tárgyból, dokumentumból áll. Ebből a hatalmas

„kincsből” most Arany János „válogat”, balladáinak, elbeszélő költeményeinek sorait olvasva, a tárgyakat kipróbálva a tanulók közelebb kerülnek egy ma már letűnt kultúra megfejtéséhez, és segítséget kapnak a szöveg, egyúttal az életmű megértéséhez, befogadásához. Mindez rendhagyó magyarórák keretében történik, amelyet a kiállítás kurátora, Kosztyu Brigitta dolgozott ki és tart meg a középiskolások számára.

A görögkatolikus húsvéti asztal hagyományos ételei, tárgyai, szentelményei

A Kállósejéni lakóházat a húsvéti időszaknak megfelelően rendeztük be, hangsúlyos helyet kapott a tiszta szobában a húsvéti asztal, amelyet görögkatolikus hagyomány szerint öltöztettek fel erre az alkalomra. A kiállítás Bodnár Zsuzsa készítette: közreműködött Csonka Istvánné

Református húsvéti asztal a Jánkmajtisi házban

A Sóstói Múzeumfalú feladatának tekinti a hagyományok éltetését, minden évben feleleveníti a jelesnapok szokásait, amelyek sorában első a húsvét. Húsvét alkalmával a lakóházat az ünnepnek megfelelően öltöztették fel. Így tettünk mi is, bemutatva egy református és egy görögkatolikus húsvéti asztalt, egy-egy lakóház berendezésén keresztül. Mindkét kiállításban húsvét hétfőn a kiállítást rendező muzeológusok (Bodnár Zsuzsa és Rózsáné Bóna Bernadett) a helyszínen előadásokat tartottak a két felekezet húsvéti szokásairól, és múzeumpedagógiai foglalkozások keretében tojást festhettek a látogatók, ill. locsoló vizet készíthettek.

„Lélek-Mesék” Kovácsné Botrágyi Mónika képzőművészeti kiállítása. A kiállítás válogatás Kovácsné Botrágyi Mónika alkotó tanár különböző technikákkal készült munkáiból. A kiállítást a Pálinkaházban tekinthették meg a látogatók. A kiállításhoz rendhagyó tárlatvezetés is kapcsolódott, amelyet az alkotó tartott.

Régi idők háztartási eszközei - a tirpák konyha világa

A hagyományos tirpák konyha felszerelését, eszközeit mutatta be a kiállítás két napon keresztül a szeptember 22-23-án. A kiállításhoz múzeumpedagógia foglalkozások és népi gasztronómiai bemutató foglalkozások is kapcsolódtak.

A Kállay Gyűjtemény 2018-ban ünnepelte megnyitásának 25. évfordulóját, mely alkalomból nyitotta meg a **25 éves a Kállay Gyűjtemény** kiállítását. A kiállítási anyag sok ritka tárgy tartalmaz, kitüntetések, rangjelző insigneákat, személyes tárgyakat, rengeteg fotót, könyveket, a Szuverén Máltai Lovagrendhez kapcsolódó emléktárgyakat, több olyan műtárgyat, ami egyedivé és egyedülállóvá teszi (többek között) a Kállay nevet, és nevet viselő gyűjteményt is. Kiállított könyveinkben ex-librisek, aláírások, ajánlások találhatóak: Ferenc József császáré és királyé, főhercegeké és főhercegnőké, Horthy Miklósé, Márai Sándoré, különböző diplomatáké, íróké-költőké... Kitüntetéseinket egykor magas rangú diplomaták és politikusok viselték, ezüst tárgyainkat Bécs egyik leghíresebb ötvöse, Oscar Dietrich készítette. A gyűjtemény adományozói között található báró Apor Gábor, örgróf Pallavicini Hubert, Ilosvay Ferenc, Kállay család leszármazottai.

„Jó bőr vagy”

A kiállítás Koszta Zoltán bőrműves munkáit mutatta be.

„Repülünk a mesék kocsiján”

A tárlat Ilosvay Gusztáv emlékére nyílt meg, aki amellett, hogy orvosi végzettséggel bírt, a country- és a jazz-zenenek jeles művelője volt. Íróként, költőként is szép sikereket tudhatott

magáénak, és ő szerezte számtalan reklám mellett többek között A telhetetlen méhecske, valamint a Ceruza és a radír című rajzfilmek zenéjét, megerősítve sokoldalúságát.

„Mire a falevelek lehullanak”

Az első világháború befejezésének 100. évfordulója és Kállay Iván huszár főhadnagy emlékére nyílt meg ez az időszaki kiállítás. Kállay Iván fiatalon, mindössze 28 esztendősen esett el a bukovinai fronton, édesapja ezt követően összegyűjtötte és rendezte mappába a hozzá köthető dokumentumokat, újságcikkeket, melyeket a kiállításban meg lehetett tekinteni. A Kállay családban ő volt az első világháború egyetlen hősi halottja.

„Élmények és érzések keretben”

Révész Géza és Horváth Tünde fotókiállítása.

b) Kiállítások:

Állandó kiállítások felsorolása látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
1. Jósza András emlékkiállítás, 2018. december 1-től: Jósza András rendelője	25.105	25.851	26.000	62.223
2. Ősi mesterek nyomában	25.105	25.851	26.000	62.223
3. „Én elmentem a vásárba”	25.105	25.851	26.000	62.223
4. Nyíregyháza katonasága	25.105	25.851	26.000	62.223
5. Benczúr Gyula emlékkiállítás	25.105	25.851	26.000	62.223
7. „Sárga ördög”	25.105.	25.851	26.000	62.223
8. Péchy-Kovács gyűjtemény	25.105	25.851	26.000	45.623
9. Nyírségi irodalmi gyűjtemény	25.105	25.851	26.000	62.223
10. Krúdy Gyula emlékszoba	25.105	25.851	26.000	62.223
11. Az Észak- Tiszántúl népi építésze és lakáskultúrája.	62.481	62.000	30.000	28.000
12. Tapintható múlt. Kiállítás fogyatékkal élők számára	62.481	62.000	30.000	22.000
13. A Biblia világa.	62.481	62.000	30.000	22.000
14. Barangolás régmúlt iskolában. Iskolatörténeti kiállítás	62.481	62.000	30.000	28.000
15. Nyíres – Árpád-kori falu rekonstrukció. Árpád-kori falurészlet a Sóstói	62.481	62.000	30.000	28.000

Múzeumfaluban				
16. „Gyöngyöm, gyöngyöm...., régészeti gyöngy kiállítás	62.481	62.000	30.000	12.000
17. Paraszti nagymosás, vasalás	62.481	62.000	30.000	8.000
18. „Aki iszik belőle...” Pálinkatörténeti kiállítás a Sóstói Múzeumfaluban Pálinkaházában	1400	1.400	30.000	22.000
19. Mindenre fény derül	-	45.000	30.000	22.000
20. A Kállay Gyűjtemény adományozói	-	-	-	774
21. Kállay Kristóf emlékkiállítás	-	-	-	774

Áthúzódó saját időszakos kiállítások felsorolása látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény	Felelős
Fejedelmek mesés kincsei	-	4350	600	623	Mohácsi Endre, Kertész Fruzsina
Kicsi kocsi, babakocsi”. Különleges tárgyak a Sóstói Múzeumfaluban néprajzi gyűjteményében	-	10.000	55.000	28.000	Baracskáné Bodnár Zsuzsanna
„A csősz felállott egy vigyázó-fára...” utazó tanulmányi kiállítás	-	-	500	790	Kosztju Brigita
Nők a Kállay családban		18.654	-	754	Holmár Zoltán

Új saját időszakos kiállítások felsorolása látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény	Felelős
„Múltunkról a jövőnek. Tárgyak, emlékek, leletek a 150 éves Jós András Múzeum	-	-	9000	62.223	Pintye Gábor-L. Nagy Márta

gyűjteményeiből” (11 kiállítás)					
kiállítás a Magyar kultúra napjára	-	-	-	135	Dámné Rácz Magdolna
19. századi portrék	-	-	5000	60.500	Mohácsi Endre
Tőkey Péter kiállítás	-	-	8500	60.500	Madár Xiména
Benczúr Gyula <i>Ekkehard szökése</i> bemutatója	-	-	-	45.600	Mohácsi Endre
Meseképek – Fényben	-	-	-	7800	Veszprémi László
A görögkatolikus húsvéti asztal hagyományos ételei, tárgyai, szentelményei	-	-	-	1200	Dr. Bodnár Zsuzsanna
Református húsvéti asztal a Jánkmajtisi házban	-	-	-	1200	Rózsáné Bóna Bernadett
Régi idők háztartási eszközei - a tírпák konyha világa.	-	-	-	700	Bodnár Zsuzsanna
Lovag-adományozók	-	-	-	100	Holmár Zoltán
A két világháború között – dolgozószoba	-	-	-	749	Holmár Zoltán
„Repülünk a mesék kocsiján” - Ilosvay Gusztáv emlékkiállítás	-	-	-	100	Holmár Zoltán
„Mire a falevelek lehullanak” - Kállay Iván huszárфhadnagy emlékkiállítás	-	-	1500	150	Holmár Zoltán

Országos és nemzetközi kiállítási programok keretében megvalósult kiállítások látogatószámmal (saját épületben):

A kiállítás címe	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény	Felelős
A Seuso Kincs	-	-	15.000	21.753	Rémiás Tibor-

					Pintye Gábor
„Siessünk segíteni a magyarokat a harcban”	-	-	-	4350	Mohácsi Endre
Bankjegyekre írt lengyel-magyar történelem	-	-	3000	4280	Vécseyné Lakatos Bernadett

Országos és nemzetközi kiállítási programok, vándorkiállítások, intézményközi kapcsolatok keretében megvalósult kiállítások látogatószámmal (külső helyszínen):

Kiállítás címe	Helyszín	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény	Felelős
Őszi tárlat	Bencs Villa, Nyíregyháza	-	-	-	4500	Kertész Fruzsina
Kiállítás a Magyar Kultúra Napja alkalmából	Megyeháza, Nyíregyháza	-	-	-	2040	Dámné Rácz Magdolna

Befogadott időszaki kiállítások felsorolása látogatószámmal

Kiállítás címe	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény	Felelős
„Karddal gyógyítsd ezt a kórságot!”	-	-	5000	5600	Mohácsi Endre
Munkácsy 50'	-	-	12.000	33.850	Mohácsi Endre
„LEGO kockákba álmodott képek”	-	-	-	3450	Babolcsi Andrea
Pigment Extra	-	-	-	2430	Babolcsi Andrea
Hazatérés	-	-	-	2540	Babolcsi Andrea
Restaurátorok Műhelyitkai III.	-	-	3500	5420	Havasi Dóra
„Lélek-mesék” képzőművészeti kiállítás	-	-	-	2300	Baloghné Szűcs Zsuzsanna
„Jó bőr vagy” - Koszta Zoltán bőrműves kiállítása	-	-	-	352	Holmár Zoltán
„Élmények és érzések keretben” fotókiállítás	-	-	-	32	Holmár Zoltán

a) *Látogatottság:*

Mutatók	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
Összes látogatószám	93.037	89.054	50.000	110.673
ebből: teljes árat fizető látogató	14.272.	11.977	10.000	19.133
kedvezményes árat fizető	19.031	20.277	10.000	43.076
ingyenes	59.734	56.740	30.000	48.464
ebből diák látogatók	27.713	26.353	15.000	38.031
ebből külföldi látogatók (becsült százalék)	4%	4,5 %	4,5%	9 %

Múzeum	Teljes árú belépőt fizetők száma	Kedvezményes árú belépőt fizetők száma	Ingyenes látogatók száma	Összes látogatók száma	Ebből diák látogatók száma
Jósa András Múzeum	15.702	27.013	19.508	62.223	19.282
Sóstói Múzeumfalv	3.370	15.948	28.358	47.676	18.559
Kállay Gyűjtemény	61	115	598	774	190
Összesen	19.133	43.076	48.464	110.673	38.031

Az adatokat kérjük a muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről szóló 194/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet alapján nyilvántartani.

A látogatószám csökkenése az elmúlt évekhez viszonyítva a Sóstói Múzeumfalv részleges nyitvatartásával áll összefüggésben, ugyanis 2018. július 1-től csak a Pálinkaház és 2 porta volt látogatható. Ezen a területen csak kisebb rendezvényeket és múzeumpedagógiai foglalkozásokat tudtuk megvalósítani. Az ingyenes látogatók nagyobb része (kb. 80 %-a) valójában nem ingyenes, mert a cégek, szervezetek területbérletet fizetnek akkor, amikor a Sóstói Múzeumfalv szolgáltatását igénybe veszik. A területbérlet ugyan magába foglalja a belépőjegyek árát is, de a pénzügyi szabályok miatt nem tudjuk külön nevesíteni ezt a költségnemet, így az nem a jegybevételnél jelenik meg.

b) *A muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről szóló 194/2000. (XI.24.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdésében foglaltak alapján nyújtandó kedvezménynek a muzeális intézmény által meghatározott napjai, havi bontásban.*

Állandó kiállításaink látogatása minden hónap 4. vasárnapján EGT-állampolgárok részére díjtalan: 26 év alatt, 18 év alatti személy közeli hozzátartozó kísérelője (legfeljebb 2 fő)
2018. minden hónap 4. vasárnapja: jan. 28., február 25., március 25., április 29., május 27., június 24., július 29., augusztus 26., szeptember 30., október 28., november 25., december 23.

c) *Nyitva tartás: nap/év. (az ünnepi nyitva tartás jellemzői, különös tekintettel a nemzeti ünnepekre)*

1. Jósa András Múzeum: 52 héten keresztül, heti 48 órában (szombat és vasárnap is) tartott nyitva. A kiállítások hétfőn zárva tartottak.

2. Sóstói Múzeumfalv: **83 nap/év** (az **ünnepi nyitva tartás jellemzői, különös tekintettel a nemzeti ünnepekre**) A Sóstói Múzeumfalv az építési, felújítási munkák miatt június 30-ig volt látogatható.

3. Kállay Gyűjtemény: 51 héten keresztül, heti 48 órában (szombat és vasárnap is) tartott nyitva. A kiállítások hétfőn zárva tartottak.

d) *Látogatói kedvezmények*

Díjtalanul látogathatja a muzeális intézmények állandó és időszaki kiállításait az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgára (a továbbiakban: EGT-állampolgár), amennyiben:

a) 6. életévét be nem töltött kiskorú,

b) a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. § a) pontja szerinti fogyatékos személy (a továbbiakban: fogyatékos személy),

c) fogyatékos személyt kísér (legfeljebb 1 fő),

d) a miniszter által kiadott szakmai belépővel rendelkezik,

e) legalább 400 fős taglétszámmal rendelkező, országos hatáskörű közgyűjteményi szakmai szervezet tagja,

f) közoktatásban dolgozó pedagógus,

g) a 70. életévét betöltötte.

Díjtalanul látogathatja a muzeális intézmények állandó kiállításait az EGT-állampolgár minden hónap egyik hétvégéjének a muzeális intézmény által meghatározott napján, amennyiben:

a) a 26. életévét még nem töltötte be,

b) 18 év alatti személyt kísér, és annak a Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.) szerinti közeli hozzátartozója (legfeljebb 2 fő).

A muzeális intézmények állandó és időszaki kiállításait 50%-os kedvezményes belépődíj fizetésével látogathatja az EGT-állampolgár:

a) a 6. életévének betöltésétől 26. életévének betöltéséig,

b) 62 év felett,

c) amennyiben legalább két, 18 év alatti személyt kísér, és azok Ptk. szerinti közeli hozzátartozója (legfeljebb 2 fő), a (2) bekezdés b) pontjában foglalt eset kivételével,

d) amennyiben a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 18. § (2a) bekezdése szerint öregségi teljes nyugellátásban részesül.

Az Alaptörvény J) cikk (1) bekezdésében meghatározott nemzeti ünnepeken, állampolgárságra való tekintet nélkül a muzeális intézmények kiállításai díjtalanul látogathatók.

e) *A látogatószám növekedését és a múzeumi szolgáltatások minőségét elősegítő új kezdeményezések, szolgáltatáscsomagok és készpénzkímélő eszközök*

Alapvető célunk volt, hogy olyan kiállításokat, programokat, rendezvényeket szervezzünk, amelyek témájukban közel állnak városunk és megyénk lakosságához, ezért a tavalyi évhez hasonlóan a Múzeumok Éjszakáján idén is átfogó közvélemény kutatást tartottunk a látogatók körében. 2018-ra vonatkozóan felhasználtuk a 2017. évi közvélemény kutatás eredményeit, melynek látható, számszerű eredményei lettek. A továbbiakban is szervesen felhasználjuk ezeket az információkat a kiállítási és program koncepciónk kialakításában. Múzeumpedagógiai csoportunk 2018-ban szinte valamennyi új, időszakos kiállításhoz új csomagot alakított ki a közintézményekben tanuló valamennyi diák számára, korcsoportos leosztásban és múzeumpedagógusaink számos

alkalommal személyesen látogattak el Nyíregyháza általános és középiskolaiba, illetve óvodáiba, hogy az új programcsomagokat megismertessék a pedagógusokkal. Emellett több alkalommal kezdeményeztek találkozót, workshopot a város iskoláinak, óvodáinak pedagógusaival múzeumpedagógiai témák megvitatására.

Fontosnak tartottuk a már évek óta megrendezésre kerülő, ezért ismert és várt programjaink folytatását (nemzeti ünnepekhez kapcsolódó programok, Kulturális Örökség Napjai, a Turizmus Világnapja, Magyar Népmese Napja, Régészet Napja, Kutatók Éjszakája, stb) valamint ezen programok új elemekkel való bővítését.

Azért, hogy a programokkal kapcsolatos információk minél szélesebb körben eljussanak az érdeklődőkhöz folyamatosan frissítjük honlapunkat és facebook oldalunkat. A Sóstói Múzeumfalu mellett a Jósa András Múzeumban is üzemel a bankkártya leolvasó terminál, mely lehetővé teszi a bankkártyával és SZÉP kártyával történő fizetést.

f) *Látogatószám növelésének tervezett stratégiája, illeszkedő kiállítások, rendezvények szervezése*

Alapvető cél, hogy olyan kiállításokat hozzunk létre, mely a látogatói igényekhez igazodva minél több interaktív elemet tartalmaznak, valamint olyan lehetőségeket teremtsünk, amelyek elősegítik a látogatók minél teljesebb körű bevonását a kiállításba. Fontos, hogy kiállításaink témája egyrészt kötődjön a helyi értékekhez, a saját gyűjteményeink anyagához, mutassa be Nyíregyháza kincseit (Nyíregyháza hírességeit, nevezetes korszakait, szellemi örökségét), másrészt olyan vendég tárlatok bemutatására törekszünk, melyek nagy érdeklődésre tartanak számot. Célunk az állandó kiállítások frissítése, újjáépítése, hiszen a Jósa András Múzeumban több olyan állandó kiállítás látogatható, melyek bizonyos része a mai látogatói elvárások tekintetében elavultnak tekinthető. Ennek megoldására pályázati források bevonását kívánjuk igénybe venni. Célunk továbbá olyan színvonalas rendezvények, programok kialakítása, mely az összes látogatói célcsoportot megszólítja, különös tekintettel nagy rendezvényeinkre (Múzeumok Éjszakája, Múzeumok Őszi Fesztiválja). Fontosnak tartjuk, hogy a szomszédos országokból, úgymint Ukrajnából, Romániából, illetve Szlovákiából Nyíregyházára érkező minél több turistát megszólítsunk, és múzeumi látogatásra ösztönözzük őket, ezáltal bővítve a múzeum látogatói körét. Alapvetően fontosnak tartjuk a szponzori forrásaink szélesítését, melyre szüksége lenne múzeumunknak, hogy a kiállítások, rendezvények lebonyolításában további minőségi fejlődést érhessünk el. Célunk, hogy a múzeum turisztikai attrakcióvá váljon. Fontosnak tarjuk a múzeum informális és formális kapcsolatainak megerősítését, valamint újak kialakítását és olyan konkrét tartalmú programok kidolgozását, megvalósítását, működtetését, melyek évről-évre visszahívják látogatóinkat és újabbakat hoznak magukkal. Célunk egy aktívabb kommunikációs tevékenység kialakítása, mely folyamatosan fenntartott médiakapcsolatokra, a hírek megfelelő prezentálására, színvonalas, akár többnyelvű internetes jelenlétre, és adott esetben a partnerekkel közösen folytatott kommunikációs tevékenységre épülne. Kiemelt szerep jut ebben a sajtókommunikációnak, a Facebooknak, illetve bevonhatóak újabb web 2.0-s platformok (Instagram, Pinterest, stb.). Csatlakozunk Nyíregyháza nagyobb rendezvényekhez, ezeken mind mennyiségében, mind minőségében erőteljesebb jelenléttel (pl. Vidor Fesztivál, Városnap, Tirpák Fesztivál, Karácsonyi forgatag)

g) *Az épületen belüli információs eszközök*

Az intézményben nyomtatott falitérképek (angol nyelven is) és szabadtéri irányító táblák szolgálnak információval. A Jósa András Múzeumban infopont működik, mely tájékoztat a múzeum jegyáraitól, aktuális kiállításairól, rendezvényeiről. A TIOP-1.2.2-11/1-2012-0052 számú, tantárgyraktár elnevezésű pályázat lehetővé tette az infokommunikációs rendszerek átgondolt és strukturált kiépítését a bejáratától a II. emeleti Látványtárig. A kiírások vakbarát írással is megjelennek.

h) *Múzeumi bolt, büfé, kávézó*

Intézményeinkben a kiadványainkat nyitvatartási időben a jegypénztárban lehet megvásárolni. A Jósa András Múzeumban és a Sóstói Múzeumfaluban 2018-ban büfé, kávézó nem üzemelt.

i) *Az akadálymentesítés helyzete*

A Jósa András Múzeumban az akadálymentesítés megoldott: udvaron a liftaknáig rámpa, az épületben lift, a mellékhelyiségek alkalmasak kerekesszékekben ülők fogadására. A Sóstói Múzeumfaluban részben megoldott az akadálymentesítés, a mosdók megközelítése akadálymentes.

j) *Fogyatékkal élők (látás- és hallássérültek) fogadása a múzeumban*

k) A vakok – gyengén látók számára továbbra is nagy segítséget nyújtanak az aulától a Látványraktárig futó Braille feliratok. Az épület földszintjén található az intézmény tereit, helységeit bemutató tapintható térkép (thermoformált táblán kialakított domború grafika). Ez a térkép Braille írással ellátott, a gyengén látók számára kontrasztos színeivel könnyen értelmezhető. Az épületen belül Braille feliratokkal ellátott irányítótáblák, szövegek, számok kerültek elhelyezésre, megkönnyítve a látássérült látogatók tájékozódását. A Jósa András Múzeum weboldalán elérhetőek a vakok és gyengén látók számára készített hangos-térképek. A múzeumi honlapnak van akadálymentes változata.

A TIOP pályázat során megvalósuló Tantárgyraktárban számos eredeti tárgy megfogható, megtapintható a fogyatékkal élők számára is. Szintén a Tantárgyraktárban tudunk biztosítani fogyatékkal élők számára múzeumpedagógiai és múzeumandragógiai programokat. Mind a Jósa András Múzeum Néprajzi kiállításában, mind a Sóstói Múzeumfaluban továbbra is lehetőség van arra, hogy számos tárgyat kézbe foghassanak a fogyatékkal élők.

III. Gyűjtemények gyarapítása és nyilvántartása

1. Gyarapodás

A régészeti gyűjtemény az alábbi feltárások során gyarapodott: Nyíregyháza-Nyugati elkerülő (5 lelőhely), Tiszabecs-Pető-tag 1-2, Tiszakóród-Móré föld, Tarpa-Kistó-hát, Fényeslitke-Ipari Park, Balkány református templom, Napkor- Ilona Tanya, Nyírtét református templom, Tiszadob sziget, Geszteréd-Templom-dülő templom, Dombrád, Paszab. Ásatásainkon rézkori, bronzkori, népvándorlás kori, középkori leletanyagot gyűjtöttünk. Összes megelőző feltáráson eltöltött terepi nap: 337, tervásatáson eltöltött terepi nap: 51, próbafeltáráshoz kapcsolódó terepi nap: 19, szakfelügyelet közben történő feltárási terepi napja: 20, leletmentésen eltöltött terepi nap: 8. Emellett természetesen számos szakfelügyeletet elláttunk az év során.

2018-ban a Képzőművészeti Gyűjteménybe több fontos tárgy került be. Magángyűjteményből vásárolt meg a múzeum egy grafikát Benczúr Gyulától. A Benczúr által készített szénrajz könyvillusztrációnak készült. Ezen kívül Sipkay Barna író és tanár olajfestményeit és dedikált könyveit vásárolta meg a múzeum a történelmi gyűjteménybe. Kerekes Elek városunk kiemelkedő kortárs művésztől vásárolt a múzeum 2 darab festményt, amelyek Krúdy Gyula életéhez kapcsolódnak témájukban. A Helytörténelmi Gyűjtemény idén is sok helyi vonatkozású tárggyal gyarapodott vásárlás és ajándékozás útján egyaránt. Kovács Géza adományozott a Történelmi Dokumentum gyűjteményébe Nyíregyháza város történetének fontos filatéliai anyagot. Emellett Mohácsi Endre történész kollégánk egész éves terepmunkájának eredményeként majd 100 darab tárgy került a múzeum történelmi gyűjteményébe.

A Sóstói Múzeumfalú néprajzi gyűjteménye 895 darab tárggyal, a Jósa András Múzeum néprajzi gyűjteménye 154 darabbal gyarapodott. Az összes gyarapodás ajándékozással került a múzeumi gyűjteményekbe.

Feladat (szerzemény, szakág)	Gyarapodás módja és forrása	Felelős	Határidő	A feladat teljesítésének státusza
Népi lakáskultúra, a háztartás és gazdálkodás, kerámia gyűjtemény kiegészítése	ajándék, vásárlás	Néprajzi Osztály	2018. december 31.	Teljesített
Történeti/helytörténeti, képző- és iparművészeti, irodalomtörténeti gyűjtemények gyarapítása	ajándék, vásárlás	Történeti osztály	2018. december 31.	Teljesített
Régészet	Ásatás, leletbejelentés	Régészeti osztály vezető	2019. december 31.	Teljesített

Kiemelkedő darabok vagy együttesek bekerülése

A régészeti gyűjtemény 2018. évi gyarapodásában különösen kiemelkedő darabról nem tudunk beszámolni.

A Történeti Osztály gyűjteménye a következő kiemelkedő darabokkal gyarapodott: vásárlással: egy császári és királyi nyíregyházi huszártiszti egyenruha szablyával, adományként: Magyar királyi huszár hadapród őrmesteri zubbony és I. világháborús orosz hadifogoly emlék.

Az idén nagy mennyiségű tárggyal gyarapodott a Sóstói Múzeumfalú néprajzi gyűjteménye. Tímárról egy család szinte teljes tárgyállománya bekerült: bútorok, technikai és háztartási eszközök, textíliák (dunna, paplan, párnahaj, lepedő), hímzett és horgolt terítők, öltözeti darabok, lakásdíszítő tárgyak, könyvek az 1950-60-70-es évekből. Jelentősen bővült az iskola-történeti anyag, a biológia oktatás szemléltetőeszközeivel: preparátumok, növényi termés-gyűjtemények, fali tárlók, üveges tároló szekrények.

	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
Tárgyévi régészeti és őslénytani feltárások alapterületének várható nagysága (m ²)	58.220m ²	42.034m ²	25.000 m ²	39.460 m ²
Az éves gyűjteményfejlesztési	176	179	200	180

tervben meghatározott egyéb gyűjteménygyarapítási alkalmak száma				
- A régészeti és őslénytani feltárás nyomán feldolgozandó állomány nagysága - összesen (db, vagy egyéb jellemző mutató) - tárgyévben (db, vagy egyéb jellemző mutató)	484.494 db összesen 15.000db ugyanakkor a gyarapodás zöme nem a Jósa András Múzeumban lesz elhelyezve, hanem részben a debreceni Déri Múzeumban , illetve a kisvárdai Rétközi Múzeumban , a JAM-ban ebből kb. 5000 db a szaporulat	482.505 db, ebből tárgyévi 4721 db	480.000 db 4000 db	Összesen: 492.819 db Tárgyévben : 17.901 Ebből mintegy 5000 db a kisvárdai Rétköz Múzeum anyagát fogja gyarapítani
A feldolgozandó egyéb műtárgyállomány nagysága - összesen (db) - tárgyévben (db)	1350	567	150	1549
A tárgyévben régészeti és őslénytani feltárás nyomán múzeumba került tárgyak száma (db, vagy egyéb jellemző mutató)	25.000db ugyanakkor a gyarapodás zöme nem a Jósa András Múzeumban lesz elhelyezve, hanem részben a debreceni Déri Múzeumban	5529	5000	17.901

	, illetve a kisvárdai Rétközi Múzeumban			
A tárgyévben ajándékozással bekerült tárgyak száma (db)	1227	1737	2500	1606
A tárgyévben adásvétellel bekerült tárgyak száma (db)	315	94	100	10
A tárgyévben egyéb, a fentiekén kívüli gyűjteménygyarapodá ssal bekerült tárgyak száma (db)	-	35	40	0

2. Nyilvántartás

a) *A muzeális intézmények nyilvántartási szabályzatáról szóló 20/2002. (X. 4.) NKÖM rendelet előírásainak teljesülése*

- Gyűjtemények nyilvántartása (N: nincs, H: hagyományos, Sz: számítógépes)

Gyűjtemény megnevezése	Gyarapodási napló N/H/Sz	Szakteletárkönyv N/H/Sz	Leírókarton N/H/Sz	Szekrénykataszter N/H/Sz	Duplumnapló N/H/Sz
Régészet	H	H/Sz	H/Sz	-	-
Antropológia	N	H	N	-	-
Archaeozooló gia	N	H	N	-	-
Helytörténeti Gyűjtemény	H	H/SZ	H	N	N
Történeti dokumentum ok	H	H/SZ	H	N	N
Kállay Gyűjtemény	H	H/SZ	H	N	N
Képzőművész eti gyűjtemény	H	H/SZ	H/SZ	N	N
Iparművészeti gyűjtemény	H	H/SZ	H/SZ	N	N
Irodalomtörté neti gyűjtemény	H	H/SZ	H/SZ	N	N
Néprajz gyűjtemény	H	H	H	N	N

- Segédgyűjtemények (N: nincs, H: hagyományos, Sz: számítógépes)

Segédgyűjtemény megnevezése	Adattári leltárkönyv N/H/Sz	Adattári fénykép-leltárkönyv N/H/Sz	Kiállítási segéd- és technikai eszközök leltárkönyve N/H/Sz
Régészeti Adattár	H	N	N
Néprajzi Adattár	H	N	N
Néprajzi Fotótár	N	H	N
Általános Fotótár	N	H	N
Történeti Adattár	H	N	N

- Külön nyilvántartások (N: nincs, H: hagyományos, Sz: számítógépes)

Az őrzésében lévő, de nem saját gyűjteményeihez tartozó kulturális javakról	N/H/Sz
letéti napló	H
kölcsönvett tárgyak naplója	H
bírálati napló	H
restaurálásra átvett anyagok naplója	H
A gyűjteményeiből, illetve a birtokában lévő egyéb anyagból ideiglenesen kikerült (kiállításra vagy más célra kölcsönadott, vizsgálatra, restaurálásra átadott stb.) kulturális javakról	N/H/Sz
mozgatási napló	H
kölcsönadott tárgyak naplója	H

- Törlés a nyilvántartásból

A tárgyévben kérelmezett törlési engedélyek bemutatása

Ssz.	Gyűjtemény	Törlés oka	Törölt kulturális javak száma	Miniszteri engedély száma, kelte
1.	Antropológia	A leltárkönyvbe vett embercsonatok a Déri Múzeum anyagát képezik	2017.1.1.-2017.1.44.	8018-42/018. Közgyűjt.
2.				

b) Az éves gyarapodással kapcsolatos nyilvántartási feladatok bemutatása, különös tekintettel a számítógépes nyilvántartásra

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesítés státusza
Folytatódik a bekerülő leletek és a leltározatlan darabok nyilvántartásba vétele	osztályvezetők és szakmuzeológusok	2017. december 31.	teljesült
A leltározott tárgyak digitalizálása a gyűjteményekben	osztályvezetők	2017. december 31.	teljesült
Az új feltárások és a régi	régészeti	2017. december	teljesült

adattári anyagok digitális feldolgozása, a dokumentációk készítése	osztályvezető	31.	
Revíziók folytatása	osztályvezetők	2017. december 31.	teljesült
A néprajzi gyűjtemény tárgyadatainak számítógépes adatrögzítése excell táblázatban	néprajzi osztályvezető	2017. december 31.	teljesült

Az elmúlt évekhez hasonlóan folytatódott a bekerülő leletek/műtárgyak és a leltározatlan darabok nyilvántartásba vétele (EMIR/ARIADNE adatbázisba), ezzel párhuzamosan a leltározott tárgyak folyamatos digitalizálása a Jósa András Múzeum valamennyi osztályán. A régészeti osztályon párhuzamosan haladt az új feltárások, és a régi adattári anyagok digitális feldolgozása, a dokumentációk elkészítése, leadása, digitális rögzítése, illetve a revízió folytatása egyrészt a régészeti leletanyag tekintetében, másrészt az adattári fényképek esetében.

A Történeti Osztály gyűjteményeiben (Képző-, és Iparművészeti, Történeti-, és Helytörténeti, Irodalomtörténeti gyűjtemények) naprakész a számítógépes nyilvántartás az Ariadne múzeumi nyilvántartó rendszerben. A Sóstói Múzeumfaluban a tárgyak számítógépes nyilvántartása 2018-ban Excel táblázatban történt, de ezzel párhuzamosan elkezdődött a néprajzi tárgyak nyilvántartására kialakított EMIR nyilvántartási rendszer beüzemelése. Megtörtént az Excelben rögzített adatok átkonvertálása az új nyilvántartási rendszerbe. Az átkonvertálás utáni adategyeztetések lezárultával lehetővé válik a kutatók, érdeklődők (pl. helytörténet iránt érdeklődők, közoktatási intézmények tanulói, pedagógusok, kézművesek, népi iparművészek stb.) számára az online hozzáférés biztosítása.

Folytattuk a Sóstói Múzeumfalú Fotótárának digitalizálását: a dia gyűjtemény teljes egészében (2640 db) rögzítésre került, ezen kívül 14 562 leírókartont szkenneltek be, a kerámiagyűjtemény tárgyairól 3 997 db jó minőségű felvétel készült. 2018 végéig a gyűjteményeink digitalizálását az alábbi összesítés mutatja:

Dia: 2640 db

Fotókarton: 4438 db

Fotónegatív: 6331 db

Leírókarton: 14562 db

Tárgyfotók összes: 19 852 db

Leltárkönyvek: SMF 14.915 adatsor, JAM: 7500 adatsor

c) Feldolgozott régészeti és őslénytani anyag becsült mennyisége és a hiányosságok feldolgozása érdekében 2018. évre előirányzott feladatok teljesülése

A feldolgozásra váró régészeti leletanyag mennyisége 2018-ban 492.819 db. Míg 2017-ben 6325, addig 2018-ban 7587 tárgyat leltároztunk be. Azonban 2018-ban az ásatások során előkerülő, a korábbi évekhez képest jelentős mennyiségű anyag bekerülése miatt 2018-ban nem sikerült a korábbi évekhez hasonlóan csökkentenünk a feldolgozandó leletanyag mennyiségét. A régészeti leletanyag feldolgozásához jelen körülmények szerint külső erőforrást anyagi forrás hiányában bevonni nem tudtunk, de kiemelten fontosnak tartjuk az állami tulajdonú műtárgyak naprakész nyilvántartását a vagyonszámvetés szempontjából, ezért a következő években igyekszünk nagy hangsúlyt fektetni a tervszerű retrospektív

feldolgozásra, hogy minél inkább csökkentjük a korábban felgyűlt és az aktuális évi feldolgozott leltározott leletanyag számát.

d) Feldolgozott) egyéb anyag becsült mennyisége és a hiányosságok feldolgozása érdekében 2018. évre előirányzott feladatok teljesülése

A Jósa András Múzeum történeti és néprajzi gyűjteményében és a Kállay gyűjteményben minimális nyilvántartási hiányosságok vannak, ezek feldolgozása 2019 első negyedében megtörténik.

Gyűjteményi rend és raktári helyzet értékelése, raktárrendezéssel kapcsolatos 2018. évi feladatok teljesülése

Továbbra is égető kérdésnek mutatkozik a régészeti raktár kapacitáshiánya. Jelen pillanatban még éppen elégségesnek mutatkozik a kapacitás, de – az ásatások nagyságától, illetve az onnan befolyó anyag mennyiségétől függően – a régészeti raktár 1 éven belül betelik. Nem jobb a helyzet az archeozoológiai és antropológiai anyag esetében sem, kapacitásaink ott is végesek. Ezt a problémát 2018-ban sem sikerült megoldanunk, így hamarosan szükség lesz a kérdés mielőbbi rendezése. A fentiek ellenére a raktári rend megfelelő, az anyagok kutathatóak.

2018-ban a Történeti Osztály és a Kállay Gyűjtemény gyűjteményeinek raktári helyzete nem változott. A raktárainkban a már korábban kialakított raktári rend megfelelően működik.

A Sóstói Múzeumfaluban folyó felújítási, építési munkálatok a műtárgyraktár épületét is érintik: az épületet bontás miatt ki kell üríteni. Ezért elkezdtük a gyűjteményi egységeket csomagolni és költöztetni a tárgyakat, amelyeket ideiglenesen külső helyszíneken kell elhelyeznünk. Az új raktárépület a Sóstói Múzeumfalu területén várhatóan 2019 szeptemberére készül el.

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesítés státusza
Új raktári kapacitások keresése	Múzeumigazgató	2017. december 31.	Folyamatban

e) Az intézmény 2018. évi revíziós tervének megvalósulása, bemutatása és a végrehajtás érdekében megtett lépések részletezése gyűjteményenként, jelezve a legutolsó revízió időpontját is

A Jósa András Múzeum 2018. évi revíziós tervét a 2018 áprilisában elfogadott Gyűjteménygyarapítási és revíziós terv határozza meg. A revíziót a törvény (2011. évi CXCVI. törvény 7 § (2) bekezdése) értelmében gyűjteményenként hétévente folytatjuk le, emellett a Jósa András Múzeum éves munkatervében mindig meghatározza a revízióval érintett gyűjteményeket, a revízióért felelős személyeket és a teljesítési határidőket. Elsődleges célunk a bekerülő leletek, tárgyak, dokumentumok nyilvántartásba vétele, mindemellett természetesen tudjuk azt is, hogy mindez nem hátráltathatja a revíziók elvégzését. Ezért minden gyűjteménnyel rendelkező osztály munkatervében szerepel az adott évre vonatkozó revíziós terv is.

Idén is folytattuk a 2017-ben megkezdődött revíziót a régészeti leletanyagban. Ennek során sikerült teljesíteni a 2018. évre tervezett célkitűzésünket, a 2017-ben megkezdett vegyes leltárkönyv után a már csak kizárólag régészeti tárgyakat tartalmazó leltárkönyv revízióját kezdtük meg (256 darab). Sor került a régészeti adattári fotóanyag részleges revíziójára is (5100 db).

A Történeti Osztály gyűjteményeiben is tervezett, folyamatos revízió folyik. A szervezeti egységekben végrehajtott revíziót előre eltervezett időpontokban hajtották végre a szakmuzeológusok restaurátor jelenlétében (3615 db műtárgyat/607 tételszám alatt). Az Irodalomtörténeti Gyűjteményben 2 tételszámon 254 db műtárgy került revízió alá. A Történeti Dokumentumok Gyűjteményében 450 tételszámon 626 db műtárgyat került revízió alá. A Kállay Gyűjteményben 102 műtárgyat revízióztak.

A Sóstói Múzeumfaluban a műtárgyállomány csomagolását, amelyet a jelenlegi raktáépület elhagyása miatt kell elvégeznünk, összekapcsoltuk egy részleges revízióval. 2018-ban 5500 tárgy revízióját végeztük el.

	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
Tárgyévben gyarapodási naplóba vett kulturális javak száma (tétel és db)	7069	7358	5900	19.142
Tárgyévben szakleltárkönyvbe vett kulturális javak száma (tétel és db)	10.755	8060	7500	10.045
Tárgyévben szekrénykataszteri nyilvántartásba vett kulturális javak száma (tétel)	-	-	-	-
Tárgyévben revízió alá vont kulturális javak száma (tétel és db)	4850	17.054	3500	14.573
A tárgyév végén feldolgozott (szakleltárkönyvben, szekrénykataszteri nyilvántartásban szereplő) - teljes állomány száma (tétel) - ebből régészeti (tétel) a teljes műtárgyállomány és a fentiek értelmében feldolgozott műtárgyállomány aránya (%)	392.221 darab ebből régészeti: 293.224 darab	420.632 ebből régészeti: 299.549 35-40%	428.000 ebből régészeti: 308 500 db 35-40%	442.507 ebből 316.087 a régészeti 35-40%

3. Hozzáférés

Az intézmény 2018. évi digitalizálási tervének megvalósulása, szöveges bemutatása, illeszkedése az intézmény középtávú digitalizálási stratégiájához

Kiemelt célunk, hogy az intézmény digitalizált tartalmai – megfelelő szűrők és keresőrendszerek használatával – minél szélesebb körben elérhetőek legyenek, és hogy a különböző felhasználói csoportok igényeit kielégítő tartalomszolgáltatási csomagokat hozzunk létre. A weblapunk ezen irányú fejlesztése érdekében pályázati lehetőségeket

kihasználva igyekszünk kifejezetten kutatók számára létesített, szűrőkkel ellátott keresőrendszert kialakítani, ahová a digitalizált tartalmak felkerülhetnek.

A múzeumok aktívan keresik helyüket az információs társadalomban. A 2001-es Lundi alapelvek szerint „Európa kulturális és tudományos tudáskincset hordozó forrásai egyfajta sajátos közvagyonot képeznek, belőlük áll össze sokszínű társadalmaink kollektív és egyre gyarapodó emlékezete.” A kultúra több százezres tárgyi lenyomataira vonatkozó információkhoz a széles körű hozzáférés biztosítása kiemelt feladat. A digitális kor múzeumi látogatójához új utak vezetnek.

1. A meglévő adatbázisok importálása gyűjteménykezelő, nyilvántartó és publikáló rendszerbe. Hosszú távú célunk az adatbázisok csatlakoztatása az Europeana rendszerhez, ehhez azonban elengedhetetlenül szükséges, hogy középtávú célnak kitűzzük a hagyományos hordozókról való áttérést a digitálisra az összes nyilvántartás esetében. Ebből a szempontból legnehezebb helyzetben a Sóstói Múzeumfalva van, ahol – a történeti osztály Ariadne, a régészeti osztály EMIR adatbázisaihoz képest – 2017-ben még mindig Excell táblázatba rögzítették a tárgyi gyűjteményt. Tárgyévben azonban megpályáztunk és el is nyertük a Járasszékhely múzeumok szakmai támogatására kiírt pályázatot, mely eredményeként a régészeti nyilvántartásnál már használt EMIR-nek megtörténik a néprajzi (tárgyi, fotó és adattári gyűjtemény) nyilvántartásra való kialakítása, hogy a jövőben már ebben folyhasson a leltározás, nyilvántartás. Az Emir (Egységes Múzeumi Információs Rendszer) néprajzi és a többi gyűjteményi egységre történő adaptálásával lehetővé válik a kutatók, érdeklődők (pl. helytörténet iránt érdeklődők, iskolások, pedagógusok, kézművesek, népi iparművészek, stb.) számára az online hozzáférés biztosítása, megfelelő feltételek kialakításával. A program segítségével létre hozható egy interaktív virtuális látványtár digitális kulturális örökségi tartalmakkal, mely az érzékeny adatok kitakarásával bárki számára szabadon elérhetővé válhat.

A 2018-ban megnyert Interreg pályázat a rövid és középtávú terveink megvalósulását segíti. A Kormány által 1404/2017. (VI.28.) számon elfogadott határozat jegyében a Jósa András Múzeum digitális stratégiája kiemelten kezeli a közgyűjteményben található gyűjteményi anyagok digitalizálását és hozzáférhetővé tételét. A pályázat ehhez csatlakozik. Így külön hangsúlyt fektetünk a hozzáférhető információk disszeminálására. Ennek a pályázatnak fő célkitűzése egy határon átnyúló terület – Szatmár – közgyűjteményi digitális modelljének létrehozása. A tevékenység keretében partnerek közös múzeumi adatbázist (Egységes Múzeumi Informatikai Rendszer) készítenek, melyet három szinten tesznek hozzáférhetővé. 1. szint: múzeumi belső használat, 2. szint: szakmai nagyközönség, 3. szint: civil társadalom. Célkitűzés: csatlakozva az országos digitalizálási stratégiához modell értékű adatbázist kívánunk létrehozni, amely alkalmas a középiskolai és egyetemi képzésben, valamint a felnőttoktatásban résztvevők ismeretanyagának bővítésére. Az adatbázis feldolgozza a történelemoktatás számára fontos múzeumi forrásokat egy határon átnyúló kiterjedt régióban. A múzeumi gyűjtemények online adatbázisának kidolgozására ugyan történtek kísérletek, de a határon átnyúló közös fejlesztés modell értékű lehet egy teljes Kárpát-medencét átfogó forrásgyűjtemény kifejlesztésére. A modell további részét képezi azoknak a szerteágazó lehetőségeknek a bemutatása, hogy hogyan hasznosíthatóak ezek a térinformatikai rendszerben megjelenő adatok. Feltétlenül hozzádeka a modell értékű tevékenységünknek, hogy háromnyelvű lévén létrejön egy olyan „szakszótár”, amely ugyancsak a korábbi tudományos élet nagy hiányossága volt.

2. A digitális technológia, a digitalizált műtárgyállomány szerepének konkrét bemutatása a valós kiállító terekben.

Rövid- és középtávú terveink között szerepel virtuális kiállítások létrehozása, mely a megnyert Interreg pályázat keretében meg fog valósulni (*Múzeumalapítástól a Virtuális Múzeumig*). Ennek érdekében célunk, hogy az adatbázisaink kialakítása során láthatóvá váljanak olyan gyűjtemények, gyűjtemény részletek, amelyek széles körű érdeklődésre tartanak számot. Ilyen lenne például a nyíregyházi Jósa András Múzeum legkorábbi gyűjteménye, egy közel 7000 darabos régészeti kollekció (ún. Jósa gyűjtemény)

Lényegesnek tartjuk az adatbázisok mielőbbi auditálását, valamint a széles körű online hozzáférés biztosítását.

3. A digitális technológia, a digitalizált műtárgyállomány szerepének konkrét bemutatása a múzeumpedagógiában, a felnőttképzésben, az adott intézmény szolgáltatási rendszerében

Középtávú célunk az adatbázisokba felvitt, szűrt rekordok megjelenítése online adatbázisként, tehát kereshető formátumban. Az általános és középiskolák tananyagában szereplő témák (például őskor, honfoglalás kor régészete, középkori falvak, templomok, híres művészek, mint Benczúr stb.) oktatásához kitűnő segédanyagot szeretnénk biztosítani. A nagy mennyiségű képet, amely már önmagában beszédes, magas szintű, a modern kutatások eredményeit figyelembe vevő, pontos, megbízható metaadatokkal kiegészítve. A net önmagában a keresőrendszereken keresztül biztosítja, hogy a célcsoport jól elérhető. Az egyes adatbázis részek (régészet, néprajz, helytörténet, képző- és iparművészet) felkeresése regisztrálható. Így a felkeresések, a látogatók, visszatérő látogatók száma, származási országa segít tájékozódni, hogy milyen további adatok feltöltését részesítik előnyben a célcsoport tagjai. A felsőfokú oktatásban is jól alkalmazható egy online adatbázis. Mind a tanárképzésben, mind a bölcsészképzésben a tudásalapú társadalomhoz vezető lehetőség, melyet a célcsoport tanulmányaiban nagy haszonnal vehet birtokba, a továbbiakban pedig – kikerülve a felsőoktatásból – haszonnal továbbíthat a tanítás, illetve kutatásai során. Így válhat a kulturális alapellátás részévé és éri el a kulturális identitás erősítését. Ez a célcsoport a szakmai kapcsolatok, intézményközi együttműködések, netes keresés, facebook révén széles körben elérhető.

A rendszerezett adatok biztosítják a leginkább a kitűzött cél elérését, hogy ti. a kiterjedt múzeumi alapú tudásvagyont gyorsan és élményszerűen tegyük elérhetővé.

4. Hiányzó tárgyfotók elkészítésének tervezése gyűjteményenként. Fontos a korábbi információk nagy léptékű digitális feldolgozása. Ennek alapját a hagyományos hordozókon készített leltárkönyvek és adattári feljegyzések jelentik. Ehhez rendeljük hozzá a tárgyak illusztrációs anyagát, amennyiben volt ilyen, illetve ellátjuk friss felvételekkel. Ezt az alapot az egyes gyűjteményeknek megfelelő adatok egészítik ki. Az adott műtárgyról a legteljesebb információmennyiséget szükséges összegyűjteni. Az adatok rendezését, szelektálását, előkészítését az adatbázisba történő felvételhez az osztályvezetők irányítják. Az újonnan bekerülő digitális adatok rendszerezését és előkészítését az adatbázisba történő felvételhez a felelős muzeológusok irányítják.

5. Az intézményen belül a digitalizálás nagy részét a Magyar Nemzeti Múzeum, Országos Módszertani és Információs Központ országos digitalizálási programja keretében foglalkoztatott dolgozók látják el, valamint természetesen az osztályok dolgozói. Ők havi és éves terv alapján dolgoznak, a múzeum gyűjteményeinek anyagából. Vezetőjük az adott gyűjtemény osztályvezetője vagy a gyűjtemény kezelője. A digitalizációval kapcsolatos rövid távú tervek kialakítása (különös tekintettel az oktatási szempontból releváns témakörök/tárgycsoportok meghatározására) és a tervek megvalósítását felügyelő vezetők kijelölése az intézményvezető feladata.

6. Annak eldöntése, hogy a teljes digitalizált állományból mely adatok kerüljenek ki a webre, az osztályvezetők hatáskörébe tartozik a rövid távú digitalizálási tervhez alkalmazkodva. A digitális nyilvántartásokban a gyűjteményenkénti felhasználói jogok megállapítására az osztályvezetők és/vagy a szuperadmin joggal felruházott muzeológusok tesznek javaslatot, a múzeumigazgató hagyja jóvá. A múzeum stratégiájához tartozik, hogy a külső kutatók számára is minél szélesebb használati jogot biztosítson a digitális tartalmakban, természetesen azok biztonságos őrzése mellett. Az idők folyamán megváltozhatnak az adattartalmak, ám egy adatbázisban mindig a friss eredményeket igyekszünk bemutatni. Az adattartalom változás együtt járhat olyan adatvesztéssel, mely a gyűjtemény történetiségét sérti. Éppen ezért kötelezően szem előtt kell tartanunk, hogy minden adatkorrekció esetén be kell jegyezni a módosítás dátumát és a korrigáló nevét úgy, ahogyan az a papír alapú nyilvántartásnál mindig is megvolt.

7. A digitalizált adatvagyon hosszú távú tárolásának kidolgozása alapvetően fontos, hiszen az elkészült digitális állományok és a hozzá tartozó metaadatok hosszú távú, szakszerű archiválása intézményi feladat, azonban ehhez megfelelő technológia (modern tárolási és mentési rendszerek) szükséges, melynek kiépítése rövid és középtávú céljaink között szerepel. A digitalizált és közzétett tartalmak esetében elengedhetetlen a folyamatos technikai karbantartás, szoftverfrissítések. Mivel a weboldalak tartalma gyorsan változik, szükség van arra, hogy az online megjelenő forrásokat megőrizzük, visszakereshető webarchívumokban tároljuk, és bárki számára hozzáférhetővé tegyük.

8. A már digitalizált tartalmak esetében folyamatosan meghatározásra kerülnek különböző felhasználói csoportok, akik az adott tartalmat igénybe vehetik (köznevelésben részt vevők, felsőoktatásban részt vevők, pedagógusok és pedagógusképzésben részt vevők, kutatók, minden magyar állampolgár). Rövid távú célunk a különböző felhasználói csoportok igényeit kielégítő tartalomszolgáltatási csomagok létrehozása és a jövőben már ezekbe sorolni a digitalizálandó tartalmakat.

	2016. tény	2017. tény	2018. tény
A tárgyévben digitalizált kulturális javak száma összesen (tétel/db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	15.000	23.500	22.158
Összes digitalizált kulturális javak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	171.500 41%	195.000 46%	217.158 48%
Adatbázisban kereshető kulturális javak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	160.000 38%	189.731 45%	201.318 49%
Az adatbázis használóinak száma, a használatok száma (fő alkalom)	31 fő / 3900	33 fő/ 4100	33/4150
Honlapon hozzáférhető tárgyak száma összesen (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	4000 1%	4250 1%	4380 1%
Nemzetközi adatbázisban kereshető tárgyak száma (db) és	-	-	-

aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)			
--	--	--	--

IV. Tudományos kutatás

a) *A 2018. évi tudományos munka fő irányának szöveges bemutatása, ennek illeszkedése az intézmény tudományos stratégiájához (célok, feladatok, eredmények bemutatása)*

A Régészeti Osztály fontosnak tartja az ásatások eredményeinek szakmai körökben történő bemutatását. Ennek érdekében a régészek rendszeresen vesznek részt hazai és külföldi konferenciákon. 2018-ban is képviseltette magát az osztály olyan, hagyománnyal bíró rendezvényeken, mint a Fiatal Középkoros Régészek Konferenciája, vagy a Fiatal Népvándorlaskoros Régészek Konferenciája. Ebbe a sorba illeszkedik az Északkelet-Magyarországi Régészeti Konferencia is (Miskolc), de egyéb, regionális szervezésű konferenciákon is részt vettek régészeink (Kemecse, Jászberény)

Az OTKA keretében nemzetközi jelentőségű kutatási projekteken vettek részt szakembereink (Istvánovits Eszter, Pintye Gábor, Jakab Attila, Körösfői Zsolt), mely a császárkor és a honfoglalás kor kutatásával foglalkozik.

A kollégák rendszeresen publikálják ásatási eredményeiket, egyrészt a Jósa András Múzeum Évkönyvében, másrészt egyéb szakmai folyóiratokban, könyvekben. 2018-ban a múzeum kiadásában két olyan kötet is megjelent (Ad hoc, Bőségszaru), ahol kisebb, tudományos ismeretterjesztő írások jelentek meg, melyek a nagyközönség számára is elérhető közelségbe hozták egy-egy tárgy történetét, jelentőségét. E két munka szerkesztési feladatainak nagy részét a régészeti osztály kollégái végezték (Körösfői Zsolt, Pintye Gábor, Istvánovits Eszter, L. Nagy Márta). Kolléganőnk, Istvánovits Eszter születésnapjára egy tanulmánykötetet jelentettünk meg, melyet a benne megjelent tanulmányok nemzetközi jelentőségűvé tettek, hiszen nemcsak a múzeumi, illetve országban dolgozó régészek, hanem külföldi kutatók is írtak bele („Vadrózsából tündérsípót csináltam”. Tanulmányok Istvánovits Eszter 60. születésnapja alkalmából). Szerkesztése szintén a régészeti osztály közreműködésével történt (L. Nagy Márta - L. Szőlősi Katalin)

2018-ban, a 150. évforduló kapcsán megkezdődött a régészeti gyűjtemények történetének feldolgozása, különös tekintettel a két legjelentősebb gyűjteményi rész: a bronzkor és a honfoglalás korára (Jakab Attila - L. Nagy Márta). A Jósa András Múzeum Évkönyvének szerkesztését szintén a régészeti osztály dolgozói végzik (Istvánovits Eszter- L. Nagy Márta – L. Szőlősi Katalin).

A Történeti Osztály szintén csatlakozott a 150. évforduló kapcsán megrendezésre kerülő kiállítások, programok elkészítéséhez. A közös munka mellett természetesen az osztály dolgozói folytatták eddigi kutatásaikat, és kezdtek bele új - városunk, megyénk történetéhez kapcsolódó – kutatásokba. Dr. Bene János a városban állomásozott huszárok első- és második világháborús részvételével foglalkozott, Dr. Dámné Dr. Rácz Magdolna Krúdy Gyula, Váci Mihály irodalmi munkásságát dolgozta fel, Mohácsi Endre doktori témája mellett Károlyi Ferenc lányának, Klárának eddig fel nem dolgozott leveleit készítette elő a megjelentetésre. Kertész Tünde Fruzsina Kállay Miklós eddig feldolgozatlan leveleivel foglalkozott. Történéseink 2018-ban hét tudományos konferencián tartottak előadást. Munkatársaink közül három fő készül phd fokozat megszerzésére. Holmár Zoltán a Szabolcs vármegyében felállított első világháborús emlékművekről, Mohácsi Endre Dóczy András szatmári főkapitány és főispán tevékenységéről a 17. század első harmadában, Kertész Tünde Fruzsina

pedig volt miniszterelnökünk Kállay Miklós emigrációban folytatott politikájáról írja doktori disszertációját.

A Sóstói Múzeumfalu néprajzos muzeológusai (Bodnár Zsuzsanna, Baloghné Szűcs Zsuzsa, Rózsáné Bóna Bernadett, Szabó Sarolta) a "Földi utam elhagyom, tárgyaimat itt hagyom" című EFOP 4.1.9 pályázat keretében megvalósuló látványtárba kerülő tárgycsoportokhoz kapcsolódó témákban végeztek kutatásokat:

- a női munkák (szövés-fonás, textil, textil tisztítás, háztartás tárgyai, kerámia) (Szabó Sarolta)
- férfimunkák (gazdálkodás, növénytermesztés, méhészet, vadfogás) (Rózsáné Bóna Bernadett)
- pásztorkodás, állattartás (Baloghné Szűcs Zsuzsanna)
- a szülés, a gyermekélet, halál, gyász, a vallási élet szakrális tárgyai, a gyermekjáték tárgyi anyagának kutatása az emberi élet fordulói (születés-gyermekkor, az élet vége), vallási élet (Bodnár Zsuzsanna)
- az emberi élet fordulói (lakodalom), viselet, bútorok (Lauber Laura)
- az I. világháború tárgyi emlékei (Baloghné Szűcs Zsuzsanna)

Ezen túlmenően a Jósza András Múzeum 150. évfordulójára megjelent Bőségszaru című kötetbe a néprajzos muzeológusok is készítettek tárgyleírásokat. A Jósza András Múzeum Néprajzi gyűjteményével foglalkozó néprajzos muzeológus (Ratkó Lujza) tárgyévi kutatási témája a nagykállói kállai kettős tánccal és a vajdaszentiványi viselettel kapcsolatos.

A 150. évforduló tiszteletére a restaurátor csoport is kivette részét a tudományos munkából, melynek eredményeként az Ad Hoc és a Bőségszaru című kötetekbe 5 írásuk jelent meg restaurálás témakörében (Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Havasi Dóra). Dankóné Németh Erika tanulmánya megjelent a Jósza András Múzeum Évkönyvében, emellett a weblapon megjelenő virtuális kiállítások tárgyleírásainak elkészítésében is részt vettek – restaurátor megközelítéssel.

b) A tudományos munkatársak kutatónapjával kapcsolatos munkáltatói intézkedések bemutatása (a kutatónapban részesülő tudományos munkatársak és az engedélyezett kutatónapok száma, az engedélyezés szempontjai, a kutatónapokhoz kapcsolódó egyéni tudományos célok, feladatok bemutatása)

2017-ben intézményünkben megalakult a Múzeumi Tudományos Tanács, melynek egyik első intézkedése volt a 2012 elején megszüntetett kutatónapok helyzetének rendezése. Ennek érdekében szabályzat kidolgozására került sor (Szabályzat a kutatási terv alapján végzett munkáról és a kutatószabadságról), melyet 2018-ban aktualizáltunk. Ennek értelmében: Kutatói szabadság igényelhető önálló kötet, tanulmány, PhD, DLA és az „MTA doktora” címért benyújtandó disszertáció megírására, OTKA és más tudományos pályázatok munkálataiban való részvételre, néprajzi terepmunkára, más intézményekben (múzeumokban, levéltárakban, könyvtárakban, felsőoktatási intézményekben) való kutatásra, tudományos előadás elkészítésére, tanulmányútra, nemzetközi projektekben (pl. külföldi múzeumok/könyvtárak tapasztalatszerzésre irányuló látogatása, külföldi ásatás, néprajzi gyűjtés) való részvételre.

A kutatói kedvezmény a tudományos minősítéssel rendelkező dolgozók számára, valamint doktori disszertáció megírása esetén évente maximum 45 napra terjedhet ki. A nem minősített dolgozóknak maximum 30 nap, a nem tudományos munkakörben foglalkoztatottaknak pedig maximum 15 nap adható. Ezek a napok heti rendszerességgel vagy egyben, összefüggő kutatói-alkotói szabadság formájában is kivehetők. A kérelmezőnek minden esetben figyelembe kell vennie az intézmény éves és rövidtávú terveit, és közvetlen felettesével

egyeztetnie kell a kutatói szabadság egyben vagy több részletben történő kivételéről. A kérelmező távolléte nem akadályozhatja a múzeumi munka menetét.

A kérelemnek kutatási tervet, és amennyiben lehetőség van rá, részletes ütemtervet kell tartalmaznia. A kérelmet a közvetlen felettesnek (osztályvezető, csoportvezető) kell benyújtani, aki azt továbbítja a Múzeumi Tudományos Tanácsnak, amely elbírálja és véleményezi azt. A döntést a mindenkori igazgató hozza meg a Tanács véleményének figyelembevételével.

A kutatói szabadság leteltét követő héten a munkatárs köteles írásban beszámolni az elvégzett munkáról, és bemutatni annak eredményét. Emellett az aktuális éves jelentésben is be kell számolnia a kutatói szabadság felhasználásáról és eredményeiről.

A beszámoló, ill. az elvégzett munka értékelése és elfogadása a Múzeumi Tudományos Tanács feladata elsősorban abból a szempontból, hogy az elvégzett munka arányban állt-e a kutatószabadság időtartamával.

Az a munkatárs, aki igénybe vette a kutatói szabadságot, de egy éven belül nem tudja bemutatni az elkészült munkát vagy annak részleteit, a következő évben nem kaphat kedvezményt.

A Tudományos Tanács javaslatára a munkáltató engedélyezi a kutatói szabadságot (kutatónapot), az ezzel kapcsolatos ügyintézkést a Tudományos Tanács elnöke (Ratkó Lujza) végezte.

2018. évi statisztika:

Kutatói szabadságot igénybe vett: 8 személy

Kivett kutatónapok száma: 118

Kutatások helyszínei:

Erdélyi Történelmi Múzeum (Kolozsvár)

Magyar Nemzeti Levéltár (Budapest)

Magyar Nemzeti Levéltár Szabolcs-Szatmár-Berege Megyei Levéltára

Jósa András Múzeum könyvtára és adattárai

néprajzi terepmunka Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében

Elkészült munkák:

1 doktori disszertáció

1 szakdolgozat

3 tanulmány

Folyamatban van: 5 tanulmány, 2 doktori disszertáció

c) Kiadott, eladott és raktáron lévő saját múzeumi kiadványok száma, a remittenda nagysága, kezelése és raktározási kérdései, a megoldásra vonatkozó intézkedési terv megvalósulása

A Jósa András Múzeum 2018-ban megjelent kiadványai:

1. „Vadrózsából tündérsípot csináltam”. Tanulmányok Istvánovits Eszter 60. születésnapjára / „To make a fairy’s whistle from a briar rose”. Studies presented to Eszter Istvánovits on her sixtieth birthday/ szerk. L. Nagy Márta – L. Szőlősi Katalin. 400 példány
2. A nyíregyházi Jósa András Múzeum Évkönyve LIX. / I. köt. (2017) / Szerk. Istvánovits Eszter – L. Nagy Márta – L. Szőlősi Katalin. 300 példány
3. A nyíregyházi Jósa András Múzeum Évkönyve LIX. / II. köt. (2017) / Szerk. Istvánovits Eszter – L. Nagy Márta – L. Szőlősi Katalin. 300 példány
4. Istvánovits Eszter, Kulcsár Valéria: „...aligha állhat nekik bármely csatarend ellent.” Egy elfelejtett nép, a szarmaták. Monográfiák a Szegedit Tudományegyetem Régészeti

Tanszékéről 5. JAMK 74. Szegedi Tudományegyetem Régészeti Tanszék – Jósa András Múzeum, Szeged– Nyíregyháza 2018. 300 példány

5. Ad hoc. Tárgyak, kutatók, történetek. Szerk. Körösfői Zsolt – Pintye Gábor. Jósa András Múzeum, Nyíregyháza 2018. 525 példány

6. Boros Judit: Munkácsy 50 a Jósa András Múzeumban: Békéscsabától Párizsig, New Yorkig és Budapestig: Egy nagy festő rendhagyó pályája. 2000 példány

7. Bőségszaru. Ízelítő a 150 éves Jósa András Múzeum gyűjteményeiből. / Cornucopia. A taste of the collections of the 150-year-old Jósa András Museum. JAMK 75. Szerk. Istvánovits Eszter – L. Nagy Márta – Ratkó Lujza. Jósa András Múzeum, Nyíregyháza 2018. 1000 példány

Összesen készleten 18.903 db kiadvány van.

2018	Eladott	Ajándékozott, csere, saját, tiszteletpéldány
mennyiség/db	1.516 ebből Munkácsy 1.343	858
ár/Ft.	1.185.654.- ebből Munkácsy 991.630.-	3.324.820.-

A Kulcs-Készlet Start szoftver segítségével történik a kiadványok kezelése: kiadás, bevétel, havi és negyedéves zárás. A Jósa András Múzeum honlapján lévő webáruházban lehet a kiadványokat megrendelő kitöltésével megrendelni.

2018 májusában új kiadványraktár került kialakításra, mely az elkövetkező 1-2 év kiadványainak tárolását megoldotta.

A remittenda csökkentése ügyében 2018-ban több külső rendezvényre is kitelepülve igyekeztünk árusítani kiadványainkat, valamint egyes helyi versenyek (történelmi középiskolás versenyek, helytörténeti pályázatok, stb.) díjazásához átadtunk példányokat a kérelmező szervezeteknek.

d) A múzeumi tudományos munka nemzetközi feladatai, kapcsolatai

A Régészeti Osztály nemzetközi tudományos munkakapcsolatai két országra, illetve ezen belül két városi múzeumra terjednek ki leginkább. Hosszú évekre, évtizedre visszamenő kapcsolatunk van a Szatmári Múzeummal (Szatmárnémeti). Az intézmények közötti együttműködés eredményeként számos EU-s pályázat, kötet, kiállítás valósult meg. Ennek egyik legújabb eredménye a 2018. december 1-től elinduló Interreg V-A Romania-Hungary pályázat.

A kassai Kelet-szlovákiai Múzeummal az utóbbi években kezdődött intenzívebb kapcsolat, melynek eredményeképpen 2018-ban közösen egy norvég pályázatot adtunk be, melynek elbírálása még folyamatban van.

Új lehetőségek nyílhatnak egy újabb romániai kapcsolat elmélyülésével. 2018-ban vette fel a kapcsolatot a bukovinai Suceava város múzeuma intézményünkkel. Ennek keretében egy közös pályázatot nyújtottunk be 2018 decemberében, melynek eredménye még nem ismert.

Az említett intézményekkel való szorosabb kapcsolattartást szolgálja az intézmények közötti együttműködési megállapodás a további pályázatokra, tudományos együttműködésre, szakmai tapasztalatok cseréjére vonatkozólag.

Hagyományosan jó kapcsolatot ápolunk a lengyelországi Rzeszów város múzeumával, mely kapcsolat eredménye volt 2018-ban két időszakos vándorkiállítás.

	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
Kutatási témák száma	21	37	39	47
Hazai és nemzetközi kutatási programokban történő részvételek és a résztvevők száma	6/5	7/8	8/9	3/4
A múzeum által megrendezett tudományos konferenciák száma	4	3	4	4
Konferencián tartott előadások száma	53	55	60	28
A múzeum dolgozói által jegyzett, magyar és idegen nyelvű (külön feltüntetve a nemzetiségi nyelveket) tudományos kiadványok száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt)	6	4	5	3
A múzeum dolgozói által jegyzett, magyar és idegen nyelvű (külön feltüntetve a nemzetiségi nyelveket) publikációk száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt)	29/2	24/3	30/2	69/26
Kiállítási forgatókönyvek száma	10	11	11	11

V. Műtárgyvédelem

Megelőző műtárgyvédelemmel kapcsolatos 2018. évi feladatok, valamint a tárgyévi raktárfejlesztési feladatok megvalósulása (utóbbi esetben forrásmegjelöléssel)

Feladat	Felelős	Határidő	A feladat teljesítésének státusza
A Pécsy-Kovács Gyűjtemény összehasonlása, elcsomagolása áthelyezés miatt.	Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita, Dankóné Németh Erika, Takácsné	2018. 02. 9.	teljesült

	Varga Ágnes		
Tiszavasváriban, Mátészalkán és Vásárosnaményban mérőműszerek elhelyezése	Dankóné Németh Erika, Takácsné Varga Ágnes	2018. 02. 22.	teljesült
NKA pályázat keretében a gróf Vay Józsefné sz. Gyürky Alexandrine grófné portréjának restaurálása. Restaurátor : Somos Éva festőrestaurátor.	Havasi Dóra Zita	2018. 03. 3.	teljesült
Kállay Gyűjtemény- Ízeltlábú gyűjteményének leselejtezése.	Szmolár Edit	2018.03.14.	teljesült
A Jósza András Múzeum előtt található két öntöttvas oroszlán tisztítása, a jobb oldali oroszlán elkészített kiegészítésének rögzítése, retusálása.	Havasi Dóra Zita, Dankóné Németh Erika	2018.05.16.	teljesült
Sóstói Múzeumfalu Gyűjteményéből válogatott 1000 néprajzi tárgyból 591 db restaurálva lett. A Látványraktár állományvédelmi szempontból való megfelelő kialakításában folyamatos konzultációkon vettünk részt a megfelelő cél elérése érdekében.	Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita, Dankóné Németh Erika, Takácsné Varga Ágnes	2018. 12. 01.	teljesült
A 2018. évben megvalósult kiállítások kapcsán gyűjtött tapasztalatok segítségével a kiállítótereink klimatizálását részlegesen megoldottuk.	Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita, Dankóné Németh Erika, Takácsné Varga Ágnes	2018. 12.01.	teljesült

A Magyar Nemzeti Múzeum Országos Restaurátor és Restaurátorképző Központ szervezésében kezdte el Szmolár Edit 2016. szeptember 19-én a Gyűjtemény és Raktárkezelő tanfolyamot. A záróvizsga 2018 februárjára tolódt, melyet sikeresen zárt. Dankóné Németh Erika a „Megelőző Műtárgyvédelem a Múzeumokban” című, 153/2014. közgyűjteményi számú indítási határozat alapján szervezett 74 órás akkreditált továbbképzési programban vett részt. A továbbképzés 2018. november 15-én ért véget.

2018. február 22-én Budapesten állományvédelmi előadáson vettünk részt, ahol 6 db mérőműszert kaptunk. Ebből 3 db-ot ideiglenesen, melyet Tiszavasváriban, Mátészalkán és Vásárosnaményban helyeztünk el. 2 db műszert a Jósa András Múzeum állandó használatra kapott.

Az év során 24 helyszínen láttuk el állományvédelmi feladatainkat (Kemece, Kereszt utca, Kállay Gyűjtemény, Mátészalka-Szatmári Múzeum, Vásárosnamény-Máthé-Kúria, Mudrány-Kúria, Tiszavasvári-Vasvári Pál Múzeum, Szatmárcseke-Kölcsey Ferenc Emlékszoba, Tiszacsécse-Móricz Zsigmond Emlékszoba, Ibrány-Helytörténet Gyűjtemény, Tiszabercel, Nyíregyháza-Városi Galéria, Görög Katolikus Egyházművészeti Gyűjtemény, Nyíregyháza-Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Történeti Gyűjtemény, Nyíregyháza-Múzeumfalu, Csenger-Helytörténeti Múzeum, Géberjén-Jékey kúria, Tarpa-Tájház, Kállósemjén-Kállay Kúria, Nagyecsed, Nyírmihálydi, Mátészalka-Vasúttörténeti Gyűjtemény, Tuzsér, Dombrád, Nyíregyháza - Jósa András Múzeum.)

2018. március 8-án látogatást tettünk a Déri Múzeum kihelyezett restaurátor műhelyében, ahol tapasztalatcserével egybekötött szakmai értekezést folytattunk.

2018. május 16-án a Jósa András Múzeum előtt található két öntöttvas oroszán tisztítását, a jobb oldali oroszán lábának kiegészítésének rögzítését, retusálását megvalósítottuk. A restaurálást a Lions Club támogatta.

2018. május 17-18-án a Múzeum+RETUS címmel „Kulisszák mögött” című restaurátorműhely bemutatón és workshop-on vettünk részt a Magyar Nemzeti Galériában. A Nemzeti Galéria egyik, arra kijelölt helyén ideiglenesen felállított mini restaurátor-állomásokon betekinthtünk a szakma műhelytitkaiba. Festménytisztítás, képkeret aranyozás, restaurálás, márvány, gipszrestaurálás, papírrestaurálás témákban kaptunk fontos információkat. Ezen szakirányok megismerése azért fontos, mert a Jósa András Múzeumban ilyen végzettségű restaurátorok nincsenek, mégis sokszor az ilyen jellegű múzeumi műtárgyak restaurálását is nekünk kell végrehajtanunk.

A restaurátor csoport aktívan bekapcsolódik a múzeumpedagógiai programokba:

2018. május 18-án a Múzeumi Világnap alkalmával a Mozaik Múzeumtúra rendezvényen tartottunk foglalkozást a megjelent érdeklődők számára. A különféle gyűjteményekből anyag fajtánként válogatott műtárgyakon keresztül mutattuk be a restaurálás munkafolyamatait.

2018. május 25-én a Régészet napján a restaurátori munkálatokat mint az ásatásból előkerült leletek további sorsának bemutatását végeztük el.

2018. június 24-én a Múzeumok Éjszakáján szervezett programok keretében foglalkozást tartottunk a restaurátor műhelyben. A Munkácsy 50' kiállításához kapcsolódóan a tematikus napokon különféle kézműves foglalkozásokon vehettek részt az érdeklődők és a festményrestaurálás alapfogásairól nyújtottunk tájékoztatást. A látogatók a munkafolyamatokban aktívan részt vettek. Krokikat, homok és ragasztótechnika

alkalmazásával Munkácsy képeit készítettük el leegyszerűsített, emblematikus változatban, és a papírmárványozás rejtelmeibe vezettük be a látogatókat.

2018. szeptember 28-án a Magyar Népmese Napján kézműves foglalkozással vettünk részt.

2018. november 9-én a Restaurátorok Műhelyitkai III. című kiállítás megrendezésére került sor, melyhez egy továbbképzést is jelentő szakmai konferencia, előadói nap társult.

A 2018. évben megvalósult kiállítások kapcsán gyűjtött tapasztalataink elősegítették, hogy kiállítótereink egy része klimatizált legyen. 3 kiállító helyiségbe került kiépített klíma rendszer.

A Jósa András Múzeumban működtetett Kern-féle mérőrendszert újra telepítettük. A pontos mérési adatokkal átláthatóbbá, használhatóvá válnak a mért eredmények, mellyel a klimatikus körülmények idealizálását segítjük elő a műtárgyak számára az intézményben.

Gyűjtemény típusa	Restaurált tárgyak száma
Iparművészet	1 db
Helytörténet	8 db
Numizmatika	0 db
Néprajz	591 db
Régészet	685 db
Egyéb	-
Összesen:	1285 db

2018. évben régészeti lelet tisztítása: 14.087 db.

Régészeti anyag restaurálása lebontva

Paszab	1 db kerámiaedény
Vámosatya-Büdi vár	49 db fém
Tarpa-Nagyhegy	2 db vas kengyelpár restaurálása
Tiszavasvári – városföldje jegyzőtag	23 db (vas, bronz, ezüst, gyöngy)
Nyíregyháza – Oros Vezér út	8 db ép kerámia
Kisvárdá – Darusziget 263. obj.	1 db magkő
Tiszalök – Hajnalos, 1 ház	1 db karcolt díszű edény
Nyírmada – vályogvető	2 db bögre
Panyola vásármező 275. obj.	1 db edény
Ismeretlen lelőhely	1 db mécses
M/3 161. lh.	4 fibula
Tiszavasvári- Vöröshadsereg út	8 db (ezüstözött bronz, vas)

Tiszavasvári- Vöröshadsereg út	1 amfora
M/3 214 lh.	2 db bronz
Gáva	1 db kályhacsempe
Cégénydányád	1 db lószerszám
Újfehértó – Tóhát	1 db bronzbalta
Tiszalök – Szabadság utca	21 db tárgy
Nyíregyháza- Múzeumfalu	65 db tárgy
Nyh-Oros Megapark	3 db tárgy
Nyh – Felsősimá	84 db tárgy
Tiszadob – Sziget	18 db tárgy
Tiszavasvári Városföldje – jegyző tag	61 db
Nyh. Manda	1
Kisvárda – Várudvar	3 db
Napkor – Ilona-tanya kerékpár út	3
Büdi vár	318 db
Nyírbátor Katolikus Gimnázium	1 db
Összesen:	685 db

	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
Restaurálásra, tisztításra, konzerválásra szoruló összes műtárgy becsült száma	98.000	95.000	90.000	75.000
Tárgyévben állományvédelmi kezelésbe (restaurálás, konzerválás, tisztítás) vont összes műtárgy száma	5150	9915	-	15.346

VI. Pályázati tevékenység

Hazai pályázatok megnevezése (új és folyamatban lévő)	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Felelős
A Szabolcs-Szatmár-Bereg megye népművészete című nagymonográfia új kiadására NKA egyedi pályázat	4.514.500	Elbírálás alatt	L. Nagy Márta-Ratkó Lujza
A nyíregyházi Jósa András	848.700	400.000	L. Nagy Márta

Múzeum Évkönyve LX. kötetének kiadására NKA pályázat			
„Nagy lélek egy kis emberben - A szegény emberek kutatója”, Kiss Lajos kiállításra	2.000.000	1.000.000	Jakab Attila
Gróf Vay Józsefné portréjának konzerválására	950.000	400.000	Havasi Dóra
Múzeumandragógia határok nélkül Konferencia és szakmai továbbképzés VIII. Országos és IV. Nemzetközi Múzeumandragógiai Konferenciára	831.000	831.000	Babolcsi Andrea
Muzeális intézmények szakmai támogatására (Kubinyi Ágoston program)	6.000.000	6.000.000	Körösői Zsolt
Járászékhely múzeumok szakmai támogatására beadott pályázat (weblap fejlesztés)	3.000.000	3.000.000	Cseppentő Zoltán
Kosztyu Brigitta (szerk.): A szabólegény macskája. Népmesék a Nyírségből című kötet kiadására	500.000	300.000	Kosztyu Brigitta
Múzeumok Őszi Fesztiválja	200.000.-	80.000.- Ft	Baloghné Szűcs Zsuzsanna
Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény 3. melléklet II. II. 4. b) pont szerinti Járászékhely múzeumok szakmai támogatására beadott pályázat	2.794.293.-	2.000.000,-	Szabó Sarolta
NKA pályázat kovácsműhely rezőntő szerszámainak megvásárlása	270.000.-	270.000,-	Szabó Sarolta

Széchenyi 2020 programhoz kapcsolódó pályázatok megnevezése (EFOP, TOP, stb.) (új és folyamatban lévő)	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Felelős
EFOP 4.1.9-16 A múzeumi és levéltári intézmények tanulást segítő infrastrukturális fejlesztései „Földi utam elhagyom,	56.300.000.-	54.000.000.-	Baloghné Szűcs Zsuzsanna -Szabó Sarolta

tárgyaimat itt hagyom”			
EFOP 3.3.2-16 „Gondoltad volna? – Múzeumpedagógiai foglalkozások kicsit másképp”	30.000.000.-	30.000.000.-	Szabó Sarolta

Egyéb, nem hazai forrásokra épülő pályázatok megnevezése (új és folyamatban lévő)	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Felelős
Interreg V-A Romania-Hungary Programme: Cross-border Open Modell of Digitalised Museum (CoMoDi).	164.115 EUR	164.115 EUR	L. Nagy Márta
EEA and Norway Grants Fund for Regional Cooperation – Living Museum	200.000 EUR	elbírálás alatt	Istvánovits Eszter
EACEA 2018 Support for European Cooperation Projects 2019 – Museums sharing history	73.737 EUR	elbírálás alatt	Körösfői Zsolt

VII. Kommunikációs tevékenység

Az intézmény 2018. évi kommunikációs stratégiájának szöveges bemutatása.

- *A tárgyév kiemelt feladatának bemutatása, ennek illeszkedése az intézmény küldetéséhez.*
- *Az új média eszközeinek alkalmazása érdekében megvalósult intézkedések*
- *Arculatépítés megvalósult lépései*
- *A honlap fejlesztése érdekében megtett lépések*
- *A külső kapcsolati háló fejlesztése érdekében megtett lépések*

I. Általános elvek

1) A múzeum olyan nem profitérdekelt, a társadalom és fejlődése szolgálatában álló, a köz számára nyitott állandó intézmény, amely az emberiség és környezete tárgyi és szellemi örökségét gyűjti, megőrzi, tudományos szempontból feldolgozza, kiállítja, vagy más módon közvetíti tudományos, oktatási és szórakoztató céllal.

2) A múzeum a fenntartótól függetlenül a közjó és a köz szolgálatában áll. A múzeumok kulturális, oktatási, szociális és gazdasági hatása életminőség javító tényező.

3) A múzeum és a múzeumi munkatársak kötelessége a jogszabályok, az intézményi alapító okiratok, szervezeti és működési szabályzatok, valamint egyéb belső szabályzatok betartása, melyek az etikai elvekhez viszonyítva alapkövetelményeknek tekintendők.

Valamennyi múzeumban dolgozó törekedjék arra, hogy tevőlegesen járuljon hozzá a jogszabályokon gyakran túlmutató etikai elvek betartásához.

4) A múzeum a feladatellátás során törekedjen az együttműködésre a társintézményekkel stratégiai szinten is.

5) A múzeum optimálisan hangolja össze kettős szerepét, miszerint a gyűjteményeket meg kell őriznie a jövő generációk számára, mindazonáltal a lehető legteljesebb hozzáférhetőséget kell biztosítania a múzeumi közönség számára is.

6) A gyűjtemények a múlt, a jelen és a jövő közötti kapcsolat kézzelfogható hordozói, ezért megőrzésük a múzeum legfontosabb feladata.

II. A múzeumi kiállítások és gyűjtemények kommunikációja

1) A múzeum feladata, hogy a pontos és naprakész, tudományos igényű kutatásokból nyert információkat, eredményeket tárják a társadalom felé. A muzeológusok feladata, hogy a múzeumban őrzött műtárgyakról minden szükséges információt felderítsenek, a vezető pedig segítse elő, hogy a muzeológusok minél könnyebben megtehesék ezt. A tudományos munkakörben foglalkoztatott munkatársaknak a gyűjteményekhez és a múzeumhoz kötődő ismereteiket és eredményeiket mihamarabb nyilvánosságra kell hozniuk, illetve a múzeum kutatási, ismeretátadó tevékenységét támogatniuk kell.

2) A múzeum a műtárggyal kapcsolatban a lehető legtöbb hiteles és lényegi információval lással el a látogatókat, különösen vonatkozik ez az eredeti tárgyaknak a másolatoktól történő megkülönböztetésére.

3) A múzeum törekedjen arra, hogy naprakészen, mindenki számára könnyen elérhető módon tegye közzé a gyűjteményeihez, kiállításaihoz és programjaihoz való hozzáféréssel kapcsolatos információkat, magyar és idegen nyelven egyaránt.

4) A múzeum igyekezzen minél szélesebb körben biztosítani a társadalom számára minden olyan eszközt, amelyekkel a látogatók ismeret- és élményszerzését, valamint a gyűjtemények jobb megértését segítik elő.

5) A múzeum rendszeresen mérje fel látogatóinak és használóinak összetételét és igényeit, hogy ezáltal teljesebb körű kiszolgálást nyújthassanak a különböző társadalmi csoportokból jövő, eltérő életkorú és felkészültségű látogatók számára.

III. A múzeumi kommunikáció céljai

Az eltérő célcsoportok eltérő marketing- és kommunikációs stratégiát tesznek szükségessé.

1) A fő célok:

- Nyíregyháza nevének további ismertséget szerezni
- Lokálpatriotizmus erősítése
- Interaktív tanulási helyszín létrehozása
- Komplex múzeumi élmény biztosítása
- Szolgáltatások nyitottá tétele és jobb hozzáférhetőség biztosítása a múzeumi gyűjteményekhez
- A lifelong learning, lifewide learning folyamataiba való bekapcsolódás
- A múzeum, mint a non-formális, informális oktatási helyszín szerepének megerősítése

2) Célcsoportok:

- Nyíregyházi járás – 166.684 fő
- Nyíregyháza MJV – 118.092 fő
- Nyíregyházi tankerület (iskolások esetében) – 22.099 fő
- Szabolcs-Szatmár-Bereg megye (iskolások és turisták)
- Budapest és Magyarország (turisták esetében)

Szeretnénk új látogatói réteget bevonni, de a régiókat is újra behívni a múzeumba.

3) Szolgáltatások:

- tárlatvezetések
- szakmuzeológusi tárlatvezetések
- múzeumpedagógiai foglalkozások
- családi programok

4) Kommunikációs terv az új állandó kiállításhoz:

Kiadványok:

- rendhagyó kiállítás vezető (a régészek, néprajzosok és történészek szubjektív megjegyzéseit, és tágabb összefüggéseket is tartalmazó kalauz).

- múzeumpedagógiai foglalkoztató füzet: elsősorban családdal érkező gyermekeknek feladatlapok: múzeumpedagógiai foglalkozásra érkező iskolás csoportoknak

Reklámkiadványok:

- Új képeslapok, szórólapok, kitűzők, kulcstartók és egyéb kisebb ajándéktárgyak.

Akciók:

- Hétvégi akciók az új állandó kiállítások megtekintésére.

IV. A múzeumi kommunikáció elemei

1) Arculati elemek:

a múzeum arculati elemei adottak, 2018-ben frissítésen estek keresztül. Az új kiállításban új piktogramokat (felnőtt és gyermeklátogatóknak) készülünk bevezetni.

2) A kiállítás emblematikus tárgyai:

A kiállításvezetőben is kiemelt tárgyak, amelyekre folyamatosan támaszkodni fog a múzeumi kommunikáció (honlap, Facebook, nyomtatott sajtó).

3) Kiadványok:

Kiállításvezető, múzeumpedagógiai kiadvány, feladatlap és szórólapok. Minden kiadványt letölthetővé teszünk a honlapunkon, ahogy az eddigi kiadványokat is. A pedagógusok számára a feladatlapok jelentenek nagy segítséget, amelyeket a múzeumpedagógusaink is használnak a foglalkozásokon.

4) QR-kód:

A kiemelt tárgyakat, amelyekhez magyarázó kisfilmek is készülnek, QR-kóddal látjuk el.

5) Reklám:

Itt megkülönböztetünk online és offline marketinget.

a) Online marketing:

- Jósa András Múzeum Facebook oldala
- Jósa András Múzeum honlapja (www.josamuzeum.hu)
- Youtube
- Nyíregyháza MJV honlapja

Fontos, hogy folyamatos tájékoztatást adjunk az átalakításokról. Egy-egy tárgy restaurálásáról, a kiállításban való elhelyezéséről vagy az új látványterv kialakításáról. Így a minket követő közösség is a folyamatok részesének érezheti magát.

b) Offline marketing:

- TV - (Nyíregyházi TV, Kölcsey TV), Országos TV hálózatok
- Nyomtatott sajtó (Kelet-Magyarország, Nyíregyházi Napló, stb.)
- Hirdetőtáblák, hirdetőoszlopok, digitális reklámhordozók, stb. Nyíregyházán

6) Plakát- és szórólapkampány:

- A Jósa András Múzeumban, Nyíregyháza kulturális intézményeiben, az iskolákban.

7) Reklám időbeni ütemezése:

- A múzeumnak folyamatosan meg kell jelenni minden nagyobb, helyi, országos, vagy határon túli eseményen, rendezvényen (Múzeumok Őszi Fesztiválja, Múzeumok Majálisa, Múzeumok Éjszakája, stb), minden alkalommal bepillantást engedve a kulisszák mögé.

	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
TV megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	151	161	171	186
Rádió megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	147	136	158	175

Írott sajtó megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	368	345	383	397
E-sajtó	262	276	294	306
Fizetett hirdetések száma (médiától függetlenül, becsült érték)	4	9	24	40

VIII. Intézményi terek / épületek infrastrukturális fejlesztései forrásmegjelöléssel, a fenntarthatósági hatások bemutatásával

A Sóstói Múzeumfalva a *TOP-6.1.4-16-NY1-2017-00002 Sóstói Múzeumfalva fejlesztése* című pályázat keretében megújul. Az építési kivitelezési munkák 2018 nyarán indultak el és jelenleg is tartanak. Ennek következtében a Sóstói Múzeumfalva 2018. július 1-jén bezárta kapuit, várhatóan 2019. június 15-től lesz ismét látogatható a nagyközönség számára. A felújítás magában foglalja a bejárati épület bővítését, a látogatói fogadótér modernizálását, új műtárgyraktár építését, új 200+100 fő befogadására alkalmas színpadi lelátó építését, a közönségforgalmi utak javítását, a faluközpont világítását, és még sok, a látogatók kényelmét, tájékoztatását szolgáló fejlesztés valósul meg, többek között 50 férőhelyes parkoló is kialakításra kerül. Mindezekon túl a műtárgyépületek többségének a felújítására is elkezdődött. A szalmatető épületek (2 db) újrafedése és a nádfedeles épületek nádtető javítása (14 épület: tirpák portán az istálló és a depó, a tiszadobi portán a lakóház és az istálló, az anarcsi portán a lakóház, pajta és a répásverem, a kállósemjéni portán a lakóház, jánkmajtisi portán a lakóház, a sütőház, fáskamra, istálló, disznóól, tyúkól) megtörtént 2018-ban. A zsindeellyel fedett épület (6 db) újraszindelyezése áthúzódik a 2019. évre.

Saját bevétel terhére elkészült a kocsmaudvar – kerítése és az udvar burkolása, a barabási iskola mellett álló kapu felújítása, lovas kocsik felújítása, nagyhodosi kerítés javítása, a pócspetri, anarcsi, kállósemjéni, tarpai, tirpák, nagyhodosi, jánkmajtisi lakóházak földpadló tapasztása, ill. a tornácok tapasztása, a tirpák istálló meszelése, valamint a megállító tábla felújítása, visszahelyezése a postához.

A Jósa András Múzeumot infrastrukturális fejlesztés tekintetében érintő Interreg pályázatot adott be és nyert el a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési és Környezetgazdálkodási Iroda és a Szatmár Megyei Tanács, mint főpartnerek. Ez alapján 300.000 EUR összegben a Jósa András Múzeum épületében, vagy ahhoz hozzáépítve egy új, főként digitalizált adatokra épülő, a digitális technika eszközeit felhasználó irodalomtörténeti kiállítás valósul meg. 2018-ban ennek a folyamatnak a felmérési, előkészítési munkálatai kezdődtek meg.

2018-ban folytak a jövő évben megvalósuló energetikai felújítás előkészítő munkálatai.

A Kállay Ház felújítása (I. ütem) befejeződött, mivel azonban a II. ütem folyamatban van, a Kállay Gyűjtemény átköltöztetése még nem történt meg.

Nyíregyháza, 2019. február 11.

Dr. Rémiás Tibor
megyei hatókörű városi múzeum
igazgatója

A JÓSA ANDRÁS MÚZEUM 2018. ÉVI TELJESÍTMÉNY ÉRTÉKELÉSÉNEK KIEGÉSZÍTÉSE

III. Szakmai működés

1. Szolgáltatási feladatok

Közművelődési feladatellátás

2019-ben a Jósa András Múzeum elkészíti az önkéntesek növekvő számára tekintettel az aktualizált Önkéntes Szabályzatot.

Köznevelési hasznosítás

A TOP keretében megvalósuló infrastrukturális fejlesztések növelik a látogatók komfortérzetét a látogatófogadó épület bővítésével, modernizálásával, az utak javításával, megújult információs táblák kihelyezésével, az informatikai háttér kiépítése, modernizálása biztosítja az információk mobiltelefonos, és más infokommunikációs eszközökön keresztül történő igénybevételét. A látogatói megítélés fontos eleme a gondozott környezet, amelybe az áttelepített épületek felújítása is beletartozik. Mindezek a fejlesztések erősítik az EFOP 3.3.2 pályázat keretében kidolgozott múzeumpedagógiai foglalkozások szakmai tartalmát.

A projektben vállalt indikátorok teljesülését szorosan véve nem befolyásolják a TOP-os pályázat nyomán megvalósuló fejlesztések, de hosszabb távon igen, a fenntartási időszakban mindenképpen hatással lesz rá. A módszertani fejlesztések eredményeként megújult múzeumpedagógiai kínálatunkat vonzóbbá teszik a TOP-os pályázat fentiekben vázolt fejlesztései.

Módszertani szolgáltatások – A megyei hatókörű városi múzeumok számára biztosított állami támogatás felhasználása

A múzeumi állományvédelmi program az elmúlt évek tapasztalatai alapján sikeres programnak bizonyult. A vidéken található kiállítóhelyek, tájházak, helytörténeti gyűjtemények, amelyekben a szakemberhiány jelentős, nagy örömmel fogadják az állományvédelmi szakemberek által nyújtott szakmai segítséget. Az állományvédelmi célok sikeres teljesítésének legfontosabb szempontja a szemléletváltás érvényre juttatása, miután a múzeumi műtárgyállomány komplex védelmét, gondozását nem lehet elszigetelni, függetlenné tenni a múzeumi munka egészétől. A megelőző műtárgyvédelem stratégiája a kis lépések gyakorlatára éppúgy épít, mint a hosszú távra szóló, a múzeumi munka részterületeinek összehangolását igénylő projektek lebonyolítására. A vidéki kisebb gyűjteményeknél is meg kell találni azt a személyt, aki partner a megelőző állományvédelmi feladatok ellátásában, aki akár azonnal intézkedik, hívja a szakembert, amint valami hiba, rovarfertőzés, állapotromlás történik a gyűjteményben. Azt a szemléletet kell elültetnünk, hogy a települések ne csak nyugnek tekintsék a tájházat, gyűjteményt, hanem lehetőségnek is.

2018. évben 26 helyszínen tartottunk állományvédelmi bejárást.

Sok helyen megfogadták az előző évben tett javaslatainkat, számos hibát sikerült kijavítani. Az Ibrányi Helytörténeti Gyűjteményben javaslatunkra állandó munkakörben gyűjteménykezelőt neveztek ki, aki már hozzá is látott a gyűjtemény átrendezésének az állományvédelmi szempontokat szem előtt tartva.

Általános tapasztalat, hogy minden helyen forráshiányra panaszkodnak. Kevés olyan pályázatot írnak ki, melyet az adott problémák megoldására lehetne fordítani (restaurálás, tároló- és csomagoló anyagok vásárlása, tárolószekrények- polcok vásárlása, rovarháló az ablakokra). A kis önkormányzatok önerőből nem képesek a múzeum, vagy kiállítóhely épületét karban tartani, sok helyen nagyon időszerű lenne ablakcsere, szigetelés, vagy tetőcsere. Kevés az olyan helyszín, ahol minden rendben van. Ezek általában az egyházak által fenntartott gyűjtemények.

Megyénkben a minisztériumi listán szereplő intézmények mellett még számos gyűjtemény, tájház működik. Nagy gondot jelent, hogy ezeknél a fenntartó önkormányzatnak lehetősége sincs engedélyeztetni a helyet, ugyanakkor gyönyörű, szépen karbantartott gyűjteménnyel rendelkezik az adott település (pl. Gávavencsellő-Svábház, Nagykálló-Helytörténeti Gyűjtemény).

Egyetlen kirívó eset megyénkben a tarpai Tájház, mely minisztériumi engedéllyel ugyan rendelkezik, de évek óta nem fordítanak semmit az épület és a tárgyak megóvására.

2018. április 1-től a Múzeumfaluban a raktárakban megkezdődött a gyűjtemények szakszerű, anyagfajták szerinti csomagolása, és egyúttal a műtárgyak revíziója is megtörtént. A létesítmény területén lévő épületekben lettek elhelyezve ideiglenesen a tárgyak. Megkezdődött az építkezés, az új raktárépület átadásának a határideje 2019. május 31.

2018-ban pályázatot nyert az intézmény egy látványraktár kialakítására, melynek helyszíne az újlétei Magtár épülete. 1000 db tárgy lesz itt kiállítva tematikusan. A kivitelező mérnökkel egyeztetve sikerült kompromisszumra jutni a tárolórendszer anyagának kiválasztásában, és annak kezelésében, szem előtt tartva az állományvédelmi szempontokat.

2. Kiállítási tevékenység

A Kállay Gyűjtemény a 2017. évi bezárása miatt kissé kiesett Nyíregyháza kulturális körforgásából. Ezt igyekeztünk orvosolni több, akár előre nem tervezett kiállítással is és azon vagyunk, hogy a Kállay Gyűjtemény újra aktív láncszeme legyen Nyíregyháza kulturális életének.

Ezt fogja segíteni, hogy – Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata támogatásával – rövid időn belül átadásra kerül a Kállay Ház, mely minden tekintetben új lehetőségeket, körülményeket fog biztosítani az eredményesebb és sikeresebb működéshez.

Rövid távú terveink között szerepel a múzeumi kávézó kialakítása a Jósa András Múzeumban.

3. Gyűjtemények gyarapítása és nyilvántartása

Tisztában vagyunk azzal, hogy az EMIR auditállásáig a hagyományos leltárkönyvet vezetnünk kell, melyet minden gyűjtemény esetében meg is teszünk. A 20/2002. NKÖM rendelet 12. §-a alapján a rendszer kezelésével, az üzemeltetés és a használat biztonságával összefüggő kérdésekről, valamint az ezekért felelős személyekről és kötelességeikről szabályzatot fogunk készíteni.

A Jósa András Múzeum a digitális hozzáférés feltételeinek biztosítását a jövőben saját erőforrásból, valamint közfoglalkoztatás keretében alkalmazott dolgozók igénybevételével kívánja teljesíteni.

Nyíregyháza, 2019. március 21.

Dr. Rémiás Tibor

Dr. Rémiás Tibor
megyei hatókörű városi múzeumigazgató

MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI MÚZEUM

TELJESÍTMÉNYÉRTÉKELŐ LAP
2018.

ÉRKEZETT

2018-02-11

KULT-046725/2019
Kulturális Osztály

INTÉZMÉNY NEVE: JÓSA ANDRÁS MÚZEUM
VEZETŐJE: DR. RÉMIÁS TIBOR GÁBOR
VEZETŐI MEGBÍZÁS: 2017. ÁPRILIS 1- 2019. ÁPRILIS 1.

Kódszáma:
Előadó neve: *Stalov T. Balcz*
Éve:
Előiratszám:
Melléklet:
Iktatószám: *Kult/71-1*
Érkezési dátum: *2019 FEBR 26*
Polgármesteri Hivatali Kulturális Osztály
Nyíregyháza Megyei Jogú Város

Intézményi stratégia**1. Az intézmény szakmai stratégiájának 2018. évi kiemelt céljai és ezek megvalósítását szolgáló intézkedések**

2018-ban a Jósa András Múzeum szakmai stratégiájának kiemelt célja volt a 2018-as jubileumi év méltó megünneplése. A 2017-ben kidolgozott jubileumi programsorozatnak kiemelkedő elemei voltak a kiállítási, a közművelődési, a múzeumpedagógiai tevékenységek mellett a tudományos feladataink. Céljaink eléréséhez kiemelt támogatást kaptunk Nyíregyháza Megyei Jogú város Önkormányzatától, valamint pályázatok keretében az Emberi Erőforrások Minisztériumától. Ezek részeként valósult meg az egész évben végig tartó „Múltunról a jövőnek” című, a múzeum 150 éves történetét bemutató múzeumtörténeti kiállítás, mely a gyűjtemények (régészeti, történeti, néprajzi, numizmatikai, iparművészeti, képzőművészeti) anyagát felhasználva havonta újabb és újabb leleteket, tárgyakat mutatott be. A Magyar Posta bélyeget adott ki a 150 éves Jósa András Múzeum tiszteletére, melyet egyedi bélyegzővel ellátott borítékkal egészítettek ki. Ezekben a múzeumunk logója, illetve a 150 éves évfordulóra utaló embléma, az első bélyegzős nap dátuma, valamint a "Nyíregyházi 1-es Posta" embléma szerepelt. A 2017-ben megkezdett, Jósa Andrással és Kiss Lajossal foglalkozó tudományos kutatói munkák folytatódtak, ezek eredményeiről 2019-ben olvashatunk, és a Jósa András Múzeum jubileumi évkönyvének múzeum- gyűjteménytörténeti írásai is 2019-ben jelennek meg. A Jósa András Múzeum legreprezentatívabb vagy éppen ritkán látott, ám a múzeum története szempontjából érdekes, nagy jelentőségű tárgyából egy színes képekkel gazdagon illusztrált kiadvány került kiadásra 2018. december elsejére, múzeumalapításunk 150. évfordulójának napjára. Szintén erre a napra készült el a Jósa András emlékkiállítás felújítása, mely új, digitalizált tartalmakkal várja közönségét, és amelyet a Muzeális intézmények szakmai támogatására kiírt (Kubinyi Ágoston program) keretei között tudtunk megvalósítani. A 2017-ben beadott Interreg – „Cross-border Open Modell of Digitalised Museum” című pályázatunk is nyert, melynek keretében több – szintén a múzeum 150 éves évfordulójával kapcsolatos tevékenység előkészítési munkálatait kezdtük meg 2018 végén (a „Múzeumalapítástól a Virtuális Múzeumig” című kiállítás, az ehhez tartozó kiállításvezető, a nemzetközi múzeumtörténeti konferencia „Múzeumalapítástól a Virtuális Múzeumig” címmel, ugyanezen címmel a konferenciához kapcsolódó nemzetközi konferenciakötet). Az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatta továbbá bronzplakettek elkészíttetését a jubileumi év tiszteletére, melyeket a múzeum dolgozói mellett a múzeum életében jelentős szerepet játszó személyek, intézmények vehettek át.

2018 kiemelkedő volt a múzeum tudományos életében is, hiszen kiadványaink a korábbi évekhez képest rekordszámban jelentek meg. 2018 tavaszán került kiadásra Dr. Istvánovits Eszter 60. születésnapjára készített jubileumi kötet, melyben nem csupán régészeti, hanem néprajzi, történeti, művészettörténeti tanulmányok is helyet kaptak. Szintén tavasszal jelent meg a múzeum évkönyve, ebben az évben dupla számmal: a második

kötetben Juan Cabello köszöntésére született tanulmányok kaptak helyet. A Nemzeti Kulturális Alap egyik pályázatán nyert összegből adtuk ki az Ad Hoc című kötetünket, melyben a korábbi évek „Hónap műtárgya” című virtuális kiállításai során megjelent, tudományos, ismeretterjesztő írásai kaptak helyet. Munkatársunk, Dr. Istvánovits Eszter és szerzőtársa, Dr. Kulcsár Valéria: „Egy elfelejtett nép, a szarmaták” című munkája a Jósa András Múzeum és a Szegedi Tudományegyetem közös kiadványaként jelent meg. 2018 végén pedig megjelent a már említett, a 150 éves múzeumunk történetének legkiemelkedőbb darabjait bemutató „Bőségszaru” című kötet. Emellett pedig kiállítási katalógust, brossúrákat is jelentetett meg a Jósa András Múzeum 2018-ban.

2018-ban – a 2017. évi célkitűzések folytatásaként – továbbra is kiemelkedő célunk volt a kiállítások és rendezvények fizető látogatottságának jelentős mértékű növelése. Az elmúlt év kiállításaiából és a látogatói igények felméréséből egyértelművé vált, hogy Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, ezen belül is Nyíregyháza közönsége nyitott a nagy közérdeklődést kiváltó tárlatok megrendezésére. Láthattuk, hogy a megfelelően megtalált, tudományosan és szakmailag megfelelőképpen megalapozott, interaktív és installációs szempontok alapján izgalmasnak tekinthető kiállítási szemléletre pozitív visszajelzést kapunk. Az intézmény nagy hangsúlyt helyezett arra, hogy a szervezet kiállításai beilleszkedjenek a város komplex turisztikai kínálatába, továbbá arra, hogy az oktatási intézményekkel szoros együttműködést kialakítva bekapcsolódjanak az identitástudat-formálás, valamint a képesség- és kompetenciafejlesztés folyamatába. E célunk megvalósításában már év elején nagy segítségünkre volt a Seuso kincs kiállítás, mely a Nyíregyházán töltött három hete alatt rekordszámú látogatót vonzott intézményünkbe. A kiállításához korcsoportonkénti múzeumpedagógiai foglalkozások tartoztak, melyek szintén nagy sikerrel zajlottak. Az év második, szintén rekordszámú látogatót vonzó kiállítása a „Munkácsy 50” kiállításunk volt, mely Pákh Imre műgyűjtő és a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum képeiből állt. E két nagy és az év során még megrendezésre került kisebb időszak kiállításról elmondhatjuk, hogy nem csupán Nyíregyháza és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, hanem a környező megyék és a környező országok látogatóit is sikerült megszólítanunk, az óvodás kortól egészen a nyugdíjas korúakig. Az általános- és középiskolákból eddig nem látott számú diákság érkezett és e két kiállítással, a hozzájuk kapcsolódó múzeumpedagógiai foglalkozásokkal, a kiállításokhoz szervezett előadásokkal egy új, magasabb szintre emelkedett a közoktatási intézményekkel folytatott kapcsolat, együttműködés, mely bízunk benne, hogy a jövőben is folytatódni fog.

A Sóstói Múzeumfalu 2018. július 1-jétől bezárt, mert területén nagyarányú felújítási és építési tevékenység kezdődött el. Nyíregyháza Megyei Jogú Város nyertes TOP-os pályázatának eredményeként megújulnak az áttelepített épületek (mintegy 25 db) és a látogatófogadó épület, új műtárgyraktár épül, amely lehetővé teszi a mintegy 40.000 néprajzi tárgy korszerű, a mai kor követelményeinek megfelelő raktározását és egyéb, a látogatói komfort érzetet növelő beruházások is megvalósulnak.

2018. március 13-án nyitotta meg újra a kapuit a Kállay Gyűjtemény, mely 2018-ban ünnepelte megnyitásának 25. évfordulóját. 2018-ban megújított állandó kiállítással, több időszak kiállítással, programokkal várta látogatóit.

2. Kultv. 42. § (4) bekezdés b) pont szerinti stratégiai dokumentumok

Dokumentum	Rendelkezésre áll (igen/nem)	Kelt	Fenntartói jóváhagyás (igen/nem)	2018-ra tervezett feladat (stratégia alkotás/felülvizsgálat stb.)
Múzeumi küldetésnyilatkozat	igen	2013. január 2.	2013. január 2.	-
Stratégiai terv	igen	2017. április 9.	A 2018-2020. évre megírt Stratégiai Tervet 2018. április 11-én Nyíregyháza Megyei Jogú város Önkormányzat a elküldte az Emberi Erőforrások Minisztériuma Közgyűjteményekért felelős főosztályának	-
Állományvédelmi terv	igen	2018. március 19.	2018. április 24.	-
Gyűjtemény gyarapítási és revíziós terv	igen	2018. március 19.	2018. április 24.	-
Múzeumi digitalizálási stratégia	igen	2018. március 19.	2018. április 24.	-

Szervezeti kérdések

	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
Összlétszám (fő, töredék is lehet)	60	61	61	61
Ebből magasabb vezető vagy vezető (fő, töredék is lehet)	5	5	5	5
Ebből szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	44	44	44	44

Ebből nem szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	11	12	12	12
--	----	----	----	----

- a) 2018. évi szervezeti átalakítások, személyi változások, az intézményi alapidokumentumokban történt változások: alapító okirat vagy szervezeti és működési szabályzat módosításának szükségessége, indokai stb.

Személyi változások

Közalkalmazotti jogviszony megszűnés:

- Vasi Attiláné: 2018.02.15. Sóstói Múzeumfalu, közös megegyezéssel
- Daróczy Mihály: 2018.03.01. Sóstói Múzeumfalu, nyugdíjba vonult
- Polgárdi Lászlóné: 2018.06.30. JAM nyugdíjba vonult
- Lauber Éva Laura: 2018.07.31. Sóstói Múzeumfalu, közös megegyezéssel

Közalkalmazotti jogviszony létesítés:

- Rákos Lászlóné 2018.03.01. Sóstói Múzeumfalu
- Kiss András 2018.07.16. Sóstói Múzeumfalu

A tartós távollévő közalkalmazottak:

- Török-Pelei Zsuzsanna: Sóstói Múzeumfalu / GYED: 2019.05.10-ig
- Madár Ximena: Jósa András Múzeum / GYED: 2019.05.18-ig
- Iski-Szikora Klaudia: Jósa András Múzeum/ GYED:2020.01.19-ig
- Baloghné Szűcs Zsuzsanna: Sóstói Múzeumfalu / CSED:2019.05.13-ig

- b) Az intézményben közfoglalkoztatás keretében alkalmazott dolgozók és az általuk elvégzett tevékenységek

A Jósa András Múzeumban és tagintézményeiben 2018-ban összesen 19 fő közfoglalkoztatott állt alkalmazásban. Ebből a:

- *Magyar Nemzeti Múzeum, Országos Módszertani és Információs Központ országos digitalizálási programja* keretében: 3 fő Jósa András Múzeum, 5 fő Sóstói Múzeumfalu
- *Nyíregyházi Városüzemeltető és Vagyonkezelő Kft.* foglalkoztatásában: 4 fő Jósa András Múzeum, 7 fő Sóstói Múzeumfalu.

A *Magyar Nemzeti Múzeum, Országos Módszertani és Információs Központ országos digitalizálási programja* keretében a Jósa András Múzeumban 2 fő június végéig, 1 fő egész évben dolgozott. Ők a néprajzi és a helytörténeti gyűjtemény digitalizálási munkáit végezték, úgymint az 1956-os forradalom utáni megtorlás dokumentumainak, Dr. Horthy György naplójának, a magyar demokratikus honvédség megszervezésének előzményeiről szóló dokumentumoknak, a megyében megalakult katonai alakulatok dokumentumainak a begépelését, valamint a népköltészet (Tyukod, Biri, Nyírtura), hiedelmek (Monostorpályi, Nyírtura, Újdombrád), szokások (Tyukod, Nyírtura), gyermekjátékok (Nyírtura, Tiszalök), táncagyomány (Nyírvasvári, Tiszavasvári) népi gyógyászat (Újdombrád) témaköréből származó dokumentumok digitalizálását.

A *Nyíregyházi Városüzemeltető és Vagyonkezelő Kft.* foglalkoztatásában 2 fő egész évben, 1 fő június végéig és 1 fő szeptember végéig dolgozott a Jósa András Múzeumban. 3 fő ebből

adminisztrátori, teremőri tevékenységet, 1 fő kiegészítő (restaurátor csoport) tevékenységet végzett.

A Sóstói Múzeumfaluban a közfoglalkoztatottak közül 4 fő az év végéig megvált tőlünk. December hónapban a közfoglalkoztatottak létszáma 8 fő volt, ebből 1 fő takarítónő, 2 fő udvari munkás, 5 fő egyéb munkakörben (adminisztrátor, adatrögzítő, egyéb ügyfélkapcsolati munkatárs) dolgozott. A közfoglalkoztatottak terület karbantartást (fünyírás, tereprendezés) végeztek, programok előkészítésében (sátorállítás, asztalok, padok kihelyezése és visszapakolása a helyükre), műtárgyépületek javításában működtek közre a Múzeumfalu alkalmazásában álló szakmunkások irányításával. Az adminisztratív, közönségkapcsolati, adatrögzítő munkakörben dolgozók a múzeum szakmai munkáját segítették (leltárkönyvek adatainak számítógépes rögzítése, műtárgyak fotózása, az elkészült digitális fotók és a lefényképezett tárgyak adatainak feltöltése, a látogatók informálása, programok előkészítésében közreműködés).

c) Az intézmény közzétételi kötelezettségeinek teljesülése (az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény)

A Jósa András Múzeum 2018-ban aktualizálta a „A Jósa András Múzeum közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítéséről szóló szabályzatot”, mely a 2011. évi CXII. törvényben meghatározottak szerint készült.

Az intézmény közérdekű adatai megtalálhatók a honlapon: www.josamuzeum.hu

d) Állami Számvevőszéki ellenőrzés utókövetése: a számvevőszéki javaslatok és az intézkedési terv alapján 2018-ban megvalósított feladatok

A 2017. március 22-én kelt Intézkedési tervet (Ikt. sz. 57-2-3/2017.), mely „A Megyei hatókörű városi múzeumok ellenőrzése – a Jósa András Múzeum, Nyíregyháza” elnevezésű számvevőszéki jelentésben foglalt, intézkedést igénylő megállapításokhoz, javaslatokhoz készült, 2017. április 28-án az Állami Számvevőszék elfogadta, az abban meghatározott intézkedéseket és határidőket összhangban találta a javaslatokat megalapozó megállapításaival. Ezzel kapcsolatosan készítettünk egy dokumentumot, melyben beszámolunk az intézkedési terv megvalósulásáról. Ezt a Nyíregyháza MJV Önkormányzatának Ellenőrzési Osztálya 2017 folyamán két alkalommal ellenőrizte, 2018-ban erre irányuló ellenőrzés nem történt. A 2017-ben kelt Intézkedési tervben meghatározottaknak 2018-ban is eleget tettünk.

1. A belső kontrollrendszer szabályszerű kialakítása és működtetése érdekében tett intézkedés. Az elektronikus közzétételi kötelezettség teljesítése keretében 2018-ban a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítéséről szóló szabályzat értelmében a Jósa András Múzeum honlapján a „Közérdekű adatokra” való hivatkozás az Info tv. 1. sz. melléklete és a közzétételi listákon szereplő adatok közzétételéhez szükséges közzétételi mintákról szóló 18/2005. (XII. 27.) IHM rendelet 1. sz. melléklete szerinti tagolásban való kialakítása is megtörtént.

2. A szabályszerű pénzügyi gazdálkodás érdekében tett intézkedések. A saját hatáskörű előirányzat módosítások nyilvántartása, analitikus nyilvántartás vezetése, mely szerint az analitikus nyilvántartásnak tartalmazni kell az év során történt összes saját hatáskörű előirányzat módosítását. Az előirányzat módosításokra vonatkozó analitikus nyilvántartás formájának, tartalmának, vezetésének módját a belső szabályozásban meg kell határozni az Áhsz. 49.§ (3) bekezdésének megfelelően. Az intézkedési tervben az erre irányuló feladatok

elvégzése határidőre megtörtént, 2018-ban ennek megfelelően történt a feladatelvégzés. Régészeti szolgáltatás és a saját kiadványok díjainak meghatározásakor 2018-ban önköltségszámítással való alátámasztás megtörtént. A bevétel beszédését alátámasztó szerződés, megállapodás és a kötelezettségvállalás dokumentumának megőrzése, azaz teljesítés igazolások kiállítása, megőrzése, bizonylatok megőrzése 2018-ban megtörtént. A nemzeti vagyon hasznosítására vonatkozó szerződések megkötésekor minden esetben megtörtént az arról való meggyőződés, hogy a másik szerződő fél átlátható szervezetnek minősül –e. (Ennek érdekében Átláthatósági nyilatkozatokat kértünk be a szerződő féltől.) Kötelezettségvállalás megfelelő gyakorlása értelmében minden kötelezettségvállaló szerződésre záradékként rávezetésre került a pénzügyi ellenjegyzés és annak kelte, figyelemmel a 2011. évi CXCV.tv 37. § (1) bekezdésében foglaltakra, mely szerint „Kötelezettséget vállalni a Kormány rendeletében foglalt kivételekkel csak pénzügyi ellenjegyzés után, a pénzügyi teljesítés esedékességét megelőzően, írásban lehet. A pénzügyi ellenjegyzőnek a Kormány rendeletében foglalt kivételekkel meg kell győződnie arról, hogy a szabad előirányzat rendelkezésre áll, a tervezett kifizetési időpontokban a pénzügyi fedezet biztosított, és a kötelezettségvállalás nem sérti a gazdálkodásra vonatkozó szabályokat.” Állományba vett és aktivált beruházások üzembe helyezésének hitelt érdemlő módon való dokumentálása és a folyamatos fizetőképesség biztosítása érdekében likviditási terv készítése megtörtént.

3. Szabályszerű vagyongazdálkodás érdekében tett intézkedések. Éves költségvetési beszámoló készült, melyben a kezelt vagyon körének változása és nagysága érvényesül, figyelemmel a Számviteli törvény „lényegesség elvére” is. A Kulturális javak szabályszerű nyilvántartása 2018-ban is megtörtént, azaz az őrzésben lévő, de nem saját gyűjteményeihez tartozó letétként kezelt kulturális javakról Letéti naplót, a szakmai véleményezésre, vizsgálatra, bírálatra átvett kulturális javakról Bírálati naplót, a gyűjteményekből ideiglenesen kikerült (kiállításra vagy más célra kölcsönadott, stb.) kulturális javakról a Kölcsönadott tárgyak naplót vezettünk. A Gyarapodási naplóban feltüntetésre került a záradék szövegében a vásárlások összértéke, a 20/2002.(X.4.) NKÖM rend. 1.sz. melléklet 2. pontja szerint. A Szakleltárkönyvek vezetése során a „Történeti dokumentum” leltárkönyvben a vételár rovatának vezetése a 20/2002.(X.4) NKÖM rendeletnek megfelelően. Minden szakág a neki megfelelő jelcsoportot alkalmazza, úgymint „TAd”= Történeti adattár, „RAd”= Régészeti adattár, „NAd”= Néprajzi adattár, „KAd”= Képzőművészeti adattár. A Jóna András Múzeum használatban lévő, ill. már használaton kívül helyezett szakmai nyilvántartásainak a múzeumigazgató aláírásával és a múzeum körbélyegzőjével évente történő hitelesítésének elvégzése megtörtént. A jogszabálynak megfelelő leltár összeállítása, mely tartalmazza az állami (önkormányzati) tulajdonban és a Múzeum vagyonelemében lévő vagyonelemek értékét, megtörtént. Az eszközök bekerülési értéke jogszabály szerinti került meghatározása. A bekerülési érték részeként a szállítási költség kimutatása megtörtént. A kulturális javak hasznosítása és kölcsönzése esetén a jogszabályban előírtakat betartottuk. A kulturális javak kölcsönzésére kötött Haszonkölcsön szerződések tartalmazzák a Kult.tv. 38.§ (8) bekezdése a-c) pontjait, és a 38/A.§ (2) bekezdés a-c) pontjait. Úgymint a kölcsönzött javaknak biztosítandó állományvédelmi követelményeket, ide értve a klimatikus viszonyokat is, a szállítást megelőzően a csomagolás feltételeit, szállítási feltételeket, a kölcsönzött kulturális javak sérülése esetén követendő eljárást, a kölcsönvevő által nyújtandó vagyonbiztonsági feltételeket (beleértve szükség esetén a muzeológusi, rendőrségi, egyéb fegyveres kíséretet) is.

Szakmai mutatók

I. Szolgáltatási feladatok

1. Közönségkapcsolatok:

Az intézmény 2018. évi közművelődési tevékenységének szöveges bemutatása

„Nyitott múzeum, ahová visszatérni érdemes”

A 2018. évben mindkét irányelv egyenlő arányban érvényesült a múzeum közművelődési tevékenységében. A „nyitott múzeum” azért valósult meg teljes mértékben, mert minden korosztály számára nyújtottunk olyan programot, programelemet, ami kedvező volt. A Nemzeti Múzeum vándorkiállítása, a Seuso kincs, és a „Munkácsy 50” kiállítás miatt – hogy csak a legnagyobb látogatószámot produkáló kiállításokat említsük - pedig valóban érdemes volt többször visszatérni az elmúlt évben a múzeum falai közé.

A jubileumi év iránymutató volt a közművelődési tevékenységek tekintetében is. Az intézmény igazán magasra emelte a színvonalat, mind a kiállításokat, mind a látogatói létszámot tekintve. Egyértelművé vált, hogy a jövőben még nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk az időszaki kiállításokra, illetve az állandó kiállítások megújítására. Az állandó kiállításokat korszerűsíteniünk kell, „le kell porolni a vitrineket”, a mai generáció számára vonzóvá kell tennünk a témájukat, kivitelezésüket.

Az év elején a Seuso kincs kiállítás előkészületi munkálatait végeztük, illetve a Nyíregyházi tankerületi Központ által szervezett csoportokat fogadtuk a tanév végéig. Március 15-e előtti időszakban, hagyományunkat folytatva iskolás csoportokat fogadtunk, hogy méltón megemlékezzünk történelmünk e jeles eseményéről. A „Kokárdás Nap”-on (március 15.) közel 500 fő vett részt. Márciusban a Seuso kincsek bemutatásakor két Seuso maratoni napot tartottunk (április 6.,14.), amelyeken 2928 fő ismerkedett meg a korszakkal (ízekkel, viselettel, harcmodorral, stb.). Májusban Múzeumi Mozaiktúra - Roadshow-val csatlakoztunk a Múzeumok Világnapjához, valamint a Városhoz is. Városszerte 8 helyszínen, 22 különböző programon vehettek részt a kultúra kedvelői Nyíregyházán. A programok fő helyszíne a Jósza András Múzeum volt, ahol a délelőtti folyamán iskolás csoportokat vártunk múzeumpedagógiai foglalkozásokra, és múzeumandragógiai foglalkozást is tartottunk fogyatékkal élő felnőtteknek, mellyel a kultúrához való egyenlő hozzáférést szerettük volna erősíteni. A külső helyszínekre Juhász Béla idegenvezető kalauzolásával juthattak el az érdeklődők.

A Régészet Napján (május 25.) a rossz időjárás ellenére 140-en kaptak bepillantást a régész kollégák mindennapjaiba. A délelőtti, külső helyszínen tartott bemutatókat (az eső miatt), délután már a múzeum falai között élvezték az érdeklődők. A Múzeumok Éjszakája (június 23.) az év legjelentősebb közművelődési programja, amelyen 1832 fő látogatója volt a múzeumnak. A jubileumi évhez méltó kiállítással („Munkácsy 50”), programokkal (Lajkó Félix duó, Mándi Ákos zongoraművész, Csillagtúra, Talamba Együttes, Tűztánc, stb.) leptük meg a közönséget. A nyári szezonban a „Maszat Napra” vártuk a családokat, gyerekeket (328 fő). A családi napon logikai játékokkal, akrobatikus bemutatóval, gyerekbarát Munkácsy tárlatvezetéssel, kézműves foglalkozással vártuk a családokat. Augusztus végén a Jósza András Múzeum képviseltette magát mind a Kolozsvári Magyar Napokon, mind a Partiumi Magyar Napokon Szatmárnémetiben. E két alkalmon – a múzeumpedagógiai foglalkozások mellett - több száz érdeklődőnek nyújtottunk információt a Jósza András Múzeum kiállításairól, rendezvényeiről.

Szeptemberben kezdetét vette a Múzeumok Őszi Fesztiválja. Ennek keretén belül a következő 6 programot valósítottuk meg:

1. Magyar Népmese Napján (szeptember 28.) 214 fő óvodást és kisiskolást varázsoltunk el az év élőlényeinek világába, élményszerűen, interaktív zenefoglalkozáson (Vidám Manók Együttes), kézműves foglalkozáson keresztül. 2. A Pigment Extra (október 4.) című programon alkalma nyílt a művészetkedvelő közönségnek az Endresz Ágnes (látványtervező) „irányította” kötetbemutatón egy tartalmas beszélgetésre, Nagy Zsuka (költő) verses kötete és Németh Erika (szobrász, grafikus) illusztrációi megismerésére. 3. Sétálj, gyalogolj, bringázz - 25 múltmese (október 10.) kapcsán olyan útvonalat járhattak be a vállalkozó szellemű látogatók, melyen több külső helyszínt is érintettek (Sóstói Múzeumfalú, Kállay Gyűjtemény, Levéltár, Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Egyetem Könyvtára, Evangélikus Nagytemplom, Sóstózoó). A múzeumban interaktív foglalkozásokon vettek részt a megjelentek. 5. Mesterek és alkotók - Formabontó (október 10.) Németh Erika (szobrászművész) mutatta be alkotásait. Bepillantást kaphattak a művészetkedvelők a vidéki műtermében zajló munkálatokba, közelebbről megismerhették a művészt. 6. Búcsú a mázoló legénytől (október 12.). A Múzeumok Éjszakáján megnyílt „Munkácsy 50” című kiállítás záró akkordjának szántuk ezt a programot, amely remek élményt nyújtott a művészetek iránt érdeklődő közönség számára. Különleges tárlatvezetésre (Hadron Művészeti Egyesület művésze, valamint a történész kollégánk), „légy képben” rendhagyó fotózásra (reprodukáltuk a „Kis cukortolvaj” festményt, melybe beállhattak, - ülhettek a látogatók) invitáltuk a vállalkozó szelleműeket. A festői impulzusok elmélyülését elő zenével tettük még inkább élményszerűvé az érdeklődők számára.

Az Éjszakai bekukkantó (október 25.) igen színvonalas „összművészeti” esemény volt. A képzőművészet, költészet és a zene kedvelői szívesen fogadták ezt a programot, hiszen olyan híres művészekkel találkozhattak, mint Harcsa Veronika, Gyémánt Bálint, Mayer Hella, Zombori Erzsébet, Nagy Zsuka.

A Munkácsy kiállítást a nagy érdeklődésre való tekintettel meghosszabbítottuk és a tárlatvezető napokkal (november 24., 25., december 1., 2., 7., 8., 15., 16.) az év utolsó hétvégéin a látogatók által kevésbé preferált időpontokat kívántuk megtölteni. A rendkívüli tárlatvezetések alkalmával a kollégáink a szakterületükre jellemző információkkal fűszerezték meg bemutatójukat. A meghívott művészelőadók szintén a saját habitusukra, szakterületükre formázták a Munkácsyról szóló tárlatvezetésüket.

A Sóstói Múzeumfalú Szabolcs-Szatmár-Bereg megye még létező muzeális értékű, elsősorban a hagyományos paraszti kultúra szellemi és tárgyi javainak felkutatását, gyűjtését végzi; legfontosabb feladatának tekinti a gyűjteményekbe került írott, tárgyi és más források őrzését, konzerválását, nyilvántartását, raktározását, tudományos feldolgozását és bemutatását, valamint e kulturális örökség sokoldalú közzétételének, széleskörű hozzáféréseinek biztosítását. A XXI. században a múzeumok tevékenységei közül különösen a bemutatás, az átadás és tovább éltetés (közművelődési és múzeumpedagógiai szolgáltatások) vált hangsúlyossá. A Sóstói Múzeumfalú a maga sajátos eszközeivel hozzá kíván járulni vidékünk lokális közösségeinek kulturális-nemzeti-nemzetiségi identitástudata és közösségi kapcsolatai erősítéséhez.

A Sóstói Múzeumfalú közművelődési és múzeumpedagógiai tevékenysége hosszú múltra tekint vissza, és stabilan beépült az intézmény működésének, működtetésének feladatkörébe, szerkezetébe.

A 2018. évben is célunk volt a Sóstó Múzeumfalú élő faluként történő bemutatása a látogatói élménynyújtás növelése érdekében.

Állandó programjaink egyik része a naptári évhez kötődő népszokásokat eleveníti fel, melyet ebben az évben csak részlegesen tudtunk megvalósítani a Sóstói Múzeumfalú területén 2018 július elejétől elindult építési beruházás miatt.

A hagyományos húsvéti ünnepkör bemutatását még meg tudtuk valósítani, a Majális és a pünkösdi szokásainak felelevenítése elmaradt. A múzeum által szervezett rendezvényeket a

Szent Iván éji programmal zártuk, mert július 1-jétől már látogatókat nem fogadhattunk az építkezések elindulása miatt. Idén is csatlakoztunk a Múzeumok Őszi Fesztiváljához, melynek keretében a két szakmai program mellett családi napot is szerveztünk Elmefuttatás címmel.

Kedvelt programok közé tartoztak a gasztronómiai bemutatók, amelyeket június végéig szerdánként az anarcsi lakóházban tartottunk, ahol a népi ételek készítését figyelhették meg a látogatók, s lehetőségük nyílt az elkészült étele kóstolására is.

Egyre több rendezvény helyszíne a Pálinkaház és Rendezvény ház, amelyet 2016 elejétől a Sóstói Múzeumfalú működtet. Saját rendezvények, múzeumpedagógiai foglalkozások mellett külső megkeresések alapján céges, családi, ill. civilszervezetek által kért programokat szerveztünk, összesen 40 alkalommal.

Mivel a Sóstói Múzeumfalú az év második felében már nem volt látogatható, ezért mi mentünk a látogatókhoz, ugyanis a múzeum kitelepült a Tirpák Fesztivál mindkét napján (2018. szeptember 22-23.) a Kossuth térre, ahol gasztronómiai bemutatókat tartottunk és a tirpák konyha hagyományos eszközeivel ismertettük meg az érdeklődőket.

Fontosnak tartjuk az ismeretátadás bővítését a felnőtt és az iskolás korosztály számára. Széles témakört magában foglaló múzeumpedagógiai foglalkozásokat ajánlottunk a közoktatási intézményekben tanulók számára az óvodásoktól a középiskolásokkal bezáróan. Foglalkozásainkat keresték nem csak nyíregyházi óvodák és iskolák, hanem megyénk más településeiről és a szomszédos megyékből, ill. az ország más részeiről is.

A nyári szünetben három napközis tábort tartottunk, ebből kettőt Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának finanszírozásával valósítottunk meg, a harmadik tábort, amely az idén is az Árpád-kori falurészhez kapcsolódott, EFOP-os pályázat keretében. Két hét alatt 340 diák táborozott nálunk, hétfőtől péntekig, 6-6 csoportban. Saját szervezésű táborunkban naponta 60 tanuló számára biztosítottunk öt napon keresztül élményszerű ismeretszerzést az Árpád-korhoz kapcsolódóan.

A Kállay Gyűjtemény a megújított állandó és az időszakos kiállításaihoz is szervezett múzeumpedagógiai programokat, valamint tematikus, családi napokat. Részt vett a Múzeumok éjszakája programsorozatban saját rendezvényekkel, programokkal.

	2016 tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
Közművelődési rendezvények és a rendezvények résztvevőinek száma (db fő)	132/ 42.0 00	118/38.929	58/13.000	77/21.761
A hátrányos helyzetűeket (kiemelten a romákat), valamint a fogyatékkal élőket célzó, a társadalmi együttélést és a felzárkózást elősegítő programok és a programok résztvevőinek száma (db fő)	22/4 100	22/4350	22/4500	22/4468

Nemzetiségi közösségi identitást erősítő programok és a programok résztvevőinek száma (db fő)	15/3050	15/2950	15/2900	14/2932
Ismeretterjesztő előadások és a résztvevők száma (db fő)	55/2600	99/3615	100/3800	102/3845
Ismeretterjesztő kiadványok száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma (db db)	3/90 0/70 0	2/600/500	5/1900/16 00	5/4075/25 16
Önkéntesek és az általuk ledolgozott munkaórák száma (fő óra)	5/40	15/205	18/220	31/272

	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
Közművelődési programok bevétele	11.105	12.304	14.900	5.453

Mivel a Sóstói Múzeumfalu 2018 nyarán a felújítási munkálatok miatt bezárt, a 2018. évre tervezett közművelődési programokból származó bevétel elmaradt a tervezettől.

2. Köznevelési hasznosítás:

Az intézmény 2018. évi múzeumpedagógiai tervének szöveges bemutatása

A tárgyév kiemelt feladatainak teljesülése, ennek illeszkedése az intézmény múzeumpedagógiai küldetéséhez.

A 2018-as évben kiemelt fontosságú volt, hogy a látogatókat minél érdekesebb időszak kiállításokkal és hozzájuk kapcsolódó figyelemfelkeltő, interaktív foglalkozásokkal várjuk őket. A Nyíregyházi Tankerület által szervezett csoportokat a 2017/2018-as tanév második felében (2018. januártól májusig) fogadtunk, közel 100 csoportot (kb. 2250 diákot).

A Jósa András Múzeumban a Kokárdás napot megelőzően március 15-éhez kapcsolódóan 18 csoportnak tartottunk többállomásos foglalkozást. Március 27-től április 14-ig a múzeumban került kiállításra a Seuso kincs, mely kapcsán újabb feladatokkal bővült múzeumpedagógiai csoportunk tevékenysége, úgymint a látogatók koordinálásának kidolgozása, a múzeumpedagógiai terem újszerű, a kiállítás témájához illeszkedő kialakítása, valamint a leletegyütteshez kapcsolódó, a Nemzeti Múzeum múzeumpedagógusai által elkészített foglalkozás átkonvertálása a helyi igényekre, bevonva a Jósa András Múzeum saját anyagának múzeumpedagógiai bemutatását is. Mindeközben megrendezésre került a Rotary Húsvét március 22 -én, melyen közel 120 fogyatékkal élő gyermek vett rész a több helyszínből álló programon. Májusban Múzeumi Mozaiktúra- Roadshow-val csatlakoztunk a

Múzeumok Világnapjához, valamint a Városházához is. Városszerte 8 helyszínen, 22 különböző programon vehettek részt a kultúra kedvelői Nyíregyházán. A programok fő helyszíne a Jósza András Múzeum volt, ahol a délelőtti folyamán elsősorban iskolás csoportokat vártunk múzeumpedagógiai foglalkozásokra. Május 25-én a Régészet napja keretében idén második alkalommal a terepen zajló régészeti munkálatokba kaptak bepillantást az érdeklődők. A Nyíregyházához igen közel eső Nyugati-elkerülőn folyó megelőző feltárásokra látogathattak ki az érdeklődők szervezett buszos járatokkal, vezetett biciklis túra keretében, vagy családilag autóval is megközelíthették a feltárást, ahol a régészettel kapcsolatos minden szakág képviseltette magát és ki is lehetett próbálni mindent munkafolyamatot.

Az év második jelentős kiállítása a Munkácsy 50' volt, melyhez korosztályonkénti múzeumpedagógiai programot dolgoztunk ki. A Múzeumok Őszi Fesztiválja nyitóprogramja volt a Népese Napja szeptember 28-án, ahová becsalogatták az év fáját, madarát, emlőst, halát, kétéltűjét, rovarját, vadvirágát, gombáját, hogy ők meséljenek a gyermekeknek titokzatos, kalandos, mozgalmas életükről. A Múzeumok Éjszakáján megnyílt „Munkácsy 50” című kiállítás záró akkordjának szántuk a Múzeumok Őszi Fesztiválja keretén belül (október 12.) a „Búcsú a „mázoló legénytől” elnevezésű programot, amely remek élményt nyújtott a művészetek iránt érdeklődő közönség számára. A felnőtteket különleges tárlatvezetéssel vártuk, a diákoknak, családoknak rendkívüli fotózással kedveskedtünk („légy képbe”), melyhez a „Kis cukortolvaj” festményt vettük alapul. Október 23. előtt és azt követő napokban a nemzeti ünnephez kapcsolódó foglalkozásokra érkeztek a diákok.

A két befogadott, Lengyelországból érkező kiállítást megelőzően külföldi tanulmányi úton, tapasztalatgyűjtés és projekttegyeztetés céljából vettünk részt a munkatársakkal Lengyelországban, Rzeszówban, az ottani kollégáink meghívására, a projekt megnyitóján és az általuk tartott múzeumpedagógiai bemutató foglalkozáson.

A tanulmányi raktárunkban a képzőművészeti, a régészeti, az irodalomtörténeti és a helytörténeti gyűjtemények darabjai szolgáltak az oktatási hasznosulás, a fizikai közelség és tanulmányozhatóság lehetőségeinek megteremtésére. Olyan gyűjteményi anyagokat mutattunk be, amelyre egyébként az állandó kiállításainkban nem volt lehetőség. A projektben kialakított virtuális pontok segítségével közel tudtuk hozni differenciált célcsoportjainkat a helyi digitalizált kulturális örökségi értékekhez. A látvány- és tantárgyraktárat nem csupán múzeumpedagógiai, hanem közművelődési célokra hasznosítjuk, az óvodás korosztálytól egészen az egyetemistákig fogadtunk itt egész évben csoportokat. A foglalkozások mellett a Nyíregyházi Egyetem hallgatói közösségi pedagógiai gyakorlatának konzultációs helyszíne volt a tantárgyraktárunk. 2018-ban konzultációs és kiállítás tervező helyszín volt a tantárgyraktár („Tekerd csoport”/monumentális lego képek témáinak megbeszélése/ Mayer Hella, Zombori Erzsébet festményeinek kiválasztása). A látványraktár magában foglalja a „Nyírség megálmodójának”, Krúdy Gyulának az emlékére készített kiállítást is. Ezért az évfordulóin tartott megemlékezések alkalmával rendszerint a programok egy részét is itt bonyolítjuk le.

A Sóstó Múzeumfalu 2018-as év kiemelt feladatai:

1. EFOP-3.3.2-16-2016-00142 kódszámú, „Gondoltad volna? – Múzeumpedagógiai foglalkozások egy kicsit másképp” elnevezésű projektben vállalt foglalkozások megtartása.
2. Nyíregyházi Tankerületi Központoz tartozó alapfokú nevelési-oktatási intézményekben tanuló, az általános iskolai korosztályhoz tartozó gyermekek számára foglalkozások biztosítása megállapodás alapján.

3. Foglalkozások megtartása a Nyíregyháza Megyei Jogú Város által támogatott nyári napközis táborokba bejelentkezett általános iskolai tanulók számára

2018. március 1-je és augusztus 31-e között lezajlott a pályázati projekt I. turnusa, szeptember 1-jével kezdetét vette a II. turnus, amely jelenleg is tart. Három nevelési, hét alapfokú nevelési-oktatási és három középfokú nevelési-oktatási intézmény tanulói számára öt alkalmas foglalkozássorozatot, témanapokat, versenyeket és tábort tartottunk. A projekt keretében kidolgozott tartalmak egy részét a jövőben igyekszünk beépíteni a Sóstói Múzeumfalú állandó múzeumpedagógiai kínálatába.

A 2018. év elején megállapodás született arról, hogy a Sóstói Múzeumfalú múzeumpedagógiai foglalkozásokat biztosít a Nyíregyházi Tankerületi Központhoz tartozó alapfokú nevelési-oktatási intézmények összes tanulója számára. A projekt keretében, a megrendelő kérésének megfelelően, az alsó és felső tagozatos tanulók manuális (kézműves) tevékenységekben – bútór- és kerámiafestés, nemezelés, ördöglakat és rongybaba készítés, gyertyamártás – vehettek részt. Ezekre a tevékenységekre a nyíregyházi székhelyű intézmények tanulói esetében a múzeumban került sor. A többnyire hátrányos helyzetű településeken lévő intézmények esetében pedig „utazó múzeum” keretében, a múzeumpedagógusok kitelepülésével valósult meg a program 2018 márciusa és novembere között. A tankerületi iskolák 14 ezer tanulójának több mint ötszáz múzeumi órát tartottak a Sóstói Múzeumfalú munkatársai.

2018. június 18. – június 29. között a Sóstói Múzeumfalú volt a helyszíne a Nyíregyháza Megyei Jogú Város támogatásával a Közintézményeket Működtető Központ által szervezett nyári táboroknak. A heti turnusban, napközis rendszerben működő táborokban nyíregyházi lakcímmel rendelkező tanulók vehettek részt. Az előző évekhez hasonlóan az idén is nagy volt a túljelentkezés, az első turnusban 148, a másodikban 138 gyermek elhelyezése és tartalmas programokban részesítése állította kihívás elé a múzeumpedagógusokat. A napközis tábor tevékenységei a néprajzi gyűjtemény megismeréséhez kapcsolódtak: az egyes tájegységeket képviselő portákkal történő játékos ismerkedés, a népi kultúrával szoros kapcsolatot mutató manuális (kézműves) foglalkozások, népi játékok, néptánc. Ezek mellett (báb)színházi előadások, sportjátékok (pl. szablyavívás, élőcsocsó), interaktív előadások és zenés műsorok színesítették a szünidőt nálunk töltő gyermekek hasznos időtöltését.

Kiemelt feladataink végrehajtása is múzeumpedagógiai célkitűzéseink szolgálatában, azzal összhangban zajlott le. Ennek lényege, hogy a néprajzi gyűjteményhez kapcsolódó ismeretek átadása élmény alapú foglalkozások, programok keretében történjen meg. A különböző életkorú fiatalok olyan tevékenységekben vehessenek részt, amelyekre más környezetben (pl. osztályteremben) nem nyílik lehetőségük. Ezzel együtt elsajátítsák azokat a kompetenciákat, amelyek későbbi életüket segítik, és lehetővé teszik, hogy múzeumbarát felnőttekké váljanak.

- *Az egyes állandó és időszakos kiállításokhoz kapcsolódó múzeumpedagógiai programok bemutatása.*

A Jósza András Múzeum állandó kiállításaihoz kapcsolódó múzeumpedagógiai foglalkozásain az idei év során nem változtattunk, hiszen az előző esztendőben újítottuk meg a kínálatunkat. Év végén került sor a megújított Jósza András emlékkiállítás kapcsán új múzeumpedagógiai foglalkozás kialakítására.

Állandó kiállításokhoz kapcsolódó foglalkozások leírása:

- **Tartsd kezében a fényt** /óvódásoknak és 1-4. osztályosoknak/

A múzeum kiállításában fellelhető műtárgyakon szereplő fényforrásokon keresztül ismerkedünk a fényvel, a tűzzel, fényforrásokkal. A tűz megszelídítését, a keletkezésétől napjainkig követjük nyomon. Hogyan lett a tűzből fényforrás? Minderre fény derül a foglalkozás során.

- **Krajcár garas lyukas garas, avagy cserebere fogadom...** /óvódásoknak és 1-4. osztályosoknak/

Mely városokban rendeztek vásárokat? Milyen napra esett? Mi árulkodik ezekről? Milyen portékákat árultak ott? Ezekre a kérdésekre kaphatunk választ a foglalkozás során. Ha kíváncsivá tettünk, s te is felfedeznéd a vásári sokadalom sokszínűségét, gyere, látogass el a múzeumi vásárunkba, vigyél te is vásárfiát az otthon maradottaknak!

- **Emlékfoltozók**/1-8. osztályosoknak/

A múzeum kiállításában lévő tárgyak üzennek nekünk, sok-sok történet tudói, melyeket nekünk kell előcsalogatni. Mit kell tennünk, s milyen képességek birtokában kell lennünk, hogy igazán jó emlékfoltozók legyünk, s kik lesznek a társaink ezen az úton? Kutassunk, barangoljunk, s közben tárjunk fel saját történeteket is.

- **Ecsetelő – pöttyözd újra!** /1-8. osztályosoknak/

Kitaláljátok, hányféle szeretetről mesél Benczúr Gyula festményein a galamblelkű anyuka, a jószágos nagymama, a mosolygós kisgyermek vagy egy ugribugri tapsifüles nyuszi? Fejtsük meg együtt a fondorlatos feladványokat, utána pedig fessük vászonra a saját fantáziánkkal megkomponált szeretetünk motívumait.

- **Emese álma** /1-8. osztályosoknak/

Kíváncsiak vagytok, miről álmódott Emese? Visszarepülnétek egy turulmadár szárnyán az időben? Kalandozunk Emesével és az ő kisfiával, s ha szemfülesek vagyunk és követjük a nyomokat, megtudjuk, hogyan jutottak el a magyarok „végtelen síkságokon és hólepte hegyeken át a hunok hajdani hazájába, ahol még ma is élnek”. Választható alkotó foglalkozások: elszakíthatatlan sámánöv szövés vagy nemezlabda.

- **Jósa doktor patikája I.** – Hová lett a múzeumi rigó hangja? /1-8. osztályosoknak/

„Rigó Rozi naphosszat vidáman trillázott a múzeumkert természetes fáiak ágai között, ám egy ködös reggelen Őszanyó keserves sírdogálásra lett figyelmes...” Vajon mi történhetett a kis sárgacsőrűvel? A múzeumi füves kertecskében találkozunk Menta Matyival, Kamilla Katával és gyógyító társaikkal, kóstoljuk meg illatozó főzetüket, a varázsmondókéval pedig gyógyítsuk meg Rozi hangját, hogy újra boldogan zengjen éneke.

- **Nem mind arany, ami...** /5-8. osztályosoknak/

A Múzeum egy kicsi termében, a trezor teremben őrizzük a legértékesebb műtárgyakat. A múzeumi óra alkalmával egy kicsit bepillantás kapunk a numizmatikus mindennapjaiba. Megismerkedünk a pénz történetével, pénzváltással. Miből készült régen és ma? Hogyan és kik készítették? készítünk Te magad is készíthetsz egy múzeumi garast.

- **Jósa doktor patikája II.** – Boszorkányok pedig...nincsenek? /5-8. osztályosoknak/

Hallottatok már a táltosok, boszorkányok, vajákosok vagy borbélyok tudományáról? Ismeritek a mezőn nyíló gyógy- és fűszernövények hasznát? Tudátok, hogy a festőnövényekkel milyen káprázatos színeket varázsolhatunk a textilekbe? Legyünk mi is kis botanikusok, készítsünk növénykisokost, batikoljunk, fessünk és pácoljunk kiskendőt egyféle festőnövény főzetében. Indulhat a kísérlet?

- **Palota titkai** /5-12. osztályosoknak/

Szívesen barangolnátok a titokzatos múzeumi tárgyak között? De vajon kinek a titkait őrzik és miről mesélnek nekünk ezek a tárgyak? Számtalan história, legenda, krónika kötődik hozzájuk, amelyekre ha elég szemfülesek vagyunk, közösen megtaláljuk a választ és felfedjük a palotánk tárgyakba rejtett titkait.

- **Útikalauz marslakóknak** /5-12. osztályosoknak/

Szerb Antal: Budapesti kalauz: Marslakók számára című elbeszélése alapján csöppenünk bele a turizmus világába, s formálódunk idegenvezetőkké. Legyünk merészek, kreatívak, s minél izgalmasabb programot, s látnivaló-kavalkádot állítsunk össze, mely Nyíregyházához és a Jósza András Múzeumhoz kapcsolódik, akár Marslakók számára is.

- **Mit ássak el?**- üzenetek a régészeknek /5-12. osztályosoknak/

Belebújunk különböző korokban élt emberek bőrébe, s egyértelmű vagy rejtett üzeneteket küldünk a régészeknek. No és kell egy régészcsapat is, aki megfejti a nyomokat. Virtuálisan, valamint csontvázak és tárgymásolatok segítségével bepillantunk az ásatások titkaiba, s közben azt is láthatjuk, hogy mennyit fejlődött a technika, s mindez milyen mértékben segíti a régészek munkáját.

- **Bevállalás vagy?**- **Irány az Amazonas** /középiskolások számára/

Tisztelt Uraim!

Jelen levelemmel szeretném megpályázni az Önök által meghirdetett lehetőséget, amely az Amazonas vidékére utazó expedícióval kapcsolatos. Szeretnék a kutatócsapat része lenni, mert...” S mire van szükség, hogy a csapat tagja legyél? Többek között arra, hogy írj egy jó motivációs levelet, s búj Jósza András bőrébe.

- **KOR/TÁRS-Közöm?** /középiskolások számára/

Mi közöm Krúdy Gyulához, s az akkori világhoz? – kérdezheti joggal egy középiskolás. Trendi ez egyáltalán? Nosza, keressük meg a kapcsolódási pontokat, keressünk fiatal kortárs írókat, költőket is, elsősorban nyíregyháziakat, aki szívesen megosztják véleményüket, kapcsolódási pontjaikat Krúdyval. Szálljunk fel az egykori és mostani Vörös Postakocsira az online térben is.

A mi András bácsink – időgéppel a nyomában /Ajánlott korosztály: 1-5. osztály/

„...egy magam fajta vénembernek annyi emlék torlódik össze pennája hegyére, hogy a papiros azokat onnan kicsiklandozza.” – írta Jósza András. Írásait böngészve rájöhethetünk, hogy ezzel milyen kincset adott a kezünkbe. A visszaemlékezései révén kibontakozik élete, jelleme, s a kor, melyben élt. Pattanjunk be egy időgépbe és legyünk társai András bácsinak, mintha ott kíváncsiskodnánk mellette, így kicsit lehetünk orvosok, régészek, zenészek, utazunk többek között Németországba, Svájcba, Párizsba, és az oldalbordáját – mert így nevezte élete párját – Olgát is megismerhetjük, ő és a két kedvenc kutyájáról se feledkezzünk meg, mert ők még a paplanos ágyba is befeküdhetnek, annyi felfedezni való vár még. Ki szeretne jegyet váltani az időgépre, tessék csak tessék, van még hely.

Párizsi randevú – térképre fel! /Ajánlott korosztály: középiskolások/

„Fiatal koromban az Amazon folyónak vidékét óhajtottam volna élvezni, a melynek 60 olyan mellékfolyója van, a mely a mi Dunánkkal egy kaliberű és a mely folyó 300000. négyszögméterföldnyi tropikus őserdőnek vezet le fölösleges vizeit az atlanti occánba, és a mely erdőnek mikroszkopikus utáztatában az osztrák császári schönbrunni és ennél nagyobb frankfurti pálmakertekben tátottam el szemet-számat.

Miután azonban Baross Gábor már ott van, a hova mi is mihamarább el fogunk jutni, azután meg a serdülő kort egy kissé már túlhaladtam, kevés kilátásom van arra, hogy féláru jegy váltására jogositó arcképes igazolvánnyal vagy pláne szabadjeggyel mostanában az Amazon folyóra eljuthassak.” Jósza András utazásait vesszük górcső alá, s közben megismerkedünk a kor utazási szokásaival, járművekkel, távolságokkal, készítünk útitervet, s természetesen a gasztronómia sem maradhat ki, mert a sok kulturális és egyéb izgalmas kaland mellett azért enni is kell. Kutatásainkhoz a digitális eszközök és előkészített források (fénykép, könyv, újságcikk) lesznek segítségünkre.

Sebész - kés – alatt /Ajánlott korosztály: középiskolások/

A cím egy szójáték, kibontva sok-sok mindent megtudhatunk Jósza Andrásról. Azt is, hogyan lett orvos, volt-e kése, s ha igen, akkor mire használta? Szerette-e a technikai újításokat és az új módszereket az orvoslásban. Mit gondolt a hipnózisról? Készített-e orvosi eszközöket?

Milyen újításai voltak az egészségügyben? S hányan köszönhetik neki az életüket? Nem véletlenül nevezték el róla a nyíregyházi kórházat. Ha szeretnénk jobban beelátni orvosi munkájába, akkor szegődjünk a nyomába, legyünk az asszisztensei. Vajon bírni fogjuk? Próbáljuk meg.

Jósa vs. Krúdy – Te ki mellett döntenél? /Ajánlott korosztály: középiskolások/

Ismerték egymást, írtak egymásról, de teljesen más életet éltek. Vajon el tudjuk-e dönteni, hogy kinek a sorsfonalát vennék fel, s ki mellett kardoskodnánk bizonyos szempontok mentén? A projektmódszer eszközeit használva kutatnak a diákok, s ezek alapján kerülnek egymás mellé a mozaikdarabkák, míg a disputa eszközeiből merítve érvelnek a csapatok, s mindeközben egyre jobban kibontakozik a két híres ember élete. Jó példa a sokszínűsége, egymás elfogadására, kritikai gondolkodásra.

Időszaki kiállításokhoz kapcsolódó foglalkozások leírása:

- Seuso asztalánál– van meghívód?

„A vaddisznót a következőképpen készítsd el. A húst gondosan töröld le tiszta szivaccsal, majd szórj rá sót, törött köménymagot, majd így hagyd állni. Másnap tedd a kemencébe és süsd meg. Ha megsült öntsd le a következő mártással: azaz vaddisznóhoz való fűszeres keverékkel, ez törött bors, méz, húslé, halmártás, főtt édes bor és aszú keveréke.” – részlet Gavius Apicius szakácskönyvéből. Ha van meghívód, akkor gyere velünk vadászni, majd foglalj helyet az előkelők társaságában Seuso asztalánál, hogy képzeletben megkóstolhasd a finom vaddisznósültet is, ha nincs meghívód, akkor szakácsként vagy szolgaként segédkezhetsz elkészíteni és feltálalni a finomságokat. Akár előkelő vendég vagy, akár szakács vagy szolga, mindenképp kultúrtörténeti és gasztronómiai kalandozásban lesz részed.

- Az asztalos inas ecsete- Megismerkedünk az asztalos inas Lieb Miska gyermekkorának legfontosabb epizódjaival, amelyek olyan mély nyomot hagytak benne, mint a nagybácsi gazdagságát sejtető levélnyomó, a sokszínűséggel csillogó üveggolyó vagy az édesapja tajtékipája. Munkácsy festményei „mögé nézünk” s keresünk rajtuk hangulatokat, érzelmeket, illatokat, családi kapcsolatokat és emberi tulajdonságokat. Fondorlatos fejtörőkkel, 'Részletkérdés', 'Nesztelen firka' interaktív játékos feladatokkal, közös történetmeséléssel gombolyítjuk fel a festmények rejtett titkait, a mában is aktuális üzeneteit, miközben a zene, az irodalom és a festészet összefonódásában felszínre engedjük leleményes fantáziánkat, és mélyen szunnyadó érzéseinket.

A foglalkozásokon általános iskola alsó-, felső tagozatos, valamint középiskolás diákok vettek részt. A fent leírt ismertető volt az alapja, váza a múzeumi óráknak, de korcsoportokra megfelelően alakítottuk ki feladattípusokat. A kisebbeknek játékosabb, könnyedebb feladatokat fogalmaztunk meg, melyeknél az érzelmeikre, benyomásaikra kellett hagyatkozniuk, míg a nagyobbakkal már-már a műalkotás elemzés felé is elkalandoztunk. Az foglalkozásokon csoportokban dolgozhattak a diákok, így közösen gondolkodva oldották meg a kívánt feladatot

- Bankjegyekre írt lengyel-magyar történelem

Hallottátok, hogy a legújabb múzeumi foglalkozáson minden gyerek ajándécsomagot kap? Ez az a foglalkozás, ahol „minden a pénz körül forog”. Élő bábú óriás társasjátékkal és interaktív feladatokkal megismerkedünk a pénzeinken lévő történelmi személyekkel, a pénz történetével és annak takarékos használatával.

A program az általános iskola alsós korosztályának szólt. A határon átnyúló pályázaton több mint ötszáz tanuló vett részt. A diákok megismerték a lengyel-magyar bankjegyeket, s az azokon lévő jeles történelmi alakokat. A foglalkozásokon behatóbban a magyar pénzekkel, a

pénz történetével, kialakulásával, anyagával foglalkoztunk. Továbbá megismerték a diákok a mai forgalomban lévő bankjegyeinket, az azokon lévő biztonságtechnikai jelzéseket.

A Sóstói Múzeumfalva állandó múzeumpedagógiai kínálatának egy része a jeles napokhoz (pl. tojásfestés, Márton-napi lúdtoll használata, adventi dísz), más részük népi munkaalkalmakhoz vagy kismesterségekhez (szövés, kenyérsütés, mosás-batikolás, fazekasság, bútorfestés, gyertyamártás) kötődik. Ezek mellett a népi játék különböző formái: játékeszközök kipróbálási lehetősége, rongybaba és ördöglakat készítése, valamint a táncmotívumokat is felvonultató gyermekjáték-fűzések jelennek meg múzeumpedagógiai kínálatunkban.

Az EFOP-3.3.2-16-os pályázati konstrukció kereteiben elindult egy tartalmi fejlesztés, melyek kidolgozása során a néprajzi gyűjteményhez kapcsolódás mellett a módszertani sokszínűség megteremtése volt az egyik legfontosabb szempont.

A *Volt egyszer egy...* program kortárs mesékre épül. Célja, hogy a gyerekek néprajzi ismereteket szerezzenek, megismerkedjenek néhány, a paraszti háztartásban és gazdaságban általánosan használt eszközzel, és a programban játékos formában szerzett ismereteiket az óvodában hallgatott népmesék megértéséhez is fel tudják használni.

Témanapokat ugyanabban a témában több korosztály számára is kidolgoztunk. Az óvodásoknak (*Menjünk Törpeországba!* és *Nincs szebb madár, mint a lúd* címmel) „testkép” és „állatok a múzeumban” témakörök keretében tartottuk meg a foglalkozásokat, az óvodapedagógusoktól kapott vélemények a tevékenységek újszerűségét és az életkori sajátosságoknak megfelelő megválasztását emelték ki.

Az általános iskolák tanulói ugyancsak témanapokon és versenyeken (etnobotanika és etnomatematika témakörökben) bővítették, illetve mérték össze ismereteiket, két intézmény diákjai a Sóstói Múzeumfalvához tartozó Árpád-kori skanzenben a 11-13. század falusi hétköznappjaival ismerkedhettek meg. Az alsó tagozatos tanulók témanapjai közül az elsőt testkép témakörben, *A szép és a csúf a nyírségi népmesékben* címmel, a másodikat etnopszichológia (népi jelten) témakörben, *A bárányok hallgatnak?* címmel, míg az utolsót etnobotanika (népi növényismeret) témakörben, *Látogatás Rozmaring Királyságban* címmel tartottuk meg. A múzeumpedagógiai elemek alkalmazása, az iskolai környezetben szokatlan vizuális technikák felhasználása, a játéktevékenység, illetve a helyi népmesék megismertetésére törekvés egyaránt hozzájárult a programok kedvező fogadtatásához, mind a tanulók, mind a pedagógusok körében.

Három középiskola tanulói az I. turnusban témanapokra érkeztek a múzeumba. Márciusban a testkép témakörét a *Tükröm, tükröm...* elnevezésű program keretében, áprilisban etnopszichológiai ismereteket a *Jelváadászat* alkalmával, májusban az etnobotanikai ismereteket a *"Kertbe mentek, rózsát szedtek..."* című témanapon sajátíthatták el. A témanapok témaválasztásánál arra törekedtünk, hogy az az egykori falusi fiatalok ismerkedési, párvalasztási szokásai és alkalmi kerüljenek a középpontba, így összevethetővé váljanak napjaink szokásaival és alkalmával. A középiskolások érdeklődésével összhangban lévő tevékenységek pozitív értékelést kaptak, különösen a manuális tevékenységekben vettek részt szívesen. A II. turnusban a középiskolások öt alkalmas foglalkozássorozaton vesznek részt, melynek célja, hogy önkéntesként később bekapcsolódhassanak a múzeumi frontszemélyzet munkájába. A *tárlatvezető-képzésen* való részvétel arra készíti fel a tanulókat, hogy képesek legyenek saját kortársaikat tájékoztatni a néprajzi gyűjteményről.

2018 elején folytatódtak azok a rendhagyó órák is, amelyek a Sóstói Múzeumfalva *A csősz felállott egy vigyázó-fára* című tanulmányi kiállításához kapcsolódtak. Az általános iskola felső tagozatosai és a középiskolások számára négy tematikával kidolgozott rendhagyó órák Arany János költői életművének megértését és feldolgozását segítették elő. A kötelező versek sorait olvasva számos olyan, a letűnt népi-paraszti kultúrához kapcsolódó kifejezéssel találkozhatunk, amelyek a mai fiatalok számára teljesen ismeretlenek. A múzeumi órák célja

az volt, hogy ezek közül néhányat a foglalkozás résztvevői pontosan megismerjenek, a tárgyakat kézbe vehessék, egykori funkciójukat makettekkel, modellekkel segített tanulás formájában megértsék. 2018-ban a tanulmányi kiállításához kapcsolódó rendhagyó órákon 430 tanuló vett részt.

Az állandó kiállításokhoz kapcsolódó múzeumpedagógiai kínálat:

- **A fazekas műhelyében** /nagy csoportos óvodás, 1–8 osztály számára/

Nagy csoportos óvodások is részt vehetnek a foglalkozáson, bár ők még csak az agyaggal ismerkednek, és a ráakásos technikával tudnak kisebb tálkákat készíteni. Az általános és középiskolások már a korongot is használják. A fazekasság a legősibb mesterségek egyike. A cserépedények készítése megőrizte sok évszázados technikáját. Az edények ma is lábbal hajtott korongon vagy a sima asztalnál, rakásos technikával készülnek, így mi is ezt a technikát alkalmazzuk.

A foglalkozás menete: a cserépedények készítése megőrizte sok évszázados technikáját. Az edények ma is lábbal hajtott korongon (korongolós technika) vagy a sima asztalnál, rakásos technikával készülnek, így mi is ezeket a technikákat alkalmazzuk.

- **Szív küldi szívnek szívesen** /óvoda, 1–4. osztály számára/

Miben rejlik a „falusi” mézeskalács készítés utánozhatatlan sajátossága? Mindenekelőtt egy múlttal átszőtt, autentikus berendezésű műhelyben.

A foglalkozás menete: foglalkozásunk a korcsoportnak megfelelő, 10 perces történeti áttekintéssel indul, melyben a foglalkozásvezető mesél:

- a mézeskalács Magyarországra vezető útjáról,
- kialakulásának körülményeiről,
- a magyar kultúrában betöltött szerepéről
- majd a műhelyben található nem mindennapi eszközökről.

A foglalkozás tematikai értelemben vett második egységében a természetből vett alapanyagokból gyúrjuk be a tésztát, természetesen a higiéniai feltételek megtartása mellett. A megismert szaggatóformákkal mindenki maga szaggathatja ki az általa preferált alakzatot. A tészta ezután kemencébe kerül, ahol 20 perc alatt megsül. A foglalkozás a friss, illatos mézeskalács elfogyasztásával ér véget.

- **Tudok szőni, tudok fonni, tudok motollálni**”- **Kenderfeldolgozás és tarisznyaszövés** /3–8. osztály számára/

A foglalkozás menete: közösen megismerjük:

- a kender növény eredetét,
- a magokat és magát a növényt,
- a feldolgozás folyamatait és eszközeit,
- a hiedelmeket és a hozzá tartozó szokásokat.

A foglalkozás zárásaként a gyermekek szövőkereten rongyból készíthetnek maguknak szőnyeget.

- **„Meg is mosakodjál...”**- **nagymosás bemutató és batikolás** /1-8. osztály számára/

A foglalkozás menete: a gyermekek megismerhetik és kipróbálhatják azokat az eszközöket, amelyek a száradást követő vasalást segítették, valamint a hagyományoknak megfelelően egy reggeli nagymosást is végzünk. Hogy ne csak a szellemi tudásunkat gyarapítsuk, hanem kezűgyességünket is a bemutató végén batikolt kendőt készítünk.

- **Népi játékok- ördöglakat vagy rongybaba készítés, udvari játékok** /

1. Furfangoló (ördöglakat-készítés) /5–8. osztályok, középiskolások számára/

Az ördöglakat többnyire fémről vagy fából készült, ősi logikai játék. Segíti a logikus gondolkodást, a térlátást.

A foglalkozás menete: a foglalkozásvezető megismerteti a résztvevőkkel:

- a játék szerepét a paraszti társadalomban
- a játék történeti hátterét

- az ismert fajtáit

A foglalkozás második részében a mentor segítségével mindenki elkészítheti a saját ördöglakatját, majd az utolsó harmadban a lakat kinyitásának logikai módját keressük.

2. Rongybaba-készítés /1-8. osztály számára/

A foglalkozás menete: a foglalkozás alkalmával beszélgetünk a parasztság kedvelt játékaival, tematizáljuk a játékok típusait, bepillantunk a paraszti viselet sokszínűségébe. Kis találékonysággal, néhány téglalap és négyzet alakú textiliából, fiúknak és lányoknak egyaránt kedves játékot készítünk.

3. Udvari Játékok /óvodások, 1-8. osztály, középiskolások számára/

A foglalkozás menete: könnyed, játékos, szórakoztató sportprogramot ígérünk, ahol különböző népi játékokban próbálhatják ki ügyességüket a résztvevők, kötetlen vagy szervezett vetélkedő formájában.

- Sárkány ellen sárkányfű - illatszák készítés /5-8. osztály, középiskolások számára/

Gyógynövény tan -és illatszák készítés keresztszemes hímzéssel
A gyógynövényeket már az ősi kultúrák is nagyra tartották, és javukra fordították a bennük rejlő értékeket. Betekintést kívánunk nyújtani az érdeklődőknek a természet kincseskamrájába - és természetesen a foglalkozás végén fény derül a sárkány ellenszerére: a sárkányfüre is.

A foglalkozás menete: a diákok megismerkednek a népi gyógyászat történetével, a különböző gyógyítási módokkal és a természet, valamint az erdőn-mezőn növekvő gyógynövényekkel. Ezután gyógynövényes illatszákot varrunk.

- „Lánc, lánc, eszterlánc...” népi ékszerkészítés /1-8. osztály számára/

A ruhadarabokon kívül számtalan apró dísz tárgy egészíti ki a népviseletet, melyek az ékszer körébe tartoznak. A nép különféle rétegeinek, csoportjainak ékszerkészlete jobbra nem különleges alkalomnak szóló ékítmény, hanem gyakorlati célt (kapocs, gomb, hajtű stb.) szolgál. Sok testen viselt ékszernek tulajdonítottak gyógyító, bajelhárító vagy rossz szellemeket távol tartó funkciót.

A foglalkozás menete: a foglalkozás során elméleti ismeretként a hagyományos népi ékszerek történetét, típusait, funkcióit ismerik meg a résztvevők, a gyakorlati foglalkozáson pedig a választott anyag (nemez, gyöngy, bőr) felhasználásával készítjük el viseletünk legújabb darabját.

Választható foglalkozások:

- nemez nyaklánc vagy karkötő készítése gypajúból nemezeléssel,
- gyöngynyaklánc készítése egyszálalás vagy kétszálalás fűzés technikával,
- bőr karkötő / csuklópánt készítése lyukasztással/lapos fűzéssel díszítve.

- Gyertyamártás /4-8. osztály, középiskolások számára/

A foglalkozás menete: a rövid világitástörténeti bemutató után, megismerkedhetnek a tanulók a gyertyamártás technikájával. A színezett parafin utolsó fázisaként tehetik egyedivé gyertyáikat, mivel növényi rátéttel, vagy csavarással díszíthetik a kész munkát.

- Bútorfestés /4-8. osztály, középiskolások számára/

A hagyományos népi díszítőművészet többnyire nem önálló alkotást hoz létre, hanem valamilyen általánosan használt tárgyat különböző módon díszít. A XVIII. század végétől kezdve, de még inkább a múlt század elején a parasztság környezetét egyre gazdagabban díszített, színezett tárgyakkal igyekezett szebbé tenni. 1848 után a jobbágyfelszabadítás lehetővé tette, legalábbis a parasztság egy része számára, hogy a drágább alapanyagok segítségével a népi díszítőművészetet kivirágoztassa. Ez a korszak az első világháborúig a kibontakozás, a kiteljesedés ideje. A magyar múzeumok is elsősorban e korszak legszebb alkotásait őrizték meg és számunkra is ezek a bútorok a legszemléletesebbek. A foglalkozás menete: a népi díszítőművészet motívumvilágával való megismerkedés után a foglalkozáson résztvevők egy kisszéket „hímélhetnek”, díszíthetnek ki az általuk megtervezett mintákkal.

- Kerámiafestés /4-8. osztály, középiskolások számára/

A népi kerámia formában, színben és díszítésben a magyar népi díszítőművészet egyik leggazdagabb ága. Alkotói olyan mesterek, akik szekéren vándorolva-vásárolva, rendszerint nagyobb területet láttak el. Többnyire nem is pénzért alkudtak, hanem gabonával egyszer vagy kétszer töltették a kiválasztott edényt, annak minősége és díszítettsége szerint. Az állandó közvetlen kapcsolat révén a vásárlók igénye is kifejezésre jutott az edények nagyságában, rendeltetésében, sőt színezésében és díszítésében is.

A foglalkozás menete: rövid és átfogó elméleti előadás során a résztvevők megismerkedhetnek a megyénkben használt motívumvilággal, amelynek könnyebb feldolgozását a foglalkozásvezető eredeti tárgyak bemutatásával segíti. Ezután hagyományos mintakincs használatával díszítetlen tányérokra festhetnek az érdeklődők. A bátrabbak saját díszítő motívumaikat is megálmodhatják, amelynek csak képzeletük szabhat határt!

- **Mindennapi kenyereinket** /óvodásoknak 5 éve kortól, 1-8 osztály számára/

1. Ha már csöpög az eresz...

A foglalkozás menete: a csoport Anarcsi portánkon ismerkedik meg a kelesztett fehér kenyér történetével, sütésének eszközeivel, folyamatával, a kisült kenyeret pedig tetszőleges feltéttel el is fogyasztják.

2. Elvetett magtól a kenyérig /1-8. osztály, középiskolások, felnőttek számára/

A foglalkozás menete: körséta keretében ismerkedünk meg a gabonafajtákkal, a szántás- és vetés eszközeivel. Ellátogatunk szárazmalmunkba is, ahol a molnárok mindennapjaiba "kóstolunk bele", kitanuljuk a bonyult szerkezet működtetését is. Utunk végcélja Anarcsi portánk, ahol a kenyérsütés eszközeiről, technikájáról tanulunk, majd a frissen kisült kenyeret is elfogyasztjuk tetszőleges feltéttel.

- **Szatmári alakoskodást feldolgozó múzeumi óra** /1-8. osztály számára/

Taligára ül a Múzeumfalú népe

Az oktatási intézmények számára összeállított programunkkal az alaptantervhez és a korosztályi sajátosságokhoz igazodunk. Múzeumi óra tartására két helyszínen is vállalkozunk: a hozzánk érkező csoportoknak fűtött Újlétei magtárunkban, illetve kitelepülve helyben, az iskolai tanteremben.

Az alsó és felső tagozatos diákok számára eltérő munkamenettel készülünk. A kisebbeket a farsanggal és a farsangi szokásokkal ismertetjük meg, majd ráhangolódás után zsákvászonból „kesztyűalakoskodó” medvefigurát készítünk. A nagyobbakat már egy képzeletbeli fonóba hívjuk, amit ők maguk töltenek meg étellel. Ráhangolódás után „maskurát”, azaz állatmaszkot öltünk: medve, kecske, gólya alakoskodónak öltözünk, és egy satmári farsangot idézünk meg. Foglalkozásaink időtartama 45 perc, hogy a tanórai keretekbe beleférjünk.

- *A programok eredményessége érdekében tett intézkedések bemutatása,*

Az elmúlt évben megújult a múzeumpedagógiai leoporelló egy, a múzeumban nyári munkát végző diáklány (Bori Eszter / Eszterházy Károly Egyetem, Eger – Képzőművészet BA Képzőművészet szakirányú hallgató) közreműködésével. Bevezettük a „Pedagógus pontgyűjtő” füzetet, melynek lényege: azon pedagógusoknak, akik az adott tanévben többször látogatnak el a múzeumba, valamilyen múzeumi kedvezményrel (családi belépő kiemelt rendezvényen) viszonzni tudják munkájukat. Szintén a pedagógusokkal való együttműködést szerettük volna elmélyíteni a „pedagógus információs nap” megvalósítása kapcsán. Ezen a napon a pedagógusok bepillantást kaptak az éppen aktuális „Munkácsy 50”- Az asztalos inas ecsete című kiemelt múzeumpedagógiai foglalkozásunkba és megismerhették a többi kiállításunk múzeumpedagógiai lehetőségeit is.

A múzeumpedagógia egyike azoknak a szakterületeknek, ahol a folytonos továbbképzés (LLL), fejlődés elengedhetetlen. Ezért több konferencián, előadáson, képzésen vettünk részt az elmúlt évben:

- Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum, workshop / 2018. január 29.- Babolcsi Andrea. A workshop témája: demencia és memória doboz műhely, hogyan segíthetnek a múzeumok a demenciával élő embereknek? A szellemi és tárgyi kulturális örökség miként járul hozzá az életminőség javulásához? Milyen jó példákat láthatunk ezzel kapcsolatban a hazai és a külföldi múzeumokban? Ez a műhelymunka a Múzeumok és Látogatók Alapítvány és a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum közös szervezésében jött létre, amelynek szakmai vezetője: Bokonics-Kramlik Márta, a Szabadtéri Néprajzi Múzeum munkatársa volt.

- Budapesti Corvinus Egyetem Marketing és Média Intézet (BCE MMI) Turizmus továbbképző és Kutatóközpont - Babolcsi Andrea. Téma: BCE MMI Turizmus továbbképző és Kutatóközpont folytatva a tematikus, a hazai turizmusfejlesztésekre koncentráló szakmai konferencia-sorozatát rendezte meg ezt a szakmai találkozót. A konferencia főbb témakörei: Hazai fesztiválok, azok társadalmi, kulturális és gazdasági hatása, turizmusfejlesztés és azok fesztiválokra gyakorolt hatása.

- Cselekvő Közösségek Konferencia, Baktalórántháza - 2018. március 3. Román Ágnes, Babolcsi Andrea, Vécseiné Lakatos Bernadett. Téma: Cselekvő közösségek - aktív szerepvállalás és a helyi identitás és kohézió erősítése.

- Magyar Nemzeti Múzeum – Élő Múzeum: Életre keltett történelem. Boszorkányság? Boszorkányok és kirakatpercek. Báthory Erzsébet az ördög asszonya? című élő múzeum programon való részvétel- 2018. április 26. Román Ágnes

- VIII. Országos és III. Nemzetközi Múzeumandragógiai Konferencia, Kecskemét, 2018. május 7-8.- Babolcsi Andrea. Téma: érték és attraktivitás a kulturális örökségkövetítésben, felelős felnőttek: A múzeumi közösségfejlesztés új útjai. Ez a program a Kulturális Örökség Európai Éve és a Közösségek Hete 2018 rendezvénysorozatok regisztrált szakmai eseménye volt. A két nap során a plenáris előadásokat követően 13 szekcióban 63 előadás hangzott el. A témák igen széles spektrumon mozogtak, többek között: a felnőtt-közösségi tanulás, együttműködés a kulturális és muzeális intézmények között, a digitális technika és a múzeumi gyakorlat témakörökben.

- Van esélyed? Konferencia – Vakok és gyengénlátók Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesülete szervezésében a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtárban – 2018. június 18. -Babolcsi Andrea

- Megyei Múzeumpedagógiai szakmai nap a Jósa András Múzeumban témája: „„Munkácsy 50” és még sok más”- a múzeum múzeumpedagógiai bemutatás

- Közös Nevező Oktatási Program 4. – pedagógus továbbképzés, Veszprém – 2018. szeptember 28-30.- Babolcsi Andrea. Téma: interkulturális pedagógia, az informális oktatás módszerei és interaktív eszközök alkalmazása, emberi jogok, előítéletek csökkentése.

- Múzeumpedagógiai Évnyitó – Szolnok- 2018. október 1., Román Ágnes, Babolcsi Andrea, Vécseiné Lakatos Bernadett. Téma: Múzeum? Családban marad. A „Család évéhez” is kapcsolódó konferencián a múzeumi szakemberek és pedagógusok abba is betekintést nyerhettek, hogy a hazai múzeumok miként gondolkodnak a családoknak szóló programokról, milyen képet közvetítenek a családról, családdal kapcsolatos normákról. Válaszokat kerestünk arra a kérdésre, hogy a múzeumok milyen speciális élmények kínálásával tudják generálni az eltérő generációk közötti párbeszédet és elősegíteni a minőségi szabadidő családi körben ugyanakkor múzeumi környezetben való eltöltését, ezáltal aktívan hozzájárulni a digimodern korban az okoseszközök nem megfelelő használata miatt meglazult családi kötelek megerősítéséhez, másrészt a szülői minták formálása révén a hiteles múzeumi szocializációhoz, vagyis ahhoz, hogy a múzeum családban maradjon.

- Dráma van! Múzeumpedagógiai workshop a Petőfi Irodalmi Múzeumban –2018. október 19. Román Ágnes. MÓF-Tanárok Éjszakáján Arany János bicentenáriumi tárlathoz kapcsolódó báb-, drámapedagógia és bábszínházi nevelés módszerei Eck Júlia, Láposi Terka és Végvári Viktória vezetésével.

- Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete (MROE) Vizuális Mesterpedagógus Műhely 21. műhelymunkája a Deák17 Galériában (Budapest) 2018. október 6. - Babolcsi Andrea. Téma: Design thinking, a kompetencia kortárs felfogása a vizuális és művészeti nevelésben, nemzetközi trendek a művészetpedagógiában.

- KultúrBónusz Múzeumpedagógiai Börze – Sóstói Múzeumfalú, Pálinkaház, 2018. november 14. Román Ágnes, Babolcsi Andrea, a KultúrBónusz kísérleti program elindítását támogató múzeumok és iskolák találkozója.

- X. Országos Múzeumpedagógiai Konferencia, Budapest, 2018. november 5-6. Román Ágnes, Babolcsi Andrea, Vécseiné Lakatos Bernadett. Téma: „Szenzációs örökség” , „Jó gyakorlatok” a különböző múzeumok életében...

A Sóstói Múzeumfaluban a múzeumi foglalkozások „forgatókönyvének” kidolgozása, rögzítése írásban, különös tekintettel a nevelési-oktatási intézményekben zajló előkészítő és a múzeumi élményeket felidéző, a visszacsatolást biztosító foglalkozásokhoz biztosított segédanyagokra, melyek részben felkerülnek az új honlapra, illetve módszertani füzet formájában nyomtatásban is megjelennek.

Fontosnak tartjuk a nevelési értekezleteken való részvételt, melynek célja az EFOP pályázat keretében kidolgozott programok népszerűsítése, javaslatok, észrevételek begyűjtése volt annak érdekében, hogy az állandó múzeumpedagógiai kínálatba is beépülhessenek.

A Teréz-napi találkozó és Tanárok délutánja programok, amelyekre meghívjuk a pedagógusokat így erősítve a kapcsolatokat, hatékonyabbá téve a kommunikációt és egyúttal informáljuk őket az adott korosztály számára kínált múzeumpedagógiai újdonságainkról.

A „Múzeumi Hirmondó Pedagógusoknak” kiküldése havi rendszerességgel megtörtént a város intézményeinek interneten keresztül. Plakátokat, szórólapokat juttatunk el a város nevelési-oktatási intézményeibe, melyek aktuális programjainkról tájékoztatnak.

Oktatási-nevelési intézményekkel történő együttműködés tényadatai.

Az oktatási intézményekkel való együttműködés a múzeum számára alapvető fontosságú, hiszen a múzeumok látogatóinak igen tekintélyes részét az iskolai csoportok teszik ki. Ezek az iskolai múzeumlátogatások arra is szolgálnak, hogy már fiatal korban megkedveltessék a jövő potenciális látogatóival a múzeumot, akik később akár családjukat magukkal hozva döntenek a múzeumlátogatás, a múzeum támogatása mellett. Az oktatási intézmények hagyományosan igyekeznek igénybe venni a múzeumi szolgáltatásokat az iskolában leadott tananyag kiegészítésére, alátámasztására, illusztrálására. Az iskolák túlnyomóan elméleti oktatása mellett igény van arra, hogy a tanulók fizikailag is megtapasztalják a tanult korok tárgyi kultúráját, a múlt és a jelen művészeti alkotásait, a népelettel kapcsolatos műtárgyakat. A múzeumok kiemelt partnerei lehetnek az oktatási intézményeknek a helyi örökség megismertetésében és szemléltetésében.

A Jósza András Múzeumban létrehozott Múzeumpedagógiai Hirmondót elektronikus hírlevél formájában minden hónap elején eljuttatjuk Szabolcs-Szatmár-Bereg megye közoktatási intézményeibe és a múzeumba rendszeresen ellátogató, regisztrációs felületre feliratkozó pedagógusoknak. A foglalkozások népszerűsítése személyes találkozók keretében is történt, melynek eredményeképpen szélesítettük az előző évek beszámolóiban már ismertetett kapcsolatrendszerünket.

A Nyíregyházi Egyetemről érkező két tanár szakos hallgató mentorálását vállalta a múzeumpedagógiai csoport egy tagja (Babolcsi Andrea), a közösségi pedagógiai gyakorlat

megállapodásaként. Márton Sára képzésvezetővel egyeztetve, dolgozatukhoz és prezentációjukhoz a szakmai anyagok előkészítésében és konzultációk lebonyolításában vett részt múzeumpedagógusunk.

A Sóstói Múzeumfalunak több oktatási-nevelési intézménnyel van együttműködési megállapodása. A nyíregyházi Vásárhelyi Pál Építőipari és Környezetvédelmi – Vízügyi Szakgimnáziummal, ill. a Westsik Vilmos Szakgimnáziummal és Szakközépiskolával kötött megállapodás keretében a középiskolák diákjai változó számban töltötték nyári gyakorlatukat a Múzeumfaluban. Ezen kívül az EFOP 3.3.2-16 „Kulturális intézmények a köznevelés eredményességéért” pályázat keretében három középiskolával, hét általános iskolával, három óvodával kötöttünk együttműködési megállapodást.

- *Iskolai közösségi szolgálat működésének szöveges bemutatása*

Az iskolai közösségi szolgálat keretében az intézményünkbe érkező diákok a Jósa András Múzeumban tölthették el a közösségi szolgálati idejüket. Ennek keretében részt vettek a múzeumpedagógiai foglalkozások előkészítésében, teremőri feladatokban, rendezvények lebonyolításában segítettek, a restaurátor csoport munkájában működtek közre (cserépmosás, leletcsomagolás).

A Sóstói Múzeumfalunak 2018-ban hat iskolával újította meg a szerződést, amelynek keretében a tanulók közösségi szolgálatuk egy részét a Sóstói Múzeumfaluban töltötték. Mivel intézményünk az év egy részében volt látogatható, így közösségi szolgálatra csak korlátozott számban tudunk középiskolás diákokat fogadni.

	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
A gyűjteményre és a kiállításokra alapozott múzeumpedagógiai foglalkozások és a foglalkozások résztvevőinek száma (db/fő)	575/17.900	626/24.2 18	751/29. 000	1410/31. 214
A honlapon elérhető múzeumpedagógiai foglalkozások száma (kiemelten a kerettantervhez illeszkedő foglalkozásokra) (db)	24	42 (32)	45/34	44/34
A tárgyévben kiadott múzeumpedagógiai kiadványok száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma (db db db)	4/100/80 0	1/100/50	2/1500/ 1300	1/500 /500
Iskolai tehetséggondozást segítő programok és a programok résztvevőinek száma (db fő)	17/750	18/860	18/950	19/96 3
A korai iskolaelhagyás csökkentését segítő	2/36	3/32	3/50	3/54

programok és a programok résztvevőinek száma (db fő)				
Iskolai közösségi szolgálat kapcsán köznevelési intézményekkel kötött megállapodások száma a tárgyévben, valamint összesen(db db), illetve az iskolai közösségi szolgálaton résztvevő diákok és az általuk a múzeumban eltöltött órák száma (fő óra)	15/240/2 493	1/16 206/2020	3/19 220/220 0	6/22 195/2 067

A Sóstói Múzeumfalu múzeumpedagógiai foglalkozásainak táblázatos bontása:

FOGLALKOZÁSTÍPUS										ÖSSZESEN
MÚZEUMI ÓRA (45-50 perc)			FOGLALKOZÁS-SOROZAT (60 perc – óvoda, 90 perc - középiskola)		VERSENY (90 perc)	TÉMANAP (90 perc – óvoda, 135 perc – ált. iskola, középiskola)			TÁBOR (5 nap)	
óvoda	ált. iskola	középi skola	óvoda	középiskola	ált. iskola	óvoda	ált. isk.	középi skola	ált. iskola	
31	708	19	19	9	14	4	15	11	146	976
702	17297	499	98	87	167	53	115	133	339	19490

	Darabszám	Létszám
Múzeumi óra	758	18498
Foglalkozássorozat	28	185
Verseny	14	167
Témanap	30	301
Tábor	146	339
Összesen:	976	19490

	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
Múzeumpedagógiai programok bevétele	2.965	4.382	5.500	12.599

Oktatási tevékenység

Felsőoktatási intézményekkel létrejött együttműködés, különös tekintettel a tehetséggondozásra, illetve korai iskolaelhagyás csökkentésére az elmaradott térségekben

Dr. Ratkó Lujza az alábbi témakörökben tart oktatást:

- Néprajz és szakmódszertan tárgyak oktatása a Nyíregyházi Egyetem Zenei Intézetében
- Táncfolklorisztika tárgy oktatása a Magyar Táncművészeti Egyetem kihelyezett nyíregyházi levelező képzésén

	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
Felsőoktatási tevékenységben oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő)	1	1	1	1
Felnőttoktatásban oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő)	-	-	-	-
A múzeum által akkreditált képzések és a képzések résztvevőinek száma (db fő)	-	-	-	-

4. Hozzáférés

Kutatószolgálat tevékenységének bemutatása

Feladat	Felelős	Határidő	A feladat teljesítésének státusza
Adatszolgáltatás az egyes gyűjteményekben	osztályvezetők szakmuzeológusok	2018. december 31.	Teljesült

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Adatszolgáltatás a régészeti, néprajzi, történelmi adattárban	szakmuzeológus, adattáros	2018. december 31.	Teljesült

Múzeumi könyvtár tevékenységének bemutatása

A könyvtár 2018. 12. 31. állománya 40.507 kötet. Az állomány éves gyarapodása az alábbiak szerint alakult:

2018	Könyv	Folyóirat	Audiovizuális dokumentumok	Összes gyarapodás
Leltári szám	31153–31569	10997–11239	149–150	

Ajándék	150	150	2	302
Vásárlás	61	22	0	83
Csere	176	65	0	241
Egyéb	39	6	0	45
Összesen	426	243	2	671

Az éves gyarapodás 671 kötet 1 093 068 Ft értékben (ebből 415.720 Ft vásárlás). Törlésre egy alkalommal került sor, összesen 1 kötet, 30 Ft értékben, tartalmi elavultság miatt. Az érkező kiadványok a táblázatban is jelölt leltári számokon nyilvántartásba kerültek, a Corvinában katalogizálásuk részben megtörtént. Ebben az évben is több helyről érkezett adomány a könyvtárunkba, ezek leválogatása és behasonítása az állományba megtörtént, egy részük leltározásra került, a többi folyamatban van.

A Sóstói Múzeumfalú könyvtára 196 db kiadvánnyal (163 db könyv és 33 db periodika) gyarapodott, túlnyomó részt csere és ajándékozás révén, 2 db kiadványt vásároltunk. A teljes gyarapodás bejelentésre került. A duplum példányok a könyvtár állományából kiválogatásra kerültek, amelyeket DUPLUM jelöléssel a tényleges állománytól elkülönítve tárolunk.

A Corvina katalógusban összesen 31.389 bibliográfiai rekord található, melyből 1402 új rekord, amely magában foglalja a Kállay Gyűjtemény, illetve a Sóstói Múzeumfalú könyvtárának rekordjait is. A Magyar Tudományos Művek Tára adatbázisába folyamatos a megjelenő publikációk feltöltése, 2018-ban 107 rekord.

A Jós András Múzeum könyvtárosa az alábbi szakmai programokon és továbbképzéseken vett részt:

- Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) szakmai nap (Nyíregyháza, Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár, 2017. február 13.)
- Könyvtárosok Világnapja alkalmából az MKE megyei szervezetének ünnepi ülése (Nyíregyháza, Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár, április 16.)
- MKE vándorgyűlés (Keszthely, 2018.július 3-7.)
- MTMT2 oktatás (Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár, Nyíregyháza, 2018. szeptember 13.)

A 13/2013. (II. 14.) EMMI rendeletnek megfelelően idén hat alkalommal történt szaktanácsadás és egy alkalommal módszertani gyakorlat a Sóstói Múzeumfalú dolgozói részére. Ennek keretében a múzeumfalú könyvtára 2018. évi gyarapodása, illetőleg korábbi leltározatlan anyagának egy része került feldolgozásra: összesen 187 kötet szakjelzetelése, Corvina adatbázisba való bevitele.

2018-ban a 3/1975 (VIII.17.) KM-PM r. 7. § alapján kötelezően előírt revízió nem volt. A szatmárcsekei Kölcsey-emlékszoba köteteinek revíziója tekintetében annyi előrelépés történt, hogy a korábban (állományvédelmi szempontok miatt) behozott kötetek feldolgozása és revíziója megtörtént. Az Országos Széchenyi Könyvtár 2018 őszén felmérést kért be a muzeális könyvtári dokumentumokra vonatkozóan (mennyiség, állapot, tárolási körülmények, nyilvántartás), mely elkészült.

Feladat	Felelős	Határidő	A feladat teljesítésének státusza
Könyvtári adatszolgáltatás	Laskayné Szőlősi Katalin	2017. december 31.	teljesült

Bekerülő egységek felvitele az adattárba	Laskayné Szőlősi Katalin	2017. december 31.	teljesült
Cserekapcsolatok ápolása, kiadványok eljuttatása	Bak Zsuzsanna	2017. december 31.	teljesült
Az MTMT folyamatos karbantartása, adatok feltöltése	Laskayné Szőlősi Katalin	2017. december 31.	teljesült
A múzeumi weblap könyvtári részének naprakészen tartása, feltöltések lebonyolítása	Laskayné Szőlősi Katalin	2017. december 31.	teljesült

	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
Kutatószolgálatot igénybe vevő kutatók és a kutatási alkalmak száma (fő db)	101/125	114/149	120/150	58/98
Múzeumi könyvtár használóinak száma és a múzeumi könyvtárlátogatások száma (fő db)	151/600	93/1102	105/1100	139/1872
Honlap-látogatások száma	200.005	(245.723)* 91.006	250.000	165.520

* A 2017. évre sajnos rossz adat került megadásra. A helyes adat: 91.006

5. Módszertani szolgáltatások

	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
Szaktanácsadások száma (műtárgyvédelmi és állományvédelmi, gyűjteménykezelési, digitalizálási, valamint múzeumpedagógiai és közönségkapcsolati tevékenység körében)	30	36	40	39

Módszertani műhelygyakorlatok száma (mútárgyvédelmi és állományvédelmi, gyűjteménykezelési, digitalizálási, valamint múzeumpedagógiai és közönségkapcsolati tevékenység körében)	6	14	20	15
--	---	----	----	----

Módszertani műhelygyakorlat/módszertani műhely bemutatása

Kultv. 45/A §. (2) bekezdés i) pont alapján a megyei hatókörű városi múzeum szakmai-módszertani központként mindegyik alábbi témakörben évente legalább két módszertani műhelygyakorlatot szervez a megye közigazgatási területén működő muzeális intézmények munkatársai számára:

- restaurálási és mútárgyvédelmi tevékenység körében gyakorlati bemutatóval egybekötve,
- gyűjteménykezelési, nyilvántartási, gyűjteményfeldolgozási és digitalizálási tevékenység körében,
- múzeumpedagógia területén óvodapedagógusok és pedagógusok, továbbá a muzeális intézmények közművelődési szakemberei számára,

	Időpont	Helyszín, intézmény	Téma	Szervező, működtető neve, beosztása
1	2018.01.29.	Tiszavasvári, Vasvári Pál Múzeum	Mútárgyvédelmi tevékenység	Mohácsi Endre, Történeti Osztályvezető Benyusz Marcell, múzeumvezető
2.	2018.02.26.	Jósa András Múzeum-Sóstói Múzeumfalu	a teljes 2017. évi könyvtári gyarapodás, szakjelzetelése, Corvina adatbázisba való bevitele	Laskayné Szőlősi Katalin, múzeumi könyvtáros
3	2018. 03. 19.	Búzaszem Óvoda Városmajori Tagintézménye	(helyi) hagyományok az óvodai nevelésben	Szabó Sarolta etnográfus muzeológus – múzeumigazgató
4	2018.08.13.	Tiszavasvári, Vasvári Pál Múzeum	Gyűjteményfeldolgozási tevékenység	Mohácsi Endre, Történeti Osztályvezető Benyusz Marcell, múzeumvezető
5	2018.08.29.	Jósa András Múzeum	„Munkácsy 50 és még sok más –	Baloghné Szűcs Zsuzsanna

			információs nap - Az asztalos inas ecsete c. foglalkozás bemutatása pedagógusok számára	etnográfus, V. Lakatos Bernadett múzeumpedagógus
6	2018. 09. 10.	Sóstói Múzeumfalv	kulturális intézmények a köznevelés eredményességéér t – szakmai fórum múzeumi szakemberek számára	Baloghné Szűcs Zsuzsanna etnográfus muzeológus
7	2018.09.17.	Jósa András Múzeum	Megyei Múzeumpedagógia i szakmai nap múzeumpedagógu sok számára	Baloghné Szűcs Zsuzsanna etnográfus és a MOKK (Szabadtéri Néprajzi Múzeum- Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ)
8	2018. 09. 28.	Beregi Múzeum (Vásárosnamény)	mit ajánl a múzeum az iskoláknak az élményszerű tanulás elősegítése érdekében	Szabó Sarolta etnográfus muzeológus - múzeumigazgató
9	2018. 10. 03.	Sóstói Múzeumfalv	tanítók a múzeumban - téma napok és egyéb foglalkozási formák a múzeumban kisiskolások számára	Baloghné Szűcs Zsuzsanna etnográfus muzeológus
10	2018. 10. 03.	Dégenfeld Kastélymúzeum (Baktalórántháza)	Múzeumpedagógia i 1x1. Szakmai nap pedagógusok számára	Szabó Sarolta etnográfus muzeológus - múzeumigazgató
11	2018. 10. 09.	Jósa András Múzeum	Módszertani megbeszélés műtárgyvédelmi tevékenységről, Restaurátorok Műhelyitkai III. kiállítás kapcsán	Havasi Dóra restaurátor csoport vezetője

12	2018. 10. 15.	Sóstói Múzeumfalu	múzeumpedagógiai fejlesztések bemutatása óvónőknek	Baloghné Szűcs Zsuzsanna etnográfus muzeológus
	2018.10.17.	Jósa András Múzeum	A Jósa András Múzeum és a Kállay Gyűjtemény dolgozóinak módszertani műhelygyakorlat restaurálási és műtárgyvédelmi tevékenység körében, gyakorlati bemutatóval egybekötve.	Takácsné Varga Ágnes, Jósa András Múzeum, restaurátor-állományvédelmi szakember
13	2018. 11. 13.	Jósa András Múzeum	Módszertani megbeszélés műtárgyvédelmi tevékenységről, Restaurátorok Műhelyitkai III. kiállítás kapcsán	Havasi Dóra restaurátor csoport vezetője
14	2018. 11. 14.	Sóstói Múzeumfalu	múzeumpedagógiai börze	Szabó Sarolta etnográfus muzeológus - múzeumigazgató
15	2018. 11. 21.	Jósa András Múzeum	digitalizált adatok feltöltése/nyilvántartás az EMIR-ben, módszertani megbeszélés a kisvárdai Rétközi Múzeum régész munkatársával	Istvánovits Eszter régész-Toldi Zoltán régész

A Jósa András Múzeum kiemelt feladatának tartja a megyei módszertani feladatellátást. Intézményünkben a múzeumpedagógiai csoport, a restaurátor csoport és a gyűjteményi osztályok vezetői tervezik és szervezik a megyei hatókörű városi múzeum feladatellátása keretében a szaktanácsadásokat és módszertani műhelygyakorlatokat. A korábbi éveknek megfelelően a szaktanácsadások igénybe vételére lehetőséget biztosítunk a megyében működő muzeális intézmények munkatársainak, de természetesen előzetes egyeztetés alapján más időpontban is fogadjuk a munkatársakat, és e-mailben ill. telefonon is adunk információkat a felmerült kérésekkel, esetleges problémákkal kapcsolatosan. A Sóstói Múzeumfalu munkatársai által szervezett múzeumpedagógiai szakmai, módszertani találkozók célja a Sóstói Múzeumfalu 2018-ban kidolgozott új múzeumpedagógiai fejlesztéseinek

megismertetése az óvodapedagógusokkal, az általános és középiskolai tanárokkal, tanítókkal. Fontosnak tartottuk a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye múzeumaiban tevékenykedő múzeumpedagógusokkal a szakmai kapcsolatok erősítését, módszertani előadások tartásával munkájuk támogatását. Folytattuk az elmúlt évben elkezdett kapcsolatok építését az óvodapedagógusokkal és a középiskolai tanárokkal.

A restaurátor módszertani megbeszélések műtárgyvédelmi tevékenységről a Restaurátorok Műhelyitkai III. kiállítás kapcsán kerültek megrendezésre. A kiállítás építése, kivitelezése, a műtárgyak szakszerű elhelyezése közben felmerülő technikai megoldásokról, tapasztalatokról, problémákról tartottak beszámolókat, mely megoldások kapcsán a kihelyezett műtárgyak állományvédelmi szempontból történő megfelelő tárolását tartották szem előtt. Az ide érkezett műtárgyvédelmi szakemberekkel történt kommunikáció során, a saját és a hallgatóság véleményét és tapasztalatait megosztva a levont következtetéseket a saját állományunk védelmének fejlesztésére, minél szakszerűbb alkalmazására lehet fordítani. Emellett a restaurátor csoport a Jósza András Múzeum dolgozóinak, karbantartói és takarító illetve teremőri személyzetnek tartott tájékoztatást a kiállításokban előforduló gyakori problémákról. Műtárgybarát takarítási módszerekről, szakszerű műtárgy kiállítási módszerekről, állományvédelemről a teremőri teendőkre vonatkozóan.

A történeti és a régészeti osztály munkatársai gyűjteménykezelés és nyilvántartás témakörében tartottak szakmai műhelygyakorlatot Szabolcs-Szatmár-Bereg megye két múzeumának (Tiszavasvári, Kisvárda) dolgozóival.

A fent leírt műhelygyakorlatok közül a szakágankénti módszertani események oly módon kerültek megvalósításra, hogy azok a lehető legszélesebb közönséget tudják megszólítani.

Általános tapasztalatként elmondhatjuk, hogy a leadott elméleti ismeretek mindig segítséget nyújtanak a nem ebben a témában képzett szakemberek munkájához, a műtárgyak szakszerű kezeléséhez, karbantartásához. A múzeum által szervezett módszertani rendezvények során (legyen az helyi vagy megyei találkozó) a múzeumi szakemberek nem csak új ismeretekkel gazdagodtak, hanem módszertani foglalkozások keretében mélyülhettek el egy-egy adott tevékenységben, majd kötetlen formában lehetőség nyílt helyi aktualitások átbeszélésére.

Állományvédelmi felelős helyszíni bejárásai

Kultv. 45/A §. (2) bekezdés j) pont alapján a megyei hatókörű városi múzeum legalább egy fő, szakirányú közép- vagy felsőfokú végzettségű állományvédelmi felelőst foglalkoztat, aki középtávú intézkedési terv alapján évente legalább egyszer helyszíni bejárás keretében felméri a megye területén lévő muzeális intézmények állományvédelmi helyzetét:

<i>Állományvédelmi felelős neve</i>	<i>Elérhetősége (telefon, e-mail)</i>	<i>Végzettsége</i>	<i>Múzeumi Állományvédelmi Bizottság továbbképzése (igen/nem)</i>	<i>Munkakör</i>
Takácsné Varga Ágnes Dankóné Németh Erika	vargaagi@josamuzeum.hu, nemetherika@josamuzeum.hu	restaurátor, állományvédelmi szakember	igen	restaurátor és állományvédelmi szakember

Időpont	Helyszín, intézmény	Téma	A feladatot elvégző	Megállapítások
---------	---------------------	------	---------------------	----------------

			neve, beosztása	
2018. 01. 24.	Külső raktárak- Kemecse, Kereszt utca	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.03.13.	Kállay Gyűjtemény	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.03.13.	Mátészalka-Szatmári Múzeum	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.03.13.	Vásárosnamény – Máthé- Kúria Mudrány-Kúria	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.03.29.	Tiszavasvári – Vasvári Pál Múzeum	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.05.16.	Szatmárcseke- Kölcsey Ferenc Emlékszoba	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.05.16.	Tiszacsécse-Móricz Zsigmond Emlékszoba	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.05.28.	Ibrány- Helytörténet Gyűjtemény	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.05.28.	Tiszabercel	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.07.20.	Nyíregyháza – Városi Galéria	Állomány- védelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit,	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve

			Havasi Dóra Zita	
2018.07.20.	Görög Katolikus Egyházművészeti Gyűjtemény	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.07.20.	Nyíregyháza- Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Történet Gyűjtemény	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.08.03.	Nyíregyháza-Múzeumfalu	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.09.20.	Csenger-Helytörténeti Múzeum	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.09.20.	Géberjén - Jékey kúria	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.09.20.	Tarpa-Tájház	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.10.17.	Kállósemjén- Kállay Kúria	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.10.21.	Nagyecsed	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.10.21.	Nyírmihálydi	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.10.21.	Mátészalka-Vasúttörténeti Gyűjtemény	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit,	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve

			Havasi Dóra Zita	
2018.11.08.	Tuzsér	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.11.08.	Dombrád	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve
2018.11.25.	Nyíregyháza-Jósa András Múzeum	Állományvédelmi bejárás	Takácsné Varga Ágnes, Dankóné Németh Erika, Szmolár Edit, Havasi Dóra Zita	A leadott minisztériumi jelentésekben részletezve

II. Kiállítási tevékenység

	2016. tény	2017. tény	2018. terv	2018. tény
Állandó kiállítások száma és látogatószáma - (db fő)	26/92.200	19 /88.600	20/45.000	21/90.997
Időszaki kiállítások száma és látogatószáma - saját épületben (db fő) - más intézményben (db fő) - külföldön megrendezett (db fő)	saját épületben: 19/79.145 más intézményben: 2/10.000 Külföldön: n: 2/2500	saját épületben: 27/77.050 más intézményben: 6/16.000 0 külföldön: 1/2350	29/36.000 más intézményben: 3/10.000 0 külföldön: 2/5000	28/90.997 2/6540 0/0
Vándorkiállítások száma és látogatószáma - hazai (db fő) - külföldön megrendezett (db fő)	hazai: 4/5000 külföldön: n: 2/2500	hazai: 2/2675 külföldön: 0/0	hazai: 2/2700 külföldön: 2/5000	3/30.383 külföldön: 0/0

Befogadott kiállítások száma és látogatószáma (db fő)	8/32.488	9/19.600	4/30.000	9/42.134
A nemzetiségek anyaországában megrendezett kiállítások száma és látogatószáma (db fő)	-/-	-/-	-/-	-/-
Virtuális kiállítások száma és látogatószáma (db fő)	10/8500	10/12.655	36/22.000	10/13.400
<p>A hozzáférhető műtárgyállomány mutatói:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teljes műtárgyállomány száma (db) - kiállításban, látványtárban, tanulmányi raktárban bemutatott tárgyak száma (db) - interneten hozzáférhető tárgyak száma (db) - a teljes műtárgyállomány és a fentiek értelmében hozzáférhető műtárgyállomány aránya (%) 	<p>teljes leltározott műtárgyállomány: 465.165 db</p> <p>bemutatott tárgyak száma: 13.300 db,</p> <p>hozzáférhető műtárgyállomány aránya: 2,8 %</p>	<p>teljes leltározott műtárgyállomány: 474.008 db</p> <p>Kiállításban, látványtárban lévő műtárgyak száma: 9559db</p> <p>interneten hozzáférhető tárgyak száma: 13.659 db,</p> <p>azaz hozzáférhető műtárgyállomány: 18.125 db</p> <p>a teljes leltározott műtárgyállomány és a fentiek értelmében hozzáférhető műtárgyállomány aránya: 3,8 %</p>	<p>Teljes leltározott műtárgyállomány 481.000 db</p> <p>Kiállításban lévő műtárgyak száma: 13859 db</p> <p>interneten hozzáférhető tárgyak száma: 10566 db,</p> <p>azaz hozzáférhető műtárgyállomány: 24.425 db</p> <p>a teljes leltározott műtárgyállomány és a fentiek értelmében hozzáférhető műtárgyállomány aránya: 5 %</p>	<p>-Teljes hozzáférhető műtárgyállomány db 484.507 db</p> <p>Kiállításban /látványtárban lévő műtárgyak száma: 10.431 db</p> <p>- interneten hozzáférhető tárgyak száma: 14.532 db,</p> <p>- a teljes leltározott műtárgyállomány és a fentiek értelmében hozzáférhető műtárgyállomány aránya: 4,2 %</p>

A tárgyévben megjelent tárgykatalógusok és kiállítási vezetők száma (magyar és idegen nyelven), példányszáma és a hasznosított példányok száma (db db db)	3 katalógu s, ebből 1 magyar- angol 800/700	1/ (kataló gus/ma gyar nyelvű) 200/18 0	3/900/7 00	3/3050/2 393
Múzeumpedagógiai foglalkozással kiegészített kiállítások száma	6	12	10	12

a) *Az intézmény 2018. évi kiállítási tervének megvalósulása, szöveges bemutatása, illeszkedése az intézmény küldetésnyilatkozatához és középtávú kiállítási stratégiájához.*

Ahogy azt a küldetésnyilatkozatunkban is meghatároztuk, a Jósa András Múzeum és tagintézményei feladata, küldetése az, hogy „Nyíregyháza Megyei Jogú Város és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye régészeti, történeti, numizmatikai, néprajzi, képzőművészeti, iparművészeti és irodalomtörténeti örökségét gyűjtse, őrizze, feldolgozza és kiállításokon, tudományos publikációkon át közlétegye, elsősorban Nyíregyháza és a megyénk lakossága, valamint az ide látogató turisták, üdülővendégek, iskolák és diákok számára azért, hogy megismerjék Nyíregyháza és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye történetét, természeti és kulturális kincseinek gazdagságát, sokszínűségét.

Feladatunknak tarjuk a gyűjteményeinkben őrzött kulturális javak folyamatosan megújuló bemutatását, a hatékonyabb ismeretátadás érdekében felhasználjuk digitalizált világunk új, sokszínű lehetőségeit.

Célunk, hogy a felhalmozott tárgyi és szellemi értékeket hozzáférhetővé tegyük a tudomány, az oktatás, a nevelés és a közművelődés szereplői számára.

Gyűjteményeink folyamatos gyarapítása, feldolgozása, közzététele révén olyan értéket teremtünk, mely mind a jelenkor, mind a jövő generációi számára a tudás egyik fontos forrását jelenti.”

Két időszakos kiállításunk húzódott át 2017. évből 2018-ra: egyik a „**Fejedelmek mesés kincsei**”. E kiállításban a több milliós értékű ezüst- és aranypénzek bemutatása mellett a magyar történelmet kívánjuk népszerűsíteni. Mivel a kincsek az Erdélyi fejedelemség majd százötven éves történetét hordozzák magukban, fontos, hogy annak jelentősebb résztvevői és eseményei is legyenek megjelenítve, nehogy feledésbe merüljenek. A történelem órákon a sokszor száraz és nehezen érthető fogalmak és tények mellett aligha marad idő egy-egy korszak színesebb bemutatására, az eseményeket mozgó személyek árnyaltabb megismerésére. A tárlaton az erdélyi fejedelmek másfél százados uralkodásának történetét mutatjuk be érthetően, nem hallgatva el a korszak érdekes eseményeit sem. A műtárgyak és tablók egyvelegét több helyen a korszak fontosabb eseményeit megjelenítő - a gyermekek számára is szerethető módon - diorámák törik meg. A másik áthúzódó kiállításunk a **Nők a Kállay családban**, mely tárlaton azok a nők kerültek középpontba, akik a Kállay családban komoly karriert futottak be, illetve fontos szerepet töltöttek be (pl. Kállay Helén és Vásárhelyi Vera).

A „Múltunkról a jövőnek. Tárgyak, emlékek, leletek a 150 éves Jósa András Múzeum gyűjteményeiből” kiállítás sorozat 2018 folyamán 11 alkalommal jelentkezett. A kiállításon a

150 éves Jósa András Múzeum régészeti, néprajzi, történeti, képző- és iparművészeti gyűjteményének, valamint a Kállay gyűjteménynek a legreprezentatívabb, legérdekesebb vagy ritkán látott tárgyait mutattuk be. Egy alkalommal állt két hónapon keresztül a kiállítás változatlan tartalommal: I. világháborús emlékek a Jósa András Múzeumban címmel. A tárlaton az állásharcok idején, vagy a fronton, illetve a hátszágban szervezett kiképzőtáborokban készített emléktárgy és az 1921. július 26-án Horthy Miklós kormányzó és Bethlen István miniszterelnök által aláírt és a Magyar Nemzetgyűlés által ratifikált XXXIII. törvénycikk a Trianoni békeszerződés (eredeti dokumentum) volt látható.

A **Seuso kincs** a Magyar Nemzeti Múzeum vándorkiállítása volt. A Seuso-kincs ma ismert 14 ezüstedénye a római császárkor késői szakaszából fennmaradt, lakoma- és tisztálkodó készleteket tartalmazó kincsleletek között a legértékesebbnek számít. Ezüstedényei saját műfajukban koruk művészetének csúcscarabjai voltak, ábrázolásaik jól illeszkedtek a kor arisztokratikus művészetének képi világába. A magyar államnak köszönhetően 2014-ben és 2017-ben a kincs mind a 15 jelenleg ismert darabja visszakerült Magyarországra. 2017 nyarától előbb az Országházban, majd hat vidéki helyszínen lehetett megtekinteni azt a vándorkiállítást, melyen először együtt lehetett látni mind a 14 ezüstedényt. A Magyar Nemzeti Múzeum, valamint Székesfehérvár, Zalaegerszeg, Kaposvár, Kecskemét és Miskolc mellett Nyíregyháza is példa nélküli vállalkozásba fogott, amikor rekordidő alatt létrehozta és megszervezte a Seuso-kiállítást, kiadványokat jelentett meg, programokat hirdetett. Ennek köszönhetően több mint 140 ezer látogatóhoz juthatott el úgy egy magas színvonalú, különleges értékeket bemutató kiállítás, hogy lakóhelyüktől nem kellett messzire utazniuk. A kiállítást a Jósa András Múzeumban három hét alatt 21.753-an tekintették meg, ami múzeumunk történetében rekord adatnak számít.

A **Magyar Kultúra napja** alkalmából kisebb kamara-kiállítással készültünk, melyen a Bessenyei család pipáját, Bessenyei Anna leveleit, valamint a Bessenyei Társaság értékes dokumentumai kerültek kiállításra.

„Karddal gyógyítsd ezt a kórságot!”

A Magyar Kard Napja alkalmából a fegyver ezeréves dicsőségét bemutató tárlatot nyitottunk. Az őskortól 1869-ig tartó időszakot ölelik fel a Tóth Sándor gyűjteményéből válogatott tárgyak, melyek mellett a múzeum fegyverei is helyett kaptak. Bemutattuk többek között az egyetlen rovásírásos szablyát, láthatók voltak névre szóló darabok, amilyen Zichy Ferencé. A fegyverek mellett láthatóak voltak más tárgyak is, mint például a török üstdob, amelyet Bécs 1683-as és Buda 1686-ot ostrománál használtak, és amelyet a kohó kapujából sikerült megmenteni. A kard az ember egyik legősibb fegyvere. Fegyver mely alkalmas támadásra és védekezésre is. A magyarság előtt már évszázadokkal korábban döntött meg birodalmakat és hozott létre új életet. Őseinket félelmetessé tette a „honkeresés” és honfoglalás idejében és később is sok dicsőséget szerzett a katonáskodó magyarok kezében. „Hajdan, midőn a hazát veszély fenyegette, hős apáink véres kardot hordoztak körül az országban, s ennek láttára, mint sasok repültek a harcmezőre a vitéz magyarok!” - mondta Kossuth Lajos egy toborzó beszédében. Így a magyar csak a kardjára számíthatott, amikor tatár és török seregek dúlták hazánkat vagy éppen amikor a labanc rabiga alól kívánt szabadulni. A magyar katonát a történelemben végigkísérte a kard, mellyel sok „kórságot gyógyított meg”, amelyre más gyógyír nem létezett.

19. századi portrék

A múzeum képzőművészeti gyűjteményéből válogatva került megrendezésre a portrékiállítás, melynek egyik gyöngyszeme volt a 2017-ben restaurált Benczúr-kép. Időben a 19. századot

ölelik fel, amikor széles körben elterjedtek a mai értelemben vett portrék. A középkorban még a királyokról is ritkán készült arckép, a reneszánsz idején azonban már a fejedelmek, dúsgazdag polgárok vagy híres hadvezérek is megfestették portréjukat. A 19. században pedig már nem csak a nemesek, hanem a gazdagodó polgárság tagjai is megengedhették maguknak, hogy arcvonásaikat megörökítsék, bár a végeredmény változatos minőségű volt. Ekkoriban ugyanis számos nem túl tehetséges vándorfestő járta a vidéket, akik megrendelés után dolgoztak. Ezek a festők hatalmas tömegben gyártották a portrékat. Céljuk csak az volt, hogy a képek „hasonlítsanak” a modellre, nem pedig az, hogy valóban művészi módon fejezzék ki a modell egyéniségét. Tárlatunkon mindezen témák megtekinthetőek voltak

Tőkey Péter kiállítás

Tőkey Péter a hatvanas évek elején a budapesti Dési Huber István és a Ferenczy István Képzőművészeti körökben végzett rajz és szobrász stúdiumokat. 1977-től 2011-ig a nyíregyházi Zrínyi Ilona Gimnázium rajztanára, a 80-as évek elején létrehozott gimnáziumi ZIG Galéria egyik alapítója és működtetője volt. Korábban a nyíregyházi Vizualis Stúdió kiállításait és munkáját szervezte, majd Kemecsen, Kisvárdán, Nyíregyházán amatőr képzőművészeti köröket irányított. 2010-től a nyíregyházi Pegazus magániskolában fotográfusok részére szabadkézi rajztanfolyamot tartott. Többek között Hajdúböszörmény, Hajdúnánás, Zebegény, Sopron, Telkibánya, Gönc, Paks, Nagybánya, Vaja, Kőkapu, Olaszliszka művésztelepein dolgozott Tokaj, Encs, Tállya nemzetközi alkotótáborában a szerigrafiai szekció munkáját vezette. A tokaji és encsi alkotótáborokban Joláthy Attilával és Fajó Jánossal került munkakapcsolatba. Tanulmányutat Spanyolországban, Belgiumban, Hollandiában, Finnországban és Romániában tett. Tagja a MAOE-nek, a MKISZ-nek, a Magyar Festők Társaságának, a Barzó Endre Művészeti Társaságnak és a Diósgyőri Képzőművész Stúdióknak. 2011-2015 között az MKISZ területi elnökeként számos megyei kiállítás szervezője volt. Kezdetben az Alföldi Iskola realista szellemiségében festett. Témái az alföldi táj, vízpartok, gazdasági udvarok, a megyeszékhely utcái, amelyek közül a szociográfiai töltésű képei a jelentősebbek. A 60-as évek közepétől a 80-as évek elejéig természetelvű, figuratív képekkel jelentkezett, majd ezt követően geometrikus absztrakt műveit állította ki. Eleinte tussal, vízfestékkel és pasztellkrétával készültek munkái, később temperával és olajfestékkel dolgozott. Ézsias Istvánnal közös szitanyomat albumot készített. Nonfiguratív geometrikus művészetét intellektuális, filozofikus tartalom, valamint szín-és formaharmónia jellemzi.

Munkácsy 50'

A Jósza András Múzeumban az egyik legnagyobb és nemzetközi szinten legismertebb magyar festő, Munkácsy Mihály életművét, Pákh Imre magyar-amerikai műgyűjtő kollekciójának darabjai által mutattuk be. A legnagyobb magánkézben lévő Munkácsy-gyűjtemény legfőbb erénye az, hogy lehetővé tette a festő pályáivének követését, az olyan korai, jól ismert művektől, mint az Ásító inas a monumentális biblikus kompozíciókon át a párizsi nagypolgárság környezetét, annak gazdag esztétikumát bemutató szalonzsánerekig és a késői melankolikus tájképekig. A festményeket a Békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum által kölcsönzött izgalmas fotódokumentációs anyaggal egészítettük ki.

Benczúr Gyula *Ekkehard szökését* ábrázoló műalkotását 2018-ban Szatmári Tibor magángyűjtőtől vette meg a múzeum. E szénrajzot - melyet 1886 táján készített Benczúr Gyula - a Mozaik Múzeumtúra egyik eseményén mutattuk be a nagyközönségnek. Az alkotás a Benczúr állandó kiállításunk része lett.

„LEGO kockákba álmodott képek”

A Tekerd! csoport tagjai a Wesselényi Miklós Középiskola, Szakiskola és Kollégium diákjaival, valamint az iskola művészeti tagozatos tanulóival közösen dolgozva valósult meg ez a kiállítás. A téma a világűr volt, valamint Kodály Zoltán portréjával tisztelegünk a zeneszerző előtt, a kiállítást LEGO kockákból épített és működő lámpák tették színesebbé. Még a NASA twitter oldalán is volt hozzászólás ehhez a kiállításához.

Restaurátorok Műhelyitkai III.

A Jósa András Múzeum és a Magyar Nemzeti Múzeum Országos Restaurátor és Restaurátorképző Központjának közreműködésével 2018. október 9-től november 25-ig a tartott ez az időszaki kiállítás. A tárlaton a Magyar Képzőművészeti Egyetem végzős ipar- és képzőművész restaurátor hallgatói diplomamunkáikkal mutatkoztak be. A kiállítás a restaurátor szakma megismerését teszi lehetővé, a szakmai fogásokba, a tárgyak egyedi történetébe enged bepillantást. Az ország múzeumaiban dolgozó, műtárgyvédelemmel foglalkozó szakemberek alapvető törekvését láttatja, mely a kulturális örökség védelme, helyreállítása, megőrzése jegyében történik. A kiállított tárgyak mellett posztereken rövid leírás és fényképek szemléltetik a beavatkozások előtti állapotot, a természettudományos vizsgálatok eredményeit, a restaurálás fontosabb lépéseit és az elkészült végeredményt.

A megnyitó napján szakmai előadásokon keresztül nyerhettünk bepillantást a restaurátorok műhelyitkaiba.

Restaurátorok Műhelyitkai III. program

14.00 – 14.15. Hallai Laura Judit: Ismeretlen festő: Csodatevő Szent Miklós ikon restaurálása

14.20 – 14.35. Mátyás Viktória Beatrix: Ismeretlen festő: Szent Péter apostol és Szent Márk evangélista ikonjának restaurálása

14.40 – 14.55. Moór Anikó: Két pár barokk női cipő restaurálása

15.00 – 15.15. Miklós Marcell: 18. századi házipatika-szekrény és gyógyszergyűjteményének restaurálása, konzerválása

15.35 – 15.55. Mile Balázs: Római kori vánkossív borítás, lószerszám elemek és járomborítás restaurálása, 18. századi aranyozott ezüstkehely restaurálása

16.00 – 16.15. Barta Balázs: Magyar Királyi Darabont Testőrség tiszti sisakjának restaurálása

16.20 – 16.40. Balogh Imre: Aranyozott óntányér restaurálása, Balkáni franciakovács pisztoly restaurálása

A kiállítás kurátorai: Havasi Dóra Zita és Szatmáriné Bakonyi Eszter voltak.

A plakátokat a Magyar Nemzeti Múzeum - Országos Restaurátor és Restaurátorképző Központ, ill. a Magyar Képzőművészeti Egyetem – Restaurátor Tanszéke szolgáltatta.

A kiállításához egy kiállítás-vezető is megjelent.

Meseképek – Fényben

E kiállítás rendhagyó módon mutatta be Botrágyi Károly grafikusművész alkotásait. A kisméretű rézkarcokat, linómetszeteket monumentálisra felnagyítva, világítófóliára nyomtatva láthatta a közönség. A nagyított grafikákat bemutató terem különleges hangulatot árasztott, halk zeneszó, s a művész úr történetei által egy másik világba “utazhattak” az érdeklődők.

Pigment Extra

Ennek az irodalmi és képzőművészeti programnak a keretében mutatkozott be Nagy Zsuka költő új verseskötete, melyhez a grafikákat Németh Erika szobrászművész-grafikus készítette. A kötethez készült grafikák kerültek bemutatásra a kiállítás keretében, még azok is, melyek helyhiány miatt nem kerülhettek be a verseskötetbe.